

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Ga
71
25

Ga 71.25

Harvard College Library.

FROM THE
CONSTANTIUS FUND.

Established by Professor E. A. SOPHOCLES of Harvard
University for "the purchase of Greek and Latin
books, (the ancient classics) or of arabic
books, or of books illustrating or ex-
plaining such Greek, Latin, or
Arabic books." Will,
dated 1880.)

Received 1 October, 1894

ANTIPHONTIS ORATIONES

EDIDIT

VICTOR JERNSTEDT

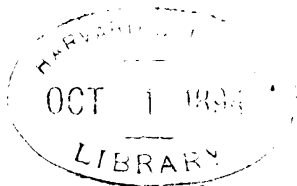
PETROPOLI

TYPIS ACADEMIAE CAESAREAE SCIENTIARUM

(B. O. 9 лнн. № 12)

MDCCCLXXX

Gr 71.25

constantius fund.

Iussu ordinis philologorum Universitatis literarum Caesareae Petropolitanae.

a. d. XIII Kal. Febr. a. MDCCCLXXX.

Pro Decano M. Suchomlinov.

576

ROB. HASENJAEGERO

EVANGELII MINISTRO

AUG. NAUCKIO

ACADEMIAE SCIENTIARUM SOCIO

S.

PRAEFATIO.

Postquam anno qui tum habebatur MDXIII Venetiis apud Aldum et Andream socerum primum typis excusae prodierunt „Orationes infrascriptorum rhetorum: Andocidis Isaei Dinarchi Antiphontis Lycurgi Gorgiae Lesbonactis Herodis“, quae altera pars est voluminis quod inscribitur „Orationes horum rhetorum: Aeschinis Lysiae Alcidamantis Antisthenis Demadis Andocidis Isaei Dinarchi Antiphontis Lycurgi Gorgiae Lesbonactis Herodis, item Aeschinis vita Lysiae vita“, tribus quae insecuta sunt saeculis cum alii homines docti bene meruerunt his de scriptoribus, tum Henr. Stephanus (Oratorum veterum orationes, Aeschinis, Lysiae, Andocidis, Isaei, Dinarchi, Antiphontis, Lycurgi, Herodis, & aliorum, Parisiis MDLXXV) atque Io. Iac. Reiske (Oratores Graeci, Lipsiae MDCCLXX — LXXV) innumeros eorum locos mendis liberaverunt, etiamsi in altera quidem parte Aldinae emendanda neuter horum codice manu scripto adiuvabatur. ex codice nescio quo M. Antonius Muretus correxit Lycurgi locum (§ 46) Var. Lect. XVII 6¹). anno MDCCLXXXV Th. Tyrwhitt e

1) Exciderant in editione principe aliquot verba propter τῆς πόλεως iteratum. ea verba Muretus l. d. supplevit, ita quidem ut omitteret prius τῆς πόλεως. quo nisi careret codex Mureti, facere vix potuisset vir in his

libro Mediceo (*B Bekkeri*) Londini vulgavit Isaei Mene-
cleam. eiusdem orationem quae est de Cleonymi hereditate
XXX annis post ex Ambrosiano codice (*Bekkeri Q*) du-
plo auctiorem Mediolani edidit Angelus Maius. haud mag-
na illa quidem pretii, sed ante Bekkeri Oratores Atticos edi-
tos non omnino spernenda erant quae e margine Aldinae
in bibliotheca Leidensi asservatae I. O. Sluiter protulit in
Lectionibus Andocideis Lugduni Batavorum MDCCCIV.
quorum quae ad Lysiam pertinent ex Veneto codice ducta
esse constat. P. P. Dobree in libro qui inscribitur R. Por-
soni notae in Aristophanem Cantabrigiae MDCCCXX edito
p. 76 de loco Leocrateae disputans provocavit ad codicem
ms. Reg. Parisinum, qui non diversus videtur ab eo codice
Lycurgi chartaceo saec. XVI qui n. 3034 notatus est in
Catalogo codicum mss. bibliothecae Regiae (tom. II Paris.
MDCCXL). duos se contulisse codices mss. orationis Ly-
curgi testatur Car. Frid. Heinrich apud I. V. Franckium
Callini ab hoc MDCCCXVI editi p. 183, „Germanicum et

rebus versatus quin ea quae dixi verba propter iteratum τῆς πόλεως in
editione principe intercidisse intellexeret ostenderetque. atque prius τῆς
πόλεως non mirabor si in codice Ambrosiano A. 99 (*P Bekkeri*) de-
esse cognovero, quem codicem (ab Michaele Suliardo Nauplio Florentiae
exaratum) Bekker minimo habuit honore. sed ut de mendis quae P pecu-
liaria habet parum constat (boni enim vereor ne nihil praebeat solus),
ita plane neglecti sunt a Bekkero (idque ni fallor iure merito) codices
Parisinus regius 3034, olim Colbertinus, saeculi XVI, quo Lycurgus so-
lus continetur, et Chisianus ille quem Montfaucon Diarii Italici p. 238
(= bibl. bibl. nov. I p. 175) commemoravit his verbis usus: „Andocides
in codice recenti.” namque probabiliter mihi videor conicere ab Andocide
in hoc quoque codice, sicut in ceteris codicibus Andocidis necnon in Al-
dina editione, quasi corpus quoddam incipere oratorum obscuriorum, quo
in numero est Lycurgus. neque adversatur huic coniecturae fides ac dili-
gentia Montfauconii, quippe qui (id quod inprimis ad bibliothecam „Chig-
giam” pertinere ipse testatur in praefatione Diarii) in itinere italico „non
ad arbitrium semper, sed pro temporis ratione aditusque facultate rem
gesserit.”

alterum Italicum, *κειμήλια perrara*“. haec *κειμήλια* etiam Osanno, qui eodem quo Heinrich anno (1821) Lycurgum edidit, praesto fuisse censemus. nam alter horum codicum (Germanicus, non, ut Osann existimasse videtur, Italicus) haud dubie Vratislaviensis (Bekkeri Z) est. cum neque alius Lycurgi codex Germanicus innotuerit et Heinrichium prope decem per annos Vratislaviae ad gymnasium Magdaleneum, in quo Z asservatur, professoris munere functum esse constet²⁾, alterum autem *κειμήλιον* veri simillimum est Aldinam esse bibliothecae publicae Hamburgensis³⁾, quo in libro aliis notulis manu scriptis intermixtae variae exstant scripturae ad Aeschinem Lysiam Andocidem Isaeum Lycurgum, quas Heinrich ideo ex codice Italico ductas putare poterat quod ad Lysiae orationis I inscriptionem annotatum est: „collatum ex libro veteri Veneto λυσίου κατ' ἐρατοσθένους μοιχείας.“⁴⁾ Osann praeterea duos adhibuit codices, Crippsianum (Bekkeri A) et Burneianum 96.

2) Verhandlungen der vierten versammlung deutscher philologen und schulmänner in Bonn 1841 p. 90.

3) G. Pinzger praef. Lycurgi Lipsiae 1824 editi p. 62. etiam in Iuvenale emendando Heinrich libro impresso bibliothecae Hamburgensis usus est, quo notae continentur scriptae manu Fr. Lindenbrogii.

4) Fugit eum qui post Fr. Frankium (Philologi Supplem. I p. 429) de notis manu scriptis Hamburgensibus verbosius quam copiosius disseruit (nov. annal. philol. CIX p. 333, ibid. CIX p. 59, Philol. XXXV p. 263) quae ad Lysiam Andocidemque pertinent ita congruere cum notis manu scriptis Aldinae Leidensis a Sluitero in Lectionibus Andocideis publici iuris factis, ut dubitari nequeat quin notae Hamburgenses ex Leidensi illo exemplari manaverint. hinc proclive est conicere etiam ad Aeschinem Isaeum Lycurgum eadem in Leidensi libro annotata esse quae in Hamburgensi, etiamsi Sluiter tantummodo Lysiaca Andocideaque commemoravit. iam cum Lycurgi § 46 plane eodem modo in margine Aldinae Hamburgensis suppleatur atque Muretum facere supra vidimus, idemque locus Ciceronis in Mureti Variis Lectionibus (XIX 20) et in utroque Aldinae exemplari cum Lysiae XII 1 conferatur, satis veri simile est notas

libro Mediceo (*B Bekkeri*) Londini vulgavit Isaei Meneleam. eiusdem orationem quae est de Cleonymi hereditate XXX annis post ex Ambrosiano codice (*Bekkeri Q*) duplo auctiorem Mediolani edidit Angelus Maius. haud magna illa quidem pretii, sed ante Bekkeri Oratores Atticos editos non omnino spernenda erant quae e margine Aldinae in bibliotheca Leidensi asservatae I. O. Sluiter protulit in Lectionibus Andocideis Lugduni Batavorum MDCCCIV. quorum quae ad Lysiam pertinent ex Veneto codice ducta esse constat. P. P. Dobree in libro qui inscribitur R. Porsoni notae in Aristophanem Cantabrigiae MDCCCXX edito p. 76 de loco Leocrateae disputans provocavit ad codicem ms. Reg. Parisinum, qui non diversus videtur ab eo codice Lycurgi chartaceo saec. XVI qui n. 3034 notatus est in Catalogo codicum mss. bibliothecae Regiae (tom. II Paris. MDCCXL). duos se contulisse codices mss. orationis Lycurgi testatur Car. Frid. Heinrich apud I. V. Franckium Callini ab hoc MDCCCXVI editi p. 183, „Germanicum et

rebus versatus quin ea quae dixi verba propter iteratum τῆς πόλεως in editione principe intercidissem intellexeret ostenderetque. atque prius τῆς πόλεως non mirabor si in codice Ambrosiano A. 99 (*P Bekkeri*) deesse cognovero, quem codicem (ab Michaeli Suliardo Nauplio Florentiae exaratum) Bekker minimo habuit honore. sed ut de mendis quae P peculiariter habet parum constat (boni enim vereor ne nihil praebeat solus), ita plane neglecti sunt a Bekkero (idque ni fallor iure merito) codices Parisinus regius 3034, olim Colbertinus, saeculi XVI, quo Lycurgus solus continetur, et Chisianus ille quem Montfaucon Diarii Italici p. 238 (= bibl. bibl. nov. I p. 175) commemoravit his verbis usus: «Andocides in codice recenti.» namque probabiliter mihi videor conicere ab Andocide in hoc quoque codice, sicut in ceteris codicibus Andocidis necnon in Aldina editione, quasi corpus quoddam incipere oratorum obscuriorum, quo in numero est Lycurgus. neque adversatur huic coniecturae fides ac diligentia Montfauconii, quippe qui (id quod inprimis ad bibliothecam «Chigiam» pertinere ipse testatur in praefatione Diarii) in itinere italico «non ad arbitrium semper, sed pro temporis ratione aditusque facultate rem gesserit.»

alterum Italicum, *κειμήλια* perrara“. haec *κειμήλια* etiam Osanno, qui eodem quo Heinrich anno (1821) Lycurgum edidit, praesto fuisse censemus. nam alter horum codicum (Germanicus, non, ut Osann existimasse videtur, Italicus) haud dubie Vratislaviensis (Bekkeri Z) est. cum neque alius Lycurgi codex Germanicus innotuerit et Heinrichium prope decem per annos Vratislaviae ad gymnasium Magdaleneum, in quo Z asservatur, professoris munere functum esse constet²⁾, alterum autem *κειμήλιον* veri simillimum est Aldinam esse bibliothecae publicae Hamburgensis³⁾, quo in libro aliis notulis manu scriptis intermixtae variae exstant scripturae ad Aeschinem Lysiam Andocidem Isaeum Lycurgum, quas Heinrich ideo ex codice Italico ductas putare poterat quod ad Lysiae orationis I inscriptionem annotatum est: „collatum ex libro veteri Veneto *λυσίου κατ' ἐρατοσθένους μοιχείας*.“⁴⁾ Osann praeterea duos adhibuit codices, Crippsianum (Bekkeri A) et Burneianum 96.

2) Verhandlungen der vierten versammlung deutscher philologen und schulmänner in Bonn 1841 p. 90.

3) G. Pinzger praef. Lycurgi Lipsiae 1824 editi p. 62. etiam in Iuvenale emendando Heinrich libro impresso bibliothecae Hamburgensis usus est, quo notae continentur scriptae manu Fr. Lindenbrogii.

4) Fugit eum qui post Fr. Frankium (Philologi Supplem. I p. 429) de notis manu scriptis Hamburgensibus verbosius quam copiosius disseruit (nov. annal. philol. CIX p. 333, ibid. CIX p. 59, Philol. XXXV p. 263) quae ad Lysiam Andocidemque pertinent ita congruere cum notis manu scriptis Aldinae Leidensis a Sluitero in Lectionibus Andocideis publici iuris factis, ut dubitari nequeat quin notae Hamburgenses ex Leidensi illo exemplari manaverint. hinc proclive est conicere etiam ad Aeschinem Isaeum Lycurgum eadem in Leidensi libro annotata esse quae in Hamburgensi, etiamsi Sluiter tantummodo Lysiaca Andocideaque commemoravit. iam cum Lycurgi § 46 plane eodem modo in margine Aldinae Hamburgensis suppleatur atque Muretum facere supra vidimus, idemque locus Ciceronis in Mureti Variis Lectionibus (XIX 20) et in utroque Aldinae exemplari cum Lysiae XII 1 conferatur, satis veri simile est notas

Haec commemoranda putavi quo facilius intellegi posset quatenus ante a. MDCCCXXII in alterius partis Aldinae scriptoribus (nam horum omnium quae exstant ex uno fluxerunt exemplari archetypo, praeter Helenam Gorgiae et Alcidamantis. Ulixem quarum orationum duplex est fons τῆς παραδόσεως) adhibita essent ea subsidia critica quorum ope Immanuel Bekker in Oratoribus Atticis Oxonii editis novam horum scriptorum instauravit recensionem. neque enim ullo ex suis codicibus Bekker primus usus est nisi forte Ambrosiano A. 99, quem non facile quisquam secundus inspicere cupiet⁵). sed Antiphontem hic Ambrosianus codex (P) non magis continet quam alter ille quem supra commemoravimus (Q), neque notum est quemquam in Antiphonte emendando ante Bekkerum librum ms. consuluisse. huic viro egregio IV codices praesto fuerunt:

A. Crippsianus musei britannici, membr.

B. Laurentianus plut. IV, 11, chart.

L. Marcianus append. class. 8, 6, membr.

Z. Vratislaviensis gymnasii Magdal., chart.

quos iure omnes dicit recentes. nam ne A quidem, quem ceteris et bonitate et integritate praestare intellexit, ultra saec. XIII ascendit, B auctoribus Montfauconio (bibl. bibl. nov. t. I p. 234) et Bandinio (catal. cod. mss. bibl. Medi-

Leidenses scriptas esse a M. Antonio Mureto, quem in Lysia emendando «duobus veteribus libris, altero Veneto, altero Vaticano» usum esse novimus ex Var. Lect. XVII 11. partem huius coniecturae occupavit Th. Thalheim annal. philol. CXV p. 679.

5) Cave credas Bekkero affirmanti [Andoc.] IV 40 verba τοὺς βελτίστους περιδεῖς καταστήσετε τοῦτον δὲ κολάσαντες in hoc Ambrosiano libro (P) inventa esse ab Angelo Maio. qui ex altero (Q) ea primus supplevit (Isaei or. de hered. Cleonymi, Mediol. MDCCCXV, p. 67). Lyc. Leocr. 126 προήσεσθε ex Taylori emendatione vulgata facta est scriptura. denique Aem. Rosenbergium monitum velim «P. Victorium» apud Maetzerum ad Lyc. 81 Petrum esse Victorium.

ceae-Laurentianae t. I p. 533) XV saeculo tribui solet, L infra ostendemus scriptum esse inter MCCCCLXXXXII et MDXII, denique Z, quem Franc. Passow Symbol. crit. in scriptores gr. et r. e cod. mss. Vratislaviensibus depromptarum (Vratisl. MDCCCXX) p. 24 haud dubie eodem iure saeculo p. Chr. XIV ineunte exaratum censuit quo eum p. 27 inter codices optimaе notae collocandum pronuntiavit, a Guil. Dindorfio praef. lex. Harpocratonis (Oxonii MDCCCLIII) p. IV saeculo XV assignatur. quod quominus ad Harpocratonem solum, qui extrema continetur codicis parte, pertinere suspicemur, obstat testimonium Passovii p. 24 „totum corpus ab una manu accurate distincte ac nitide conscriptum“ affirmantis. nam hoc quidem etiam homini rei palaeographicae minus perito facile credimus.

Quintum codicem

M. Burneianum 96 musei brit., chart.

a Bekkero spretum Dobson excussit variantesque lectiones publici iuris fecit in „Oratorum Atticorum et quos sic vocant sophistarum“ editione Londinensi quae prodit a. s. MDCCCXXVIII seqq. saeculi fere XIV eum esse Osann iudicavit praef. Lyc. p. XII, ad XV s. retulit Dindorf l. d. cum Forshallio (Catalogue of manuscripts in the British Museum. New Series. Vol. I. MDCCCXL. Part II). ego non praestiterim codicem XV saeculo exeunti potius tribuendum esse quam saeculo XVI. certe ante MCCCCLXXXXII ne potuit quidem exarari. siquidem ἐτελειώθη σὺν Θεῷ ἐν φλωρεντία, ut docet subscriptio in fine oratorum facta. illo enim anno constat mortem obiisse Laurentium Medicem, quo defuncto primum horum oratorum exemplar ab monte Atho Florentiam attulit Ianus Lascaris qui dicebatur Rhyn-dacenus⁶⁾. sextum denique codicem

6) Aldus Manutius in epistola ad Franciscum Faseolum oratorum minorum qui dicuntur editioni praemissa «Aeschinis, Lysiae» inquit «et ce-

N. Oxoniensem bibl. Bodleianae, bombyc.

Eduardus Maetzner ex tenebris protraxit. hic codex tametsi Crippsiano vetustate cedit, tamen principatus aemulus exstitit haud spernendus, quin etiam a novissimis duobus Antiphontis et Dinarchi editoribus, Maetznero et Blassio, plerumque dignior habitus est quem sequerentur. sed cum ceteri libri a Crippsiani causa starent universi eidemque codici enixo studio patrocinaretur Herm. Sauppe vir elegantissimus et qui in Lysia eximium harum rerum existimatorem se praebeisset, factum est ut Oxoniensis perpaucos inveniret sui studiosos. quorum ne is quidem qui unus strenue rem gessit, Frid. Franke⁷⁾, cuiquam persuasisse videtur, nisi forte

terorum qui in fronte libri excusi visuntur, orationes sub tuo nomine, qui et haberis, et es magnus, illustrisque orator, exire ex aedib. nostris volui in manus studiosorum; id quod eo gratius tibi futurum existimavi, quoniam quas plerique horum scripserunt orationes, multis seculis abditae latuerunt. latebant autem in Atho Thraciae monte. Eas Lascaris is, qui abhinc quinquennium pro Christianissimo Rege Venetiis, summa cum laude, legatum agebat, doctissimus et ad unguem factus homo, in Italiam reportavit. miserat enim ipsum Laurentius ille Medices in Graeciam ad inquirendos simul, et quantovis emendos pretio bonos libros. unde Florentiam et cum iis ipsis orationibus, et cum aliis tum raris, tum pretiosis voluminibus rediit.» Aeschinem et Lysiam non fuisse in numero eorum quos Aldus h. l. in monte Atho multis saeculis abditos latuisse dicit, cum aliunde colligi potest (vid Rud. Schoell Hermae XI p. 204), tum ipsius Aldi probatur testimonio vel potius diserto silentio. nam in epistola ad Lascarem illum data quae habetur ante Aldi Rhetorum Antiquorum Graecorum vol. I MDVIII editum haec leguntur: «placuit eos sub tuo nomine emittere ex aedibus nostris. atque eo magis quod Sopatri excellentissimi Rhetoris praecepta de componendis declamationibus, quae hisce libris inserta visuntur, e Graecia in Italiam advexisti, quemadmodum et plerosque alios lectu dignissimos, e quorum numero sunt Antipho, Denarchus, Andocides, Lycurgus, Isaeus, ex decem illis clarissimis oratoribus, qui Demosthenis temporibus floruerunt.»

7) Jahni annal. philol. XXVIII p. 52 sqq. — Neue Jenaische Allgemeine Literatur-Zeitung a. 1842 n. 249—251. — Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft a. 1843 p. 262 sqq.

MDCCCLXX Blassio persuasit, qui superiore anno in Sauppii verba iuraverat. ceterum nescio quomodo nec Franke nec prudens ille epistolae criticae ad God. Hermannum datae auctor satis reputavit cum in omni quaestione tum in hoc disputationum genere ne frustra verba fiant firmo solidoque opus esse fundamento. erat nimirum ante omnia opera danda ut de utriusque codicis scriptura quam plurimis locis constaret, quandoquidem Oxoniensem in Antiphonte semel nescio quis contulerat, Crippsiani autem secunda collatio a Dobsono illa curata hoc maxime insignis erat quod intelligentibus omnibus desiderium tertiae collationis movebat.

Libros B L Z M qui recte aestimare velit, cito propositum assequetur examinando quae lacunae in singulis eorum occurrant quaeque duobus sive adeo pluribus communes sint. verum prius sciamus oportet qui scriptores et quo ordine dispositi his codicibus contineantur. et B quidem sicut A complectitur

- I Andocidem
- II Isaeum
- III Dinarchum
- IV Antiphontem
- V Lycurgum
- VI Gorgiae Helenam et Palamedem
- VII Alcidasantis Ulixem
- VIII Lesbonactem
- IX Herodem.

L haec omittit: Isaei orationis primae partem posteriorem inde a verbis § 22 ἢ ἐκείνω μὴ ποιήσαντες, eiusdem orationem secundam usque ad verba § 47 ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα, Helenam Gorgiae. cetera eodem in L quo in A et B ordine decurrere non tam silentio Bekkeri efficitur quam aliunde colligi posse mox apparebit. Z et M eo differunt ab L quod post Herodem quaedam habent addita, et quidem M lexicon Harpocratonis alia manu scriptum subiectis etiam no-

tulis quibusdam de dialectis graecis (quae notae sic incipiunt: Αἰνεῖας· καὶ Ἰωνικῶς Αἰνεῖης τροπῇ τοῦ ᾱ εἰς ἦ); Z eundem Harpocratonem praemissa Rhetorica quae dicitur ad Alexandrum. nunc ad lacunas si placet transeamus. qua in re cum eadem constanter per totum illud oratorum ac sophistarum corpus intercedat ratio inter A B L M Z, locos Antiphonteos enumerasse satis habeo. in hoc igitur oratore omittunt

BLMZ: in vita αὐτὸν τελευτῆσαι, ibid. γάρ, I 6 γ', 11 νῦν δ' — ἐνοχοὶ τῷ φόνῳ, 23 τῆς, II β 7 ἄν, 10 αὐτὸν — ἀποκτεῖναι, γ 10 μὲν, III β 5 τοῦ, γ 6 μᾶλλον δὲ — ἀπέκτεινεν, δ 2 δὲ, IV β 2 σιδήρῳ, δ 1 ἄν, V 16 τουτουσί — ἄπαξ, 27 μὲν, 28 τὸ, 48 φεύγω, 53 μὴ, 88 ὀρθῶς γινώσκεισθαι, VI 17 ἐκέλευσεν — εἴ τις, 23 τοὺς τε — βασανίζειν,

LMZ: I 3 καὶ προβουλῆς, 15 ὅτι καὶ αὕτη, 16 εἶναι, II argum. αὐτὸς πρὸς, ibid. οὐκ, α 1 οἱ, β argum. τὴν ἔχθραν, 1 τῶν, 6 ἦσαν δὲ — αὐτόν, 7 γάρ, 10 ὀρθῶς, 12 τε, γ argum. πλούσιον, 2 τοιοῦτον, 5 γάρ, III α 2 οὐδὲν, β 3 μοι, 9 τῆς, γ 3 οὐ, 7 ἡ ἐκουσίως, IV γ argum. εἰ, δ 5 ἄν, V argum. ἐπὶ, 21 ἕνεκα, 23 ἐκ, 27 εἰ δὲ — πλοίου, 29 μὲν, 36 νῦν, 52 ἐμοί, 57 μὲν, 58 εἶεν, 65 μὲν, 69 ἅπαντες, 76 τὴν, ibid. εὐρόπως, 80 γάρ, 93 τοὺς, 94 μὴ, 96 ἔσται, VI 3 τοῦ, 11 ὅτε, 37 μὲν, 48 καὶ ἀνοσιωτάτους,

MZ: I 9 ταύτην οὐκ οὔσαν ἄπαρνον, 10 ἐγὼ, 17 ἄν, 19 τοῦ, 26 τῆς, 29 ὥσι, II argum. αὕτη, α 4 ἔχοντες — εὐρέθησαν [?], ibid. τῆς, β 1 εἶναι, δ 4 ἥ με διαβάλλουσιν εἰς εὐτυχίαν, 10 τε, 11 ζητοῦντες, III β 2 δικασταί, 12 μὴ, δ 4 ἀπέθανε, IV α 3 ὁ, β 1 ὁ, 3 δ', 4 ὕστερον, 6 οἰόμενος γενέσθαι, 9 ἄν, δ 7 γάρ, V 7 καί,

ibid. δικαίῳ, 9 πώποτ', 13 ἄν, 20 τοὺς, 31 δέ, 34 ἄγοντες, 38 οὗτοι, 51 τὸ, 63 τοῦτο, 66 μὴ, 80 τε, 91 μόνον, 93 εἰς — ξυνήδειν, 96 ἀποστερῶν, VI 2 τῶν, 5 δίκης, 13 ἔτι — ἐπιμελεῖσθαι, 15 καὶ, 17 οὐ γὰρ ἔδωκα, 21 τῇ, 26 σε, ibid. ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι, 40 ὀνόματι, 44 ἀπογράφεσθαι — ἐξὸν αὐτοῖς,

Z: I 5 ἔγωγε, 8 ἡγεῖτο — ἀφανισθῆναι, 12 μὴ, 17 εἶναι, II α 10 πρὸς (cf. M), β argum. καί, γ 2 οἱ, III γ 2 ἄν, 6 σκοπὸν, IV γ 4 ὁ ἀνὴρ — ἐξ ὧν ἔδρασεν, δ 8 τοῦ, V argum. ἐγένοντο — πλοῖον, 1 μὲν, 15 ὅτι οὐδεῖς, 20 ΜΑΡΤΥΡΕΣ, 30 ἔχοντες (cf. M), 46 δέ (cf. M), 50 ἀεὶ, 53 ἔμελλεν (cf. M), VI 5 αὐτὸς (cf. M), 27 οἱ οὐκ ἐθέλοντες — ἐγὼ τούτων, 28 λέγουσιν, 41 καί.

Unde Z et M et L provenerint satis apparere arbitror, neque hoc ideo minus constare videbitur, quod Bekkero in tanta multitudine locorum sexies aliquid humani accidisce censuimus. nam quod ad II α 4 praeter Aldi commentum (οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον) etiam verba ἔχοντες γὰρ ἄν τὰ ἱμάτια εὐρέθησαν a codicibus abesse testatur, in A quidem ea non desiderari post alios ipse vidi; „sin de A codice erravit,“ (utor verbis Arnoldi Hug) „cur non etiam de ceteris errasse putandus sit?“ forsitan Z et M ea omittant, cum de M contrarium non asseverarit Dobson. ad I 9 Bekker „ταύτην“ inquit „ABL Z. vulg. καὶ ταύτην“, quasi non absint ab Z illa ταύτην οὐκ οὔσαν ἄπαρνον. VI 11 (ὅτε) ab eodem inter particulae testes etiam Z appellatur, cuius erroris ansam nescio an nota praecedens dederit. II γ 5 (οὐδεῖς γὰρ) vulgata (sola) narratur omittere particulam. denique duobus locis (VI 19 ad τις, et VI 26 ad ἐγὼ) de B tacenti Bekkero fidem habere nequeo.

Primo adspectu mirabile videtur quod IV α 2 cum in B legatur τροφίας τε παρέδωκε, LMZ congruunt cum A pr.

(et N) in scriptura τροφίας τε καὶ παρέδωκε. sed est hoc ex eo genere rerum mirabilium quas mirari desinamus oportet ut ne memorabiliora nos fugiant.

Marciani codicis (L) cum Bekker in Antiphonte post tetralogiam secundam mentionem omisisset (exceptis paucis locis velut ad IV α 2 et V argum.), lacunarum conspectus supra exhibitus aut mancus nobis erat relinquendus aut nostro periculo supplendus. hoc autem ut sine temeritatis nota facere possemus casu evenit felicissimo. namque ex L Aldina fluxit editio, sive mavis ex apographo eius tam emendate scripto ut codex ipse sibimet vix sit similior, quippe quatenus hunc codicem novimus nihil omittit Aldina eorum quibus caret M nisi quod ne in L quidem invenitur, nihil habet quod absit ab L praeter pauca quaedam verba ab omnibus libris mss. aliena velut VI β αἰτιασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς sumpta illa ab Aldo ex V 89, et II α 4 enuntiatur temere ab eodem intrusum οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον, nonnullasque praeterea voces genuinas illas quidem sed quas Aldus (sive alius fuit editionis principis corrector) facile de suo addere potuerit. nisi forte II α in argumento (Πανταχοῦ μὲν τὴν οἰκείαν Ἀ. ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ' ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται) divinando supplere illa αὐτὸς πρὸς nimis arduum fuisse putabimus ideo quod Burneiani M scriba, qui eodem quo Aldus usus est archetypo, pingui ingenio αὐτὸν in αὐτὸς mutavit. qui ne hoc quidem intellexit III δ 2 inserendum fuisse δὲ post λεπτὰ. atque tot tantaque codicis sui damna corrector Aldinae in Antiphonte reparare valuit. saepius ut fit minus prospere ei cessit. velut I 15 L cum habeat ἔλεξεν αὐτῇ ἀδικοῖτο omissis post αὐτῇ verbis ὅτι καὶ αὐτῇ, in Aldina legitur ἔλεξεν αὐτῇ ὡς ἀδικοῖτο, quicum conferas illius εὐρημα qui M exaravit: ἔλεξεν ὡς αὐτῇ ἀδικοῖτο. V 16 codex Aldi sicut BMZ carebat verbis τουτουσὶ πείσασι κατείργασται ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ' ἅπαξ. quo factum est ut corrector ei

ἡμῶν (pro ὑμῶν) μὲν ἅπαξ ἀποφυγοῦσιν (pro ἀποφυγόντι) scriberet ac post ὑπολείπεται insereret haec: τούτῳ δὲ πάλιν εἰς ἡμᾶς ἐπηρεάζειν ἐξέσται; V 76 interciderat εὐρόπως (abestque ab M et Z): ille inseruit καλῶς. plura huius generis exempla qui desiderarit facile ipse inveniet. — III δ 7 in verbis ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ ἀμάρτημα τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφυλαξία (ita codices omnes) operae Aldinae videntur primo dedisse τὸ ἀμάρτιμα τοῦτο παιδὸς. corrector itacismi vitium ut alibi neglexit aut operas hac in re habuit oscitantes, alterum errorem haud dubie ipse obscuravit τοῦ inserendo post τοῦτο. unde colligas eum non ad codicem suum cuncta exegisse, sed monstra typographica nonnunquam suapte ingenio domare studuisse. hoc tenendum ne nimium miremur II β 9 in Aldina haberi παισὶ καταλείψω pro eo quod est παισὶν ὑπολείψω. nam interposito aliquo vitio typographico, quo in genere vitiorum caecus plerumque dominatur casus fortunae, scriptura illa facile nasci potuit, certe facilius quam in apographo aliquo libri L calamo exarando. II α in argum. Aldina cum praebeat genuinum τέχνην, in L fertur exstare δύναμιν. credat Iudaeus Apella, non ego, siquidem in B est δύναμιν τέχνην, et in M διάνοιαν cum nota marginali δύναμιν ἢ τέχνην. omitto ea quae neminem facile impeditura videantur. etiam in ceteris oratoribus qui libro L continentur vix quidquam reperias quod nostrae adversetur opinioni. at quid est cur Alcідamantis Ulixes, qua oratione codicem Venetum carere negamus quoniam neque M neque Z ea caret, absit ab Aldina? nam desiderari in ea Alcідamantem promissum in titulo narrant docti bibliographi Ebert (*Allgemeines bibliographisches Lexicon*, Lipsiae MDCCCXX—XXX) et Graesse (*Trésor de livres rares et précieux*, tom. V, Dresdae MDCCCLXIII). fallitur uterque. post Gorgiam autem illa Alcідamantis oratio propterea omissa est ab Aldo quod ante excusa erat in priorē parte

voluminis inter alia quae Lysiam in libris manu scriptis solent comitari.

Libro L igitur derivato illo ex B (Laurentiano)⁸⁾ si Aldum usum esse constat, horum alteruter, L aut B, is fuerit codex necesse est ab Atho monte oriundus, quo codice oratorum nostrorum memoriam in Occidente resuscitatam Aldus refert in epistola dedicatoria supra citata. neque enim est cur Aldum ipso Athoo libro potius quam eius apographo usum existimemus. immo, si quid aliud, hoc veri videtur simile, eum librum ms. qui Aldo praesto fuit, Venetum L, diversum esse ab libro Athoo, quem Ianus Lascaris impensa Laurentii Medicis emptum MCCCCLXXXII Petro Laurentii filio ac successori tradidit⁹⁾. an cum aliqua probabilitatis specie fingi potest Ioannem alterum Laurentii filium, qui inde a MDVIII bibliothecam Mediceam Romam delatam possidebat, codicem illum Venetias mittendum cu-

8) L non esse ipsius B apographon credam ubi cognovero verbis Isaai or. I 22 ἡ τὴν οὐσίαν ἔχειν βεβασιωτέραν (post quae verba magnam esse lacunam in LMZ supra significavi) non finiri in L paginam versam neque a verbis eiusdem II 47 ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα ordiri eam quae sequitur paginam. Helena Gorgiae potuit consulto omitti a librario Marciani, etsi in indice eorum quae codice contineantur non deesse eam Bekker testatur, quo de indice infra dicam. etiam Ambrosiani libri A. 99 (*P*Bekkeri), cui insunt Harpocratio Andocides Isaëus Dinarchus Lycurgus Palamedes Gorgiae Lesbonax Herodes Lysias Alcidas Antisthenes Demades Aeschines (vid. Bekk. praef. Andoc.), eam quam diductis literis notavimus partem ab L originem ducere lacunarum maxime ratione evincitur. Alcidas librorum librarius putandus est ex codice Lysiaci describere maluisse, fortasse quia hoc codice utraque Alcidas oratio continebatur.

9) H. Hodius de graecis illustribus (Londini MDCCXLII) p. 249. Lascaris ille bis fertur in Graeciam profectus esse iussu Laurentii Medicis; sed de priore itinere nihil memoriae proditum invenio. ex altero cum aliatum «octoginta opera illa tempestate incognita, nonnulla etiam quorum vel autorum nomen ignorabatur», reportavisse se ipse gloriatur in praef. Anthologiae Planudae Florentiae MCCCCLXXXIV editae. satisque constat eum in hoc itinere inprimis montis Atho bibliothecas visitasse. vid. A. Reumont, Lorenzo de' Medici il Magnifico, t. II (Lipsiae 1874) p. 138.

rasse qui ab Aldo typis describeretur, cum ipse abesset Roma bellique aleam sequeretur¹⁰⁾? Aldum porro tantam tanti viri (nam Ioannes Medices MDXIII Leo X P. M. factus est) liberalitatem tacuisse, qui in epistola illa ad Franciscum Faseolum scripta atque oratoribus „minoribus“ praemissa eundem Leonem X alias ob res praedicavisset quique Hesychium suum (a. MDXIV) Ioanni Iacubo Bardellono ideo dedicandum censuisset, quod hic ei codicem Hesychii commodaverat? ac ne redditum quidem esse codicem Medicum ab Aldo homine neque inhonesto et prudenti? accedit quod in bibliotheca Medicea-Laurentiana hodieque exstat codicis Aldini archetypon, B. iam qui hoc nobis dederit, B a. MCCCCLXXXXII in bibliothecam Medicam pervenisse, facere nullo modo poterit quin L Florentiae inter MCCCCLXXXXII et MDVIII aut Romae inter MDVIII et MDXII exaratum esse concedat. ubicumque vero L primo fuit, aliquamdiu Florentiae versatus est, siquidem apographon eius M ἐν φλωρεντία τελειωθῆναι testis est Marcus huius apographi scriba¹¹⁾. at unde

10) Mense Ianuario MDXIII Aldus in epistola ad Andream Navagerium editioni Pindari Callimachi Dionysii Afri (de situ orbis) Lycophronis praefixa haec scripsit: «nunc vero premuntur torcularibus horum oratorum Orationes, videlicet, Aeschinis, Lysiae, Dinarchi, Andocidae, Isaei, Antiphontis, Gorgiae, Demadis, Alciamantis, Lesbonactis, Antisthenis.» Ioannes autem Medices post Kal. Martias demum huius anni Romam rediit. vid. W. Roscoe, leben und regierung des papsts Leo des zehnten, aus d. engl. von Fr. Glaser, t. II (Lipsiae 1807) p. 45.

11) Verba Ἐτελειώθη σὺν Θεῷ ἐν φλωρεντία in M post Herodem exstant. «deinde sequuntur hi versus:

Εἰ καὶ σοῦ σοφίης θυμὸς πάρος ἔσκε βέβηλος,
 παιδοῦς οὐδ' ἐδάης ὄργια θελξινόου,
 Ῥητῆρων δεκάδα προτέρων θαμινῶς ἀνελίσσων
 αἰψα δαημοσύνης οἷστρω ἀναφλογίση,
 Αἰψα δέ τ' εἰν ἀγορῇσι κεκασμένα μῆδε' ὑφαίνων
 εὐεπίης, οἷση κύδος ἀπειρέσιον·

scis (quaeret fortasse quispiam) codicem M ex ipso L derivatum esse, non ex aliquo huius apographo nunc deperdito? sane optio haec nostra est: sciri hoc non magis potest quam interest ut sciatur.

Z si non ex ipso M manavisset, sed per alium codicem intermedium inde esset derivatus, aliquanto plures opinor lacunas haberet peculiares. Harpocracionem quidem Burneiani 96 nemodum excussit, verum in hac quoque parte Z et M inter se similes esse eo libentius credimus Guil. Dindorfio, quod inscriptione lexicon eadem praeditum est in utroque codice (Ἀρποκρατίωνος περί τῶν λέξεων τῶν δέκα ῥητόρων), cum aliae huius lexicī innotuerint quinque inscriptiones. Burneianum (certe extremam eius partem) fuisse olim in Monasterio S. Petri de Perugia (sic, teste Osanno)¹²⁾ manu recentiore annotatum est pag. 410 ubi incipit Harpocracionis litera χ . sed quomodo factum sit ut in Z Harpocracioni praemitteretur Anaximenis quae fertur ars rhetorica, nisi hariolando a nobis explicari nequit.

Ταῦτα δ' ἐγὼ πτερόεντι σοφὴν διὰ νύκτα θαάσσω

γράφας σὺν [?] καλάμῳ · οὐ πονέειν δοκέων ·

"Ομματα μὲν γὰρ ἔκαμνε · πόνου γε μὲν οὐκ ἀλέγιζον

αἰὲν ἐπισπέρχων, νύσσαν ἐποψέμεναζ. [sic.]

Ἀλλὰ φίλος νεαροῦ μετιῶν τάδε μνάεο Μάρκου,

μνάεο, καὶ ξείνῳ πολλάκι χαῖρε φράσον.»

ita Forshall in catalogo supra citato. circa a. MD Florentiae versatum esse atque scribendis codicibus graecis vacasse novimus Marcum Ioannis f. Cretensem, qui Lysiae codicem Laur. 57,52 (Bekkeri E) exaravit et hoc subiecit distichon:

Τούσδε λόγους Λυσίου Φλωρεντίδι γράψ' ἐνὶ γαίῃ

Μάρκος Ἰωάννου Κρής τὸ γένος τελέθων.

XVI quidem saeculo hunc Lysiae codicem assignat Bandinius, sed XV Montfaucon (Pal. p. 103), cui opinioni favent ea quae R. Schoell attulit Hermae vol. XI p. 204 not.

12) «Berühmtes Benediktinerkloster S. Pietro in Perugia,» Blume Iter Italicum vol. II (Halaë 1827) p. 206.

Venio ad B, quem codicem Bekker suo iure proxime ad Crippsiani (A) laudem accedere iudicavit. hoc magni esset si A periisset, superstite A nihil opus est B. nam in Antiphonte (qui in tota hac quaestione instar omnium haberi potest) unam a Bekkero receptam invenimus huius codicis emendationem, de qua quidem diserto ipsius testimonio constet: εὐπορεῖτε (V 66) pro εὐποροῦτε vel εὐπορῆτε. cuiusmodi discrepantia scripturae ad auctoritatem codicis aestimandam vix ac ne vix quidem pertinet. silentium Bekkeri si semper dignum fide esset, crederemus eum etiam has scripturas invenisse in B:

- I 6 ὅτι οὐκ pro ὅτι γ' οὐκ (A)
- 27 ἐκουσίους (ci. Stephanus) pro ἐκουσίως (ALMZ Ald.)
- τύχοι pro τύχη (ALM)
- III δ 7 ἀτρέμας pro ἀτρέμα (A)
- IV β 7 ἐπιδείξαι pro ἀποδείξαι (A)
- V 7 κατηγορουμένων pro κατηγορημένων (A)
- 49 οὐδὲν pro οὐδ' ἐν (AMZ)
- 90 βούλεσθε pro βούλεσθαι (A)
- VI 29 παρειχόμην (ci. Steph.) pro παρεσχόμην (imo παρευχόμην A, παρεχόμην M Ald.)
- 38 χρόνον (ci. Steph.) pro χρόνους (A, χρόνου M Ald.)

omitto harum scripturarum partem dimidiam alienam a B videri. fac omnes in eo exstare: talibusne correctionibus auctoritatem codicis niti? quarum quattuor (ὅτι οὐκ, ἀτρέμας, ἐπιδείξαι, κατηγορουμένων) nihil habent quo se commendent nisi ipsam de qua quaerimus codicis auctoritatem, una (βούλεσθε) nullius est momenti propter sollemnem αἰ et ē vocalium confusionem, una (χρόνον) proclivis et dubia, reliquae ex eo sunt genere emendationum quarum olim vilis erat annona. quid porro refert in solone A habeantur alia quaedam menda pusilla illa neque commemorata a Bekkero (velut II β 12 προειργαμένων, V 79 πολλῆς, VI 5 δεδοκισμασμένην) an in

A et B? ne ea quidem libri B defensio stabit in quam Arnoldus Hug nuper incidit. qui cum (comment. de arte critica in Antiphonteis orationibus factitanda Turici 1872 editae p. 7 seqq.) in correctiones recentioris manus libri A inquireret, mirum in modum has correctiones cum B consentire animadvertit persuasitque sibi ex codice eas fluxisse „cum B cognato“. in hac disputatione quamquam sunt quae mihi probentur, de summa rei dissentio. atque primum quidem verissimum est fieri non potuisse ut tot locis forte fortuna eadem in A² atque in B scriptura compareret. deinde vere dixisse videtur Hug correctorem libri A „non omnia de suo dedisse, imo ex libro qualiscunque fuit hausisse.“ etsi enim locos sanos corrector ille raro sollicitavit, nonnunquam tamen auctoritate magis quam ratione ductus correctionem adhibuit. velut II γ 5 „prorsus absurdum erat ληφθεις in λειφθεις corrigere quod ex errore proclivi scriptum exstat in BL.“ etiam hoc Hugio concedo, non videri librum B ex A descriptum, postquam hic manu recentiore correctus est. nam (ut praecipuam omittam causam, quae mox facile apparebit) et B quamvis raro emendationem praebet, cum in A mendum incorrectum manserit, et in A est ubi vera scriptura ab correctore restituta exstet, cum B congruat cum A pr. ex quo genere est quod Ant. V 30 A² habet τούτοις, A pr. B (LMZ) τοῖς, item quod Din. I 97 in A² legitur διαπεπραγμένους, in A pr. B (LMZ) δὲ πεπραγμένους. sed quid impedit quominus correctorem codicis A B codicem manibus tenuisse atque inde quae viderentur praeferenda in eum quem corrigebat codicem transtulisse pauculasque de suo addidisse emendationes existimemus? supra vidimus B in Atho monte a Lascari inventum: ex Batopedio eiusdem montis monasterio A oriundum esse constat. caute Hug statuit „secutum esse A² correctorem codicem eius familiae cuius sunt BLZM.“ verum aut fallor aut ista quam dicit familia nulla est. nam LMZ in censum venire nequeunt, earum autem scripturarum, quas B

cum A² communes habet, aliae pervagato errore natae sunt, velut λειφθείς illud II γ 5 pro ληφθείς positum, aliae debentur coniecturae parum felici (velut III γ 3 πεισθέντες, ib. 6 ἀπέκτεινε, ib. 8 μηδεμιᾶς, ib. 10 τοῦδε τῷ, δ 5 ἀτυχήμασι, ib. 9 οὐκ ἐὰν οὖν, IV δ 6 κρείσσων ὢν, V 17 ὠφελείσθαι τοῦδε τοῦ νόμου, ib. 51 ἐκατέρω ἴση ἐστί, ib. 63 τὸ ἐναντίον) aut plane inutili (velut I arg. ἐκπώματι, II β 6 ἄν add., γ 5 οὐ et ἄν et δ add., IV δ 2 τὸν νέον, V 10 mutatus verborum ordo, ib. 54 τῷ μὴ), emendationes quae vere dici possunt tam sunt proclives ut nulla non ab homine graece docto ac mediocri ingenio praedito divinando inveniri potuerit. eorum denique quae B peculiariter habet sive ex Bekkeri silentio habere creditur, eadem sunt genera atque illorum quae huic codici cum A² communia esse dixi, sed ut plurima ad primum genus (errorum faciliū ac pervagatorum) pertineant, emendationes vero non insint nisi perpaucae¹³). quibusnam igitur rebus B differt ab A pr.? lacunis, scribendi erroribus sollemnibus, coniecturis quarum aliae probabiles sunt aliae fuitiles. quae cum ita sint facere non possum quin B sui iuris esse negem. itaque sic existimo: Laurentianum B descriptum esse ex Crippsiano A¹⁴) ab homine non indocto et satis intellegenti, post non multo (si quidem B saeculo XV exaratus est) exstitisse qui id ageret ut quas in B probabiliore invenisset scripturas libro A inferret. quam-

13) In his emendationibus una ceteris excellit: γεγευμένην Din. II 3 pro γεγεννημένην repositum. eandem emendationem invenit Jungermann (ad Polluc. I 44. cf. Ruhnken ad Tim. p. 77). quod γεγευμένην rursus in γεγεννημένην abiit, quemadmodum legitur in LMZ Ald., minime mirum. sed nunquam credam Andoc. I 127 cum A et LMZ praebeant Χρυσιάδης, in B esse Χρυσιάδος. haec infelix Aldi coniectura est. corrige Χρυσίλλης.

14) VI 15 cum in A sit ἀγάγειν, B habet ἀγαγών. alibi voculas in A supra versum tenuioribus literis scriptas neglexit apographi scriba, velut μὲν II γ 10, aut perperam legit velut μὴ II β 9 et γ 7 (μὲν utrobique B), ὅμιν III β 2 (ὅμῶν B).

quam non nego fieri potuisse 1. ut B ex aliquo apographo libri A nunc deperdito manaret, 2. ut corrector libri A illud apographon in corrigendo sequeretur, non librum B. sed sive utrumque horum sive prius tantum probabile ducimus, nihil accedit libro B auctoritatis.

Duo vero sunt loci de quibus, ne quem quales sint lateat, separatim exponendum videatur. Ant. II δ 1 in A pr. et N legitur: Ἰδοὺ ἐγὼ ἢ τε ἀτυχία, ἣν οὐ δικαίως αἰτιώμαι, ὥς οὗτοι φασίν, ἐκὼν ἐμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρα. apparet corrigendum esse τῇ τε ἀτυχία (= τῇ τε ἀτυχίᾳ), quemadmodum et in B est et in A corr. m. 2. iam vero non in B solum, sed etiam in A et in N argumento orationis praemittuntur duo scholia, quorum prius ad corruptam scripturam (ἢ τε ἀτυχία) pertinet, ad emendatam (τῇ τε ἀτυχίᾳ) alterum: (1.) ἰδοὺ, φησίν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνιττόμενος. (2.) οὗτος, φησίν, ἐγὼ παραδίδωμι ἐμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχίᾳ μου καὶ τῇ τούτων κακουργίᾳ. hinc aliquis possit suspicari posterius scholion in librorum A et N archetypon casu ex codice quodam irrepsisse qui veram loci scripturam servavisset, ex eodemque vel ex alio eiusdem familiae codice postea descriptum esse B. at hoc si verum esset, non exstaret opinor in B prius scholion, neque desiderarentur in B alia eaque indubia melioris aut certe diversae παραδόσεως indicia. itaque scriba huius codicis in eandem illam proclivem emendationem (τῇ τε ἀτυχίᾳ) suo Marte incidisse putandus est, quam scholii posterioris auctor sive in codice aliquo invenerat sive ipse quoque coniectura erat assecutus. — altero loco, Ant. V 19, A pr. consentit cum N in scriptura ἐλασσωθεὶς τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων. nam quod post ἐλασ in A maius est intervallum quam inter eiusdem vocabuli partes esse solet, non minore intervallo in eodem libro supra (§ 18) dirimitur προσήκουσιν. sed eadem manu in A ex ἐλασ factum est ἔλος. in B perhibetur legi ἔλος σωθεὶς, quam scripturam

sibi probari ostendit scriptor argumenti cum hominem caedis reum Helum appellat. hanc scripturae varietatem alii fortasse aliter ortam existimabunt¹⁵⁾. verum quocunque modo factum est ut in A ἑλασ in ἑλος mutaretur atque ut ab argumenti scriptore nomen eius qui loquitur Ἑλος esse putaretur, veri dissimile non est codicis B scribam deceptum maiore illo intervallo argumentoque, in quo ter nomen Heli occurrit, de suo in verbis oratoris (§ 19) ἑλος posuisse pro ἑλος, quod ne graecum quidem est vocabulum.

Quae cum ita sint, nihil impedit quominus Laurentianum codicem (B) codicis Crippsiani (A) apographon esse censeamus, neque quidquam A codicis auctoritas eo augeatur, quod, ubi A et N inter se dissentiunt, B fere consentit cum A.

Codex Oxoniensis (N) bibliothecae Bodleianae (Auctar. T. II 8) bombycinus est, saeculi (in oratoribus) XIV potius quam XIII, formae quadratae, foliorum 88, quae numeris 122—209 notata sunt. a bibliopecto in fronte libri tria annexa sunt folia, quorum primo haec leguntur: Bibl. Meermann. tom. 4. n. 327. | Gu. 30. O. primum ipsius codicis folium in summo margine hanc habet notam: Colleg. Clarom. Paris. Soc. Iesu | 228, unde patet codicem in bibliothecam Meermannianam venisse a. MDCCLXIV¹⁶⁾. Oxonium eum a Thoma Gaisfordo delatum esse Ed. Maetzner praef.

15) Cum § 19 in A correcto sit ἑλος, non ἑλος sive ἑλος, apparet non argumentum ansam dedisse scripturae in A corrigendae vel potius corrumpendae. videtur igitur (cf. Fr. Blass mus. rhén. XXVII p. 100) in A et N codicum archetypo duplex fuisse scriptura ἙΛΑΣ, ficto Eli sive Heli nomine ab aliquo qui non intellexisset ἙΛΑΣ coniungendum esse cum ΣΩΘΕΙΣ. eam vero duplicem scripturam non in archetypo illo demum ortam, sed ex antiquiore codice propagatam crediderim, siquidem iam scriptor argumenti in suo exemplari eam habuisse putandus est.

16) L. Delisle, Le cabinet des manuscrits de la bibliothèque impériale, T. I Paris. 1868, p. 434.

Antiph. p. XV refert, auctore ni fallor Cramero. constat codex duabus partibus satis inter se dissimilibus. nam extremis 16 foliis Libaniana quaedam continentur in charta pessima vermibusque postmodo corrosa pallidiore atramento vix ante saec. XVI scripta. prior pars complectitur:

I Dinarchi or. I—III fol. 122 — 144 r.

II Antiphontis or. I—V 59 καὶ

πολὺ fol. 144 v.—169 v.

III eiusdem or. V 59 ἂν δικαιότερον

— VI 25 εἶεν μὲν fol. 178 r.—185 v.

IV Lycurgi §§ 1—34 ὑπὲρ προ-

δοσίας fol. 173 r.—177 v.

V Antiph. or. VI reliqua fol. 170 r.—172 v.

VI Lycurgi § 98 τὸν Ποσειδῶνος

— § 123 ὁπότε γὰρ ἐκεῖνοι . fol. 190 r.—193 v.

VII eiusdem § 123 ἀνάστατον —

§ 147 ἐγκατα[-λιπὼν] . . . fol. 186 r.—189 v.

quae tabula docet aliquem hominem antequam liber postremum illigaretur ordinem genuinum restitutum fuisse neque rem perfecisse. anno MDCCCXXXVI Dinarchum et Antiphontem contulit nescio quis Maetzneri in usum, homo non tam indiligens quam rei palaeographicae rudis. Thurlandi cuiusdam collatione parum illa accurata usi sunt in Dinarcho editores oratorum Atticorum Turicenses. Leocrateae partem codici inesse ignorabatur (nam quotusquisque philologorum catalogo Coxii utitur?) donec Blass de Lycurgi codice Oxoniensi disputavit in Fleckeiseni ann. philol. CXI p. 597 seq. nos a. MDCCCLXXVI excussimus Dinarchum Antiphontem Lycurgum, et quidem Antiphontem ad editionem Blassii, constanter adhibita annotatione critica ipsius Maetzneri.

Madore et fortasse etiam culpa bibliopecti saepius (maxime in Dinarcho) accidit ut folia foliis adhaerescerent, quibus rescissis nonnulla (i. e. vocabulorum partes vel singula binave vocabula) periisse aut aegre posse legi apparuit. horum

multa recens quaedam manus flavo illa usa atramento et quod plerumque ab antiquiore colore facile distinguas restaurare conata est. neque in hac re homo importunus acquievit, sed etiam locos qui illa fortuita labe neutiquam essent affecti sollicitavit, successu, ut ex annotatione nostra intellegetur, aut facili aut nullo, et in margine aliquot locis scholia adscripsit, quorum quae legere potui nullius sunt pretii. consilium autem restaurandi evanida quomodo corrector exsecutus sit, ex hoc Dinarchi loco (I 6—8) discas:

N fol. 123r. 1 [ἐστ]αι τοῦ δικαίου; ναί· κατέψευσται γὰρ
 ἡ βουλή δημοσθένους·
 [του]τὶ γὰρ ἐστὶν ὑπερβολὴ τοῦ πράγματος.
 σοῦ κατέψευσται
 [καὶ δ]ημάδου; καθ' ὧν οὐδὲ τᾶληθές εἰπεῖν,
 ὥς ἔοικεν,
 [ἀσφαλ]ές ἐστίν; οἳ πολλὰ πρότερον τῶν κοι-
 νῶν ἐκείνη
 ὅ [σφαλερῶς π]ροσετάξατε καὶ διὰ τὰς γενομέ-
 νας ζητήσεις
 [ἀπηλλάξα]τε; οὓς δ' ἡ πόλις ἅπασα οὐ δύ-
 νатаι ἀναγκά
 [ζειν τὰ] δίκαια ποιεῖν, κατὰ τούτων ἡ βουλή
 ψευδεῖς [τὰς]
 [ἀποφά]σεις πεποιήται; ὧ ἡράκλεις . διατί
 οὖν ἐν τῷ
 [τότε] συνεχώρεις, ὧ δημόσθενες, ἐὰν ἀπο-
 φήνη σου
 10 [ἡ βου]λή, θάνατον ἑαυτῷ τὴν ζημίαν; καὶ
 διατί πολλοὺς
 [ἀνη]ρηκας κτλ.

quibus in verbis cum ea quae cancellis saepsi manu recen-
 tiore in N suppleta sint¹⁷⁾, veri simile est Oxoniensem co-

17) τὰς in fine versus septimi additum est, etsi nihil eo loco per-
 icrat.

dicem hoc loco olim eadem omnia habuisse Crippsiano, et satis certum ista supplementa ex ingenio manavisse eius qui restitutoris munere functus est. indidem si non omnia quae ille in N scripsit, at certe quaecunque priva habet ac pecuniaria provenerunt. neque quod Din. I 112 verba λογίζεσθε ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ab eo suppleta sunt in margine, documento est homini alium codicem manu scriptum praesto fuisse, sed videtur potius hic illic librum impressum inspexisse. nam Ant. I 16, ubi ante Bekkerum legebatur μετὰ ταῦτα ἔτυχε τὸν Φιλόνεων (τῷ Φιλόνεω codd.) ἐν Πειραιεῖ ὄντα ἱερὰ θύειν (om. codd.) Διὶ κτησίῳ, corrector codicis N vocabulo πειραιεῖ (ita N pr., πειραιεῖ corrector), quo versus finitur, subiecit θύειν, quod nunc quidem aegre cernitur, ut ipse digito vocabulum delere voluisse videatur, deinde in versu proximo super ἱε(-ρὰ) iterum θύειν addidit, festinans ille haud dubie, siquidem hoc θύειν caret accentu. Lyc. § 19 N in verbis δὲ καὶ ὑμῶν οἱ πολλοὶ κατηγοροῦντα ἐν τῷ δήμῳ τούτου (vulgo inverso ordine legitur τούτου ἐν τῷ δήμῳ) super τούτου manu recentiore scriptum habet ἴσασιν, quod Aldus de suo post ὑμῶν inseruit.

Sunt etiam quae scriba codicis ipse correxerit. quae mutationes omnes statim in scribendo factae esse videntur: tam sunt paucae numero tamque nihil fere specie differunt a scripturis prioribus. accedit quod N eadem correctus manu prope constanter conspirat cum A, ut facile nobis persuadeamus plurimarum huius manus correctionum fontem ipsum fuisse codicis N archetypon. perraro scribam ingenio indulsisse deprehendimus. ex quo genere est fortasse (nam in loco nondum expedito hoc quoque dubium) οὐ VI 21 in οὐ mutatum. certum est V 96 ex κατηγορήσουσι propter praecedens ἔαν, quod errore pro ἐν irrepserat, factum esse κατηγορήσωσι, eandemque haud dubie ob causam librarius paullo post pro διαγνώσεσθε dedit διαγνώσῃσθε, sed hoc loco ipse statim restituit scripturam archetypi. illi autem κατηγορήσωσι propterea nimium tribui nolim,

quod omnino orationis V exitus (§§ 95 et 96) ita in N_{est} comparatus ut hominem quasi ad pensi finem properavisse appareat.

Quas N in Antiphonte habet notulas marginales manu librarii scriptas. commemoravi in annotatione (II α 4, 5, 9, β 7, IV γ 3, V 9 et 21). scholia quae proprie dicas non occurrunt nisi duo in Lycurgo.

Codex Crippsianus (A) musei Britannici (Burney 95, plut. CLX. D) membranaceus est, forma folii minoris. saeculi ut videtur XIII, foliorum 170. in prima pagina manu antiqua scriptum legitur

θεσεως γ'

i. e. θέσεως τρίτης, plutei tertii¹⁸⁾. recentissima manus subiecit verba

ἐκ τῆς μεγάλης βιβλιοθήκης
τοῦ βατοπαιδίου

quae eodem atramento inducta sunt. ex illo montis Atho monasterio a principe quodam graeco¹⁹⁾ Constantinopolim delatum Io. Mart. Cripps Britannus emit intercedentibus Eduardo D. Clarke professore Cantabrigiensi, quem Cripps annis 1799—1802 in peregrinatione Europae Asiae Africae comitatus erat, ac principe Alexandro Bano Hantzerli phanariota Clarkiique ex itinere illo familiari²⁰⁾. Clarke ut codicem Crippsio emendum curaret a Porsono maxime impulsus se refert. quo magis mirandum librum singularem mense Aprili a. 1808 Londini prostitisse apud King et

18) cf. Zanetti-Bongiovanni, Graeca D. Marci Bibliotheca codd. mss., Venetiis MDCCXL. p. 156. V. Gardthausen, Griech. Palaeographie, Leipzig 1879, p. 372.

19) E. D. Clarke, Travels in various countries of Europe Asia and Africa, part the second section the third (= vol. IV), London 1816, p. 388.

20) Clarke, Travels, part II sect. I (= vol. III), London 1817, p. 70.

Lochée antiquarios²¹⁾. emit eum Nicol quidam, sed non diu possedit. nam a. 1812 (quo anno primum edita est peregrinationum Clarkii part. II sect. I) iam in Car. Burneii bibliothecam pervenerat, quae paullo post possessoris mortem (obiit a. 1817 exeunte) museo Britannico adiuncta est.

Altera primi folii pagina haec continet eodem atramento scripta quo recens illa usa est prioris paginae manus:

Les dix orateurs athéniens.

Andocides, orateur athénien. né vers l'an 468 avant l'ère chrétienne, se distingua par son éloquence. il fut plusieurs fois exilé de sa patrie, et toujours rappelé. son style était simple et presque entièrement dénué de figures et d'ornemens. il nous reste de lui quatre discours qui furent publiés p: Guillaume Canterus a Bâle 1566 in fol.

Dictionnaire des hommes illustres.

isée, orateur grec né à chalcis en syrie, avait été [adde: disciple] de Lysias, et fut maître de demosthènes à athènes où il tenoit une école d'é-

21) *Censura Literaria*, containing titles, abstracts, and opinions of old english books, with original disquisitions, articles of biography, and other literary antiquities. By Samuel Egerton Brydges, Esq. Vol. VIII being the fifth of the news series. London 1808. 8-vo. p. 214: They (the Persian and Arabic manuscripts) were outrivalled as curious or valuable by a Greek manuscript sold by Messrs. King and Lochée, on April 28. It was the property of R. [sic] Cripps, Esq. a gentleman whose pursuits, in a continental tour, obtained a considerable number of vases and fragments from Magna Graecia, of singular curiosity, with specimens of minerals from Egypt, Germany, etc. and an extensive collection of plants, the whole forming an assemblage for antiquity, rareness, and value, seldom to be equalled by the possession of an individual. The manuscript was in the highest preservation, and the performance of no ordinary scribe. . . . It was purchased by Mr. Nicol, of Pall Mall, at 355 guineas.

loquence. il nous reste 10 de ses harangues. on les trouve dans les anciens orateurs grecs d'Etienne, 1575. il y a eu un autre isée aussi orateur grec, contemporain de pline le jeune, qui en parle dans ses lettres, et en fait un grand éloge.

horum quae ad Isaeum pertinent ex libro sumpta sunt qui inscribitur: Nouveau dictionnaire universel, historique, biographique et portatif . . . traduit de l'anglais de John Watkins . . . et considérablement augmenté par M. l'Ecuy . . . A Paris. An XI = 1803. qui liber quoniam ex anglica lingua conversus est, apparet fieri non potuisse ut quae secunda pagina codicis praebet ab homine Anglo exararentur. monachos autem Athoos libris francogallicis recens editis uti nemo facile crediderit. ergo necesse est istas notulas ab graeco illo homine illustri loco nato scriptas esse existimemus, qui codicem possidebat ante Crippsi-um. ceterum „dictionnaire des hommes illustres“ vereor ne nunquam exstiterit. de Andocide enim eadem eisdem verbis traduntur in libro cui hic est titulus: „Dictionnaire universel, historique, critique et bibliographique“, cuius operis ego nonam tantum vidi editionem, quae prodiit Parisiis a. 1810—1812, 20 constans voll., ille octava editione (Lugduni 1804) usus videtur aut alia antiquiore.

Idem homo ne ab aliis quidem codicis locis manus abstinuit. nam et in Andocidis or. I prohoemio male sedulus calamum exercuit et ad aliquot locos Isaei Antiphontis Gorgiae in margine adnotavit aliter legi in libro impresso. velut ad Ant. I 6 extr. adscripsit:

εἰς τὸν τύπον ἔστιν οὕτως·
ὅπως τὸ πραχθέν ἢ ἀληθές ἐ
πεξελθεῖν μὴ ὁμολογούντων
γὰρ τῶν ἀνδραπόδων κτλ.

primus post eum curiosius codicem tractavit Matthaeus Raine († 1810) amicus Porsoni. hic de praestantiâ codicis

breviter exposuit, quae disputatio et in calce libri adnexa legitur et Censurae Literariae anni 1808 (pp. 214—218) inserta est, ac variantium lectionum spicilegium excerpserit, quo usus est Dobree in *Adversariis*²²⁾. secuti sunt Osann et Imm. Bekker, quorum ille Lycurgum solum festinanter perlustravit. totum librum denuo contulit G. St. Dobson homo diligens sed ingenio hebetiore. nostra memoria bis terve selectos locos obiter inspexit Frid. Blass, Io. Sigg in usum Arnoldi Hug Antiphontem excussit, denique ego a. 1876 Andocidem Isaeum Dinarchum Antiphontem Lycurgum contuli ad editiones Teubnerianas.

In quarta pagina (nam tertia vacat) index exstat eorum quae codice continentur duabus columnis eadem scriptus manu qua ea quae sequuntur exarata sunt omnia. prima indicis verba sunt τὰδε ἔνεστιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ, extrema εἰσὶ δὲ τῶν πάντων οἱ λόγοι μα²³⁾. scriptorum quos supra (p. XI) enumeravimus verba continuantur inde a fol. III r. usque ad fol. CLXX, cuius altera pagina vacua est. scripturae specimen dedit Forshall in catalogo codicum musei Britannici Burneianorum.

Correctus est A ut mihi quidem videtur (nam Sigg aliter sentit) duabus manibus aetatis diversae, quarum alteram, recentiorem supra commemoravimus, prior ipsius fuit

22) Uno loco egregii huius operis (ad Andoc. I 38, p. 6 l. 14 St.) testis scripturae appellatur «G. B.», qui Georgius Burges fuisse videtur. memini enim I. Bywaterum professorem Oxoniensem ostendere mihi editionem Aldinam cuius in marginibus manu Georgii Burgesii enotatae erant variae scripturae cod. Crippsiani.

23) Eundem indicem in Z exstare Passow auctor est symbol. crit. p. 25. quamobrem etiam in BLM inveniri putandus est. ne forte dubites, L codicis indicem Bekker allatis quae scire nostra interesset commemoravit in indice codicum Σοφιστῶν τινῶν μελέταις (Oxonii MDCCCXXIII) praemisso. idemque vir doctus cum in Burneiano 96 (M) Lesbonactis unam orationem Corinthiacam haberi credidit (praef. Andoc.), haud dubie vitio indicis deceptus est, quippe quo vitio laborat index codicis Z.

librarii. qui multa procul dubio statim mutavit supplevitve, alia videri potest paullo post correxisse. atque manus correctrices quamvis facile plerumque colore atramenti distinguantur, quo librarius usus est nigro, recens ille διορθωτής pallido flavoque, tamen est ubi dubius haereas. nonnunquam enim atramentum ipsius librarii, deficiente scilicet in penna liquore sive propter membranæ aliquem naevum sive aliam nescio quam ob causam, robiginis colorem adscivit aut adeo subflavum evasit. qua coloris diversitate si correctiones tantum quaedam insignes essent, possemus (id quod Siggium facere video) his correctionibus ab librario abiudicatis tres in A manus correctrices distinguere. sed quid rei sit vel unum illud ostendit, quod VI 7 in διαβαλλοντες (ita A pr., cum accentu gravi super ν) solito atramenti colore scriptum est διαβ, reliqua vero pars vocabuli diverso et qui non differat ab atramento correctoris, qui super alterum α accentum acutum pinxit. est autem periculum ne, sicubi correctio exiguis quibusdam ductibus aut pauculis literis constat pallidiore atramento scriptis, temere eam seriori illi interpolatori tribuamus. quapropter operae non peperci in eiusmodi locis scrutandis, neque tamen assecutus sum ut mihi de correctionis auctore ubique liquido constaret. quinquies in Antiphonte canum quendam correctionis colorem offendi: III α arg. ἀντέκλημα (γ add.), γ 1 ὤμην (ι subscr.), δ 1 ἀπογίαν (λο ins.), V 63 ὑπερημερον (accentus add.), 76 εὔρ' ὅπως (corr. εὐρόπως). quas emendationes ad recentiorē manū referendas putavi, quia hunc colorem non memineram me invenire in A nisi in scriptoribus illa quoque manu correctis.

Correctiones librarii facile intellegimus maximam partem ex codice haustas esse eodem ex quo A descriptus est. nam multae earum vix aut ne vix quidem potuerunt conjectura inveniri ac longe plurimae congruunt cum N. itaque, nisi ubi gravius aliquid obstat, nostro iure eas quas librarius ipse mutavit scripturas errore neglegentiaque or-

breviter exposuit, quae disputatio et in calce libri adnexa legitur et Censurae Literariae anni 1808 (pp. 214—218) inserta est, ac variantium lectionum spicilegium excerpit, quo usus est Dobree in *Adversariis*²²⁾. secuti sunt Osann et Imm. Bekker, quorum ille Lycurgum solum festinanter perlustravit. totum librum denuo contulit G. St. Dobson homo diligens sed ingenio hebetiore. nostra memoria bis terve selectos locos obiter inspexit Frid. Blass, Io. Sigg in usum Arnoldi Hug Antiphontem excussit, denique ego a. 1876 Andocidem Isaeum Dinarchum Antiphontem Lycurgum contuli ad editiones Teubnerianas.

In quarta pagina (nam tertia vacat) index exstat eorum quae codice continentur duabus columnis eadem scriptus manu qua ea quae sequuntur exarata sunt omnia. prima indicis verba sunt τὰδε ἔνεστιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ, extrema εἰσὶ δὲ τῶν πάντων οἱ λόγοι μα' ²³⁾. scriptorum quos supra (p. XI) enumeravimus verba continuantur inde a fol. III r. usque ad fol. CLXX, cuius altera pagina vacua est. scripturae specimen dedit Forshall in catalogo codicum musei Britannici Burneianorum.

Correctus est A ut mihi quidem videtur (nam Sigg aliter sentit) duabus manibus aetatis diversae, quarum alteram, recentiorem supra commemoravimus, prior ipsius fuit

22) Uno loco egregii huius operis (ad Andoc. I 38, p. 6 l. 14 St.) testis scripturae appellatur «G. B.», qui Georgius Burges fuisse videtur. memini enim I. Bywaterum professorem Oxoniensem ostendere mihi editionem Aldinam cuius in marginibus manu Georgii Burgesii enotatae erant variae scripturae cod. Crippsiani.

23) Eundem indicem in Z exstare Passow auctor est symbol. crit. p. 25. quamobrem etiam in BLM inveniri putandus est. ne forte dubites, L codicis indicem Bekker allatis quae scire nostra interesset commemoravit in indice codicum Σοφιστῶν τινῶν μελέταις (Oxonii MDCCCXXIII) praemisso. idemque vir doctus cum in Burneiano 96 (M) Lesbonactis unam orationem Corinthiacam haberi credidit (praeef. Andoc.), haud dubie vitio indicis deceptus est, quippe quo vitio laborat index codicis Z.

librarii. qui multa procul dubio statim mutavit supplevitve, alia videri potest paullo post correxisse. atque manus correctrices quamvis facile plerumque colore atramenti distinguantur, quo librarius usus est nigro, recens ille διορθωτής pallido flavoque, tamen est ubi dubius haereas. nonnunquam enim atramentum ipsius librarii, deficiente scilicet in penna liquore sive propter membranæ aliquem naevum sive aliam nescioquam ob causam, robiginis colorem adscivit aut adeo subflavum evasit. qua coloris diversitate si correctiones tantum quaedam insignes essent, possemus (id quod Siggium facere video) his correctionibus ab librario abiudicatis tres in A manus correctrices distinguere. sed quid rei sit vel unum illud ostendit, quod VI 7 in διαβαλλοντες (ita A pr., cum accentu gravi super ν) solito atramenti colore scriptum est διαβ, reliqua vero pars vocabuli diverso et qui non differat ab atramento correctoris, qui super alterum α accentum acutum pinxit. est autem periculum ne, sicubi correctio exiguis quibusdam ductibus aut pauculis literis constat pallidiore atramento scriptis, temere eam seriori illi interpolatori tribuamus. quapropter operae non peperci in eiusmodi locis scrutandis, neque tamen assecutus sum ut mihi de correctionis auctore ubique liquido constaret. quinquies in Antiphonte canum quendam correctionis colorem offendi: III α arg. ἀντέκλημα (γ add.), γ 1 ὦμην (ι subscr.), δ 1 ἀπογίαν (λο ins.), V 63 ὑπερημερον (accentus add.), 76 εὖρ' ὅπως (corr. εὐρόπως). quas emendationes ad recentiorē manū referendas putavi, quia hunc colorem non meminēram me invenire in A nisi in scriptoribus illa quoque manu correctis.

Correctiones librarii facile intellegimus maximam partem ex codice haustas esse eodem ex quo A descriptus est. nam multae earum vix aut ne vix quidem potuerunt conjectura inveniri ac longe plurimae congruunt cum N. itaque, nisi ubi gravius aliquid obstat, nostro iure eas quas librarius ipse mutavit scripturas errore negligentiaque or-

tas esse iudicabimus. nullo autem in genere errorum saepius librarius peccaverat quam literis vel syllabis vel vocabulis singulis pluribusve omittendis. quod genus cum contrarium sit alii librorum mss. pesti, literarum syllabarum vocabulorum additionibus, non est mirandum etiam talia quaedam in A olim omissa fuisse, quae optimo iure omitti potuissent. nam V 94 A pr. recte habet πράξεθ' pro πράξεσθ', VI 42 προδικασίας pro προδιαδικασίας, VI 28 μαρτυρούντων pro καταμαρτυρούντων, IV δ 10 ἀποκτείνειν pro ζητεῖν ἀποκτείνειν. a quibus locis in magna similium omissionum frequentia nihil accedit antiquioribus codicibus A scripturis auctoritatis. nec plus eis propterea tribuimus quod A pr. solus II δ 7 κυρίων praebet pro κυρίως, V 16 ὑπολείπεται pro ἀπολείπεται, VI 47 καταδικάσαι pro καταδικάσειν, quoniam hae pervagatae sunt scripturae fluctuationes. sed non ubique id quod manu correctrice librarii in A positum est etiam in N invenitur: est ubi cum hoc codice consentiat A pr. hi vero loci ita sunt comparati ut auctorem correctionum a coniecturis non abstinuisse evincant. nam neque ulla ex eis mutationibus librarii, quae carent consensu libri N, extra coniecturae fines versatur, et nonnullae earum manifesto coniecturae debentur infelici. ita III β 7 NA pr. ἁμαρτῶν, A corr. ἁμαρτὸν (pertinet verbum ad τὸ μεράκιον). III γ 3 NA pr. δέσμαι ὑμῶν... μὴ... ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκριβείας πεισθέντας ψευδῇ τὴν ἀλήθειαν τῶν παρχθέντων ἡγήσασθαι, nisi quod A pr. levi errore ἡγήσασθε. correctum est in A ἡγήσησθε, etsi praecedit πεισθέντας, quod recentior demum διορθωτὴς in πεισθέντες mutavit. VI 10 NA pr. οὐκ ἂν καταψηφίσεσθε οὐτ' ἂν ἀποψηφίσησθε, A corr. οὐκ ἂν καταψηφίσησθε οὐτ' ἂν καταψηφίσησθε. erat corrigendum: οὐκ (vel potius οὐτ') ἂν καταψηφίσαισθε οὐτ' ἂν ἀποψηφίσαισθε. VI 22 N εἰ ἐν (h. e. εἰς), A corr. εἰς literis σί in rasura scriptis. his locis similibusque omnibus duplicem in communi archetypo codicum A et N exstitisse scripturam credant quibus nefas est A ab ipso librario interpolatum existimare.

De recentioris manus correctionibus vix habeo quod addam eis quae supra dicta sunt. incepit corrector ab Isaeo, substitit in Antiphontis V^o 84, quo de correctionum fine mihi plane convenit cum Siggio.

Ex uno archetypo derivatos esse A et N cum aliis rebus efficitur, quarum partem attulit Herm. Sauppe Quaestionum Antiphontearum Gottingae a. 1861 editarum p. 3 sq. quasque omnes enumerare longum est et inutile, tum eo probatur quod in utroque codice Dinarchum excipit Antiphon, hunc Lycurgus. neque vero facile adducar ut A et N eiusdem exemplaris apographa esse credam, quippe cui opinioni earum maxime discrepantiarum frequentia, quae verbis constant varie dispositis, videatur adversari. sed utut hoc est, satis constat neutrum codicum nostrorum ea esse praestantia qua alterum omnino contemnere iubeamur. iam uter codex, N an A, plura certioraque habeat indicia interpolationis quaeritur, qua in quaestione ad summam nihil interest utrum interpolationes in codice superstite (A aut N) natae an ad deperditum aliquem codicem, per quem ille ex archetypo manaverit, referendae sint. nam eas scripturas quas ab librariis codicum A et N sero invectas esse dixi nunc ne Crippsiano iniuria fieri videatur omitto. et Oxoniensem quidem ab homine graece docto et ingenioso consilio interpolatum esse Herm. Sauppe Quaestionum Antiphontearum libello supra citato evincere studuit, multisque hominibus philologis satisfecit, etsi accuratiore collatione libri Crippsiani; qua diversae corrigentium manus distinguerentur, opus esse ipse professus est (l. d. p. 6) ac speciosa pauca multis improbabilibus aut prorsus inanibus miscuit nullo facto discrimine; nec sane ea tantum quae inspectis denuo codicibus aliter se habere intelleximus inania sunt, verum etiam alia complura. nam quod p. 9 pollicetur se in vitiis codicis N recensendis leviora omnia omissurum („ut καίτοι I 25 ex prioribus repetitum. § 24 ἡδύχησε bis

pro ἡδίκηκε scriptum, similia multa“), quia non mirum sit per negligentiam vitia quaedam in N admissa esse, qualia et in codicibus omnibus reperiantur et nunc quisque in scribendo facile admittat, ut verba propter homoeoteleuton omissa I 7 II δ 11 VI 17 et 32, non stetit promisso vir eruditissimus, sed per saturam (ordinem scilicet orationum secutus) diversissimas fudit scripturas, quo „partim hominem (scribam codicis Oxoniensis) sententiam magis quam verba secutum esse, partim consilio quaedam mutasse“ ostenderet. quasi subito oblitus esset mutationes „aut consulto aut per negligentiam“ (p. 6) fieri, negligentiae autem vitia et in codicibus omnibus reperiri et nunc quoque in scribendo a quolibet facile admitti. an προϊόντος τοῦ λόγου tertium esse genus mutationum sensit quas scribae nec per negligentiam nec consilio, sed „sententiam magis quam verba secuti“ facere soleant? at quid interest inter λόγους II α in argumento ex prioribus repetitum atque ἐστίν V 92 aut με VI 6 quae non alio modo nata esse apparet? cur I 3 καὶ negligentia omitti potuit, V 71 et 85 non potuit? ἀν V 71 si consulto in N omissum est, idem factum in A IV δ 11. nec quae praeterea Sauppio displicuerunt verborum omissiones quidquam habent insoliti. εἶναι IV β 6 propter ἡγεῖται quod praecedat excidit, IV δ 5 dubitari potest verba καὶ τῆς ἑαυτοῦ aliena illa ab hoc loco utrum in N propter ea quae sequuntur (καὶ τῆς ἐκείνου) felici casu exciderint an in A ex dittographia orta sint²⁴), IV α 2 τὴν γῆν καὶ θάλασσαν nescio an non sine exemplo legi possit. certe additum potius quam omissum alterum τὴν interpolationis suspicioni obnoxium videtur, cum articuli formas in codicibus graecis sexcenties male intrusas, sexcenties casu omissas esse sciamus. ἔγκλημα IV β 4

24) Dittographiae originem ut intellegas, etiam ea quae praecedunt sunt considerata: ὁ δὲ διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκολλησίαν πάντα δροῶν καὶ πᾶσιν, καὶ τῆς ἐκείνου ἀμαρτίας κτλ.

consilio expelli non potuit, omissum coniectura restitui potuit. denique V 95 absunt quidem ab N verba corrupta ἀραῖσ τῶνδετοι (h. e. ῥᾶστον δέ τοι), sed relicto vacuo spatio (in fine versus, quamobrem mirandum non est spatium iusto brevius esse) nec distincta post ea quae praecedunt oratione. quemadmodum Crippsiani scriba interpolavit Lycurgi locum Leocr. 28 cum post τούτου οἰκέτας omisit quae non intellexeret ἡ προκλήσεις προκλήσοι ἄξιόν ἐστι (h. e. ni fallor ἢ προκλήσεις προκαλεῖσθαι ἄξιόν ἐστι) vacuo relicto versu dimidio.

Sed non lacunis tantum in hac causa abusus est Sauppe neque serio videtur leviora omnia in illo vitiorum codicis N conspectu omittere voluisse, si quidem leviora dicimus errores faciles et quales in codicibus omnibus reperiuntur. ex quo genere Sauppe haec attulit: I 26 κελεύουσα (pro κελεύσασα), II α 9 ἐλεγχόμενος (ἐξελεγχόμενος), III β 7 ἐμελέτα (ἐξεμελέτα), IV β 7 μέντοι (μέν μοι), γ 4 ἔπαθεν (ἀπέθανεν), 7 ἀποθανόντος (παθόντος), V 12 συμπαρελθὼν (σὺ παρελθὼν), ibid. εὐρὼν (ἐξευρὼν), 17 με (μοι), ibid. ποτε (πώποτε), 62 δὲ (γὰρ), 65 ἐργασαμένω (εἰργασμένω), 82 τοῦ δὲ (τοῦτο δὲ), 96 ἐστὶ (ἔσται), VI 6 δημοσίαι (διωμοσίαι), 17 ἀποφωνῶ (ἀποφανῶ), 34 ὕστερα (ὕστεραία)²⁵. vix graviora sunt ἀπειλημμένω I 3 (pro ἀπειλειμμένω h. e. ἀπολελειμμένω) et ἐνθυμείσθαι V 46 (pro ἐνθυμείσθαι), quia facilem itacismi habent excusationem, qua ne A quidem carere potest cum (ut alia taceam) I 4 in eo sit ἔλθοι pro ἔλθῃ, et VI 44 παρῆσαν pro παρ-

25) Pro τοῦ δὲ V 82 et δημοσίαι VI 6 is qui Maetznari in usum N contulit enotaverat τοῦδε et δημόσαι. idem etiam alios haud paucos commisit errores. velut cum I 17 in codice legere sibi visus est τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς, pro iota subscripto habuit accentum acutum voculae ἄμα infra positae. omnino lectores benevolos rogatos velim ne dubitent vel silentio meo illum hominem refutatum existimare. in aliis rebus facile patiar me erroris coargui.

εἶσαν. καταψηφίσεσθε (A καταψηφίσθησθε) I 12 Sauppe ferri non posse et in optimis codicibus, ut in Urbinatē Isocratis, eiusmodi vitia reperiri monuit. I 19 ἡμετέρας pro ἐμῆς et III γ 5 ἀκοντίσαντα pro ἀποκτείναντα idem suspicatus est dormitantem dedisse librarium oculis ad ea quae sequuntur delapsis. similiter factum iudico ut VI 39 in N καὶ ἐν τῇ σφετέρᾳ ἐαυτῶν scriberetur pro ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν. sequitur enim καὶ ἐτέρῳθι πανταχοῦ. nisi forte homo graece doctus et ingeniosus consulto σφετέρᾳ ἐαυτῶν scripsisse putandus est. quali quidem homini, si dis placet, etiam τ' VI 19 post φανερώτατος insertum tribui poterit necnon γοῦν I 28 pro οὔν ἐγὼ et III β 3 idem vocabulum pro μὲν οὔν substitutum.

Quae hactenus attuli si quis eam habere vim sibi persuaserit ut codicem N ab homine non indocto et ingenii satis acris interpolatum esse evincant, suo iure etiam ceteras quas Sauppe l. d. commemoravit peculiare huius codicis scripturas coniectura inventas aut mera mutandi libidine fictas arbitrabitur, licet demonstrari nequeat eas scripturis Crippsiani inferiores interpolatasque esse²⁶). mirabitur fortasse quid sit quod IV δ 2 (βλέπειν μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν) interpolator τοῖς ὀφθαλμοῖς in τοῖν ὀφθαλμοῖν mutavit, τοῖς ὠσίν autem intactum reliquit, mirabitur V 77 (καὶ χορηγίας ἐχορήγει καὶ τέλη κατετίθει) sensisse hominem κατατίθῃσιν requiri neque tamen ἐχορήγει sollicitavisse. verum haec et talia quia videri possunt condonanda esse humanae imbecillitati et inconstantiae, age proferamus quod mirabilius sit. V 90 A cum habeat ψηφισαμένοις (sequitur μὲν ὑμῖν ἐμοῦ), Sauppe id quod est in N φεισαμένοις aliquo modo sen-

26) Velut V 14, ubi N habet διδάξει, A διδάξουσι, parum est confidenter negasse verbum ad τοῦ κατηγόρου referri posse. nam in loco gemino VI 2, ubi in utroque libro est διδάσκουσιν, praecedit τούτων (τῶν κατηγόνων), non τούτου.

tentiae convenire dicit, sed verissimam esse Aldi coniecturam ἀποψηφισαμένοις . fugit igitur virum clarissimum φεισαμένοις μὲν unice convenire ei quod paullo infra legitur ἀπολέσασι δὲ, quae scriptura a Turicensibus demum editoribus, Sauppio et Baitero, auctore Dobreeo reposita est pro ἀπολογήσασθαι. nam quod Schoell (annal. philol. CIII p. 301) negat hominem qui se iniuria accusatum dicat poscere posse ut sibi a iudicibus parca- tur, quale hoc sit docent verba Socratis Platonici (Apol. p. 31 A): ἀλλ' ἐὰν πείθῃσθε, φείσεσθέ μου . neque eo ψηφισαμένοις commendatur quod absurdum est. facile enim ex φεισαμένοις fieri potuit φισαμένοις ac deinde pro hoc substitui ψηφισαμένοις sententiae quidem non ap- tum, at bene graecum vocabulum, qualibus in correc- tionibus librariorum saepe acquievisse nemo nescit.

Itaque cardinem quaestionis in eo versari apparet, utrum A alia eaque manifesta praebeat interpolationis vestigia necne. qua de re nondum inter omnes constare vix credas. tantum abest ut A „nunquam consilio interpolatus“ sit ut ne Sauppium quidem quamvis praeiudicata opinione captum interpolationes omnes fal- lere potuerint. nam II β 2 quod N habet προβέ- βληκεν (A ἐμβέβληκεν) iure Sauppio l. d. p. 9 „videtur προσβέβληκεν fuisse, quo exemplo III β 4 καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἡμετέραν οὖσαν προσέβαλεν ἡμῖν, deinde IV β 4: ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν et § 8: ὑμῖν — τὸ μῆνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίψομαι dictum sit.“ ἐμβάλλειν ita usurpatum in Antiphonte frustra quaeras. quid igitur est ἐμβέβληκεν nisi audax et infelix coniectura? etiam peius est quod VI 6 in A legitur τὸν γε διώκοντα pro τὸν τε διώκοντα. nimirum exciderant hoc loco propter ho- moeteleuton in communi codicum N et A archetypo ver- ba αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς (sup- pleta illa ab Aldo ex V 89) quorum καὶ illi τε respondet. II δ 7 ex quo novimus esse in N τι οὐ δίκην δώσει dubitari

nequit quin Reiske rem acu tetigerit coniciendo τοῦ δίκην δώσει. A habet οὐ δίκην δώσει, quod etsi aliquo modo sententiae convenit, sagacissimo illi viro merito displicuit. IV β 4 N μοχθηρῶ. A πονηρῶ. prius verum esse metri efficitur necessitate in Aristoph. Eq. v. 1304. IV α 2 τὸ ἀνθρώπινον φύλον N, τὸ ἀνθρώπινον γένος A. poetae φύλον pro γένος obtrudi potuit, oratori non item. VI 40 ἑώρων N, ἑώρα A. pertinet verbum ad ἡ βουλή. I 21 μέν γε N, μέντοι A. Photius: μέν γε ἢ ἀντί τοῦ μέντοι λέγουσιν ἢ ἀντί τοῦ μέν.

Haec exempla ita comparata sunt ut dubitari nequeat quin N veram aut verae propiorem praebeat scripturam, et simul illud satis constet, aliquem consulto, non dormitantem aut festinantem, ea invexisse quae in A leguntur. nam quod ille fortasse nonnunquam ab alio deceptus nos frustratur, num ea re minus ab eo eludimur? talia interpolationis exempla vix ulla reperias in N. non me fugit suspicioni obnoxium esse V 11 σαυτῶ (αὐτῶ A, unde αὐτῶ Maetzner). at quis praestet non potuisse fieri ut αὐτῶ per negligentiam ex σαυτῶ nasceretur? certe donec plura quibus idem melius probetur inventa non sunt, hoc exemplum inutile erit, quoniam σαυτῶ eo loco neque sententiae repugnat neque usui.

Eas discrepantias scripturae quae verbis varie dispositis constant haud secus ac Sauppe ab hac quaestione exclusi, quia facile est ad intellegendum Oxoniensem librum in universum aestimanti etiam hac re Crippsiano praestare neque unquam ita ab eo dissentire ut vitium praebeat manifestum. quodsi aliis in rebus iare fidem derogamus testi quem et falli saepe et aliquoties aperte mentitum esse constet, cum alius praesto sit testis qui, etiamsi memoria non omnino utatur firma, mendacii atque calliditatis convinci nequeat, consequens est pro fundamento recensionis non A habendum esse, sed N, ita quidem ut eae codicis A scripturae in calculos vocentur quae neque errore nasci neque

consilio fingi facile potuerint aut, licet coniecturae hominis non indocti debeantur, probabiliter tollant manifestum vitium codicis N. haec habui quae de codicibus mss. deque fundamento meae recensionis disputarem.

In formis verborum operam dedi ut haec eloquentiae Atticae antiquissimae monumenta²⁷⁾, quoad eius fieri posset suae aetatis speciem recuperarent. atque γίνομαι et γινώσκω in his orationibus ferenda non esse iam Frid. Franke in censura editionis Maetznerianae (annal. philol. vol. XXVIII inserta) iudicavit²⁸⁾. Blassio praecunte

27) Fuerunt qui orationes quae sub Antiphontis nomine circumferuntur ab oratore Rhamnusio abiudicarent. hi utrum aliis opinionem suam probaverint nescio: mihi quidem nihil dixisse videntur. Schoemann in censura editionis Maetznerianae (Jahrbücher für wissenschaftliche Kritik, October 1839) obiter pronuntiavit orationes V et VI solas sibi videri esse Antiphonticas, eamque sententiam argumentis puerilibus (dicam enim quod sentio) exornandam sibi sumpsit Pahle (Die reden des Antiphon, Jever 1860). primus rectam viam ingressus aliquid profecit Leonardus Spengel in disputatione quae est de tetralogiis Antiphontis inserta illa Musei Rhenani n. s. vol. XVII p. 161 seqq. qui cum haec posuisset (p. 167): «so grosz die sprachliche übereinstimmung der ersten rede mit der fünften und sechsten ist und ich an ihrer ächtheit nicht mehr zweifle, so grosz ist die sprachliche verschiedenheit der tetralogien von den andern reden. damit ist jedoch der schluss, an einen andern autor zu denken, noch keineswegs hinreichend gerechtfertigt.» nondum inventus est qui veriora nos edoceret. et sane quantumvis distare videatur usus tetralogiarum a ceteris orationibus, frustra quaeras ad quem oratorem sive rhetorem illud elocutionis genus magis conveniat quam ad eum qui si non fuit, at haberi potuit magister Thucydidis.

28) In utroque codice est γίνεται II α 3 III γ 8 VI 6, γίνεσθαι V 47 et 94, γίνονται II α 10 IV β 7. et δ 2, γίνηται V 11, γίνοιτο I 25, γίνοιντο I 10, γίνεσθαι I 10 III γ 8, γινομένης III δ 4, ἐγίνετο V 21 VI 24; in A solo γίνεται IV δ 3, γίνονται II β 11, ἐγίνετο V 24, ἐπιγινώμενα II β 11; in utroque συγγινώσκω IV γ 11, γινώσκει IV δ 9, γινώσκωμεν II α 3, γινώσκουσι I 29, ἐγίνωσκέ (μου) V 33, ἐγίνωσκειν ibid, γινώσκοντες II α 2 III δ 1, ἐγινώσκετο II α 4 V 86, γινώσκεισθαι V 88, ἀναγινώσκόμενον II β 7; in A solo γινώσκοντες II γ 10.

II α 1 edidi πράσσωσι, II β 11 πράσσω, V 91 ἔλασσον, meoque periculo II β 8 σφαζόμενον restitui, quia ττ a prioribus quinque orationibus, quae haud dubie antiquiores sunt sexta, sicut a Thucydide poetisque tragicis alienum videtur. praeterea haec mutare non dubitavi:

Μιτυλήνη (cf. ad V 20), Μιτυληναῖοι (cf. ad V 76),
 φονεῖς (I 2 et 4, IV β 7),
 δωρεάν (V 34),
 ἔνη (VI 21),
 ἐπιμελεῖσθαι (VI 12 ter, semel ibid. 13),
 ἦν primae pers. (cf. ad V 23), παρῆν pr. p. (VI 15),
 ᾗδεν pr. p. (cf. ad II β 3), συνῆδεν pr. p. (V 52),
 ξυνῆδεν pr. p. (V 93), ᾗδεις (V 15),
 εἶημεν (IV β 9), εἶησαν (II α 10 III δ 6),
 τολμήσαιεν (VI 51),
 ἐδεδειπνήκεισαν (I 18),
 εὐπορεῖτε impf. (V 66), εὖρον (II γ 2 V 28 29 55),
 εὐρήνται (V 68), εὐρέθησαν (II α 4), ἐξευρέθη
 (V 28).

ἀποθνήσκει (I 20) et ἀναμινήσκων (II δ 11) et σώζονται (II β 1) et quaecunque ab eisdem thematis sunt derivata iota subscripto instruxi, quo in Antiphontis libris semper carent haec verba. λάδρα VI 18 Blass correxerat²⁹). — ἄξαι V 46 propterea non mutavi quod satis probabilis non suppetebat emendatio. οἶδαμεν II α 3 quodam modo defendi videbatur verbis Phrynichi Bekkeriani ad locum citatis. quamquam ex eisdem verbis colligas seriores non abhorruisse ab his formis, quo exemplo συνοῖδα-

29) Sero animadverti etiam nomen Ἡρώδης cum iota subscripto esse exarandum, qua de re non tam praecepto illo Etymologici Magni (165, 43 et 437, 56) constat quam titulorum auctoritate. vid. Keil Syll. inscr. boeot. (Lips. 1847) p. 58, qui addere poterat in tabulis Heracleensibus esse ΤΩΗΡΩΙΔΑ (C. I. Gr. 5774, 180) et ΤΑΗΡΩΙΔΕΙΑ (ibid. vv. 15. 42. 55. 87. 89. 114). Ἡρωίδης (sic) ex Ἐπιγρ. ἀνεκδ. ἀρχαιολ. συλλόγου Φυλλ. Β', x affert Pape-Benseler lex. I p. 473.

σιν scripsit epitomator Lysiae XI 1, ut haud improbabili-
ter codicis M scriba pro οἶδαμεν substituerit ἴσμεν. alia,
velut ἐπεξερχόμενοι II α 3, ἐδείκνυε V 76, πλεόν ἢ VI 44,
οἰκτεῖρω, ἔτοιμος, ὅμοιος, quorum sunt quae merito sus-
pecta habeantur, nec tamen ut exclusa sit dubitatio, quibus
de causis intacta reliquerim, facile etiam tacente me intel-
lectum iri spero.

Encliseos leges quibus uti consuevimus non eas quidem
ab omni parte perfectas tenere malui quam librariorum
imitari inconstantiam ac negligentiam. qua de re, ne au-
geretur taedium annotationis vel sic inutilibus scripturis
refertae, hoc loco summatim exponere placuit. δὲ in libris
nonnunquam enclitica est (NA: III γ 5 et V 39 ἐγὼ δε, V
50 τοτέ δ', V 77 ἐπεὶ δ', V 79 πολλά δ', VI 12 κηδεστήν δ',
N: VI 29 ἐγὼ δε, A: I 12 ἐγὼ δε). nonnunquam etiam
vocabulum paroxytonum alterum recipit accentum (NA:
II β 6 et V 82 ἄλλό τι, VI 13 ἄλλός τις, II γ 2 προσ-
ιόντάς τινας, VI arg. ὅπέρ ἐστιν; N: I 26 ἄλλοῦ του,
V 17 ὅστις ποτε, V 38 ἄλλον τινά, V 86 δότέ τι, VI
ἄρά τις; A: IV γ 5 ἄλλός τις, V 3 ὅτάν τις, V 45
εἰκότά ἐστιν, V 51 εἴπέρ γε, VI 5 ὅπέρ ἐστι). saepe in
utroque aut in altero utro codice post vocabulum perispo-
menum ἐστί(ν) aut εἰσί(ν) aut denique εἰμί (in A etiam φη-
σί(ν)) caret accentu. aliquoties in A, saepe in N post voc.
properispomenum enclitica monosyllaba aut ἐστί(ν) neque
habet accentum neque voci praecedenti eum cecidisse vide-
tur. (N quidem sibi constat in scripturis οἶος τε, οἶος τ',
οἶον τε, οἶον τ', οἶοι τε, οἶα τε.) casu idem crediderim acci-
disse pauculis locis post vocabulum proparoxytonum, casu
haud dubie bis terve factum est ut in altero utro codice
ἐστί(ν) aut εἰσί(ν) praecedente voce paroxytona accentu non
instrueretur. saepe in altero utro codice, saepe etiam in
utroque enclisis cum fieri potuisset, enclitica accentum non
amisit, ex monosyllabis τὲ τίς τί. nam gravem accentum
τις et τι aspernantur. vocabula φημί φησί(ν) φασί(ν) raris-

tas esse iudicabimus. nullo autem in genere errorum saepius librarius peccaverat quam literis vel syllabis vel vocabulis singulis pluribusve omittendis. quod genus cum contrarium sit alii librorum mss. pesti, literarum syllabarum vocabulorum additionibus, non est mirandum etiam talia quaedam in A olim omissa fuisse, quae optimo iure omitti potuissent. nam V 94 A pr. recte habet πράξεθ' pro πράξουσ', VI 42 προδικασίας pro προδιαδικασίας, VI 28 μαρτυρούντων pro καταμαρτυρούντων, IV δ 10 ἀποκτείνειν pro ζητεῖν ἀποκτείνειν. a quibus locis in magna similibus omissionum frequentia nihil accedit antiquioribus codicis A scripturis auctoritatis. nec plus eis propterea tribuimus quod A pr. solus II δ 7 κυρίων praebet pro κυρίως, V 16 ὑπολείπεται pro ἀπολείπεται, VI 47 καταδικάσαι pro καταδικάσειν, quoniam hae pervagatae sunt scripturae fluctuationes. sed non ubique id quod manu correctrice librarii in A positum est etiam in N invenitur: est ubi cum hoc codice consentiat A pr. hi vero loci ita sunt comparati ut auctorem correctionum a coniecturis non abstinuisse evincant. nam neque ulla ex eis mutationibus librarii, quae carent consensu libri N, extra coniecturae fines versatur, et nonnullae earum manifesto coniecturae debentur infelici. ita III β 7 NA pr. ἁμαρτῶν, A corr. ἁμαρτὸν (pertinet verbum ad τὸ μεράκιον). III γ 3 NA pr. δέομαι ὑμῶν... μὴ... ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκριβείας πεισθέντας ψευδῇ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραχθέντων ἡγήσασθαι, nisi quod A pr. levi errore ἡγήσασθε. correctum est in A ἡγήσησθε, etsi praecedit πεισθέντας, quod recentior demum διορθωτὴς in πεισθέντες mutavit. VI 10 NA pr. οὐκ ἂν καταψηφίσεσθε οὔτ' ἂν ἀποψηφίσησθε, A corr. οὐκ ἂν καταψηφίσησθε οὔτ' ἂν καταψηφίσησθε. erat corrigendum: οὐκ (vel potius οὔτ') ἂν καταψηφίσαισθε οὔτ' ἂν ἀποψηφίσαισθε. VI 22 N εἰ ἐν (h. e. εἰεν), A corr. εἰς literis σὶ in rasura scriptis. his locis similibusque omnibus duplicem in communi archetypo codicum A et N exstitisse scripturam credant quibus nefas est A ab ipso librario interpolatum existimare.

De recentioris manus correctionibus vix habeo quod addam eis quae supra dicta sunt. incepit corrector ab Isaao, substitit in Antiphontis V^o 84, quo de correctionum fine mihi plane convenit cum Siggio.

Ex uno archetypo derivatos esse A et N cum aliis rebus efficitur, quarum partem attulit Herm. Sauppe Quaestionum Antiphontearum Gottingae a. 1861 editarum p. 3 sq. quasque omnes enumerare longum est et inutile, tum eo probatur quod in utroque codice Dinarchum excipit Antiphon, hunc Lycurgus. neque vero facile adducar ut A et N eiusdem exemplaris apographa esse credam, quippe cui opinioni earum maxime discrepantiarum frequentia, quae verbis constant varie dispositis, videatur adversari. sed utut hoc est, satis constat neutrum codicum nostrorum ea esse praestantia qua alterum omnino contemnere iubeamur. iam uter codex, N an A, plura certioraque habeat indicia interpolationis quaeritur, qua in quaestione ad summam nihil interest utrum interpolationes in codice superstite (A aut N) natae an ad deperditum aliquem codicem, per quem ille ex archetypo manaverit, referendae sint. nam eas scripturas quas ab librariis codicum A et N sero inventas esse dixi nunc ne Crippsiano iniuria fieri videatur omitto. et Oxoniensem quidem ab homine graece docto et ingenioso consilio interpolatum esse Herm. Sauppe Quaestionum Antiphontearum libello supra citato evincere studuit, multisque hominibus philologis satisfecit, etsi accuratiore collatione libri Crippsiani, qua diversae corrigentium manus distinguerentur, opus esse ipse professus est (l. d. p. 6) ac speciosa pauca multis improbabilibus aut prorsus inanibus miscuit nullo facto discrimine; nec sane ea tantum quae inspectis denuo codicibus aliter se habere intelleximus inania sunt, verum etiam alia complura. nam quod p. 9 pollicetur se in vitiis codicis N recensendis leviora omnia omissurum („ut καίτοι I 25 ex prioribus repetitum, § 24 ἠδίκησε bis

pro ἡδίκηκε scriptum, similia multa“), quia non mirum sit per negligentiam vitia quaedam in N admissa esse, qualia et in codicibus omnibus reperiantur et nunc quisque in scribendo facile admittat, ut verba propter homoeoteleuton omissa I 7 II δ 11 VI 17 et 32, non stetit promisso vir eruditissimus, sed per saturam (ordinem scilicet orationum secutus) diversissimas fudit scripturas, quo „partim hominem (scribam codicis Oxoniensis) sententiam magis quam verba secutum esse, partim consilio quaedam mutasse“ ostenderet. quasi subito oblitus esset mutationes „aut consulto aut per negligentiam“ (p. 6) fieri, negligentiae autem vitia et in codicibus omnibus reperiri et nunc quoque in scribendo a quolibet facile admitti. an προϊόντος τοῦ λόγου tertium esse genus mutationum sensit quas scribae nec per negligentiam nec consilio, sed „sententiam magis quam verba secuti“ facere soleant? at quid interest inter λόγους II α in argumento ex prioribus repetitum atque ἐστίν V 92 aut μ.ε VI 6 quae non alio modo nata esse apparet? cur I 3 καὶ negligentia omitti potuit, V 71 et 85 non potuit? εἰν V 71 si consulto in N omissum est, idem factum in A IV δ 11. nec quae praeterea Sauppio displicuerunt verborum omissiones quidquam habent insoliti. εἶναι IV β 6 propter ἡγεῖται quod praecedit excidit, IV δ 5 dubitari potest verba καὶ τῆς ἐαυτοῦ aliena illa ab hoc loco utrum in N propter ea quae sequuntur (καὶ τῆς ἐκείνου) felici casu exciderint an in A ex dittographia orta sint²⁴), IV α 2 τὴν γῆν καὶ θάλασσαν nescio an non sine exemplo legi possit. certe additum potius quam omissum alterum τὴν interpolationis suspicioni obnoxium videtur, cum articuli formas in codicibus graecis sexcenties male intrusas, sexcenties casu omissas esse sciamus. ἔγκλημα IV β 4

24) Dittographiae originem ut intellegas, etiam ea quae praecedunt sunt considerata: ὁ δὲ διὰ τὴν ἐαυτοῦ ἀκολασίαν πάντα δρῶν καὶ π.σ.σχων, καὶ τῆς ἐκείνου ἀμαρτίας κτλ.

consilio expelli non potuit, omissum coniectura restitui potuit. denique V 95 absunt quidem ab N verba corrupta ἀραῖσ τῶνδετοι (h. e. ῥᾶστον δέ τοι), sed relicto vacuo spatio (in fine versus, quamobrem mirandum non est spatium iusto brevius esse) nec distincta post ea quae praecedunt oratione. quemadmodum Crippsiani scriba interpolavit Lycurgi locum Leocr. 28 cum post τούτου οἰκέτας omisit quae non intellexeret ἡ προκλήσεις προκλήσοι ἄξιόν ἐστι (h. e. ni fallor ἢ προκλήσεις προκαλεῖσθαι ἄξιόν ἐστι) vacuo relicto versu dimidio.

Sed non lacunis tantum in hac causa abusus est Sauppe neque serio videtur leviora omnia in illo vitiorum codicis N conspectu omittere voluisse, si quidem leviora dicimus errores faciles et quales in codicibus omnibus reperiuntur. ex quo genere Sauppe haec attulit: I 26 κελεύουσα (pro κελεύσασα), II α 9 ἐλεγχόμενος (ἐξελεγχόμενος), III β 7 ἐμελέτα (ἐξεμελέτα), IV β 7 μέντοι (μέν μοι), γ 4 ἔπαθεν (ἀπέθανεν), 7 ἀποθανόντος (παθόντος), V 12 συμπαρελθὼν (σὺ παρελθὼν), ibid. εὐρὼν (ἐξευρὼν), 17 με (μοι), ibid. ποτε (πώποτε), 62 δὲ (γάρ), 65 ἐργασαμένω (εἰργασμένω), 82 τοῦ δὲ (τοῦτο δὲ), 96 ἐστὶ (ἔσται), VI 6 δημοσίαι (διωμοσίαι), 17 ἀποφωνῶ (ἀποφανῶ), 34 ὑστέρα (ὑστεραία)²⁵). vix graviora sunt ἀπειλημμένω I 3 (pro ἀπειλειμμένω h. e. ἀπολελειμμένω) et ἐνθυμεῖσθε V 46 (pro ἐνθυμεῖσθαι), quia facilem itacismi habent excusationem, qua ne A quidem carere potest cum (ut alia taceam) I 4 in eo sit ἔλθοι pro ἔλθῃ, et VI 44 παρῆσαν pro παρ-

25) Pro τοῦ δὲ V 82 et δημοσίαι VI 6 is qui Maetznari in usum N contulit enotaverat τοῦδε et δημόσιαι. idem etiam alios haud paucos commisit errores. velut cum I 17 in codice legere sibi visus est τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς, pro iota subscripto habuit accentum acutum vocalae ἄμα infra positae. omnino lectores benevolos rogatos velim ne dubitent vel silentio meo illum hominem refutatum existimare. in aliis rebus facile patiar me erroris coargui.

εἶσαν. καταψηφίσεσθε (A καταψηφίσησθε) I 12 Sauppe ferri non posse et in optimis codicibus, ut in Urbinatē Isocratis, eiusmodi vitia reperiri monuit. I 19 ἡμετέρας pro ἐμῆς et III γ δ ἀκοντίσαντα pro ἀποκτείναντα idem suspicatus est dormitantem dedisse librarium oculis ad ea quae sequuntur delapsis. similiter factum iudico ut VI 39 in N καὶ ἐν τῇ σφετέρᾳ ἐαυτῶν scriberetur pro ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν. sequitur enim καὶ ἐτέρῳδι πανταχοῦ. nisi forte homo graece doctus et ingeniosus consulto σφετέρᾳ ἐαυτῶν scripsisse putandus est. quali quidem homini, si dis placet, etiam τ' VI 19 post φανερώτατος insertum tribui poterit necnon γοῦν I 28 pro οὖν ἐγὼ et III β 3 idem vocabulum pro μὲν οὖν substitutum.

Quae hactenus attuli si quis eam habere vim sibi persuaserit ut codicem N ab homine non indocto et ingenii satis acris interpolatum esse evincant, suo iure etiam ceteras quas Sauppe l. d. commemoravit peculiare huius codicis scripturas coniectura inventas aut mera mutandi libidine fictas arbitrabitur, licet demonstrari nequeat eas scripturis Crippsiani inferiores interpolatasque esse²⁶). mirabitur fortasse quid sit quod IV δ 2 (βλέπειν μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν) interpolator τοῖς ὀφθαλμοῖς in τοῖν ὀφθαλμοῖν mutavit, τοῖς ὠσίν autem intactum reliquit, mirabitur V 77 (καὶ χορηγίας ἐχορήγει καὶ τέλη κατετίθει) sensisse hominem κατατίθησιν requiri neque tamen ἐχορήγει sollicitavisse. verum haec et talia quia videri possunt condonanda esse humanae imbecillitati et inconstantiae, age proferamus quod mirabilius sit. V 90 A cum habeat ψηφισάμενοις (sequitur μὲν ὑμῖν ἐμοῦ), Sauppe id quod est in N φεισαμέντοις aliquo modo sen-

26) Velut V 14, ubi N habet διδάξει, A διδάξουσι, parum est confiderenter negasse verbum ad τοῦ κατηγόρου referri posse. nam in loco gemino VI 2, ubi in utroque libro est διδάσκουσιν, praecedit τούτων (τῶν κατηγόρων), non τούτου.

tentiae convenire dicit, sed verissimam esse Aldi coniecturam ἀποψηφισαμένοις . fugit igitur virum clarissimum φεισαμένοις μὲν unice convenire ei quod paullo infra legitur ἀπολέσασσι δὲ, quae scriptura a Turicensibus demum editoribus, Sauppio et Baitero, auctore Dobreeo reposita est pro ἀπολογήσασθαι. nam quod Schoell (annal. philol. CIII p. 301) negat hominem qui se iniuria accusatum dicat poscere posse ut sibi a iudicibus parcat, quale hoc sit docent verba Socratis Platonici (Apol. p. 31 A): ἀλλ' ἐὰν πείθῃσθε, φείσεσθέ μου . neque eo ψηφισαμένοις commendatur quod absurdum est. facile enim ex φεισαμένοις fieri potuit φισαμένοις ac deinde pro hoc substitui ψηφισαμένοις sententiae quidem non aptum, at bene graecum vocabulum, qualibus in correctionibus librariorum saepe acquievisse nemo nescit.

Itaque cardinem quaestionis in eo versari apparet, utrum A alia eaque manifesta praebeat interpolationis vestigia necne. qua de re nondum inter omnes constare vix credas. tantum abest ut A „nunquam consilio interpolatus“ sit ut ne Sauppium quidem quamvis praeiudicata opinione captum interpolationes omnes fallere potuerint. nam II β 2 quod N habet προβέβληκεν (A ἐμβέβληκεν) iure Sauppio l. d. p. 9 „videtur προσβέβληκεν fuisse, quo exemplo III β 4 καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἡμετέραν οὖσαν προσέβαλεν ἡμῖν, deinde IV β 4: ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν et § 8: ὑμῖν — τὸ μῆνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίψομαι dictum sit.“ ἐμβάλλειν ita usurpatum in Antiphonte frustra quaeras. quid igitur est ἐμβέβληκεν nisi audax et infelix coniectura? etiam peius est quod VI 6 in A legitur τὸν γε διώκοντα pro τὸν τε διώκοντα. nimirum exciderant hoc loco propter homoteleuton in communi codicum N et A archetypo verba αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς (suppleta illa ab Aldo ex V 89) quorum καὶ illi τε respondet. II δ 7 ex quo novimus esse in N τι οὐ δίκην δώσει dubitari

nequit quin Reiske rem acu tetigerit coniciendo ποῦ δίκην δώσει. A habet οὐ δίκην δώσει, quod etsi aliquo modo sententiae convenit, sagacissimo illi viro merito displicuit. IV β 4 N μοχθηρῶ. A πονηρῶ. prius verum esse metri efficitur necessitate in Aristoph. Eq. v. 1304. IV α 2 τὸ ἀνθρώπινον φύλον N, τὸ ἀνθρώπινον γένος A. poetae φύλον pro γένος obtrudi potuit, oratori non item. VI 40 ἐώρων N, ἐώρα A. pertinet verbum ad ἡ βουλή. I 21 μέν γε N, μέντοι A. Photius: μέν γε ἢ ἀντί τοῦ μέντοι λέγουσιν ἢ ἀντί τοῦ μέν.

Haec exempla ita comparata sunt ut dubitari nequeat quin N veram aut verae propiorem praebeat scripturam, et simul illud satis constet, aliquem consulto, non dormitantem aut festinantem, ea invexisse quae in A leguntur. nam quod ille fortasse nonnunquam ab alio deceptus nos frustratur, num ea re minus ab eo eludimur? talia interpolationis exempla vix ulla reperias in N. non me fugit suspicioni obnoxium esse V 11 στυτῶ (αὐτῶ A, unde αὐτῶ Maetzn̄er). at quis praestet non potuisse fieri ut αὐτῶ per negligentiam ex στυτῶ nasceretur? certe donec plura quibus idem melius probetur inventa non sunt, hoc exemplum inutile erit, quoniam στυτῶ eo loco neque sententiae repugnat neque usui.

Eas discrepantias scripturae quae verbis varie dispositis constant haud secus ac Sauppe ab hac quaestione exclusi, quia facile est ad intellegendum Oxoniensem librum in universum aestimanti etiam hac re Crippsiano praestare neque unquam ita ab eo dissentire ut vitium praebeat manifestum. quodsi aliis in rebus iare fidem derogamus testi quem et falli saepe et aliquoties aperte mentitum esse constet, cum alius praesto sit testis qui, etiamsi memoria non omnino utatur firma, mendacii atque calliditatis convinci nequeat, consequens est pro fundamento recensionis non A habendum esse, sed N, ita quidem ut eae codicis A scripturae in calculos vocentur quae neque errore nasci neque

consilio fingi facile potuerint aut, licet coniecturae hominis non indocti debeantur, probabiliter tollant manifestum vitium codicis N. haec habui quae de codicibus mss. deque fundamento meae recensiois disputarem.

In formis verborum operam dedi ut haec eloquentiae Atticae antiquissimae monumenta²⁷⁾, quoad eius fieri posset suae aetatis speciem recuperarent. atque γίνονται et γινώσκω in his orationibus ferenda non esse iam Frid. Franke in censura editionis Maetznerianae (annal. philol. vol. XXVIII inserta) iudicavit²⁸⁾. Blassio praecunte

27) Fuerunt qui orationes quae sub Antiphontis nomine circumferuntur ab oratore Rhamnusio abiudicarent. hi utrum aliis opinionem suam probaverint nescio: mihi quidem nihil dixisse videntur. Schoemann in censura editionis Maetznerianae (Jahrbücher für wissenschaftliche Kritik, October 1839) obiter pronuntiavit orationes V et VI solas sibi videri esse Antiphonticas, eamque sententiam argumentis puerilibus (dicam enim quod sentio) exornandam sibi sumpsit Pahle (Die reden des Antiphon, Jever 1860). primus rectam viam ingressus aliquid profecit Leonardus Spengel in disputatione quae est de tetralogiis Antiphontis inserta illa Musel Rhenani n. s. vol. XVII p. 161 seqq. qui cum haec posuisset (p. 167): «so grosz die sprachliche übereinstimmung der ersten rede mit der fünften und sechsten ist und ich an ihrer ächtheit nicht mehr zweifle, so grosz ist die sprachliche verschiedenheit der tetralogien von den andern reden. damit ist jedoch der schlusz, an einen andern autor zu denken, noch keineswegs hinreichend gerechtfertigt.» nondum inventus est qui veriora nos edoceret. et sane quantumvis distare videatur usus tetralogiarum a ceteris orationibus, frustra quaeras ad quem oratorem sive rhetorem illud elocutionis genus magis conveniat quam ad eum qui si non fuit, at haberi potuit magister Thucydidis.

28) In utroque codice est γίνεται II α 3 III γ 8 VI 6, γίνεσθαι V 47 et 94, γίνονται II α 10 IV β 7 et δ 2, γίνηται V 11, γίνοιτο I 25, γίνονται I 10, γίνεσθαι I 10 III γ 8, γινομένης III δ 4, ἐγίνετο V 21 VI 24; in A solo γίνεται IV δ 3, γίνονται II β 11, ἐγίνετο V 24, ἐπιγινώμενα II β 11; in utroque συγγινώσκω IV γ 11, γινώσκει IV δ 9, γινώσκουεν II α 3, γινώσκουσι I 29, ἐγίνωσκέ (μου) V 33, ἐγίνωσκεν ibid, γινώσκοντες II α 2 III δ 1, ἐγινώσκετο II α 4 V 86, γινώσκεσθαι V 88, ἀναγινώσκόμενον II β 7; in A solo γινώσκοντες II γ 10.

II α 1 edidi πράσσωσι, II β 11 πράσσω, V 91 ἔλασσον, meoque periculo II β 8 σφαζόμενον restitui, quia ττ a prioribus quinque orationibus, quae haud dubie antiquiores sunt sexta, sicut a Thucydide poetisque tragicis alienum videtur. praeterea haec mutare non dubitavi:

Μιτυλήνη (cf. ad V 20), Μιτυληναῖοι (cf. ad V 76),
 φονεῖς (I 2 et 4, IV β 7),
 δωρεάν (V 34),
 ἔνη (VI 21),
 ἐπιμελεῖσθαι (VI 12 ter, semel ibid. 13),
 ἦν primae pers. (cf. ad V 23), παρῆν pr. p. (VI 15),
 ᾗδεν pr. p. (cf. ad II β 3), συνῆδεν pr. p. (V 52),
 ξυνῆδεν pr. p. (V 93), ᾗδεις (V 15),
 εἶμεν (IV β 9), εἶσαν (II α 10 III δ 6),
 τολμήσαιεν (VI 51),
 ἐδεδειπνήκεισαν (I 18),
 εὐπορεῖτε impf. (V 66), εὖρον (II γ 2 V 28 29 55),
 εὖρηνται (V 68), εὐρέθησαν (II α 4), ἐξευρέθη
 (V 28).

ἀποδνήσκει (I 20) et ἀναμυμνήσκων (II δ 11) et σώζονται (II β 1) et quaecunque ab eisdem thematis sunt derivata iota subscripto instruxi, quo in Antiphontis libris semper carent haec verba. λάθρα VI 18 Blass correxerat²⁹). — ἄξαι V 46 propterea non mutavi quod satis probabilis non suppetebat emendatio. οἶδαμεν II α 3 quodam modo defendi videbatur verbis Phrynichi Bekkeriani ad locum citatis. quamquam ex eisdem verbis colligas seriores non abhorruisse ab his formis, quo exemplo συνοῖδα-

29) Sero animadverti etiam nomen Ἡρώδης cum iota subscripto esse exarandum, qua de re non tam praecepto illo Etymologici Magni (165, 43 et 437, 56) constat quam titulorum auctoritate. vid. Keil Syll. inscr. boeot. (Lips. 1847) p. 58, qui addere poterat in tabulis Heracleensibus esse ΤΩΗΡΩΙΔΑ (C. I. Gr. 5774, 180) et ΤΑΗΡΩΙΔΕΙΑ (ibid. vv. 15. 42. 55. 87. 89. 114). Ἡρωίδης (sic) ex Ἑπιγρ. ἀνεκδ. ἀρχαιολ. συλλόγου Φουλ. Β', x affert Pape-Benseler lex. I p. 473.

σιν scripsit epitomator Lysiae XI 1, ut haud improbabili-
ter codicis M scriba pro οἷδαμεν substituerit ἴσμεν. alia,
velut ἐπεξερχόμενοι II α 3, ἐδείκνυε V 76, πλέον ἢ VI 44,
οἰκτεῖρω, ἔτοιμος, ὅμοιος, quorum sunt quae merito sus-
pecta habeantur, nec tamen ut exclusa sit dubitatio, quibus
de causis intacta reliquerim, facile etiam tacente me intel-
lectum iri spero.

Encliseos leges quibus uti consuevimus non eas quidem
ab omni parte perfectas tenere malui quam librariorum
imitari inconstantiam ac negligentiam. qua de re, ne au-
geretur taedium annotationis vel sic inutilibus scripturis
refertae, hoc loco summatim exponere placuit. δὲ in libris
nonnunquam enclitica est (NA: III γ 5 et V 39 ἐγὼ δε, V
50 τότε δ', V 77 ἐπεὶ δ', V 79 πολλά δ', VI 12 κηδεστήν δ',
N: VI 29 ἐγὼ δε, A: I 12 ἐγὼ δε). nonnunquam etiam
vocabulum paroxytonum alterum recipit accentum (NA:
II β 6 et V 82 ἄλλό τι, VI 13 ἄλλός τις, II γ 2 προσ-
ιόντάς τινας, VI arg. ὅπερ ἐστίν; N: I 26 ἄλλοῦ του,
V 17 ὅστις ποτε, V 38 ἄλλόν τινα, V 86 δότέ τι, VI
ἄρά τις; A: IV γ 5 ἄλλός τις, V 3 ὅτάν τις, V 45
εἰκότά ἐστιν, V 51 εἴπερ γε, VI 5 ὅπερ ἐστι). saepe in
utroque aut in altero utro codice post vocabulum perispo-
menum ἐστί(ν) aut εἰσί(ν) aut denique εἰμί (in A etiam φη-
σί(ν)) caret accentu. aliquoties in A, saepe in N post voc.
properispomenum enclitica monosyllaba aut ἐστί(ν) neque
habet accentum neque voci praecedenti eum cecidisse vide-
tur. (N quidem sibi constat in scripturis οἷος τε, οἷος τ',
οἷον τε, οἷον τ', οἷοι τε, οἷα τε.) casu idem crediderim acci-
disse pauculis locis post vocabulum proparoxytonum, casu
haud dubie bis terve factum est ut in altero utro codice
ἐστί(ν) aut εἰσι praecedente voce paroxytona accentu non
instrueretur. saepe in altero utro codice, saepe etiam in
utroque enclisis cum fieri potuisset, enclitica accentum non
amisit, ex monosyllabis τὲ τίς τί. nam gravem accentum
τις et τι aspernantur. vocabula φημί φησί(ν) φασί(ν) raris-

sime in N nec multo saepius in A enclitica sunt. ubi duae se excipiunt encliticae, prior non habet accentum (nisi quod II β 1 in N est ἐὰν τέ τις), altera eum habere solet si duabus constat syllabis. sed in A quidem etiam τῇ post encliticam positum ὀρθοτονεῖται.

Praeterea commemorare nolui, nisi ubi scripturae discrepantia aliquam ob causam notabilis esset, in libris sive singulis locis sive saepe sive adeo constanter legi τοπαράπαν τοπαραχρήμα, καταπεριτροπήν καδέκαστον καταταυτὸν καδότι καδόσον μεθημέραν μετατοῦτο μεταταῦτα μετατῆς παραγνώμην διατοῦτο περιπλείστου ἐξαρχῆς ἐξίσου ἐπαυτοφώρω, ταυτὸν ταυτὰ, μὴδὲ μὴδ' μὴδὲν. in N subinde occurrunt οὐχ' (pro οὐχ) et μὲν δὲ ᾧ καὶ μὴ³⁰⁾. et in eodem codice (raro in A) binis punctis notantur ubi per se constant neque cum alia vocali diphthongum faciunt. iota subscriptum in N modo adest modo desideratur (velut V 7 in eo legitur ἐν τῷ ὑμετέρῳ δικαίῳ οὐχ ἦσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ), in A a librario rarissime additum est, recentiore vero manu in verborum formis praeditis augmento. pro ὁ μὲν — ὁ δὲ, ἡ μὲν — ἡ δὲ, οἱ μὲν — οἱ δὲ malui contra libros scribere ὁ μὲν — ὁ δὲ, ἡ μὲν — ἡ δὲ, οἱ μὲν — οἱ δὲ. denique προυκαλούμην προθυμήθῃ similia recte in utroque libro carent coronide.

Diversas corrigentium manus in annotatione distinxi 2 numero correctionibus recentioribus appposito. carent vero hoc numero praeter ipsorum librariorum correctiones rasmae non expletae, quae utrius sint manus sciri nequit.

Quod superest gratias ago duobus viris de me et de hoc

30) μὲν et δὲ cum duplici accentu gravi in N sicut in codice Palatino Lysiae scribitur praecedente articulo, eo consilio ne in eis quae sequuntur quaeramus ad quod articulus reformatur. similiter μὴ invenitur ubi post μὴ vox paullum insistit, velut in εἰ δὲ μὴ «alioquin». ᾧ nunquam idem valere videtur quod ἐὰν, nec facile καὶ ita positum invenias ut καὶ ἐὰν substitui possit. ceterum de ᾧ et καὶ mihi non satis constat.

libro optime meritis, Roberto Haseniaegero directori olim scholae Wiedemanni, nunc Evangelii ad aedem S. Catharinae ministro, et Augusto Nauckio. illius enim liberalitati debeo quod mihi licuit in Britanniam proficisci ad codices examinandos, hic mecum operam dedit ne vitia superessent typographica ac per hanc occasionem haud pauca acutissime ut solet observata mecum communicavit. hos viros humanissimos ut benigne librum accipiant mihi que favere pergant rogatos velim.

Scr. Petropoli m. Ian. a. MDCCCLXXX.

7

CORRIGENDA ET ADDENDA.

In verbis oratoris restitui velim: p. 29, 10 ἄν ποτε

32, 1 δ δὲ

36, 3 προαποθνήσκουμεν

43, 18—19 δ μὲν — δ δὲ

53, 10 ἐν τίνι

nam accentus evanidi aut signa interpunctionis errore omissa nemini facile fraudi erunt.

Notis quae addam haec habeo: ad p. 1, 17 ἐποίησε corruptum? an intercudit καταστῆναι? | 6, 11 ἐγὼ γὰρ ἦ? | 7, 4 Δίκη? | 11, 2 πρὶν γε δὴ Car. Lüth | 13, 6 οὐδε N | 13, 11 δὲ τινα A pr., corr. 2 δὲ τινα | 16, 14 μὴ om. N pr. (corr. 2) | 16, 15 οἶδε τούδε NA | 16, 23 πιστευσαντας N | 19, 2 ἀποδῦσαι Bl. | 22, 8—9 videtur legendum esse: ἐμὲ φονέα φασὶν εἶναι, δρῶντες [δὲ] τάναντία ὧν προστέτακται αὐτοῖς φανερόν (γὰρ) ὅτι cet. | 22, 22 ἀσπαίρουσιν A | 23, 14 Διπολιεῖος requirit C. Lugebil coll. Hesych. s. v. et Porsono ad Ar. Pac. 419 | 25, 1 τον sine acc. A | 30, 9 ἐγώδε A pr. (corr. 2) | 31, 9 εἰ δὲ αὖ θεία? | 32, 16 N subicit: ὁ ὕστερος ἐκ κατηγορίας: | 33, 7 πρῶτον ὕμῃς] ὕμῃς πρῶτον A | 38, 5—8 οὐ γὰρ — εἰσὶ del. Muretus | 39, 2 δὲ recte fortasse delebam Obs. Ant. p. 18 | 43, 8 ἀλλὰ A | 45, 19 γὰρ A pr. (corr. 2) | 47, 19 εἴργεσθαι A pr. (corr. 2) | 50, 21 ἐν τῷ (αὐτῷ) πλοίῳ Linder | 53, 12 καὶ ante ἐκβαλλομένου fortasse delendum cum Bl. | 54, 4 ἐβασάνισαν] αν postorius evanuit N | 54, 21 ἐπιμεληταὶ Hug | 54, 22 καταψευδόμενος R. et D. | 55, 21 ὅτε" φη A | 56, 24 τοτελευταῖον A corr. | 57, 4 διατέλους A pr. (corr. 2) | 57, 18—19 verba καὶ [μὴν delete] πολλῶ πλέον γε (sive πολλῶ ἐπὶ πλέον γε) — πόλιν post καὶ μὴν — ἐκ τοῦ πλοίου poni vult Schoemann | 62, 18 verba τῷ μὲν γὰρ — ἐμοὶ δὲ ἦν «vel (cum Reiskio) ponenda post ὑπὸ τούτου vel potius delenda» censet D. | 57, 23 τεκμήριον ἐστίν A pr. (corr. 2). τεκμήριον ἔσται Bl. | 63, 15 ἔχ. ὕμῃς] ὕμῃς ἔχ. A | 64, 8 verba τοῦ θανάτου suspecta Reiskio | 64, 20 ὑμετέρου] με evanuit N | 66, 13 αὐτῷ] αὐθις? | 66, 16 ἀλλ' οὐκ ἀποστερῶν γε? | 70, 7 διομοσομένους N | 70, 16 ἑλαττόν libri | 72, 19 ἐν τοῖνυν τοῖς χρόνοις?

Corrigenda in notis inveni haec: ad p. 3, 8*) 1. ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ | ibid. ὑπόθεσις (non ὑπόθεσις) | 4, 3 ἀπειλειμμένω A pr. (corr. 2?) | 7, 6 N corr. 2 θῦειν etiam post πειραιεῖ (in fine versus) additum habet, sed

*) Primum in corrigendis notis dico versum qui infimus est.

CORRIGENDA

ut legi vix possit | 7, 9 καὶ ἀγαθός] καγαθός A. cf. Mart. Schanz Nov. comment. Platon. (Wirceburgi 1871) p. 101 | 8, 6 δεξιόν (τι) Hi. sed vid. Franke Lect. Aeschin. (Philol. Suppl. I) p. 435 | 9, 2 τούτου γε ἔνεκα A | 9, 7 12 ὑπὲρ τῆς | 10, 1 A pr. teste Dobson | 10, 6 αὐτῇ R. (non St.) | 11, 3 15 2. ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ | 12, 1 ante ὑμέτερον inserendum ἡμέτερον] | 16, 4 Reiskii coniecturae adversatur Thuc. VI 60 | 20, 4 αἰτίαν ἔχοντας ἀποκτεῖναι β 10 | 20, 5 ἀποστερηθῶ . . . A pr. teste Siggio | 21, 13 ἀγνεύετε (τε add. Harpocratonis cod. A, Angelicanus) | 21, 14 φησί· | 22, 6 πά- | 23, 5 δοῦδοι A pr. ut vid., corr. δοῦλοι | 28, 5 ὑπό τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπό τε τῶν παραχθέντων A pr., quod correctum est literis α δ γ β supra positis additoque etiam γ. signo super (ἀληθεία)σ et πρ(αχθέντων) | 34, 11 pr., | 38, 2 dele 20 numerum | 40, 2 ante ἐστὶ inserendum εἰσί] | 41, 2 20 δ. — ΥΣΤΕΡΟΣ] ἐξ ἀπολογίας ὁ ὕστερος N, ἐξ ἀπολογίας ὁ ὕστερος A | 42, 8 post 2 inserendum ἀκινδυνότερα S.] | 44, 5 9—10 προστρόπαιος ἔσται Kayser] προστρόπαιός ἐστιν | 44, 6 commemorare debebam vv. τοῦ ἀποθανόντος Emperio delenda videri | 45, 11—12 pro «omnia autem quae praecedunt» leg.: deinde verba ἡ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα | 46, 10 Ἀντιφῶντος· | 47, 7 quod prius conieceram: καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ· μέγιστον (δέ) γε καὶ, abieci quia δέ γε καὶ non memini me invenire coniuncta. videtur emendatio loci mihi negata esse. Blass ante καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν inseruit ὥσπερ | 47, 10 καὶ del S. | 47, 11 nihil mutandum esse docet Thuc. VI 28 | 49, 3 XXXIII | 50, 4 tolle uncum post «Bk.» | 50, 10 post «(αὐ legi nequit)» adde τὰ μαινοῦ A pr. | 52, 2 τὸ παράπαν] prius π a m. 2 nunc habet N | 53, 4 ἐν τινι A pr. (corr. 2), ἐν τινι N | 53, 8 φροῦδος· | 56, 2 post καὶ add.: casuque etiam spiritu vocis seq. sublato | 56, 6 αὐτοῖς ἂν Spengel] αὐτοὶ δὴ | 56, 7 τίς A pr. | 58, 4 τὸν θάνατον] vid. Procksch Philologi Leutschiani XXXVII p. 316 | 58, 5 ταῦτά R. (non St.) | 58, 6 Siggio visum est super αἰ in A aliquid erasum esse, quod ε fuisse coniecit Hug | 59, 9 post φλαῦρον A punctum habet | 63, 1 δὲ γ' N pr. (non A pr.) | 63, 6 τι] τί N, om A | 66, 10 ante καὶ κινδυνεύεται inserendum κινδυνεύεται] | 67, 3 τὲ post ἐμοὶ om. A pr. ut vid. | 67, 4 post «libri.» add.: corr. Bk. | 67, 5 pro «item mox» cet. leg.: ἐμὸν] evanuit μ, item mox τῶν in χρημάτων N | 68, 7 σοφ . . . τά- (non σοφ . τά-). ceterum concedi non potest A pr. habuisse σοφωτάτην . nam literarum α et φ partes posteriores (\ et ρ) ac literae σ non in rasura, sed pallidiore tantum scriptae sunt atramento. qua de re dixi in praefatione | 69, 4 φόνου δὲ R. | 70, 8 ὁποῖα'ν N | 71, 2 ἐστὶ A | | 72, 1 argumenti scriptori Ἐρεχθίδος relinqui poterat.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ ΛΟΓΟΙ ΦΟΝΙΚΟΙ

COMPENDIA:

N == codex Oxoniensis	Fr. == Franke
A == codex Crippsianus	Hi. == Hirschig
x == codices ex A derivati vel omnes vel deteriores	J. == Jernstedt
Ald. == Aldus	Mr. == Maetzner
Bk. == Bekker	R. == Reiske
Bl. == Blass	S. == Sauppe
D. == Dobree	St. == Stephanus
	Tur. == editores Turicenses.

Paragraphi sunt Bekkerianae.

ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ.

- 1 Ἀντιφῶν υἱὸς μὲν ἦν Σοφίλου, φυλῆς δ' Αἰαντίδος, Ῥαμνούσιος
 τὸν δῆμον. κατὰ δὲ τὰ Περσικά γενόμενος συνήχμασε Γοργία τῷ
 " σοφιστῇ. καὶ διδασκάλῳ τὰ πρῶτα χρησάμενος τῷ πατρὶ διδάσκοντι
 γράμματα, τῆς ἡλικίας προβαινούσης τὰ περὶ τοὺς λόγους ἐξεπόνησε·
 5 φυσικῇ (δὲ) δεινότητι τὴν ἐκ τῆς ἀσκήσεως μελέτην προσλαβὼν, μηδενὸς
 μὲν ἀκροασάμενος, ὅτι μηδὲ ἦν πῶ τις τότε μήτε τεχνῶν ῥητορικῶν
 συγγραφεὺς μήτε σοφιστῆς προεστηκώς διατριβῆς, τοῖς (τῶν) πρὸ
 αὐτοῦ δὲ ἐντυχῶν βιβλίοις καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μάλιστα, εἰς τοσοῦ-
 10 τον προῆλθε δεινότητος ὥστε Νέστωρ ἐπεκαλεῖτο διὰ τὴν ἐν τῷ
 παρὰ τὴν ἀγορὰν οἴκημα εἰς ὑποδοχὴν ἀκροατῶν ποιήσας καὶ ἐξω-
 θεν ἐπιγράψας ὅτι τοὺς λυπούμενους παραμυθεῖται, εἴτα φιλοχρήμα-
 τος ὢν καὶ οὐ πολλὰ ἐκ τούτου κερδαίνων τραγωδίας ἐποίει. ἀπο-
 στάς δὲ καὶ τούτων ἐπὶ ῥητορικὴν ἐτράπετο, καὶ συστησάμενος ἐν
 15 Ἀθήναις διατριβὴν Σωκράτει περὶ τῶν ἐλεγκτικῶν διεφέρετο. πολλοὺς
 δὲ παιδεύσας ἐπαίδευσε καὶ Θουκυδίδην. ἐν δὲ τῷ Πελοποννησιακῷ
 πολέμῳ πολλὰ δυνηθεὶς μετέβαλε τὴν δημοκρατίαν καὶ ἐποίησε τοὺς
 τετρακοσίους μετὰ τῶν περὶ Ἀρχεπτόλεμον. εἰσαγγελθεὶς δὲ ἑάλω

1 μὲν ἦν ex μὲν A | Σοφίλου recte nostri Pseudoplutarchi codices
 (Βιογρ. Westerm. p. 230) | 2 τῶν δήμων Hi. (τῶν δὲ δήμων Ῥαμνούσιος
 Pseudopl.) | 5 δὲ add. S. | 6 τότε om. A | 7 τῶν inser. Bl. | 9 ἐκαλεῖτο
 A | 11 ὑποδοχὴν A | 14 prius καὶ supra versum A | 16 ἐν δὲ] δ evanidum
 restauravit m. 2 N | πελοποννησιακῷ A | 18 ἀρχεπτόλεμον N corr. 2.

καὶ τοῖς τῶν προδοτῶν ὑπαχθεῖς ἐπιτιμίῳ ἄταφος ἐρρίφη. φασὶ δὲ (τινες) ἐν Σικελίᾳ αὐτὸν τελευτῆσαι παρὰ Διονυσίου· ἤδη γὰρ πρεσβύτης ὢν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφικόμενος ἔσχωπτεν αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου τὰς τραγωδίας, καὶ διὰ τοῦτο, φασὶν, ἀχθεσθεῖς ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὑποπτεύθη, φασί, καταλῦ- 5σαι θέλων τὴν τυραννίδα. ἐρωτηθέντα γὰρ φασιν αὐτὸν παρὰ τοῦ Διονυσίου, ποῖός γ' αὐτῷ χαλκὸς ἀρέσκει, εἰπεῖν, ὅθεν ἐγένοντο Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων.

1 ἐπαχθεῖς A pr. | 2 τινες add. Bk. | 4 φησὶν N pr. | 5 ὑποπτεύθη N | φησι N pr. | 6 φησὶν N pr., φασὶν corr. | 7 Διονύσου A pr. | ἄρμοδιος N pr., corr. ἄρμοδιος.

1.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΥΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. Steph.

1 Φιλόνεώς τις, ἔχων παλλακὴν τινα, φίλος ἦν τοῦ πατρὸς τοῦ λέγον- 111
τος τὸν λόγον. οὗτος καταγνοὺς τῆς παλλακῆς εἰς πορνείον στήσειν ἡπεί-
λησεν. ὁ δὲ πατήρ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον τελευτησάσης αὐτῷ τῆς γυ-
ναικὸς μητρυιάν τῷ παιδί ἐπεισήγαγε. κοινολογησαμένης δὲ ταύτης τῇ
5 παλλακῇ διὰ τὸ γείτονας εἶναι καὶ μηδὲ αὐτὴν πάνυ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ
ἀνδρός, ἔδοξεν ἀμφοτέραις φαρμάκῳ ἀνελεῖν τοὺς ἄνδρας. κατασκευασά-
μεναι δὲ ἑορτῆς οὔσης καὶ κοινῇ τῶν ἀνδρῶν σπενδομένων — φίλοι γὰρ
ἦσαν -- δεδώκασιν ἀμφοτέροις τὸ φάρμακον ἐν πόματι. καὶ ὁ μὲν Φιλό-
νεως πλέον λαβὼν παραχρῆμα ἀνῆρέθη, ὁ δὲ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον
10 πατήρ ἔλαττον λαβὼν εἰς νόσον κατέπεσε, καὶ οὕτω τέθνηκεν ἐξ αὐτῆς.
ὁ δὲ παῖς γράφεται τὴν μητρυιάν φαρμακείας. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη,
ἡ στάσις δὲ στοχασμός· σημεῖον δὲ τὸ μὴ θέλειν δοῦναι τοὺς οἰκέτας εἰς
βάσανον.

Νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι, δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως
15 ἔχει μοι περὶ τοῦ πράγματος, ὧ ἄνδρες, τοῦτο μὲν εἰ ἐπισκήψαντος

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις ἀντιφῶντος N, ὑπόθεσις τοῦ
ἐξῆς A.

1 παλλακὴν N. idem mox τῆς παλλακῆς | 4 κοινωνολογησαμένης N |
5 διὰ τὸ etiam ante μηδὲ add. A | 8 πόματι N, ἐκπώματι A corr.
2. | 9 πλέονα A pr. | 12 ἡ ante στάσις om. N | δοῦναι] ου evanidum
restaur. m. 2 N | 13 post βάσανον. sequitur ἀντιφῶντος: φαρμακείας κα-
τὰ τῆς μητρυιᾶς: NA | 14 μὲν supra versum A | 15 ἔχει μοι] ἔχοιμι
A corr.

- τοῦ πατρός ἐπέξελθεῖν τοῖς αὐτοῦ φονεῦσι μὴ ἐπέξειμι, τοῦτο δὲ εἰ
ἐπεξιοῦντι ἀναγκαιῶς ἔχει οἷς ἤκιστα ἐχρῆν ἐν διαφορᾷ καταστῆναι,
2 ἀδελφοῖς ὁμοπατρίοις καὶ μητρὶ ἀδελφῶν. ἡ γὰρ τύχη καὶ αὐτοὶ οὐ-
τοι ἠνάγκασαν ἐμοὶ πρὸς τούτους αὐτοὺς τὸν ἀγῶνα καταστῆναι,
οὗς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, τῷ δὲ ἐπεξιοῦντι 5
βοηθοῦς. νῦν δὲ τούτων τάναντία γεγένηται· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι καθε-
3 στᾶσιν ἀντιδικοὶ καὶ φονῆς, ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφὴ λέγει. δέομαι
δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἐὰν ἀποδείξω ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ προβουλῆς τὴν
τούτων μητέρα φονέα οὖσαν τοῦ ἡμετέρου πατρός, καὶ μὴ ἅπαξ ἀλ-
λὰ πολλάκις ἤδη ληφθεῖσαν τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ 10
112μηχανωμένην, τιμωρῆσαι πρῶτον | μὲν τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις,
οὗς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν προγόνων διαδεξάμενοι κατὰ τὸ αὐτὸ
ἐκείνοις περὶ τῆς καταψηφίσεως δικάζετε, δεύτερον δ' ἐκείνῳ τῷ τε-
4 θνηκότε, καὶ ἅμα ἐμοὶ μόνῳ ἀπολελειμμένῳ βοηθῆσαι. ὑμεῖς γάρ
μοι ἀναγκαῖοι. οὗς γὰρ ἐχρῆν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, 15
ἐμοὶ δὲ βοηθοὺς, οὗτοι τοῦ μὲν τεθνεῶτος φονῆς γεγέννηται, ἐμοὶ
δ' ἀντιδικοὶ καθεστᾶσι. πρὸς τίνας οὖν ἔλθῃ τις βοηθός, ἢ ποῖ τὴν
καταφυγὴν ποιήσεται ἄλλοθι ἢ πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ δίκαιον;
- 5 Θουμάζω δ' ἐγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἦντινά ποτε γνῶμην ἔχων
ἀντιδικὸς καθέστηκε πρὸς ἐμέ. καὶ εἰ νομίζει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, 20
τὸ τὴν μητέρα μὴ προδοῦναι, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον
εἶναι ἀφεῖναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν, ἄλλως τε καὶ τοῦ μὲν ἐκ
προβουλῆς ἀκουσίως ἀποθανόντος, τῆς δὲ ἐκουσίως ἐκ προνοίας ἀπο-
6 κτεινάσης. καὶ οὐ τοῦτό γ' ἐρεῖ ὡς εὖ οἶδεν ὅτι γ' οὐκ ἀπέχτεινεν ἡ
μήτηρ αὐτοῦ τὸν πατέρα τὸν ἡμέτερον. ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία 25

1 αὐτοῦ libri | 4 ἠνάγκασαν] accentum add. m. 2 A | ἐμοὶ] ἐμέ et
mox eis ἀγῶνα pro τὸν ἀγῶνα Hi. an [ἠνάγκασαν] ἐμοὶ — τὸν ἀγῶνα
κατεσκεύασαν? cf. Isae. VIII 43 | 5 τῷ δ' A | 7 φονεῖς ut semper libri,
sed on a m. 2 habet N | 8 ὑμῶν] ὑμῖν ni fallor N pr. (corr. 2) | ἐπι-
δείξω A | προβολῆς A pr. | 9 ἀλλὰ καὶ πολλάκις A | 13 καταψηφίσεως
A pr. vv. περὶ τῆς καταψηφίσεως del. Lehner | 14 ἀπειλειμμένῳ A pr.,
ἀπειλημμένῳ N | 17 ἔλθοι A | 22 τεθνεῶτος] immo πατρός | 23 προβο-
λῆς N pr. (corr. 2), A pr.

ἦν σαφῶς εἰδέναι, παρὰ τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν οἷς δ' οὐκ ἦν
 πυθέσθαι, τοῦτο αὐτὸ προθυμηθῆναι. καίτοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν, ὃ καὶ
 ἐγὼ προυκαλούμην, προθυμηθῆναι, ὅπως τὸ πραχθὲν ἦ ἀληθές,
 ἐπεξελθεῖν. μὴ γὰρ ὁμολογούντων τῶν ἀνδραπόδων οὗτός τ' εὖ εἰ-
 5 δὼς ἂν ἀπελογεῖτο καὶ ἀντέσπευδε πρὸς ἐμέ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
 ἀπήλλακτο ἂν ταύτης τῆς αἰτίας. ὅπου δὲ μὴ ἠθέλησε ποιήσασθαι
 ἔλεγχον τῶν πεπραγμένων, πῶς περὶ γ' ὧν οὐκ ἠθέλησε πυθέσθαι,
 ἐγχωρεῖ αὐτῷ περὶ τούτων εἰδέναι; πῶς οὖν περὶ τούτων, ὧς δικάζον-
 τες, αὐτὸν εἰκὸς εἰδέναι, ὧν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε; τί ποτε
 10 ἀπολογήσεσθαι μέλλει μοι; ἐκ μὲν γὰρ τῆς τῶν ἀνδραπόδων βασά-
 νου εὖ ἤδει ὅτι οὐκ οἷόν τ' ἦν αὐτῇ σωθῆναι, ἐν δὲ τῷ μὴ βασανι-
 σθῆναι ἡγεῖτο τὴν σωτηρίαν εἶναι· τὰ γὰρ γενόμενα ἐν τούτῳ ἀφα-
 νισθῆναι ὥηθησαν· πῶς οὖν εὖ ὁρκα ἀντομωμοκῶς ἔσται φάσκων εὖ
 εἰδέναι, ὅς οὐκ ἠθέλησε σαφῶς πυθέσθαι ἐμοῦ ἐθέλοντος τῇ δικαιο-
 15 τάτῃ βασάνῳ χρήσασθαι περὶ τούτου τοῦ πράγματος; τοῦτο μὲν γὰρ
 ἠθέλησα μὲν τὰ τούτων ἀνδράποδα βασανίσαι, ἃ συνῆδει καὶ πρότε-
 ρον τὴν γυναῖκα ταύτην, μητέρα δὲ τούτων, τῷ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ
 θάνατον μηχανωμένην φαρμάκοις, καὶ τὸν πατέρα εἰληφότα ἐπ' αὐ-
 τοφώρῳ, ταύτην τε οὐκ οὔσαν ἄπαρνον, πλὴν οὐκ ἐπὶ θανάτῳ φά-
 20 σκουσαν διδόναι ἀλλ' ἐπὶ φίλτροις. διὰ οὖν ταῦτα ἐγὼ βάσανον τοιαύ-
 τῃν ἠθέλησα ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, γράψας ἐν γραμματείῳ ἃ
 ἐπαιτιῶμαι τὴν γυναῖκα ταύτην, βασανιστάς τε αὐτοὺς τούτους ἐκέ-

1 ἦν σαφῶς in rasura A (pr. om. σαφῶς) | 2 τοῦτ' αὐτὸ pr. A, τοῦτ'
 αὖ pr. D. | 3 προθυμηθῆναι suspectum Sauppio | ἀληθές. ἐπεξελθεῖν μὲν
 γὰρ libri. corr. Bk. sed vv. ὅπως—ἐπεξελθεῖν nondum emendata. ὅπως τὸ
 πραχθὲν εἰς τὸ ἀληθές ἐξελεγχθῇ ci. Bl. coll. Thuc. III 64 | 6 ἠθέλησεν
 ἔλ. ποιήσ. A | 8 περὶ prius vice paginarum iteratum N | πῶς οὖν — εἰ-
 δέναι om. N. vv. πῶς οὖν — εἴληφε; ut scholion seclutis Bl. vid. Schoell
 nov. annal. philol. t. CIII p. 305 | 10 ἀπολογήσεται N pr. A pr. (corr. 2
 uterque) | 11 βασανισθῆναι N pr. (corr. 2, quae etiam in μὴ partem prio-
 rem litterae μ. et accentum restauravit) | 13 post εὖ ὁρκα erasum καὶ A |
 ἀντομωμοκῶς N, ἀντωμωμοκῶς A pr. | 16 ἠθέλησα μὲν S.] ἠελησάμεν |
 συνῆδει sine acc. N | 18 μηχανωμένη N pr. (corr. 2) | 19 τέ post ταύτην
 erasum A | 20 τοιαύτην om. A | 22 βασανιστάς δὲ A.

λευον γίγνεσθαι ἐμοῦ παρόντος, ἵνα μὴ ἀναγκαζόμενοι ἃ ἐγὼ ἐπερω-
 τῶν λέγοιεν, ἀλλ' ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματεῖῳ χρῆσθαι· καὶ
 αὐτό μοι τοῦτο τεκμήριον δίκαιον γενέσθαι, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως
 μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πατρός· εἰ δὲ ἄπαρνοι γίγνοιτο ἢ λέγοιεν
 μὴ ὁμολογούμενα, . . . ἀναγκάζει τὰ γεγονότα κατηγορεῖν· αὕτη 5
 γὰρ καὶ τοὺς τὰ ψευδῇ παρεσκευασμένους λέγειν τάληθῃ κατηγορεῖν
 11 ποιήσει. καίτοι εὖ οἶδ' ἄν γ', εἰ οὗτοι πρὸς ἐμὲ ἐλθόντες, ἐπειδὴ τάχι-
 στα αὐτοῖς ἀπηγγέλθη ὅτι ἐπεξίοιμι τοῦ πατρός τὸν φονέα, ἠθέλη-
 σαν τὰ ἀνδράποδα ἃ ἦν αὐτοῖς παραδοῦναι, ἐγὼ δὲ μὴ ἠθέλησα
 παραλαβεῖν, αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγιστα τεκμήρια παρείχοντο ὥς οὐκ 10
 ἔνοχοί εἰσι τῷ φόνῳ. νῦν δ', ἐγὼ γὰρ εἰμι τοῦτο μὲν ὁ θέλων αὐτὸς
 βασανιστὴς γενέσθαι, τοῦτο δὲ τούτους αὐτοὺς κελεύων βασανίσαι
 ἄντ' ἐμοῦ, ἐμοὶ δὴπου εἰκὸς ταῦτά ταῦτα τεκμήρια εἶναι ὥς εἰσὶν
 12 ἔνοχοι τῷ φόνῳ. εἰ γὰρ τούτων θελόντων διδόναι εἰς βάσανον ἐγὼ
 μὴ ἐδεξάμην, τούτοις ἂν ἦν ταῦτα τεκμήρια. τὸ αὐτὸ οὖν τοῦτο καὶ 15
 ἐμοὶ γενέσθω, εἴπερ ἐμοῦ θέλοντος ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγματος
 αὐτοὶ μὴ ἠθέλησαν δοῦναι. δεινὸν δ' ἐμοίγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ὑμᾶς μὲν
 ζητοῦσιν αἰτεῖσθαι ὅπως αὐτῶν μὴ καταψηφίσσηθε, αὐτοὶ δὲ σφίσιν
 αὐτοῖς οὐκ ἠξίωσαν δικασταὶ γενέσθαι δόντες βασανίσαι τὰ αὐτῶν
 18 ἀνδράποδα. περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ ἄδηλον ὅτι αὐτοὶ ἔφευγον τῶν 20
 πραχθέντων τὴν σαφήνειαν πυθέσθαι· ἤδεσαν γὰρ οἰκτεῖον σφίσι τὸ
 κακὸν ἀναφανησομένον, ὥστε σιωπώμενον καὶ ἀβασάνιστον αὐτὸ ἐᾶσαι

1 ἐπερωτῶμι R., ἐπερωτῶ μὴ libri | 3 τούτου τεκμήριον A | γενέσθαι J.
 coll. VI 27] ἔσται | 5 ἢ βάσανος inser. Turr. | ἀναγκάζει St. | αὕτη Ald.
 (an x?) | 6 γὰρ sine acc. A pr. (corr. 2) | 8 ἐπηγγέλθη A | 10 αὐ-
 τὰ ἂν ταῦτα Bk. coll. VI 27] αὐτὰ, ἐνταῦθ' ἂν NA, sed hic in ras. (pr.
 om. ἐνταῦθ' ἂν?) | 11 γὰρ εἰμι A pr., corr. 2 γὰρ εἰμι | 12 βασ. ἄντ'
 ἐμοῦ] ἄντ' ἐμοῦ βασ. A | 13 ταῦτά ταῦτα] αὐτὰ ταῦτα N, ταῦτα αὐτὰ
 A, τὰ αὐτὰ ταῦτα Bl. | 14 ἐθέλοντων A. vid. Scheibe ad Lys. XXI 13. |
 ἐγώδε A | 18 ζητοῦσι παραίτεῖσθαι Bl. | καταψηφίσσεθε N (et A pr. teste
 Siggio) | σφίσιν] acc. add. m. 2 A | 19 αὐτῶν NA | 20 τούτων . . . οὐκ
 A erasis tribus quatuorve litt. | 22 σιωπώμενον A pr. (corr. 2) | ἐᾶσαι A
 corr. 2.

ἐβουλήθησαν. ἀλλ' οὐχ ὑμεῖς, | ὦ ἄνδρες, ἐγωγ' εὖ οἶδα, ἀλλὰ σαφές 118
ποιήσετε.

Ταῦτα μὲν οὖν μέχρι τούτου· περὶ δὲ τῶν γενομένων πειράσο-
μαι ὑμῖν διηγήσασθαι τὴν ἀλήθειαν· δίκη δὲ κυβερνήσειεν.

- 5 Ὑπερῶν τι ἦν τῆς ἡμετέρας οἰκίας, ὃ εἶχε Φιλόνεως ὁπότ' ἐν 14
ἄσται διατρίβοι, ἀνὴρ καλός τε καὶ ἀγαθός καὶ φίλος τῷ ἡμετέρῳ
πατρί· καὶ ἦν αὐτῷ παλλακή, ἣν ὁ Φιλόνεως ἐπὶ πορνείον ἐμελλε
καταστήσαι. ταύτην οὖν [πυθομένη] ἡ μήτηρ τοῦ ἀδελφοῦ ἐποίη-
σατο φίλην. αἰσθομένη δ' ὅτι ἀδικεῖσθαι ἐμελλεν ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω, 15
10 μεταπέμπεται. καὶ ἐπειδὴ ἦλθεν, ἐλεξεν αὐτῇ ὅτι καὶ αὐτὴ ἀδικοῖτο
ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου. εἰ οὖν ἐθέλει πείθεσθαι, ἔφη ἱκανὴ
εἶναι ἐκείνη τε τὸν Φιλόνεων φίλον ποιῆσαι καὶ αὐτῇ τὸν ἐμὸν πα-
τέρα, εἶναι φάσκουσα αὐτῆς μὲν τοῦτο εὐρύημα, ἐκείνης δ' ὑπέρηγμα.
ἡρώτα οὖν αὐτὴν εἰ ἐθελήσοι διακονῆσαι οἱ, καὶ ἡ ὑπέσχετο ὡς τά- 16
15 χιστα, οἶμαι. μετὰ ταῦτα ἔτυχε τῷ Φιλόνεω ἐν Πειραιεῖ ὄντα ἱερὰ
Διὶ Κιτησίῳ, ὃ δὲ πατὴρ ὁ ἐμὸς εἰς Νάξον πλεῖν ἐμελλεν. κάλλιστον
οὖν ἐδόκει εἶναι τῷ Φιλόνεω τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἅμα μὲν προπέμψαι εἰς
τὸν Πειραιᾶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν φίλον ὄντα ἑαυτῷ, ἅμα δὲ θύσαντα
τὰ ἱερὰ ἐστιᾶσαι ἐκεῖνον. ἡ οὖν παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω ἠκολούθει 17
20 τῆς θυσίας ἕνεκεν. καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκὸς ἔθυσεν.
καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθυτο τὰ ἱερὰ, ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο ἡ ἄνθρωπος
ὅπως ἂν αὐτοῖς τὸ φάρμακον δοίη, πότερα πρὸ δεῖπνου ἢ ἀπὸ δεῖ-
πνου. ἔδοξεν οὖν αὐτῇ βουλευομένη βέλτιον εἶναι μετὰ δεῖπνον δοῦ-

1 ἡβουλήθησαν A pr. | γε post ὑμεῖς add. A, qua particula «nulla saepius temere inculcatur» (Voemel ad Dem. Cor. § 82). | 5 ὁπότ' A pr. (corr. 2). | 6 ἀγαθός A | 8 καταστήσει B. | πυθομένη del. D. | 11 ἐθέλοι Ald. | 12 αὐτῇ] αὐτῇ AN pr. (corr. 2) | 13 αὐτῆς NA | 14 ἐθελήσει A | ὡς τάχιστα, οἶμαι Bl.] τάχιστα ὡς οἶμαι | 15 ἐν πειραεῖ ὄντα, ἱερὰ N pr., corr. m. 2 ἐν πειραεῖ ὄντα, θύειν (hoc supra vers.) ἱερὰ | 16 ναξὸν N | ἐμελλε A | 17 ἐδό- και εἶναι] εἶναι ἐδόκει A | Φιλόνεω A cum rasura super ω | 18 πειραιᾶ N | 19 τὰ om. N | ἐκείνην ut vid. A pr. | 20 ἕνεκε A pr. (corr. 2) | πειραεῖ N, cuius formae exempla praebet Wecklein cur. epigr. p. 53. | ἔθυσεν Orelli | 21 αὐτοῖς? | ἐτύ ετο vel ἐτύθετο N pr., corr. 2 ἐθύετο | ἐβούλετο A pr., corr. ἐβούλευετο | 22 πρότερα A pr. | 23 μετὰ δεῖπνου ut vid. A pr.

ναι, τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς τούτου μητρὸς (ταῖς) ὑποθήκαις ἅμα
 18 διακονοῦσαν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μακρότερος ἂν εἴη λόγος περὶ τοῦ
 δείπνου ἐμοὶ τε διηγῆσασθαι ὑμῖν τ' ἀκούσαι· ἀλλὰ πειράσομαι τὰ
 λοιπὰ ὡς ἐν βραχυτάτοις ὑμῖν διηγῆσασθαι, ὡς γεγένηται ἡ δόσις
 τοῦ φαρμάκου. ἐπειδὴ γὰρ ἐδεδειπνήκεσαν, οἷον εἰκός, ὁ μὲν θύων 5
 Διὶ Κτησίῳ κάκεῖνον ὑποδεχόμενος, ὁ δ' ἐκπλεῖν τε μέλλων καὶ παρ'
 ἀνδρὶ ἐταίρῳ αὐτοῦ δειπνῶν, σπονδὰς τε ἐποιοῦντο καὶ λιβανωτὸν
 19 ὑπὲρ αὐτῶν ἐπετίθεσαν· ἡ δὲ παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω τὴν σπονδὴν
 ἅμα ἐγχέουσα ἐκείνοις εὐχομένοις ἃ οὐκ ἔμελλε τελεῖσθαι, ὧ ἄνδρες,
 ἐνέχει τὸ φάρμακον. καὶ ἅμα οἰομένη δεξιὸν ποιεῖν πλέον δίδωσι τῷ Φι- 10
 λόνεω, ὡς, εἰ δοίη πλέον, μᾶλλον φιλησομένη ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω· οὐπῶ
 γὰρ ᾗδε ὑπὸ τῆς μητρυῖας τῆς ἐμῆς ἐξαπατωμένη, πρὶν ἐν τῷ κακῷ ἤδη
 20 ᾗν· τῷ δὲ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔλασσον ἐνέχῃ. καὶ ἐκεῖνοι ἐπειδὴ ἀπέ-
 σπεισαν, τὸν ἑαυτῶν φονέα μεταχειριζόμενοι ἐκπίνουσιν ὑστάτην πό-
 σιν. ὁ μὲν οὖν Φιλόνεως εὐθέως παραχρῆμα ἀποθνήσκει, ὁ δὲ πατὴρ 15
 ὁ ἡμέτερος εἰς νόσον ἐμπίπτει, ἐξ ἧς καὶ ἀπώλετο εἰκοσताῖος. ἀνθ'
 ὧν ἡ μὲν διακονήσασα καὶ χειρουργήσασα ἔχει τὰ ἐπίχειρα ὧν ἀξία
 ᾗν, οὐδὲν αἰτία οὖσα — τῷ γὰρ δημοκοίνῳ τροχισθεῖσα παρεδοθῇ —,
 ἡ δ' αἰτία τε ἤδη καὶ ἐνθυμηθεῖσα ἔξει, ἐὰν ὑμεῖς τε καὶ οἱ θεοὶ
 θέλωσι.

20

18 Photius lex. τροχισθεῖσα βασανισθεῖσα, ἀπὸ τοῦ τροχοῦ ὅπερ
 ἐστὶν ὄργανον βασανιστικὸν διατεῖνον τὰ σώματα. cf. etiam Bekkeri
 Anecd. I p. 306.

1 τῆς Κλ. ταῖς A pr., corr. m. 2 ταῖς Κλ. τῆς | ταῖς add. Bl. | 2 δια-
 κονοῦσα A | τὰ μὲν ἄλλα ex τὰ μὲν A | 5 ἐδεδειπνήκεισαν NA | ὁ μὲν et
 mox ὁδ' NA | 7 ἐταίρῳ αὐτοῦ N, ἐταίρῳ A | τ' ἐποιοῦντο A | 8 αὐτῶν libri |
 σπουδὴν N pr., σποδὴν A pr. | 9 ἐγχέουσα R.] ἐκχέουσα | ἔμελλεν A pr. |
 10 ἐγγχεῖ? | δέξιόν (τι) Hi. | 11 ὡς Bk.] ἴσως | μᾶλλον] πλέον ut vid. A
 pr. | 12 ἐμῆς] ἡμετέρας N | 13 ἐνέχῃ Cobet] ἐνέχει | 14 ἑαυτοῦ A pr. |
 post φονέα 3 aut 4 litterae erasae A | 16 ὑμέτερος A pr. | 17 vv. καὶ
 χειρουργήσασα huc transp. Bl. legebantur infra post ἐνθυμηθεῖσα | 18 οὐ-
 δὲν αἰτία St.] οὐδὲν αἰτία N, οὐδ' ἐν αἰτία A | τροχισθῆναι S. | 19 ἤδη
 ante ἔξει legi malim.

Σκέψασθε οὖν ὅσῳ δικαιοτέρα ὑμῶν δεήσομαι ἐγὼ ἢ ὁ ἀδελφός. 21
ἐγὼ μὲν γε τῷ τεθνεῶτι ὑμᾶς κελεύω καὶ τῷ ἡδίκημένῳ τὸν αἰδίων
χρόνον τιμωροὺς γενέσθαι· οὗτος δὲ τοῦ μὲν τεθνεῶτος περὶ οὐδὲν
ὑμᾶς αἰτήσεται, ὅς ἄξιός καὶ ἐλέου καὶ βοηθείας καὶ τιμωρίας παρ'
5 ὑμῶν τυχεῖν, ἀθέως καὶ ἀκλεῶς πρὸ τῆς εἰμαρμένης ὑφ' ὧν ἥκιστα
ἐχρῆν τὸν βίον ἐκλιπών, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀποκτεινάσης δεήσεται ἀθέμιτα 22
καὶ ἀνόσια καὶ ἀτέλεστα καὶ ἀνήκουστα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν, δεόμενος
ὑμῶν ἃ αὐτὴ ἐαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. ὑμεῖς
δ' οὐ τῶν ἀποκτεινάντων ἐστὲ βοηθοί, ἀλλὰ τῶν ἐκ προνοίας ἀποθνή-
10 σκόντων, καὶ ταῦτα ὑφ' ὧν ἥκιστα αὐτοὺς ἐχρῆν ἀποθνήσκειν. ἤδη
οὖν ἐν ὑμῖν ἐστὶ τοῦτο ὀρθῶς διαγινῶναι, ὃ καὶ ποιήσατε. δεήσεται 23
δ' ὑμῶν οὗτος μὲν ὑπὲρ μητρὸς τῆς αὐτοῦ ζώσης, τῆς ἐκεῖνον δια-
χρησαμένης ἀβούλως τε καὶ ἀθέως, ὅπως δίκην μὴ δῶ, | ἂν ὑμᾶς 114
πεῖθῃ, ὧν ἡδίκηκε· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ὑπὲρ πατρός τοῦμοῦ τεθνεῶτος αἰ-
15 τοῦμαι, ὅπως παντὶ τρόπῳ δῶ. ὑμεῖς δέ, ὅπως διδῶσι δίκην οἱ ἀδι-
κοῦντες, τούτου ἕνεκα καὶ δικασταὶ ἐγένεσθε καὶ ἐκλήθητε. καὶ ἐγὼ 24
μὲν ἐπεξέρχομαι λέγων, ἵνα δῶ δίκην ὧν ἡδίκηκε καὶ τιμωρήσω τῷ
τε πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις. ταύτη καὶ ἄξιόν
μοι βοηθῆσαι ὑμᾶς ἅπαντας, εἰ ἀληθῆ λέγω· οὗτος δὲ τάναντία,
20 ὅπως ἢ τοὺς νόμους παριδοῦσα μὴ δῶ δίκην ὧν ἡδίκηκε, ταύτη βο-
θὸς καθέστηκε. καίτοι πότερον δικαιοτέρον τὸν ἐκ προνοίας ἀποκτεί- 25

1 σκέψασται N pr. (corr. 2) | ὑμ. δεήσ.] δεήσ. ὑμ. A | 2 μὲν γε] μέν-
τοι A | 3 περὶ N | 4 ἄξιός καὶ] ἄξιος A pr. | 6 ἐκλιπών N | ἀθέμιτα
A pr. | 7 καὶ ἀνόσια om. A | 8 Gesner et R. πείθεσθαι intercidisse susp.,
plura D. („vos rogans ut eam ab eo crimine absolvatis quod a se ipsa
non impetravit quin admitteret“). fuit cum inserendum censerem αὐτῷ
πειδομένους μὴ καταψηφίσασθαι ταύτης ἢ, delete ἃ. | 10 καὶ ταῦτα —
ἀποθνήσκειν] spuria? | αὐτοὺς ἐχρῆν] ἐχρῆν αὐτοὺς A | 11 ἐστὶ τοῦ (τοῦτ'
Fr., τοῦτο Bl.) N, τοῦτό ἐστιν A | ἐποιήσατε AN pr., ποιήσατε R. | 12 τῆς
μητρὸς τῆς A | αὐτοῦ NA | διαχρησαμένοισ A pr. | 13 ἀβούλως] ἀνόμως
Schoell coll. IV α 2 | 14 ἡδίκηκεν A | δ' om. N | πατρός μου N, unde
πατρός τοῦμοῦ Fr., τοῦ πατρός μου A | 15 τρόπον A pr. | διδῶσι A pr.
N pr. uterque m. 1 correctus est, sed in N m. 2 in marg. adscripsit γρ (?)
δῶσιν (?) | 16 τούτου γε A | 17 ἡδίκησε N. item 20 | 21 καθέστηκε] καὶ a
m. 2 (restauratum?) habet N.

ναντα δοῦναι δίκην ἢ μή; καὶ πότερον δεῖ οἰκτεῖραι μᾶλλον τὸν τε-
θνεῶτα ἢ τὴν ἀποκτείνασαν; ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τεθνεῶτα· καὶ γὰρ (ᾄν)
δικαιότερον καὶ ὁσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων γίγνιτο
ὑμῖν. ἤδη οὖν ἐγὼ ἄξιῶ, ὥσπερ χάκεῖνον ἀνελεημόνως καὶ ἀνοικτίστως
αὕτη ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτὴν ταύτην ἀπολέσθαι ὑπὸ τε ὑμῶν καὶ τοῦ 5
26 δικαίου. ἢ μὲν γὰρ ἐκουσίως καὶ βουλευσασα τὸν θάνατον (ἀπέκτεινεν),
ὁ δ' ἀκουσίως καὶ βιαίως ἀπέθανε. πῶς γὰρ οὐ βιαίως ἀπέθανεν, ὃ ἄν-
δρες, ὅς γ' ἐκπλεῖν ἐμελλεν ἐκ τῆς γῆς τῆσδε, παρὰ τε ἀνδρὶ φίλῳ αὐ-
τοῦ εἰστιάτο; ἢ δὲ πέμψασα τὸ φάρμακον καὶ κελεύσασα ἐκείνῳ δοῦναι
πιεῖν ἀπέκτεινεν ἡμῶν τὸν πατέρα. πῶς οὖν ταύτην ἐλέου ἄξιόν ἐστιν 10
ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν παρ' ὑμῶν ἢ ἄλλου του, ἥτις αὕτη οὐκ ἠξίωσεν
ἐλεῆσαι τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ἀλλ' ἀνοσίως καὶ αἰσχυρῶς ἀπώλεσεν;
27 . . . οὕτω δέ τοι καὶ ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι μᾶλλον
προσῆκει ἢ τοῖς ἐκουσίοις καὶ ἐκ προνοίας ἀδικήμασι καὶ ἁμαρτήμασι.
καὶ ὥσπερ ἐκείνον αὕτη οὔτε θεοὺς οὔθ' ἥρωας οὔτ' ἀνθρώπους αἰ- 15
σχυνθεῖσα οὐδὲ δείσασ' ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὕτη ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ
δικαίου ἀπολομένη, καὶ μὴ τυχοῦσα μήτ' αἰδοῦς μήτ' ἐλέου μήτ'
αἰσχύνης μηδεμιᾶς παρ' ὑμῶν, τῆς δικαιοτάτης ἂν τύχοι τιμωρίας.
28 Θαυμάζω δὲ ἐγωγε τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς διανοίας,
τὸ διομόσασθαι ὑπὲρ τῆς μητρὸς εὐ εἰδέναι μὴ πεποιηκυῖαν ταῦτα. 20
πῶς γὰρ ἂν τις εὐ εἰδεῖη οἷς μὴ παρεγένετο αὐτός; οὐ γὰρ δήπου
μαρτύρων γ' ἐναντίον οἱ ἐπιβουλεύοντες τοὺς θανάτους τοῖς πέλας
μηχανῶνται τε καὶ παρασκευάζουσιν, ἀλλ' ὥς μάλιστα δύνανται

1 καί] καίτοι N | πρότερον A pr. | δεῖ J.] δικαιότερον. vid. Observ.
Antiph. p. 5 | 2 ᾄν add. D. | 4 οὖν ἐγὼ] γοῦν N | 5 ταύτην del. Hi. | 6
ἀπέκτεινεν add. R. | 8 ὅς] ὡς N A pr. | φίλῳ αὐτοῦ N, αὐτοῦ φίλῳ A | 9
κελεύουσα N | 10 ὑμῶν A pr. | ἐλέου Cobet] ἐλεεῖν | 11 ἢ τις A (ἦντις
pr.?) | αὕτη A pr. | 12 αὐτῆς A | 13 lacunam indicavit Mr. | 14 ἐκου-
σίοις St.] ἐκουσίως | 15 αὕτη St.] αὕτη | οὔτ' ἥρωας N | αἰσχυνθεῖσα
οὔτε (οὐδὲ Mr.) N, om. A | 16 δείσασα A | 17 ἀπολλομένη A pr. | μήτ'
ἐλέου suspecta Schoellio | 18 τύχη A | 19 διανοίας] ἀνοίας ci. R. malim
ἀναιδείας | 20 τὸ διομόσασθαι] ad structuram cf. Hyperid. or. fun. col.
III v. 4 et 11 | πεποιηκυῖαν Cobet] πεποιηκέναι | 23 κατασκευάζουσιν
A pr.

λαθραιότατα καὶ ὡς ἀνθρώπων μὴδὲνα εἰδέναι· οἱ δὲ ἐπιβουλεύμε- 29
 νοι οὐδὲν ἴσασιν πρὶν γ' ἤδη ἐν αὐτῷ ὥσι τῷ κακῷ καὶ γινώσκωσι
 τὸν ὀλεθρον ἐν ᾧ εἰσί. τότε δέ, ἐὰν μὲν δύνωνται καὶ φθάνωσι πρὶν
 ἀποθανεῖν, καὶ φίλους καὶ ἀναγκαίους τοὺς σφετέρους (αὐτῶν) κα-
 5 λουσι καὶ μαρτύρονται, καὶ λέγουσιν αὐτοῖς ὑφ' ὧν ἀπόλλυνται, καὶ
 ἐπισκῆπτουσι τιμωρῆσαι σφίσιν αὐτοῖς ἡδίκημένους· ἃ κάμοι παιδὶ 30
 ὄντι ὁ πατήρ, τὴν ἀθλίαν καὶ τελευταίαν νόσον νοσῶν, ἐπέσκηπτεν·
 ἐὰν δὲ τούτων ἀμαρτάνωσι, γράμματα γράφουσι, καὶ οἰκέτας τοὺς
 σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦνται μάρτυρας, καὶ δηλοῦσιν ὑφ' ὧν ἀπόλ-
 10 λυνται. κακείνος ἐμοὶ νέφ' ἐτι ὄντι ταῦτα ἐδήλωσε καὶ ἐπέστειλεν, ὧ
 ἄνδρες, οὐ τοῖς ἐαυτοῦ δούλοις.

Ἔμοι μὲν οὖν δεδιήγεται καὶ βεβοήθηται τῷ (τε) τεθνεῶτι καὶ 31
 τῷ νόμῳ· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ σκοπεῖν τὰ λοιπὰ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ
 δικάζειν τὰ δίκαια. οἶμαι δὲ καὶ θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν οἱ ἡδίκηνται.

15

2.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

20 Πανταχοῦ μὲν τὴν οἰκίαν Ἀντιφῶν ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ'
 ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται· δύο
 γὰρ ὑπὲρ τοῦ κατηγοροῦ λόγους εἰπὼν δύο καὶ ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος

1 μὴδὲνα] μὴ nunc a m. 2 habet N | οἱ δ' A | 2 οὐδὲν . . A litteris
 duabus ut vid. erasis (non πω) | ἴσασιν] compendio syllabae in evanido m.
 2 substituit ι N | γ' ἤδη post κακῷ collocatum A | γινώσκωσι NA pr., γι-
 νώσκωσι A corr. 2 | 4 αὐτῶν add. Hi. | 5 μαρτύρωνται N | 6 σφίσιν] φη-
 σιν N | 8 ἀμαρτάνωσι . . . γράμματα A eraso καὶ | 9 ἀπόλλυνται x, ἂν
 ἀπολοῦνται N et ni fallor pr. A, ἀπόλωνται A corr. | 10 καὶ ἐκεῖνος
 A pr. | 12 διήγεται A | βεβοήθητε A pr. | τε add. Bl. | 14 καὶ τοῖς
 θεοῖς τοῖς κάτω A | μέλλειν A pr. N pr., hic quidem haud dubie corr. m. 2,
 quae etiam in marg. adscripsit μελ | 16 ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ—ΥΠΟΘΕΣΙΣ]
 ὑπόθεσις τῶν ἐξῆς N, ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς A | 20 οἰκίαν A pr. ut vid. | ἐν-
 δείκνυται A teste Dobson | 21 πρὸς] προ. (?) A pr. | αὐτὸν NA pr. (corr. 2).

ἐμελέτησεν, ὁμοίως ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκίμων. ἔοικε μὲν οὖν οὗτος ὁ λόγος τῷ Λυσίου λόγῳ τῷ πρὸς Μικίνην γεγραμμένῳ, ἔχει δ' αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως ὥδε. ἀναχωρῶν τις ἀπὸ δείπνου εὐρέθῃ σὺν τῷ ἀκολούθῳ συγκεκομμένος. μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευταίαν συγγενῆς τις αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐχθροῦ αὐτοῦ ὡς πεποικηκός τὸν φόνον· ὃ δ' ἀρνεῖται. ὅθεν στοχασμὸς ἡ 5 στάσις ἀτελής, ἐκ μόνου τοῦ προσώπου συνιστάμενος. ἡ δὲ τοῦ λόγου διαίρεσις αὕτη. ἐν μὲν τοῖς προοιμίοις κατὰστασιν ὁ λόγος οὐκ ἔχει, διὰ τὸ μῆπω τὴν ὅλην ἡκριβῶσθαι τέχνην· ἀρχόμενος δὲ τῶν ἀγώνων πρώτη ἐχρήσατο ἀναιρέσει αἰτιῶν, δι' ὧν ἀπέδειξεν ὅτι οὐδείς αὐτὸν τῶν ὀφειλόντων ὑπονοηθῆναι διέφθειρεν. εἴτα περίστησι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ δεῖξαι 10 ὅτι ἐξ ἐπιβουλῆς ἀπέθανε, καὶ λοιπὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν βούλησιν· τὴν δὲ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησιν λύει τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ δούλου. εἴτα παρέκβασις καὶ ἐπίλογος.

Ὅποσα μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλέγχεσθαι ἐστίν· ἂν δ' οἱ ἰκανῶς μὲν πεφυκότες, ἔμπειροι δὲ 15 πραγμάτων ὄντες, ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεστῶτες ἐν ᾧ κράτιστοι φρονεῖν αὐτῶν εἰσὶ, πράσσωσι, χαλεποὶ καὶ γνωσθῆναι καὶ ἐλεγχθῆναι 2 εἰσι. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου ἐκ πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες, οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν ἢ πάσης ὑποψίας φυλακὴν ποιήσωνται. γινώσκοντας οὖν ὑμᾶς χρῆταῦτα, καὶ ὅτι οὖν 20 εἰκὸς παραλάβητε, σφοδρὰ πιστεύειν αὐτῷ. ἡμεῖς δ' οἱ ἐπεξερχόμενοι 3 τὸν φόνον οὐ τὸν αἴτιον ἀφέντες τὸν ἀναίτιον διώκομεν· σαφῶς γὰρ οἶδαμεν ὅτι πάσης τῆς πόλεως μαινομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν διωχθῇ, τό τ' ἀσέβημα ἡμέτερον γίγνεται, τῆς δ' ὑμετέρας ἀμαρτίας ἡ ποινὴ εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας ἀναχωρεῖ. ἅπαντος δὲ τοῦ μιάσματος 25

1 ἐμελέτησεν] ἐμελέτησε λόγους N | οὖν om. N | 2 λυσίῳ N, λυσείω A pr. | μυκῆνην N | 3 δείπνων N | 6 τοῦ ante προσώπου et mox τοῖς ante προοιμίοις om. N | 9 δι' ὧν] vid. Schaefer Appar. ad Dem. t. IV p. 490 | αὐτῷ A pr. (?) | 12 παρεκβάσεις N | 13 argumento NA subiciunt: κατηγορία φόνου ἀπαράσημος: | 16 τῶν πραγμάτων A | 17 αὐτῶν AN pr. | πράττωσι AN corr. 2, πραττουσι N pr. an πανουργῶσι? | γνωσθῆναι N pr. (corr. 2), διαγνωσθῆναι A pr. (δια punctis notatum) | ἐλεγχθῆναι Kayser] δειχθῆναι | 20 ποιήσονται N | ὅτι οὖν] ὁ cum acc. acuto A pr. | 21 παραλάβοιτε A | 23 οἶδαμεν] ἴσμεν x. Phrynichus Bekkeri p. 53 Οἶδατε: ἄμεινον τὸ ἴστε. | 24 ὑμέτερον A pr. (corr. 2).

ἀναχωροῦντος εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφέστατα ἐξ ὧν γινώσκουμεν πειρασόμεθα ὑμῖν δηλοῦν ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

..... οὐδεὶς γὰρ ἂν τὸν ἔσχατον κίνδυνον περὶ τῆς ψυχῆς 4
κινδυνεύων ἐτοίμην καὶ κατειργασμένην τὴν ὠφέλειαν ἀφῆκεν. ἔχον-
5 τες γὰρ [ἂν] τὰ ἱμάτια ἠϋρέθησαν. οὐ μὴν οὐδὲ παροινήσας οὐδεὶς
διέφθειρεν αὐτόν· ἐγινώσκετο γὰρ ἂν ὑπὸ τῶν συμποτῶν. οὐδὲ
μὴν οὐδ' ἐκ λοιδορίας· οὐ γὰρ (ἂν) ἄωρὶ τῶν νυκτῶν οὐδ' ἐν ἐρήμῳ
ἐλοιδοροῦντα. οὐδὲ μὴν ἄλλου στοχαζόμενος ἔτυχε τούτου· οὐ γὰρ
ἂν σὺν τῷ ἀκολούθῳ διέφθειρεν αὐτόν. ἀπολυομένης δὲ τῆς ὑποψίας 5
10 ἀπάσης αὐτὸς ὁ θάνατος ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα μνηύει αὐτόν.
ἐπιθέσθαι δὲ τίνα μᾶλλον εἰκὸς ἐστὶν ἢ τὸν μέγαρα μὲν κακὰ προ-
πεπονθότα, ἔτι δὲ μείζονα ἐπίδοξον ὄντα πάσχειν; ἔστι δ' ὁ διωκόμε-
νος οὗτος· ἐκ παλαιοῦ γὰρ ἐχθρὸς ὢν αὐτοῦ πολλὰς μὲν καὶ μεγά-
λας γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἶλεν, ἔτι δὲ μείζους καὶ πλείους διωχ- 6
15 θεὶς οὐδεπώποτ' ἀποφυγῶν ἱκανὸν μέρος τῶν ὄντων ἀποβέβληκε, τὰ
δ' ἄγχιστα ἱερῶν κλοπῆς δυσὶν ταλάντοις γεγραμμένος ὑπ' αὐτοῦ,
συνειδὼς μὲν αὐτῷ τὸ ἀδίκημα, ἔμπειρος δ' ὢν τῆς τούτου δυνάμεως,
μνησικακῶν δὲ τῶν ἔμπροσθεν, εἰκότως μὲν ἐπεβούλευσεν, εἰκότως
δ' ἀμυνόμενος τὴν ἐχθρὰν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. ἢ τε γὰρ ἐπιθυμία 7
20 τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων καθίστη αὐτόν, ὃ τε φόβος
τῶν ἐπιφερομένων κακῶν ἐκπλήσων θερμότερον ἐπιχειρεῖν ἐπῆρε.
ἤλπιζε τε τάδε μὲν δράσας καὶ λήσειν ἀποκτείνας αὐτόν καὶ ἀπο-
φεύξεσθαι τὴν γραφὴν· οὔτε γὰρ ἐπεξίεναι οὐδένα, | ἀλλ' ἐρήμην 8
αὐτὴν ἔσεσθαι· εἴ τε καὶ ἀλοίη, τιμωρησαμένῳ κάλλιον ἔδοξεν αὐτῷ 117
25 ταῦτα πάσχειν, ἢ ἀνάνδρως μὴδὲν ἀντιδράσαντα ὑπὸ τῆς γραφῆς

1 ὡς St.] ἕως | 2 ὃς ἀπέκτεινε N corr. 2 | 3 qualia interciderint col-
ligas ex β 5 init. N in marg. ἀναίρεσις αἰτιῶν | 4 verba ἔχοντες γὰρ ἂν
— εὔρέθησαν praemissis quae Aldus de suo praemiserat οὔτε γὰρ κακούρ-
γους εἰκὸς ἀποκτείνειν τὸν ἄνθρωπον ante οὐδεὶς γὰρ ἂν posuit Bk. ἂν se-
clusi auctore R. | 7 ἂν inser. D. | 11 προπεπονθότα] προ supra versum
A | 12 παθεῖν Valekenae | 13 N in marg. βούλησις | 15 οὐδὲ πώποτ' A
pr., οὐπώποτ' N | 17 τῆς] τ. τς A pr. (τοῖς ni fallor) | 18 εἰκότως μὲν μνη-
σικακῶν τῶν ἔμπροσθεν ἐπεβούλευσεν? | 20 καθίστη R.] καθίστησιν | 21
ἐκπλήσων] x a corr. habet A | ἐπῆρεν A | 22 ἤλπιζε δὲ S. | ἀποφεύξαι-
σθαι A pr.

διαφθαρῆναι. σαφῶς δ' ἤδει ἀλωσόμενος αὐτήν· οὐ γὰρ ἂν τόνδε τὸν ἀγῶνα ἐνόμισεν ἀσφαλέστερον εἶναι.

- 9 Τὰ μὲν βιασάμενα ταῦτά ἐστιν ἀσεβῆσαι αὐτόν. μάρτυρες δ' εἰ μὲν πολλοὶ παρεγένοντο, πολλοὺς ἂν παρεσχόμεθα· ἐνός δὲ τοῦ ἀκούθου παραγενομένου, οἱ τούτου ἤκουον μαρτυρήσουσιν. ἔμπνους 5 γὰρ ἔτι ἄρθεις, ἀνακρινόμενος ὑφ' ἡμῶν, τοῦτον μόνον ἔφη γινῶναι τῶν παιόντων αὐτούς. ἐξελεγχόμενος δ' ὑπὸ τε τῶν εἰκότων ὑπὸ τε τῶν παραγενομένων, οὐδενὶ τρόπῳ οὔτε δικαίως οὔτε συμφερόν- 10 τως ἀπολύοιτ' ἂν ὑφ' ὑμῶν. οἱ τε γὰρ ἐπιβουλεύοντες ἀνεξέλεγκτοι ἂν εἶεν, εἰ μήτε ὑπὸ τῶν παραγενομένων μήτε ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐξ- 10 ἐλέγχονται· ἀσύμφορόν θ' ὑμῖν ἐστὶ τόνδε μιᾶρόν καὶ ἀναγνον ὄντα εἰς τὰ τεμένη τῶν θεῶν εἰσιόντα μιαίνειν τὴν ἀγνεῖαν αὐτῶν, ἐπὶ τε τὰς αὐτὰς τραπέζας ἰόντα συγκαταπιμπλάναι τοὺς ἀναιτίους· ἐκ γὰρ τούτων αἱ τ' ἀφορίαι γίνονται δυστυχεῖς θ' αἱ πράξεις καθίστανται. 11 οἰκειᾶν οὖν χρή τὴν τιμωρίαν ἡγησαμένους, αὐτῷ τούτῳ τὰ τούτου 15 ἀσεβήματα ἀναθέντας, ἰδίαν μὲν τὴν συμφοράν, καθαρὰν δὲ τὴν πόλιν καταστήσαι.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟ ΠΡΑΓΜΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

20

Ὁμολογεῖ μὲν τὴν [πρώτην] ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν τεθνηκότα ὁ ἀπολογούμενος, ἀρνεῖται δὲ τὸν φόνον, καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι

3 μάρτυρες κτέ.] N in marg. λύσις τῆς τῶν ἐλέγχων ἀπαιτήσεως | 4 παρεσχοίμεθα N pr. non male παρειχόμεθα x | τοῦ] praecedit τοῦ του punctis notatum A | 5 τούτου] praecedit in fine versus τοῦ punctis notatum A | 6 ὑμῶν N | γινῶναι τῶν παρόντων N, τῶν παρόντων (παιόντων Bk.) γινῶναι A | 7 ἐλεγχόμενος N, qui in marg. add. ἡ παρέκβασις οἶμαι ἀπὸ τοῦ μέλλοντος | ὑπὸ τε... τῶν γενομένων A tribus quatuorve literis post τε erasis, παρα ad γεν. in mg. addito | 9 ἀπολύ. τ' A pr. (corr. 2 ut vid.) | 10 εἶσαν libri | εἰ μήθ' ὑπὸ A | ἐξελέγχονται A, idem vel ἐξελέγχοιται N pr. | 11 ἀσύμφορον θ' N, ἀσύμφορόν A | 12 εἰς (τε) Bl. | 13 συναναπιμπλάναι D. | 14 αἵτ' ἀναφοραὶ A pr., corr. αἵτε ἀφορίαι | 17 καταστήσαι.] N subicit: κατηγορία φόνου ἀπαράσχημος: | 18 β.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ.] υπόθεσις τοῦ ἐξῆς: N, υπόθεσις τῶν ἐξῆς A | 21 πρώτην del. J.

ποιεῖται (αὐτήν) τὴν ἔχθραν. λέγει γὰρ ὅτι ἐχθρὸς ὢν ἥδριν πάντως τὴν αἰτίαν κατ' ἑμαυτοῦ ἤξουσιν· διὰ τοῦτο (οὖν) οὐκ ἂν ἐφόνευον. διαβάλλει δὲ καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ οἰκέτου, ὡς ἐκ παρασκευῆς γεγνουῖαν τῶν δεσποτῶν. οὐκ ἀπίθανον δέ φησι κακούργους ἀνελόντας αὐτὸν ἀποδῦσαι
 5 τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι.

Οὐ μοι δοκῶ ἀμαρτάνειν ἀτυχέστατον ἑμαυτὸν ἡγούμενος εἶναι τῶν πάντων ἀνθρώπων. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οἱ δυστυχοῦντες, ὅποταν μὲν ὑπὸ χειμῶνος πονῶσιν, εὐδίας γενομένης παύονται· ὅταν δὲ νοσήσωσιν, ὑγιεῖς γενομένοι σφύζονται· ἐάν τέ τις ἄλλη συμφορὰ κα-
 10 ταλαμβάνῃ αὐτούς, τὰ ἐναντία ἐπιγιγνόμενα ὀνίνησιν. ἐμοὶ δὲ ζῶν³ τε ἄνθρωπος ἀνατροπεὺς τοῦ οἴκου ἐγένετο, ἀποθανών τε, καὶ ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας προσβέβληκεν. εἰς τοῦτο γὰρ βαρυδαιμονίας ἦκω, ὥστε οὐκ ἄρκοῦν μοι ἐστὶν ἑμαυτὸν ὅσιον καὶ δίκαιον παρέχοντα μὴ διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ μὴ τὸν ἀποκτείναντα
 15 εὐρών ἐξελέγξω, ὃν οἱ τιμωροῦντες αὐτῷ ἀδύνατοι εὐρεῖν εἰσὶν, αὐτὸς καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι ἀνοσίως ἀλώσομαι. καὶ ἐμέ ὡς δεινὸν μὲν³ παγγάλεπόν φασιν ἐλέγχεσθαι εἶναι, ὡς δ' ἡλίθιον ἐξ αὐτῶν ὢν ἐπραῖα φανερόν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον. εἰ γὰρ νῦν διὰ τῆς ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ' ὑμῶν καταδοκοῦμαι, πρὶν ἐργάσασθαι
 20 εἰκότερον ἦν [τὸν] εἰδότα τὴν νῦν ὑποψίαν εἰς ἐμέ ἰοῦσαν, καὶ τῶν ἄλλων εἰ τινα ἔγνω ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ, διακωλύειν μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἐργασάμενον εἰς ἐκουσίους καὶ προδῆλους ὑποψίας ἐμπεσεῖν· ἐκ τε γὰρ αὐτοῦ τοῦ ἔργου φανερός γενομένος ἀπωλλύμην, λαθὼν τε σαφῶς ἤδη τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς ἐμέ ἰοῦσαν. ἄθλια μὲν οὖν πάσχω⁴

1 αὐτήν ins. J. | 2 οὖν ins. Bl. | 3 τοῦ οἰκέτου ὡς in rasura paullo plurium litt. A | τῶν δεσποτῶν τοῦ οἰκέτου A penna ducta per vv. τοῦ οἰκέτου | 4 ἀποδῦσαι τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι in ras. breviori A | 5 argumento NA subiciunt: ἀπολογία εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα: | 6 εἶναι τῶν ex εἶναι A | 7 ὅπότ' ἂν N | 9 ἐάν δέ A | 10 (ἀεὶ) ἐπιγιγν. ? | 11 ἄνθρωπος ante Tur. | 12 προσβέβληκεν S.] προβέβληκεν N, ἐμβέβληκεν A | 16 vv. ὡς δεινὸν post μὲν iterat A punctis notata | 19 ἐργάσασθαι A pr. (corr. 2) | 20 τὸν del. Hi. | τὴν ὑποψίαν τὴν νῦν A | ἰοῦσαν R.] οὔσαν. item infra 24 et οὔσα § 6 | 23 ἀπωλύμην N | 24 ἡδριν libri. item § 6 et ubique, nisi quod N aliquoties non caret iota subscr.

μὴ ἀπολογεῖσθαι μόνον βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀποκτείναντας φανεροὺς καταστῆσαι· ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐπιχειρητέον· οὐδὲν γὰρ πικρότερον τῆς ἀνάγκης ἔοικεν εἶναι. ἔχω δὲ οὐδαμῶς ἄλλως ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν τοὺς ἄλλους ὁ κατηγορὸς ἀπολύων αὐτὸν τὸν θάνατον φησι μηνύειν ἐμὲ τὸν φονέα ὄντα. εἰ γὰρ τούτων ἀναιτίων δοκούντων εἶ- 5 ναι ἐν ἐμοὶ τὰ δίκημα φανεῖται, τούτων ὑπόπτων ὄντων ἐγὼ δικαίως (ἄν) καθαρός δοκοῖην εἶναι.

⁵
117 Ἔστι | δὲ οὐκ ἀπεικός, ὡς οὐτοὶ φασιν, ἀλλὰ εἰκός ἁπλῶς τῶν νυκτῶν πλανώμενον ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθαρῆναι. τὸ γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημεῖόν ἐστιν· εἰ γὰρ μὴ ἐφθησαν περιδύσαντες αὐτόν, 10 ἀλλὰ τινὰς προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον, ἐσωφρόνουν καὶ οὐκ ἐμείνουντο, τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. εἰ δὲ καὶ μὴ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη, ἀλλ' ἐτέρους ἰδὼν ἄλλο τι κακὸν ποιῶντας, εἶναι μὴ μηνυτῆς τοῦ ἀδικήματος γένηται, ἀπέθανεν ὑπ' αὐτῶν, τίς οἶδε; τοὺς δὲ μὴ πολὺ ἤσσαν ἐμοῦ μισοῦντας αὐτόν — ἦσαν δὲ 15 πολλοί — πῶς οὐκ εἰκός ἦν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις μὲν γὰρ φανερά ἦν ἡ ὑποψία εἰς ἐμὲ ἰοῦσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων ἡ ὑπαίτιος ἐσόμενος σαφῶς ᾔδην. τοῦ δὲ ἀκολούθου ἡ μαρτυρία πῶς ἀξία πιστεῦσθαι ἐστίν; ὑπὸ τε γὰρ τοῦ κινδύνου ἐκπεπληγμένον αὐτόν οὐκ εἰκός ἦν τοὺς ἀποκτείναντας γινῶναι, ὑπὸ τε τῶν κυρίων 20 ἀναγιγνωσκόμενον ἐπινεῦσαι ἦν εἰκός. ἀπιστουμένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων δούλων ἐν ταῖς μαρτυρίαις — οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν αὐτούς — πῶς δίκαιον τούτῳ μαρτυροῦντι πιστεύσαντας διαφθεῖραί 8 με; εἰ δὲ τις τὰ εἰκότα ἀληθέσιν ἴσα ἡγεῖται καταμαρτυρῆσαί μου, ταῦτ' ἀντιλογισάσθω, ὅτι με εἰκότερον ἦν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπι- 25 βουλῆς τηροῦντα φυλάξασθαι καὶ μὴ παραγενέσθαι τῷ ἔργῳ μᾶλλον

21 Harpocratio: ἀναγιγνωσκόμενος ἀντὶ τοῦ ἀναπειθόμενος Ἀντιφῶν.

6 δικαίως (ἄν) Bl.] δικαίως N, δ' εἰκότως A. ἄν εἰκότως Bk. | 8 ἔστι δὴ A pr. | 9 ἐκδ . . . θῆναι A pr. (ἐκδυνηθῆναι ut vid.) | 10 μὴ post εἰ γὰρ om. N pr., add. m. 2 | 12 καὶ μὴ R.] μὴ καὶ | 15 δὲ post ἦσαν om. A pr. (corr. 2) | 16 ἦν] ἦν ἂν N, ἂν ἦν A corr. 2 (?) | 18 τοῦ δὲ ἀκολούθου κτέ] ad haec in mg. διαβολὴ τῆς οἰκέτου μαρτυρίας N | 24 ἴσα N sibi constans | 25 τχῦτ' Mr.] ταυτὸν.

ἢ τοῦτον σφαζόμενον ὀρθῶς γινῶναι. ὥς δὲ τόνδε τὸν κίνδυνον οὐκ ἄσφαλέστερον τοῦ ἀπὸ τῆς γραφῆς ἡγούμεν ἵνα, ἀλλὰ πολλαπλάσιον, εἰ μὴ παρεφρόνουν, διδάξω. ἀλοὺς μὲν γὰρ τὴν γραφὴν τῆς μὲν οὐσίας ἤδη ἐκστησόμενος, τοῦ δὲ σώματος καὶ τῆς πόλεως οὐκ
 5 ἀπεστερούμην, περιγενόμενος δὲ [καὶ λειφθεὶς], καὶ ἔρανον παρὰ τῶν φίλων συλλέξας, οὐκ ἂν εἰς τὰ ἔσχατα κακὰ ἦλθον· ἐάν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω, ἀνόσια ὀνειδῇ τοῖς παισὶν ὑπολείψω, ἢ φυγῶν γέρον καὶ ἀπολις ὧν ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω.

Οὕτω μὲν ἃ κατηγορηταί μου, πάντα ἄπιστά ἐστιν· ἀπολύεσθαι
 10 δὲ ὑφ' ὑμῶν, εἰ καὶ εἰκότως μὲν ὄντως δὲ μὴ ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα, πολὺ μᾶλλον δίκαιός εἰμι. ἐγὼ τε γὰρ φανερόν ὅτι μεγάλη ἀδικούμενος ἡμυνόμην· οὐ γὰρ ἂν εἰκότως ἐδόκουν ἀποκτεῖναι αὐτόν· τοὺς τε ἀποκτείναντας καὶ οὐ τοὺς αἰτίαν ἔχοντας ἀποκτεῖναι ὀρθῶς ἂν καταλαμβάνοιτε. ἐκ δὲ παντός τρόπου ἀπολυόμενος τῆς αἰτίας
 15 ἔγωγε οὔτε εἰς τὰ τεμένη εἰσιὼν τὴν ἀγνείαν τῶν θεῶν μιανῶ, οὔτε ὑμᾶς πείθων ἀπολύσαι με ἀνόσια πράσσω. οἱ δὲ διώκοντες μὲν ἐμὲ τὸν ἀναίτιον τὸν δὲ αἴτιον ἀφιέντες τῆς τε ἀφορίας αἵτιοι γίνονται, ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς εἰς τοὺς θεοὺς πείθοντες καταστῆναι πάντων ὧν ἐμὲ ἄξιόν φασι παθεῖν εἶναι δίκαιοι εἰσι τυγχάνειν. τούτους μὲν οὖν
 20 τούτων ἀξίους ὄντας ἀπίστους ἡγεῖσθε· ἐμὲ δὲ ἔκ γε τῶν προειργασμένων γνῶσεσθε οὔτε ἐπιβουλεύοντα οὔτε τῶν οὐ προσηκόντων ὀρεγόμενον, ἀλλὰ τὰ ἐναντία τούτων πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας εἰσφορὰς εἰσφέροντα, πολλὰ δὲ τριηραρχοῦντα, λαμπρῶς δὲ χορηγοῦντα, πολλοῖς δὲ ἐρανίζοντα, μεγάλας δὲ ὑπὲρ πολλῶν ἐγγύας ἀποτί-
 25 νοντα, τὴν τε οὐσίαν οὐ δικαζόμενον ἀλλ' ἐργαζόμενον κεκτημένον,

1 σφαττόμενον libri | τόνδε D.] οὐδὲ | 3 μὴ supra versum A, item mox γὰρ | 4 τῆς δὲ πόλεως καὶ τοῦ σώματος A | 5 ἐστερούμην A | καὶ λειφθεὶς (ita N) del. D., καὶ ληφθεὶς A | 6 καταλειφθεὶς A pr. (corr. 2) | 8 ἐπὶ ξένης R. | 12 ἡμυνόμην Kayser] ἡμυνάμην | εἰκότως ἐδόκουν] ἐδόκουν εἰκότως A | 14 καταλαμβάνητε A | 16 πράττω libri | 17 τὸν δὲ] τόνδ' A | 18 ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς τε εἰς N | 19 μὲν οὖν ex μὲν A | 20 ἔκ γε Fr.] ἔκ τε | προειργαμένων A | 22 τὰ ἐναντία A | 23 πολλάκις Bk. | 24 πολλοῖς Salmasius] πολλοὺς | 25 καὶ κεκτημένον A pr. (καὶ punctis notatum).

φιλοθύτην δὲ καὶ νόμιμον ὄντα. τοιούτου δὲ ὄντος μου μὴδὲν ἀνό-
 18 σιον μὴδ' αἰσχρὸν καταγνῶτε. εἰ δὲ ὑπὸ ζῶντος ἐδιωκόμην, οὐκ ἂν
 μόνον ὑπὲρ ἑμαυτοῦ ἀπελογούμην, ἀλλ' αὐτόν τε τοῦτον καὶ τοὺς
 τούτῳ μὲν βοηθοῦντας, παρ' ἐμοῦ δὲ ὠφελεῖσθαι ζητοῦντας ἐφ' οἷς
 κατηγορεῖτό μου, ἐπέδειξα ἂν ἀδικοῦντας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπιεικέστε- 5
 ρον ἢ δικαιότερον παρήσω· δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες τῶν μεγίστων
 κριταὶ καὶ κύριοι, ἐλέησαντας τὴν ἀτυχίαν μου ἱατροὺς γενέσθαι αὐ-
 τῆς, καὶ μὴ συνεπιβάντας τῇ τούτων ἐπιθήσει περιδεῖν με ἀδίκως
 καὶ ἀθέως διαφθαρέντα ὑπ' αὐτῶν.

γ.

10

118

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου λύει ἐνταῦθα, ὥς οὔτε ἄπιστος
 ἢ μαρτυρία τοῦ οἰκέτου, οὔτε ἀπίθανον πλούσιον ὄντα καὶ ἐνδοξον ποιῆ-
 σαι τὸν φόνον, διακινδυνεύειν μέλλοντα ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι. 15
 τὰς προτάσεις δὲ λύει κατὰ περιτροπὴν· ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι ἀτυχὴς
 εἰμι, περιτρέπει λέγων ὅτι ἡ ἀτυχία παρ' αὐτοῦ ἀδικεῖται.

Ἦ τε ἀτυχία ἀδικεῖται ὑπ' αὐτοῦ, ἣν προϊστάμενος τῆς κακουρ-
 γίας ἀφανίσαι τὴν αὐτοῦ μιανίαν ζητεῖ· ὑπὸ τε ὑμῶν οὐκ ἄξιός ἐλεεῖ-
 σθαι ἐστίν, ἀκούσιον μὲν τῷ παθόντι περιβίβει τὴν συμφορὰν, ἐκού- 20
 σίως δὲ αὐτὸς εἰς τοὺς κινδύνους καταστάς. ὥς μὲν οὖν ἀπέκτεινε
 τὸν ἄνδρα, ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ ἀπεδείξαμεν· ὥς δὲ οὐκ ὀρθῶς ἀπε-
 λογήθη, νῦν πειρασόμεθα ἐλέγχοντες.

22 Pollux II 119: ἀπολογήσασθαι· Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀπελογήθη.

1 φιλοθύτην τὲ N | 2 μὴδὲ A | κατὰγνῶτε NA pr. | 5 κατηγορεῖτό
 Kayser] κατηγορεῖτέ A, κατηγορεῖτε N | ἀπέδειξα A | 8 συμβάντας Nauck |
 με post διαφθαρέντα collocatum A | 9 N subicit ἀπολογία φόνου ἀπαρασῆ-
 μου (— σίμου pr.) | 10 γ.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς NA | 13 κατηγό-
 ρου A pr. | 15 ἀπολέ...αι A pr. (ἀπολέσσαι ut vid.) | 17 ἀτυχία] ἀ...ία...
 A pr. (et ante et post 14 tres quatuorve literae erasae) | argumento subiec-
 tum κατηγορία (A per compendium sine acc.) ὕστερος NA | 19 αὐτοῦ
 libri.

Εἴτε γὰρ προδιδόντας τινὰς προιδόντες οἱ ἀποκτείναντες αὐτοὺς²
ἀπολιπόντες ὥχοντο φεύγοντες πρότερον ἢ ἀπέδυσαν, οἱ ἐντυχόντες
ἂν αὐτοῖς, εἰ καὶ τὸν δεσπότην τεθνεῶτα ἡύρον, τὸν γε θεράποντα,
ὅς ἐμπνους ἀρθεῖς ἐμαρτύρει, ἐτι ἐμφρονα εὐρόντες, σαφῶς ἀνακρί-
5 ναντες τοὺς ἐργασαμένους ἡγγειλαν ἂν ἡμῖν καὶ οὐχ οὗτος ἂν τὴν
αἰτίαν εἶχεν· εἴτε ἄλλοι τινὲς ἕτερόν τι τοιοῦτον κακουργοῦντες ὁφ-
θέντες ὑπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ γνωσθῶσι διέφθειραν αὐτούς, ἅμα τῷ τού-
των φόνῳ τὸ κακούργημα ἂν ἐκηρύσσετο καὶ εἰς τούτους ἂν ἡ ὑποψία
ἦκεν. οἱ τε ἦσσαν κινδυνεύοντες τῶν μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντων οὐκ³
10 οἶδ' ὅπως ἂν μᾶλλον ἐπεβούλευσαν αὐτῷ· τοὺς μὲν γὰρ ὁ τε φόβος
ἢ τε ἀδικία ἱκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προθυμίας, τοῖς δὲ ὁ τε κίνδυνος
ἢ τε αἰσχὺνη μείζων οὖσα τῆς διαφορᾶς, εἰ καὶ διενόηθησαν ταῦτα
πράξαι, ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσει τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης. οὐκ⁴
ὀρθῶς δὲ τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυρίαν ἄπιστόν φησιν εἶναι. οὐ γὰρ
15 ἐπὶ ταῖς τοιαύταις μαρτυρίαις βασανίζονται, ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίενται·
ὁπόταν δὲ ἢ κλέψαντες ἀπαρνῶνται ἢ συγκρύπτωσι τοῖς δεσπότηαις,
τότε βασανίζοντες ἀξιοῦμεν τάληθῃ λέγειν αὐτούς. οὐδὲ μὴν ἀπο-⁵
γενέσθαι ἢ παραγενέσθαι εἰκότερον αὐτόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἀπεγένετο,
τὸν μὲν κίνδυνον τὸν αὐτόν ἐμελλε καὶ παρὼν κινδυνεύειν — πᾶς γὰρ
20 αὐτῶν ληφθεὶς τοῦτον ἂν τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν ὄντα — τὸ δ'
ἔργον ἦσσαν πράσσειν. οὐδεὶς γὰρ ὅστις τῶν παρόντων οὐκ ἂν ὀκνη-
ρότερος εἰς τὴν πράξιν ἦν. ὥς δ' οὐκ ἐλάσσω ἀλλὰ πολὺ μείζω τὸν⁶
ἀπὸ τῆς γραφῆς κίνδυνον ἢ τόνδε ἡγεῖτο εἶναι, διδάξω. τὸ μὲν ἀλῶ-
ναι καὶ ἀποφυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις ἐλπίσι θῶμεν αὐτῷ

1 προιδόντες] ιδόντες A | 3 αὐτοῖς R.] αὐτῷ N, αὐτῷ A | 5 ἂν po-
sterius om. A | 8 ἂν ἐκρη.] ἀνεκρη. N | 11 παῦσαι τῆς προθυμίας] «imo
injacere cupidinem» D., πληῆσαι τ. πρ. Linder (Bk. παῦσαι τῆς προ-
μηνίας) | 13 πράξαι N | σωφρονῆσαι N | 14 ἄπιστον λέγουσιν libri. corr.
J. | 16 ἢ συγχε.] οἱ pro ἢ A pr. (corr. 2 ?) | 17 τάληθῃ Weidner]
ἀληθῇ | 19 μὲν supra vers. A | οὐ τὸν αὐτόν A corr. 2 | πᾶς] πῶς
A | ἂν post γὰρ et v. seq. ὁ post αὐτῶν add. A corr. 2 | 20 λειφθεὶς A corr.
2 | 23 τόνδε] τότε A pr. (corr. 2), τότε N, sed alterum τ ni fallor a. m.
2 | 24 καὶ] ἢ Hi.

εἶναι. μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γραφὴν οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τούτου γε ζῶντος· οὐ γὰρ ἂν ἐπέθετο αὐτῷ· εἰς δὲ τόνδε τὸν ἀγῶνα ἤξειν 7 οὐκ ἤλπισε· λήσειν γὰρ ἐδόκει ἀποκτείνας αὐτόν. ἀξίων δὲ διὰ τὸ φανεράν εἶναι τὴν ὑποψίαν [αὐτῷ] μὴ καταδοκεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιοῖ. εἰ γὰρ τοῦτον ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ὄντα ἱκανὴ 5 ἦν ἡ ὑποψία ἀποτρέψαι τῆς ἐπιθέσεως, οὐδεὶς ἐπεβούλευσεν αὐτῷ· πᾶς γὰρ ἂν τις τῶν ἥσσον κινδυνεύόντων, τὴν ὑποψίαν μάλ- 8 λον τοῦ κινδύνου φοβούμενος, ἥσσον ἢ οὗτος ἡγήετο αὐτῷ. αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι εὐδαιμονίας μὲν ἱκανὸν σημεῖον ἐστὶ, τοῦ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι τάναντί· περὶ γὰρ αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας τρέμων 10 μὴ ἀποστερηθῇ, εἰκότως μὲν ἀνοσίως δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. φάσκων δὲ οὐ τοὺς εἰκότως ἀλλὰ τοὺς ἀποκτείναντας φονέας εἶναι, περὶ μὲν τῶν ἀποκτεινάντων ὀρθῶς λέγει, εἴπερ ἐγένετο φανερόν ἡμῖν τίνες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες αὐτόν· μὴ δεδηλωμένων δὲ τῶν ἀποκτεινάντων, ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐλεγχόμενος οὗτος ἂν καὶ οὐδεὶς ἕτερος 15 119 (ὁ) ἀποκτείνας | αὐτόν εἴη. οὐ γὰρ ἐπὶ μαρτύρων ἀλλὰ κρυπτόμενα πράσσεται τὰ τοιαῦτα.

9 Οὕτω δὲ φανερῶς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπολογίας ἐλεγχθεὶς διαφθείρας αὐτόν, οὐδὲν ἕτερον ὑμῶν δεῖται ἢ τὴν αὐτοῦ μιαιρίαν εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτρέψαι. ἡμεῖς δὲ ὑμῶν δεόμεθα μὲν οὐδέν, λέγομεν δ' ὑμῖν, 20 εἰ μήτε ἐκ τῶν εἰκότων μήτε ἐκ τῶν μαρτυρουμένων οὗτος νῦν 10 ἐλέγχεται, οὐκ ἔστιν ἔτι τῶν διωκομένων ἐλεγχος οὐδεὶς. σαφῆ μὲν γὰρ τὸν θάνατον γινώσκοντες, φανερῶς δὲ τὰ ἔχνη τῆς ὑποψίας εἰς τοῦτον φέροντα, πιστῶς δὲ τοῦ ἀκολούθου μαρτυροῦντος, πῶς ἂν

1 μὴ ὑπαχθῆναι δὲ τῇ γραφῇ? | εἶχε τούτου γε] γ' εἶχε τούτου A | 2 ἐπέθετο D.] ἐπίθετο | ἀγῶνα] κίνδυνον A. cf. II α 8 | 4 μὴ φανεράν A pr. | αὐτῷ del. J. | μὴ supra vers. A | 5 εἰ R.] οὐ | 6 ἀποτρέψαι R.] ἀποστρέψαι | libri post οὐδεὶς add. γὰρ. del. Kayser (γ' ἂν R.) | ἐπεβούλευσεν] σ supra vers. A | 8 ἥσσον A pr. | ἐπέθετο αὐτῷ Mr. et S. | 9 εὐδ. μὲν ix.] ix. μὲν εὐδ. A | 11 ἀποστερηθ... A pr. teste Siggio | 12 εἰκότως] αἰτίαν ἔχοντας β 10 | τοὺς (ὄντως) ἀποκτείναντας R. | 13 ἡμῖν malim abesse | 15 εἰκότως A pr. | 16 ὁ add. Weidner | ἐπὶ Ald.] ὑπὸ | 17 τὰ τοιαῦτα] ταῦτα A | 18 φανερός NA pr. | 18 et 19 αὐτοῦ libri | 22 νν. σαφῆ μὲν — ἀπολούοιτε αὐτόν; legebantur post ἀδίκως δ' — γενήσεται. transp. J.

δικαίως ἀπολύετε αὐτόν; ἀδίκως δ' ἀπολυομένου τούτου ὑφ' ὑμῶν
 ἡμῖν μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανών οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γε-
 νήσεται. ταῦτα οὖν εἰδότες βοηθεῖτε μὲν τῷ ἀποθανόντι, τιμωρεῖσθε 11
 δὲ τὸν ἀποκτείναντα, ἀγνεύετε δὲ τὴν πόλιν. τρία γὰρ ἀγαθὰ πρά-
 5 ζετε· ἐλάσσους μὲν τοὺς ἐπιβουλεύοντας καταστήσετε, πλείους δὲ
 τοὺς τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύοντας, ἀπολύεσθε δ' αὐτοὶ τῆς ὑπὲρ τού-
 του μιαρίας.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

10

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

[Ἰδού, φησίν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνιτ-
 τόμενος. — οὗτος, φησίν, ἐγὼ παραδίδωμι ἑμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχίᾳ μου
 καὶ τῇ τούτων κακουργίᾳ.] Τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι τίθησιν ὁ
 ἀπολογούμενος τὸ μηδαμοῦ προσελθεῖν ἐκείνης τῆς νυκτός, καὶ περὶ τού-
 15 του πάντας τοὺς παῖδας εἰς βάσανον παραδίδωσιν.

Ἰδού ἐγὼ τῇ τε ἀτυχίᾳ, ἣν οὐ δικαίως αἰτιῶμαι, ὥς οὗτοί φα-
 σιν, ἐκὼν ἑμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρᾳ, δεδιὼς μὲν τὸ

2 Ammonius de differ. v. ἐνθύμημα: τὸ δ' ἐνθύμιον ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ
 προστρόπαιου παρ' Ἀττικοῖς. ὁ γοῦν Ἀντιφῶν ἐν τοῖς φονικοῖς φησί. τε-
 θνεὼς οὗτος ὑμῖν ἐνθύμιος γενήσεται. | 4 Harpocratio: ἀγνεύετε
 τὴν πόλιν Ἀντιφῶν ἐν τῷ β' ἀντὶ τοῦ ἀγνίζετε. Bekkeri Anecd. I p.
 338: ἀγνεύετε (ἀγνεύεται cod.) τὴν πόλιν Ἀντιφῶν (ἀντὶ τοῦ cod.)
 ἐκ κατηγορίας (φόνου ἀ)παρασήμεου ἀντὶ τοῦ ἀγνίζετε (ἀγνίζεται cod.).
 quam glossam correxit Mr. an fuit olim utrobique scriptum: Ἀ. ἐν τῷ β'
 ἐκ κατηγορίας φόνου ἀπαρασήμεου? similiter Maussacus ad l. Harp.

2 μὲν supra versum A | 7 subicit N ἐκκατηγορίας ὁ ὕστερος. | 8 δ.—
 ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ἡ ὑπόθεσις (A om. artic.) τοῦ ἐξ ἀπολογίας ὕστερου (acc.
 atramento appictus in A, reliqua ut omnia huiusmodi minio scripta) τοῦ
 ἐξῆς NA | 11 vv. ἰδού — κακουργίᾳ scholia duo diversa esse primis orat.
 verbis adscripta monuit Bl. | 13 δὲ post τεκμ. add. A corr. 2 | πεφονευκέ-
 ναι J.] πεπονηκέναι | 15 argumento NA subiciunt ἐξ ἀπολογίας ὁ ὕστε-
 ρος | 16 ἡ τε NA pr. (corr. 2).

μέγεθος τῆς διαβολῆς αὐτῶν, πιστεύων δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ ἐμοῦ πραχθέντων. ἀποστερούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν μηδὲ τὰς παρούσας ἀτυχίας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς, ἀπορῶ εἰς² ἥντινα ἄλλην σωτηρίαν χρή με καταφυγεῖν. καινότατα γὰρ δὴ, εἰ χρή καινότατα μᾶλλον ἢ κακουργότατα εἰπεῖν, διαβάλλουσί με. κα- 5. τήγοροι γὰρ καὶ τιμωροὶ φόνου προσποιούμενοι εἶναι, ὑπεραπολογούμενοι τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας ἀπάσης, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτείναντος αὐτὸν ἐμὲ φονέα φασὶν εἶναι, δρῶντες δὲ τάναντία ὧν προστέτακται αὐτοῖς, φανερόν ὅτι ἀδίκως ἐμὲ μᾶλλον ἀποκτείνειν ζητοῦ- 8 σιν ἢ τὸν φονέα τιμωρεῖσθαι. ἐμὲ δὲ προσῆκεν οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς 10 τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀκολούθου ἀπολογηθῆναι· οὐ γὰρ μηνυτὴς οὐδ' ἐλεγκτὴρ τῶν ἀποκτεινάντων εἰμί, ἀλλὰ διωκόμενος ἀποκρίνομαι. ὅμως δὲ περιεργαστέον, ἵνα ἐκ παντὸς τρόπου τούτους τε ἐπιβουλεύ- 4 οντάς μοι ἐμαυτὸν τε ἀπολύμενον ἐπιδείξω τῆς ὑποψίας. τὴν μὲν οὖν ἀτυχίαν ἣ με διαβάλλουσιν, εἰς εὐτυχίαν αἰτοῦμαι μεταστῆναι. 16 ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀπολύσαντάς με μακαρίσαι μᾶλλον ἢ καταλαβόντας ἀσεβῆσαι.

Φασὶ δὲ τῶν μὲν ἐντυχόντων παιομένοις αὐτοῖς οὐδένα ὄντινα οὐκ εἰκότερον εἶναι σαφῶς πυθόμενον τοὺς διαφθείραντας αὐτοὺς εἰς⁵ οἶκον ἀγγεῖλαι ἢ ἀπολιπόντα οἵχεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδένα οὕτω θερμόν 20 καὶ ἀνδρεῖον ἄνθρωπον εἶναι δοκῶ, ὄντινα οὐκ ἂν ἄωρι τῶν νυκτῶν νεκροῖς ἀσπαίρουσι συντυχόντα πάλιν ὑποστρέψαντα φεύγειν μᾶλλον ἢ πυνθανόμενον τοὺς κακούργους περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύσαι. τούτων δὲ μᾶλλον ἂ εἰκὸς ἦν δρασάντων, οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθείραντες αὐτοὺς οὐκ ἂν ἔτι εἰκότως ἀφίοντο, ἐγὼ δὲ ἀπήλλαγμα 25 6 τῆς ὑποψίας. εἰ δὲ ἐκηρύσσοντο ἢ μὴ ἄλλοι τινὲς κακοῦργοι ἅμα τῷ τούτων φόνῳ, τίς οἶδεν; οὐδενὶ γὰρ ἐπιμελὲς ἦν σκοπεῖν ταῦτα.

1 ὅ' ante ὑμετέρᾳ ins. Spengel | 7 τῆς ἄλ. ὑπ. ἀπ.] τῆς ὑποψίας πα-
σης τῆς ἀληθοῦς A | 14 μοι] μου NA pr. | 17 ἀσεβῆσαι J.] ἐλεῆσαι. vid.
R. ad h. l. et cf. III β 11 | 18 εὐτυχούντων A pr. | παιομένοις in marg.
A | ὄντινα] οὕτινα ut vid. A pr. | 19 αὐτὸς A pr. | 20 ἀπολιπόντα Ges-
ner] ἀπολιπόντας | 21 ἄωρι τῆς νυκτὸς A | 25 ἀφίοντο A pr. (corr. 2),
ἀφίοντο N | 26 ἐκηρύσσετε — ἄλλο τι κακούρημα?

ἀφανοὺς δὲ ὄντος τοῦ κηρύγματος, οὐδὲ ὑπὸ τούτων τῶν κακούργων
 ἄπιστον διαφθαρῆναι αὐτόν. τοῦ | δὲ θεράποντος πῶς χρή πιστοτέ-⁷₁₂₀
 ραν τὴν μαρτυρίαν ἢ τῶν ἐλευθέρων ἡγεῖσθαι; οἱ μὲν γὰρ ἀτιμοῦν-
 ταί τε καὶ χρήμασι ζημιοῦνται, ἐὰν μὴ τάληθῇ δοκῶσι μαρτυρῆσαι·
 5 ὁ δὲ οὐκ ἐλεγχον παρασχὼν οὐδὲ βάσανον ποῦ δίκην δώσει; ἢ τίς
 ἐλεγχος ἔσται; ἀκινδύνως δὲ μέλλων μαρτυρεῖν οὗτός τε οὐδὲν θαν-
 μαστὸν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν κυρίων ἐχθρῶν μοι ὄντων πεισθεὶς καταφεύ-
 δεσθαί μου· ἐγὼ τε ἀνός; ἂν πάσχοιμι, εἰ μὴ πιστῶς καταμαρτυρη-
 θεὶς διαφθαρεῖν ὑφ' ὑμῶν. μὴ παραγενέσθαι δέ με τῷ φόνῳ ἀπι-
 10 στώτερον ἢ παραγενέσθαι φασὶν εἶναι. ἐγὼ δ' οὐκ ἐκ τῶν εἰκότων
 ἀλλ' ἔργῳ δηλώσω οὐ παραγενόμενος. ὁπόσοι γὰρ δοῦλοί μοι ἢ
 δοῦλαί εἰσι, πάντας παραδίδωμι βασανίσαι· καὶ ἐὰν μὴ φανῶ ταύτη
 τῇ νυκτὶ ἐν οἴκῳ καθεύδων ἢ ἐξελθὼν που, ὁμολογῶ φονεὺς εἶναι.
 ἢ δὲ νῦξ οὐκ ἄσθημος· τοῖς γὰρ Διιπολείοις ὁ ἀνὴρ ἀπέθανε. περὶ δὲ
 15 τῆς εὐδαιμονίας, ἧς ἔνεκα τρέμοντά μέ φασιν εἰκότως ἀποκτείναι
 αὐτόν, πολὺ τάναντία ἐστί. τοῖς μὲν γὰρ ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν συμ-
 φέρει· ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἢ δυσπραγία μεταβάλλειν
 αὐτῶν ἐστί· τοῖς δ' εὐτυχοῦσιν ἀτρεμίζειν καὶ φυλάσσειν τὴν παροῦ-
 σαν εὐπραγίαν· μεδισταμένων γὰρ τῶν πραγμάτων δυστυχεῖς ἐξ
 20 εὐτυχοῦντων καθίστανται. ἐκ δὲ τῶν εἰκότων προσποιούμενοί με¹⁰
 ἐλέγχειν, οὐκ εἰκότως ἀλλ' ὄντως φονέα μέ φασι τοῦ ἀνδρός εἶναι.
 τὰ δὲ εἰκότα ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδεδείκται ὄντα. ὁ τε γὰρ
 καταμαρτυρῶν μου ἄπιστος ἐλήλεγκται ὢν, ὁ τε ἐλεγχος οὐκ ἔστι·

4 ἐὰν] ἐὰ in ras. trium quatuorve litt. A | 5 παρσχόμενος N corr. 2
 (perierat v et posterior pars literae ω) | ποῦ R] τι οὐ (m. 2 super i add.
 να, voluit τίνα) N, οὐ A | ἢ τίς R.] εἴ τις | 6 ἀκινδύνως τε (τέ A) οὗτός
 (οὗτος N) γε μέλλων μαρτυρεῖν libri. particulas corr. R., οὗτός τε transp.
 Bl. | 7 κυρίως NA corr. | 9 ὑπ' αὐτῶν A pr. | 11 ὁπόσαι A pr. N pr. |
 δοῦλοί] δοῦδοι A pr. ut vid. | μοι ἢ δοῦλαί] ἢ δοῦλαι μοι A | 13 πα-
 θεύδων A pr. | ποι R. | 14 Διιπολίς A corr. | 15 εὐδαιμονίας] v in
 ras. duarum ut vid. litt. A | 16 μὲν om. A | ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν Ald.]
 ἀτυχοῦσιν ἐταιρίζειν | 17 μεταβαλεῖν αὐτοῖς R. | 19 δὲ pro γὰρ A |
 πραγμάτων St.] πραγματειῶν | 22 τὰ δὲ τ' εἰκότα τὰ τ' ἄλλα Spengel.

τά τε τεκμήρια ἐμά, οὐ τούτων ὄντα ἐδήλωσα· τά τε ἔχνη τοῦ φό-
νου οὐκ εἰς ἐμέ φέροντα ἀλλ' εἰς τοὺς ἀπολυομένους ὑπ' αὐτῶν ἀπο-
δέδεικται. πάντων δὲ τῶν κατηγορηθέντων ἀπίστων ἐλεγχθέντων,
οὐκ ἐὰν ἀποφύγω οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθήσονται οἱ κακουργοῦντες,
ἀλλ' ἐὰν ἐλεγχθῶ, οὐδεμία ἀπολογία τοῖς διωκομένοις ἀρκοῦσά 5
ἐστίν.

- 11 Οὕτω δὲ ἀδίκως διώκοντές με αὐτοὶ μὲν ἀνοσίως ἀποκτεῖναι ζη-
τοῦντες καθαροὶ φασιν εἶναι, ἐμὲ δὲ ὅς εὐσεβεῖν ὑμᾶς πείθω, ἀνόσια
δρᾶν λέγουσιν. ἐγὼ δὲ καθαρὸς ὢν πάντων τῶν ἐγκλημάτων ὑπὲρ
(τε) ἐμαυτοῦ ἐπισκήπτω αἰδεῖσθαι τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσέ- 10
βαιαν, ὑπὲρ τε τοῦ ἀποθανόντος ἀναμιμνήσκων τὴν ποινὴν παραινῶ
ὑμῖν μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι· ἀποθανόντος
12 γὰρ ἐμοῦ οὐδεὶς ἔτι τὸν αἴτιον ζητήσει. ταῦτα οὖν σεβόμενοι ὁσίως
καὶ δικαίως ἀπολύετε με, καὶ μὴ μετανοήσαντες τὴν ἁμαρτίαν γινώτε·
ἀνίατος γὰρ ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων ἐστίν.

15

3.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Β.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

20

Δύο παῖδες ἐν γυμνασίοις ἡκόντιζον· συνέβη δὲ τὸν μὲν ἐντέχνως
ἀφεῖναι τὸ βέλος, τὸν δ' ἕτερον ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου δραμόντα
πληγῆναι. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδὸς ὁ τούτου πατὴρ κατηγορεῖ τοῦ

12 Suidas v. καταλαβεῖν: οἱ δὲ ῥήτορες καὶ ἐπὶ τοῦ κολάζειν. Ἀντι-
φῶν· μὴ ἀναίτιον καταλαβόντες τὸν αἴτιον.

1 τούτων J.] τούτου | 2 ὑπ' αὐτῶν ἀποδέδ. Schoell] ἀποδέδ. ὑπ' αὐ-
τῶν | 5 ἐλεγχῶ A pr. (corr. 2) | 8 ὅς] ὡς NA pr. | 10 τε add. Bl. (μὲν
requir. Bk.) | 11 ὑπὲρ δὲ ante Bl. | vv. ἀναμιμνήσκων — ἀποθανόντος
om. N | 12 καταβαλόντας A pr. | 15 N subiecit ὁ ὕστερος ἐξ ἀπολογίας |
16 3 — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις τῆς ἐξῆς τετραλογίας: NA | 21 ἐν γυμ-
νασίῳ Mr.

βαλόντος ὡς ἀνδροφόνου· ὃ δὲ μετατίθησι τὴν αἰτίαν τῆς πληγῆς ἐπὶ τὸν δραμόντα. ὅθεν οἱ μὲν ἀντέγκλημα τὴν στάσιν, οἱ δὲ μετὰστασιν λέγουσιν.

Τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπὸ τε τοῦ νόμου κατὰ-
 5 κέριται ὑπὸ τε τῶν ψηφισαμένων, οἱ κύριοι πάσης τῆς πολιτείας εἰ-
 σὶν· ἐὰν δέ τι ἀμφισβητήσιμον ᾖ, τοῦτο ὑμῖν ὧ ἄνδρες πολῖται προσ-
 τέταχται διαγνῶναι. οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ ἀμφισβητήσιν πρὸς ἐμὲ
 τὸν διωκόμενον· ὁ γὰρ παῖς μου ἐν γυμνασίῳ ἀκοντισθεὶς διὰ τῶν
 πλευρῶν ὑπὸ τούτου τοῦ μειρακίου παραχρῆμα | ἀπέθανεν. ἐκόντα 121
 10 μὲν οὖν οὐκ ἐπικαλῶ ἀποκτεῖναι, ἄκοντα δέ. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐλάσσω 2
 τοῦ ἐκόντος ἄκων τὴν συμφορὰν κατέστησε. τῷ δὲ ἀποθανόντι αὐτῷ
 μὲν οὐδὲν ἐνθύμιον, τοῖς δὲ ζῶσι προσέθηκεν. ὑμᾶς δὲ ἀξιώ ἔλεοῦντας
 μὲν τὴν ἀπαιδίαν τῶν γονέων, οἰκτείροντας δὲ τὴν ἄωρον τοῦ ἀπο-
 θανόντος τελευτήν, εἰργοντας ὧν ὁ νόμος εἰργεῖ τὸν ἀποκτείναντα
 15 μὴ περιορᾶν ἅπασαν τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου μαινομένην.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ τοῦ ἀκοντίσαντος πατὴρ ἑαυτῷ φησὶν αἴτιον γενέσθαι τὸν ἀποθα-
 20 νόντα τοῦ φόνου. φερομένου γὰρ τοῦ ἀκοντίου ὑπέδραμεν ὑπὸ τὸν σκο-
 πόν, ὅθεν (δικαίως) ἂν αὐτὸν ἑαυτοῦ φονέα νομίζεσθαι. ἔστιν οὖν ἡ στά-
 σις μετὰστασις, οὐ συγγνώμη ὡς τινες ἐνόμιζον.

2 ἀντέγκλημα A pr. (corr. 2) | 3 argumento subiectum κατηγορία φόνου ἀκουσίου NA | 4 ὁμολογούμενα] ὁ in ras. A | 5 α κύρια — ἐστίν? | 6 ὑμῖν ὧ ἄνδρες] ὑμ. evanidis literis seqq. N | πολῖται A pr. | 7 οἶμαι μὲν οὖν] μαι μὲν οὖν in ras. A (pr. om. οὖν) | οὖν οὐδὲ] οὖν (reliqua evanuerunt) N | 10 ἐλάσσων A pr. | 12 iure haesit Bl. in vv. οὐδὲν ἐνθύμιον | 14 εἰργοντας A pr. | εἰργεῖ A pr., εἰργειν N | 15 excipiunt orationem vv. κατηγορία φόνου ἀκουσίου: N | 16 β. — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς: NA | 20 ὑποδράμειν? | 21 δικαίως ins. Mr. | οὖν om. A | 22 post argum. infertur ἀπολογία φόνου ἀκουσίου NA.

Νῦν δὴ φανερόν μοι ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ χρεῖται τοὺς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας . . . τοὺς τε ἡσυχίους τολμᾶν τά τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται. ἐγὼ γὰρ ἤκιστα τοιοῦτος ὢν καὶ βουλόμενος εἶναι, εἰ μὴ πολὺ γε ἔψευσμαι, ὑπ' αὐτῆς τῆς συμφορᾶς ἠναγκάσθην νῦν παρὰ τὸν ἄλλον τρόπον ὑπὲρ 5 πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι, ὢν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν τὴν ἀκρίβειαν ἔγνων, ἔτι δὲ ἀπορωτέρως διάκειμαι ὅπως χρὴ ὑμῖν ἐρμηνεύσαι ταῦτα. 2 ὑπὸ δὲ σκληρᾶς ἀνάγκης βιαζόμενος, καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον, ὧς ἄνδρες δικασταί, καταπεφευγὼς δέομαι ὑμῶν, ἐὰν ἀκριβέστερον ἢ ὡς σύνθηδες ὑμῖν δόξω εἰπεῖν, μὴ διὰ τὰς προειρημένας τύ- 10 χας ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπολογίαν δόξῃ καὶ μὴ ἀληθείᾳ τὴν κρίσιν ποιήσασθαι· ἡ μὲν γὰρ δόξα τῶν παρχθέντων πρὸς τῶν λέγειν δυναμένων ἐστίν, ἡ δὲ ἀλήθεια πρὸς τῶν δίκαια καὶ ὅσια πρᾶσσόντων.

3 Ἐδοκουν μὲν οὖν ἔγωγε ταῦτα παιδεύων τὸν υἱὸν ἐξ ὧν μάλιστα 15 τὸ κοινὸν ὠφελεῖται, ἀμφοῖν τι ἡμῖν ἀγαθὸν ἀποβήσεσθαι· συμβέβηκε δὲ μοι πολὺ παρὰ γνώμην τούτων. τὸ γὰρ μειράκιον οὐχ ὕβρει οὐδὲ ἀκολασίᾳ, ἀλλὰ μελετῶν μετὰ τῶν ἡλικίων ἀκοντίζειν ἐν τῷ γυμνασίῳ ἔβαλε μὲν, οὐκ ἀπέκτεινε δὲ οὐδένα κατὰ γε τὴν ἀλήθειαν ὧν ἔπραξεν, ἄλλου δ' εἰς αὐτὸν ἀμαρτοντος εἰς ἀκουσίους αἰτίας ἦλ- 20 4 θεν. τοῦ γὰρ παιδὸς ὑπὸ τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑποδραμοντος καὶ τὸ σῶμα προστήσαντος, τοῦ σκοποῦ τυχεῖν, ὁ δὲ ὑπὸ τὸ

1 φανερόν μοι ex φανερόν A | 2 καταστῆναι inser. R. | τά τε ἄλλα] τά τε ἄλλα καὶ S. immo ἅπαντάς τε coll. γ 1 | 5 τῆς supra vers. A | νῦν erasum A, ἄν N | 6 τῶν πραγμάτων A pr. | 7 ὡς χρὴ ante Bl. | 8 καὶ αὐτὸς NA pr. | 10 ὑμῖν supra vers. A | διὰ τ. πρ. τ.] nondum expedita | 11 R.: «ante ἀποδεξ. deesse videtur aliquod adverbium, e. c. ἀπηνῶς aut σκληρῶς aut τραχέως aut simile quodpiam aliud», nisi vero in eis quae praecedunt latet aliquid eiusmodi | 15 μὲν οὖν] μὲν A pr., γοῦν N | 16 ἀποβήσεται A pr. | 17 πολὺ τάναντία τούτων? | 18 ἐν Bk.] ἐπὶ | 19 ἀπέκτεινε δὲ οὐδένα] εἰνε δὲ οὐ in ras. A (om. pr. οὐδένα) | 20 ἀλλ' οὐδέϊς N et ft. A pr. | αὐτὸν NA pr. | 21 νν. τοῦ δὲ (γὰρ Bl.) παιδὸς — προσέβχλεν ἡμῖν legebantur post εἰ μὲν γὰρ — φονεύσιν εἶναι. transpos. Bl. | 22 ὁ μὲν ἐκωλύθη inser. R. (ὁ μὲν τοῦ σκοποῦ τυχεῖν διεκωλύθη D.)

ἀκόντιον ὑπελθὼν ἐβλήθη, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἡμετέραν οὖσαν προσ-
 ἔβαλεν ἡμῖν. εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀκόντιον ἔξω' τῶν ὄρων τῆς αὐτοῦ πο-
 ρείας ἐπὶ τὸν παῖδα ἐξενεχθὲν ἔτρωσεν αὐτόν, οὐδεὶς (ἂν) ἡμῖν λόγος
 ὑπελείπετο μὴ φονεῦσιν εἶναι· διὰ δὲ τὴν ὑποδρομὴν βληθέντος τοῦ
 5 παιδὸς τὸ μὲν μεираχίον οὐ δικαίως ἐπικαλεῖται — οὐδένα γὰρ ἔβαλε
 τῶν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ ἀφεστῶτων — ὁ δὲ παῖς εἶπερ ἐστὼς φανερός
 ἡμῖν ἐστὶ μὴ βληθείς, ἐκουσίως ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελ-
 θὼν, ἐτι σαφεστέρως δηλοῦται διὰ τὴν αὐτοῦ ἀμαρτίαν ἀποθανών·
 οὐ γὰρ ἂν ἐβλήθη ἀτρεμίζων καὶ μὴ διατρέχων. ἀκουσίῳ δὲ τοῦ
 10 φόνου ἐξ ἀμφοῖν [ἡμῖν] ὁμολογουμένου γενέσθαι, ἐκ τῆς ἀμαρτίας,
 ὁποτέρου αὐτῶν ἐστίν, ἐτι σαφέστερον (ἂν) ὁ φονεὺς ἐλεγχθεῖη.
 οἳ τε γὰρ ἀμαρτάνοντες ὧν ἂν ἐπινοήσωσι δρᾶσαι, οὗτοι πρά-
 κτορες τῶν ἀκουσίων εἰσίν· οἳ τε ἀκούσιόν τι δρῶντες [ἢ πάσχοντες],
 οὗτοι τῶν παθημάτων αἴτιοι γίνονται. τὸ μὲν τοίνυν μεираχίον περὶ
 15 οὐδένα οὐδὲν ἡμαρτεν. οὔτε γὰρ ἀπειρημέγον ἀλλὰ προστεταγμένον
 ἐξεμελέτα, οὔτε ἐν γυμναζομένοις ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει
 ἡκόντιζεν, οὔτε τοῦ σκοποῦ ἀμαρτῶν, εἰς τοὺς ἀφεστῶτας ἀκοντίσας,
 τοῦ παιδὸς ἔτυχεν, ἀλλὰ πάντα ὀρθῶς ὡς ἐπενόει δρῶν ἔδρασε μὲν
 οὐδὲν ἀκούσιον, ἔπαθε δὲ διακωλυθεὶς τοῦ σκοποῦ τυχεῖν. ὁ δὲ | παῖς
 20 βουλόμενος προδραμεῖν, τοῦ καιροῦ διαμαρτῶν ἐν ᾧ διατρέχων οὐκ 122
 ἂν ἐπλήγη, περιέπεσεν οἷς οὐκ ἤθελεν, ἀκουσίως δὲ ἀμαρτῶν εἰς
 ἑαυτὸν οἰκείαις συμφοραῖς κέχρηται, τῆς δ' ἀμαρτίας τετιμωρημέ-
 νος ἑαυτὸν ἔχει τὴν δικήν, οὐ συνηδομένων μὲν οὐδὲ συνεθελόντων
 ἡμῶν, συναλγούντων δὲ καὶ συλλυπούμενων. τῆς δὲ ἀμαρτίας

2 αὐτοῦ N | 3 ἂν add. D. | 4 φονεῦσιν Bk.] φονεὺς | 6 φανερός NA
 pr. | 7 ἡμῖν mihi suspectum | 8 αὐτοῦ libri | 10 vv. ἐξ ἀμφοῖν rectius
 abessent | ἡμῖν absurdum, nec magis ferendum ἡμῖν (St.) aut ἡμῶν (Bl.).
 vid. Observ. Antiph. p. 10 | 11 ἔτι D.] ἐτι δὲ (post ἐστὶν plene distinguitur
 in NA) | ἂν add. D. | 12 τί δρᾶσαι libri. corr. Mr. | 13 οἳ τε Spengel] οἱ
 δὲ | ἀκούσιόν Pahlē] ἐκούσιόν | ἢ πάσχοντες del. idem cum Spengelio |
 15 οὐδὲν ἡμ.] ἡμ. οὐδὲν A | 16 ἐμελέτα N | ἐν (τοῖς) γυμν. R. | 17 ἀμαρ-
 τὸν A corr. | ἐφεστῶτας A pr. (corr. 2) | 18 πάντας A pr. | 20 προδια-
 δραμεῖν Bl. | κχιροῦ Spengel] χώρου (χρόνου R.) | 23 συνεθελόντων A pr.

εἰς τοῦτον ἡκούσης τό (τε) ἔργον οὐχ ἡμέτερον ἀλλὰ τοῦ ἑξαμαρτόντος
 ἐστί, τό τε πάθος εἰς τὸν δράσαντα ἐλθὸν ἡμᾶς μὲν ἀπολύει τῆς
 9 αἰτίας τὸν δὲ δράσαντα δικαίως ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ τιτιμώρηται. ἀπο-
 λύει δὲ καὶ ὁ νόμος ἡμᾶς, ὃ πιστεύων, εἰργοντι μῆτε ἀδίκως μῆτε
 δικαίως ἀποκτείνειν, ὡς φονέα με διώκει. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς αὐτοῦ 5
 τοῦ τεθνεώτος ἁμαρτίας ὅδε ἀπολύεται μὴδὲ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι
 αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ διώκοντος οὐδ' ἐπικαλούμενος ὡς ἐκὼν ἀπέκτεινεν,
 ἀμφοῖν ἀπολύεται τοῖν ἐγκλημάτοι, (μῆτ' ἄκων) μῆτε ἐκὼν ἀπο-
 10 κτεῖναι. ἀπολυόμενος δὲ ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τῶν πραχθέντων ὑπὸ
 τε τοῦ νόμου καθ' ὃν διώκεται, οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων εἵνεκα δι-10
 καιοι τοιούτων κακῶν ἀξιοῦσθαί ἐσμεν. οὗτός τε γὰρ ἀνόσια πείσε-
 ται τὰς οὐ προσηκούσας φέρων ἁμαρτίας, ἐγὼ τε μᾶλλον μὲν οὐδέν,
 ὁμοίως δὲ τούτῳ ἀναμάρτητος ὢν, εἰς πολλαπλασίους τούτου συμ-
 φορὰς ἤξω· ἐπὶ τε γὰρ τῇ τούτου διαφθορᾷ ἀβίωτον τὸ λειπόμενον
 τοῦ βίου διάξω, ἐπὶ τε τῇ ἐμαυτοῦ ἀπαιδίᾳ ζῶν ἔτι κατορυχθή-15
 σομαι.

11 Ἐλεοῦντες μὲν οὖν τοῦδε μὲν τοῦ νηπίου τὴν ἀναμάρτητον
 συμφοράν, ἐμοῦ δὲ τοῦ γηραιοῦ καὶ ἀδλίσου τὴν ἀπροσδοκῆτον κακο-
 πάθειαν, μὴ καταψηφισάμενοι δυσμόρους ἡμᾶς καταστήσητε, ἀλλ'
 ἀπολύντες εὐσεβεῖτε. ὁ τε γὰρ ἀποθανὼν συμφοραῖς περιπεσὼν οὐκ 20

18 Pollux II 13: γέρων, προγήρως, γηραιός, ὡς Θουκυδίδης καὶ Ἀν-
 τιφῶν, ἐσχατογήρως, βαθυγήρως.

1 εἰς τοῦτο libri. corr. R. | τό τ' Spengel (τό τε Bl.) | 4 εἰργοντι
 A pr. | 5 τῆς αὐτοῦ] τ . . A pr. (αὐτῆς τῆς?) | 7 οὐδ' ἐπικαλού-
 μενος ὡς] ὡς ἐπικαλούμενος A pr. | 8 μῆτ' ἄκων ins. Ald. | μῆδ' ἐκὼν
 A | 9 ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπὸ τε τῶν πραχθέντων A pr.
 (corr. literis α δ γ β supra positis) | 15 διδάξω A pr. | ἔτι κατορυχθήσο-
 μαι R.] ἐπικατορυχθήσομαι | 17 μὲν post ἐλεοῦντες om. A | τοῦδε] οὐδε
 (sic) N pr. (corr. 2) | νηπίου] νέου καὶ ἀναιτίου Kayser | 20 ἀποθανῶν]
 ἀμαρτῶν Bl., ἀμαρτῶν (οἰκείαις) Schoell.

ἀτιμώρητός ἐστιν, ἡμεῖς τε οὐ δίκαιοι τὰς τούτων ἁμαρτίας συμφέ-
ρειν ἐσμέν. τὴν [τε] οὖν εὐσέβειαν τούτων τῶν πραχθέντων καὶ τὸ
δίκαιον αἰδούμενοι ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀθλι-
τάτῳ δύο πατέρα καὶ παῖδα ἁώροις συμφοραῖς περιβάλητε.

5

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

“Ὅτι μὲν αὐτὴ ἡ χρεῖα παρὰ φύσιν καὶ λέγειν καὶ δρᾶν ἅπαντας
ἀναγκάζει, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ δοκεῖ μοι σημαίνειν οὗτος· ἥκιστα γὰρ
ἐν γε τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἀναιδὴς καὶ τολμηρὸς ὢν νῦν ὑπ’ αὐτῆς
10 τῆς συμφορᾶς ἠνάγκασται λέγειν οἷα οὐκ ἂν ποτε ᾤμην ἐγὼ τοῦ-
τον εἰπεῖν. ἐγὼ τε γὰρ πολλῇ ἀνοίᾳ χρώμενος οὐκ ἂν ὑπέλαβον τοῦ-
τον ἀντεῖπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἓνα λόγον ἀντὶ δυοῖν λέξας τὸ ἡμῖς τῆς
κατηγορίας ἐμαυτὸν ἂν ἀπεστέρησα· οὗτός τε μὴ τολμῶν οὐκ ἂν
προεῖχε τῷ διπλάσιῳ μου, ἓνα μὲν πρὸς ἓνα λόγον ἀπολογηθεῖς, &
15 δὲ κατηγορήσεν ἀναποκρίτως εἰπών. τοσοῦτον δὲ προέχων ἐν τοῖς 3
λόγοις ἡμῶν, ἔτι δὲ ἐν οἷς ἔπραξε πολλαπλάσια τούτων, οὗτος μὲν
οὐχ ὁσίως δεῖται ὑμῶν συχνῶς τὴν ἀπολογίαν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ·
ἐγὼ δὲ δράσας μὲν οὐδὲν κακόν, παθὼν δὲ ἄθλια καὶ δεινά, καὶ νῦν
ἔτι δεινότερα τούτων, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ εἰς τὸν ὑμέτερον
20 ἔλεον καταπεφευγὼς δέομαι ὑμῶν, ὧ ἄνδρες ἀνοσίων ἔργων τιμωροί,
ὁσίων δὲ διαγνώμονες, μὴ [ἔργα φανερά] ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκρι-
βείας πεισθέντας, ψευδῇ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραχθέντων ἡγήσασθαι·
ἢ μὲν γὰρ πιστοτερον ἢ ἀληθέστερον σύγκειται, ἢ δ’ ἀδολώτερον 4

2 τε suspectum facit usus tetralogiarum | τούτων] ἡμῶν Pahlé deletis
vv. τῶν πραχθέντων | 3 ὅμως A | 4 δύο A (corr. ut vid.) | περιβάλοιτε A.
subicit N ἀπολογία φόνου ἀκουσίῳ | 5 γ.—ΥΣΤΕΡΟΣ] ὁ ὕστερος ἐκκα-
τηγορίας AN | 9 γε] τε A pr. | 12 ἀντὶ δυοῖν λέξας R.] ἀντιδούς ἢ λέξας |
15 ἀναποκρίτως] πο supra vers. A | 16 ἔπραξε vel ἔδρασε Bl. | 17 συχνῶς]
εὐμενῶς R. | 18 δὲ δράσας R.] δ’ ἔδρασα | 19 post τούτων inseruerim
παθεῖν κινδυνεύων | 21 ἔργα φανερά del. Fr. (S. post πεισθ. add. ἀφηνί-
σαι) | 22 πεισθέντες A corr. 2 | ἡγήσασθε A pr., corr. ἡγήσθησε.

ἡ δυνατώτερον λεχθήσεται. τῷ μὲν οὖν δικαίῳ πιστεύων ὑπερορῶ τῆς ἀπολογίας· τῇ δὲ σκληρότητι τοῦ δαίμονος ἀπιστῶν ὀρρωδῶ μὴ οὐ μόνον τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποστερηθῶ, ἀλλὰ καὶ αὐθέντην προσ-
⁵
¹²⁸ καταγνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν | ἐπίδω αὐτόν. εἰς τοῦτο γὰρ τολμῆς καὶ ἀναιδείας ἦκει, ὥστε τὸν μὲν βαλόντα καὶ ἀποκτείναντα οὔτε 5 τρῶσαι οὔτε ἀποκτεῖναι φησι, τὸν δὲ οὔτε ψεύσαντα τοῦ ἀκοντίου οὔτε ἐπινοήσαντα ἀκοντίσαι, ἀπάσης μὲν γῆς ἀμαρτόντα, ἀπάντων δὲ σωμάτων, διὰ τῶν ἑαυτοῦ πλευρῶν διαπῆξαι τὸ ἀκόντιον λέγει. ἐγὼ δὲ ἐκουσίως κατηγορῶν ἀποκτεῖναι αὐτόν πιστότερος ἂν μοι δοκῶ εἶναι ἢ οὗτος, (ὅς) μήτε βαλεῖν μήτε ἀποκτεῖναι φησι τὸ μει- 10
 ράκιον. ὁ μὲν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου [ὅς ὑπέδεχeto τοῖς ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια ἀναιρεῖσθαι], διὰ τὴν τοῦ βαλόντος ἀκολασίαν πολεμίῳ τῷ τούτου βέλει περιπεσών, οὐδὲν οὐδ' εἰς ἐν' ἀμαρτῶν, ἀθλίως ἀπέθανε· ὁ δὲ περὶ τὸν [τῆς ἀναιρέσεως] καιρὸν πλημμελήσας οὐ τοῦ σκοποῦ τυχεῖν ἐκωλύθη, ἀλλ' 15
 ἄθλιον καὶ πικρὸν σκοπὸν ἐμοὶ ἀκοντίσας ἐκὼν μὲν οὐκ ἀπέκτεινε, μᾶλλον δὲ ἐκὼν οὔτε ἔβαλεν οὔτε ἀπέκτεινεν, ἀκουσίως δὲ οὐχ ἦσσαν
 7 ἢ ἐκουσίως ἀποκτείνας μου τὸν παῖδα, τὸ παράπαν ἀρνούμενος μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν οὐδ' ὑπὸ τοῦ νόμου καταλαμβάνεσθαι φησιν, ὅς ἀπαγορεύει μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν. ἀλλὰ τίς ὁ 20
 βάλλων ἐστίν; ὁ φόνος ὃν ἀνήκει εἰς τοὺς θεωμένους ἢ εἰς τοὺς παι-

1 ἡ δυνατώτερον Mr.] καὶ ἀδυνατώτερον | 5 ἦκει] ei in ras. A | ἀποκτείναντα] ἀκοντίσαντα N | 6 ψεύσαντα] v supra vers. A | 7 ἀπάντων R.] πάντων | 8 αὐτοῦ A pr. | τὸ ἀκ. λέγει] λέγει τὸ ἀκ. A | 9 ἀκουσίως? | 10 ὅς add. Ald. | immo μήτε ἀκουσίως μήτε ἐκουσίως ἀποκτεῖναι coll. β 9 | φησι N | 12 ὅς — ἀναιρεῖσθαι del. J. | ὑπ . . ἔχετο N literis ed evanidis | 13 πολεμίῳ merito displicet Nauckio | 14 εἰς ἐν libri. corr. Fr. | ἀμαρτῶν A pr. | ἀπέθανεν A | τῆς ἀναιρέσεως del J. | 15 ἐκωλύθη] κω a corr. habet A | 17 post μᾶλλον δὲ ἐκὼν inser. ἢ NA pr. | ἐκουσίως δὲ et mox ἢ ἀκουσίως NA pr. (corr. 2) | ἦσσαν A pr. (corr. 2) | 18 ἀποκτείνας J.] ἀποκτείναντός N, ἀποκτεῖνα . . . A pr., corr. 2 ἀπέκτεινέ | post τοπαράπαν (sic semper NA) expunxi δὲ | ἀρνούμενου NA pr. (corr. 2) | 21 βαλὼν A corr. 2 . Bk. ci. ἀλλὰ τίς ὁ βαλὼν; ἐς τίν' ὁ φόνος ἀνήκει; tentabam: ἀλλὰ τίνος μᾶλλον ἐστὶν ὁ φόνος; (πότερον) ἀνήκει κτλ.

δαγωγούς; ὧν οὐδεὶς οὐδὲν κατηγορεῖ· οὐ γὰρ ἀφανὴς ἀλλὰ καὶ λίαν
φανερὸς ἔμοιγε αὐτοῦ ὁ θάνατός ἐστιν. ἐγὼ δὲ τὸν νόμον ὀρθῶς
ἀγορεύειν φημι τοὺς ἀποκτείναντας κολάζεσθαι· ὁ τε γὰρ ἄκων ἀπο-
κτείνας ἀκουσίοις κακοῖς περιπεσεῖν δίκαιός ἐστιν, ὁ τε διαφθαρεῖς
5 οὐδὲν ἤσσον ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως βλαφθεὶς ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος
γενόμενος. οὐ δίκαιος δὲ ἀποφυγεῖν ἐστὶ διὰ τὴν ἀτυχίαν τῆς 8
ἀμαρτίας. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ μὴδὲ δι' ἐπιμελείας τοῦ θεοῦ ἡ
ἀτυχία γίγνεται, ἀμάρτημα οὔσα τῷ ἀμαρτόντι συμφορὰ δικαία
γενέσθαι ἐστίν· εἰ δὲ δὴ θεία κηλὶς τῷ δράσαντι προσπίπτει ἀσε-
10 βοῦντι, οὐ δίκαιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γίγνεσθαι. ἔλε- 9
ξαν δὲ καὶ ὡς οὐ πρέπει χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς κακῶν ἀξιοῦ-
σθαι· ἡμεῖς δὲ πῶς ἂν πρόποντα πάσχοιμεν, εἰ μὴδὲν ὑποδέεστερα
τούτων μελετῶντες θανάτῳ ζημιούμεθα; φάσκων δὲ ἀναμάρτητος
εἶναι, καὶ ἀξίων τὰς συμφορὰς τῶν ἀμαρτόντων εἶναι καὶ μὴ εἰς
15 τοὺς ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι, ὑπὲρ ἡμῶν λέγει. ὁ τε γὰρ παῖς
μου εἰς οὐδέν· οὐδὲν ἀμαρτῶν, ὑπὸ τούτου τοῦ μεираίου ἀποθανών,
ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμενος· ἐγὼ τε τοῦδε μᾶλλον ἀναμάρτη-
τος ὧν δεινὰ πείσομαι, ἃ ὁ νόμος ἀποδίδωσί μοι μὴ τυχῶν παρ'
ὑμῶν. ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἀμαρτίας οὐδὲ τοῦ ἀκουσίως ἀποκτείνειν ἀπο- 10
20 λύεται, ἀλλὰ κοινὰ ἀμφοτέρω ταῦτα ἀμφοῖν αὐτοῖν ἐστὶ, ἐξ ὧν αὐτοὶ
λέγουσιν δηλώσω. εἴπερ ὁ παῖς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου
ὑπελθεῖν καὶ μὴ ἀτρέμας ἐστάναι φονεὺς αὐτός αὐτοῦ δίκαιος εἶναι
ἐστίν, οὐδὲ τὸ μεираίον καθαρὸν τῆς αἰτίας ἐστίν, ἀλλ' εἴπερ τούτου
μὴ ἀκοντίζοντος ἀλλ' ἀτρέμα ἐστῶτος ἀπέθανεν ὁ παῖς. ἐξ ἀμφοῖν
25 δὲ τοῦ φόνου γενομένου, ὁ μὲν παῖς εἰς αὐτὸν ἀμαρτῶν μᾶλλον ἢ

1 οὐδεὶς] οὐδενός Scheibe. requiro ὧν οὐδενός οὐδὲν κατηγορῶ | οὐ γὰρ]
οὐδὲ A pr. | 4 ὁ τε δὲ φθαρεῖς N et ni fallor A pr. (corr. 2) | 5 ἐκουσίως ἢ
ἀκουσίως NA pr. (corr. 2) | 7 ὑπὸ (τοῦ δρωντος αὐτοῦ) Bl. | μὴδὲ δι' N,
μὴδὲ . . A pr., μὴδεμιάς corr. 2 | 9 εἰ δὲ δὴ θεία Bl.] ἡ δὲ ἀλήθεια N,
. δὲ . . . θεία A pr., corr. 2 | εἰ δὲ θεία | 11 οὐ supra versum A, om. N | 18
ἀποδίδωσι N, δίδωσι A pr., corr. 2 δίδωσί | μοι in marg. A | 19 οὐδὲ τοῦ
S.] τοῦδε τοῦ NA pr., τοῦδε τῷ A corr. 2 | 20 νν. ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν
ante δηλώσω collocavit Fuhr. legebantur ante ἀπολύεται | 22 ὑπελθεῖν]
ἐλθεῖν A | 23 ἀλλ' εἰ Kayser. requiritur πλὴν εἰ vel aliquid simile | 25
αὐτὸν A pr.

κατὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτὸν τετιμώρηται — τέθνηκε γάρ — ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας τῆς ἁμαρτίας γενόμενος πῶς δίκαιος ἀζήμιος ἀποφυγεῖν ἐστίν;

- 11 Ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν τῶν ἀπολογουμένων ἀπολογίας μετόχου τοῦ
μειρακίου τοῦ φόνου ὄντος, οὐκ ἂν δικαίως οὐδὲ ὁσίως ἀπολύοιτε αὐ- 5
τόν. οὔτε γὰρ ἡμεῖς, οἱ διὰ τὴν τούτων ἁμαρτίαν διαφθαρέντες, αὐ-
θένται καταγινωσθέντες ὅσια ἄλλ' ἀνόσι' ἂν πάθοιμεν ὑφ' ὑμῶν· οὐδ'
οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων εὐσεβοῦντ'
ἂν ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων τοὺς ἀνοσίους. πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς
κκληδος εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης, πολλὴ εὐλάβεια ὑμῖν τούτων ποιη- 10
τέα ἐστί· καταλαβόντες μὲν γὰρ αὐτόν καὶ εἵρξαντες ὧν ὁ νόμος
εἴργει καθαροὶ τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθε, ἀπολύσαντες δὲ ὑπαίτιοι
12¹²⁴ καθίστασθε. τῆς οὖν | ὑμετέρας εὐσεβείας ἕνεκα καὶ τῶν νόμων
ἀπάγοντες τιμωρεῖσθε αὐτόν, (καὶ) αὐτοὶ τε μὴ μεταλάβητε τῆς τού-
του μιαιρίας, ἡμῖν τε τοῖς γονεῦσιν, οἱ ζῶντες κατορωρύγμεθα ὑπ' 15
αὐτοῦ, δοξῇ γοῦν ελαφροτέραν τὴν συμφορὰν καταστήσατε.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

Τούτον μὲν εἰκὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κατηγορίαν προσέχοντα τὸν
νοῦν μὴ μαθεῖν τὴν ἀπολογίαν μου, ὑμᾶς δὲ χρῆ, γινώσκοντας ὅτι 20
ἡμεῖς μὲν οἱ ἀντίδικοι κατ' εὐνοίαν κρίνοντες τὸ πρᾶγμα εἰκότως

1 ἑαυτὸν A | 2 εἰς τοὺς οὐ προσήκ.] corrupta an spuria? | 3 πῶν A
pr. | 4 Ἐκ] Ἐ a corr. habet A | 5 τοῦ φόνου ὄντος] ὄντος τοῦ φόνου A |
ἀπολύ . ται A pr. | 6 ἁμαρτίαν] nihil supra scriptum in A, sed pellucet
quod δ 4 legitur in rasura ὑπελθόν | 8 εἰργόμενοι, item mox εἵρξαντες et
εἴργει A pr. (corr. 2) | τῶν . . προσηκο . . των A pr., m. 2 add. accentum
et v (τῶν οὐ προσηκόντων Fr.) | 10 ἡμᾶς A pr. (corr. 2) | εὐσέβεια ἡμῖν
A pr. (corr. 2), εὐσέβεια ὑμῖν N | 13 ὑμετέρας A pr. (corr. 2) | 14 τιμω-
ρεῖσθαι A pr. (corr. 2) | καὶ add. Bl. | τε] δὲ A pr. | 15 κατορωρύγμεθα
Ald.] κατωρύγμεθα | 17 numero carent libri | 20 ἀπογίαν A pr. (corr.
2) | χρῆ, γινώσκοντας NA pr., χρῆ γινώσκειν A corr. 2 | 21 κρίνοντας
A pr.

δίκαια ἐκάτεροι αὐτοὺς οἰόμεθα λέγειν, ὑμᾶς δὲ ὁσίων ὄραν προσήκει
τὰ πραχθέντα. ἐκ τῶν λεγομένων γὰρ ἡ ἀλήθεια σκεπτέα αὐτῶν ²
ἐστίν. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τι ψεῦδος εἴρηκα, ὁμολογῶ καὶ τὰ ὀρθῶς εἴρη-
μένα προσδιαβάλλειν ἄδικα εἶναι· εἰ δὲ ἀληθῆ μὲν λεπτά δὲ καὶ
⁵ ἀκριβῆ, οὐκ ἐγὼ ὁ λέγων ἀλλ' ὁ πράξας τὴν ἐπάχθειαν αὐτῶν δι-
καιος φέρεσθαι ἐστί.

Θέλω δὲ πρῶτον ὑμᾶς μαθεῖν ὅτι οὐκ ἐάν τις φάσκη ἀποκτείνει, ³
τοῦτ' ἐστίν, ἀλλ' ἐάν τις ἐλεγχθῇ. οὗτος δὲ ὁμολογῶν τὸ ἔργον ὡς
ἡμεῖς λέγομεν γενέσθαι, περὶ τοῦ ἀποκτείναντος ἀμφισβητεῖ, ὃν ἀδύ-
¹⁰ νατον ἀλλαχόθεν ἢ ἐκ τῶν πραχθέντων δηλοῦσθαι. σχετλιαζέει δὲ ⁴
κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν παῖδα, εἰ μήτε ἀκοντίσας μήτε ἐπινοήσας
αὐθέντης ὧν ἀποδείκνυται, καὶ οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖται.
οὐ γὰρ ἀκοντίσαι οὐδὲ βαλεῖν αὐτόν φημι τὸν παῖδα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν
πληγὴν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα οὐχ ὑπὸ τοῦ μειρακίου ἀλλ' ὑφ'
¹⁵ ἑαυτοῦ διαφθαρῆναι· οὐ γὰρ ἀτρεμίζων ἀπέθανε. τῆς δὲ διαδρομῆς
αἰτίας ταύτης γενομένης, εἰ μὲν ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου καλούμενος
διέτρεχεν, ὁ παιδοτρίβης ἂν (ὁ) ἀποκτείνας αὐτόν εἴη, εἰ δ' ὑφ' ἑαυτοῦ
πεισθεὶς ὑπῆλθεν, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διέφθαρται. θέλω δὲ μὴ πρότε- ⁵
ρον ἐπ' ἄλλον λόγον ὀρμῆσαι ἢ τὸ ἔργον ἔτι φανερώτερον καταστῇ-
²⁰ σαι, ὅποτέρου αὐτῶν ἐστί. τὸ μὲν μειράκιον οὐδενὸς μᾶλλον τῶν
συμμελετώντων ἐστί τοῦ σκοποῦ ἁμαρτόν, οὐδὲ τῶν ἐπικαλουμένων
τι διὰ τὴν αὐτοῦ ἁμαρτίαν δέδρακεν· ὁ δὲ παῖς οὐ ταῦτά τοῖς συν-
θεωμένοις δρῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν, σαφῶς

1 αὐτοὺς NA pr. (corr. 2) | 5 ἀπέχθειαν A | 6 ἐστίν A pr. | 7 τίς
(τινα) R., (τινά) τις Weidner. vid. Frohberger ad Lys. X 6 | φάσκει A pr. |
8 ἐλέγχῃ Hi. supra legens ἐάν τίς (τι) φάσκη [ἀποκτείνει] | 9 ὑπὲρ τοῦ
ante Bl. | 11 κακῶς ἀκούειν] immo ἄνόσι' ἂν πάσχειν | μὴδ' ὑπονοήσας
A pr., corr. μὴτ' ἐπινοήσας | 12 ἀποδέδεικται A | 13 αὐτόν NA pr. (corr.
2) | 14 ὑπελθόντα] ὑπελθόν in ras. A | 16 αἰτίας ταύτης] αἰτιωτάτης? |
γινομένης ante Bl. | καλούμενον NA pr. (corr. 2) | 17 ὁ add. R. | 20 ὅπο-
τέρου A pr. ut vid. | 22 τι] τίς A pr., corr. τί, N τί | αὐτοῦ libri | 23
ὑπελθόν N pr. (corr. 2), ἐπελθὼν A pr. (corr. 2).

δηλοῦται παρὰ τὴν αὐτοῦ ἁμαρτίαν περισσοτέροις παθήμασι τῶν
 ἀτρεμιζόντων περιπεσόν. ὁ μὲν γὰρ εἰς οὐδέν' ἂν ἤμαρτε μηδενός
 ὑπὸ τὸ βέλος ὑπελθόντος· ὁ δ' οὐκ ἂν ἐβλήθη μετὰ τῶν θεωμένων
 6 ἐστώς. ὡς δ' οὐδενός μᾶλλον τῶν συνακοντιζόντων μέτοχος ἐστὶ τοῦ
 φόνου, διδάξω. εἰ γὰρ διὰ τὸ τοῦτον ἀκοντίζειν ὁ παῖς ἀπέθανε, πάντες 5
 ἂν οἱ συμμελετῶντες συμπράκτορες εἴεν τῆς αἰτίας· οὗτοι γὰρ οὐ διὰ
 τὸ μὴ ἀκοντίζειν οὐκ ἔβαλον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόν-
 τιον ὑπελθεῖν· ὁ δὲ νεανίσκος οὐδὲν περισσὸν τούτων ἁμαρτῶν ὁμοίως
 τούτοις οὐκ ἂν ἔβαλεν αὐτόν ἀτρέμα σὺν τοῖς θεωμένοις ἐστώτα.
 7 ἐστὶ δὲ οὐδὲ τὸ ἁμάρτημα τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφυλαξία. 10
 ὁ μὲν γὰρ οὐδένα ὁρῶν διατρέχοντα πῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα βα-
 λεῖν; ὁ δ' ἰδὼν τοὺς ἀκοντίζοντας εὐπετῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα μὴ
 8 βαλεῖν. ἐξῆν γὰρ αὐτῷ ἀτρέμα ἐστάναι. τὸν δὲ νόμον ὃν παραφέρου-
 σιν, ἐπαινεῖν δεῖ. ὀρθῶς γὰρ καὶ δικαίως τοὺς ἀκουσίως ἀποκτείναν-
 τας ἀκουσίους παθήμασι κολάζει. τὸ μὲν οὖν μεираκίον ἀναμάρτη- 15
 τον ὃν οὐκ ἂν δικαίως ὑπὲρ τοῦ ἁμαρτόντος κολάζοιτο· ἱκανὸν γὰρ
 αὐτῷ ἐστὶ τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας φέρειν· ὁ δὲ παῖς ταῖς αὐτοῦ ἁμαρ-
 τίαῖς διαφθαρεῖς ἅμα ἤμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη. κεκολα-
 σμένου δὲ τοῦ ἀποκτείναντος οὐκ ἀτιμώρητος ὁ φόνος ἐστί.
 9 Ἐχοντός [γε] δὴ τὴν δίκην τοῦ φονέως, οὐκ ἐὰν ἀπολύσῃτε | 20
 125 ἡμᾶς, ἀλλ' ἐὰν καταλάβῃτε, ἐνδύμιον ὑπολείψεσθε. ὁ μὲν γὰρ αὐτὸς
 τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας φέρων οὐδενὶ οὐδὲν προστρόπαιον καταλείψει· ὁ

1 αὐτοῦ A. N utrum habeat non liquet | ἁμαρτίας A pr. ut vid. | πα-
 θήμασι J.] ἁμαρτήμασι NA pr., corr. 2 ἀτυχήμασι contra usum tetralo-
 giarum | 2 περιπεσόν N pr., (corr. 2) | ὁ μ. γ. εἰς οὐδέν' J.] ὁ μ. γ. ἀφεις οὐδέν |
 ἤμαρτεν A | 3 ὁ δ' J.] αὐτὸς δ' | 6 εἶησαν libri | 7 αὐτόν] m. 2 add. in mg.
 ἢ μὴν ἄλλον N | μηδενὶ R.] μηδένα („concinnius erat μηδενὶ αὐτόν.“
 Mr.) | 8 ἁμαρτῶν] malim δρῶν | 10 ἔτι δὲ A pr. | 12 μηδένα μὴ
 βαλεῖν] immo μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον (s. τὸ βέλος) ὑπελθεῖν. vid. Obs.
 Antiph. p. 16 sq. Fuhr μηδενὶ ὑποδραμεῖν | 13 ἐστᾶναι N | 17 αὐτῷ]
 ἐκάστω Nauck | αὐτοῦ libri (bis) | 19 τοῦ ἁμαρτόντος? | ἐστίν A | 20
 γε seclusi verbis ἔχοντος — φονέως relatis ad epilogum | δὴ om. A |
 οὐκ ἐὰν οὖν A corr. 2 | 21 καταλάβοιτε A | γὰρ om. N | 22 αὐ-
 τοῦ A.

δὲ καθαρὸς τῆς αἰτίας ὧν ἐὰν διαφθαρή, τοῖς καταλαμβάνουσι μείζον
τὸ ἐνθύμιον γενήσεται. εἰ δὲ αὐθέντης ἐκ τῶν λεγομένων ἐπιδείκνυ-
ται, οὐχ ἡμεῖς αὐτῷ οἱ λέγοντες αἰτιοὶ ἐσμεν, ἀλλ' ἡ πρᾶξις τῶν
ἔργων. ὁρθῶς δὲ τῶν ἐλέγχων ἐλεγχόντων τὸν παῖδα αὐθέντην ὄν-
5 τα, ὁ νόμος ἀπολύων ἡμᾶς τῆς αἰτίας τὸν ἀποκτείναντα καταλαμ-
βάνει. μήτε οὖν ἡμᾶς εἰς μὴ προσηκούσας συμφορὰς ἐμβάλητε, μήτε
αὐτοὶ ταῖς τούτων ἀτυχiais βοηθοῦντες ἐναντία τοῦ δαίμονος γνῶτε,
ἀλλ' ὥστερ ὅσιον καὶ δίκαιον, μεμνημένοι τοῦ πάθους ὅτι διὰ τὸν
ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα ἐγένετο, ἀπολύετε ἡμᾶς·
10 οὐ γὰρ αἰτιοὶ τοῦ φόνου ἐσμέν.

4.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ

α.

ΦΟΝΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ ΑΜΥΝΑΣΘΑΙ.

15

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Νέος καὶ πρεσβύτης ἐκ λαιδορίας ἀλλήλοις συμπεσόντες ἐμάχοντο,
ισχυρότερον δὲ τοῦ νέου πλήξαντος τέθνηκεν ὁ πρεσβύτερος. καὶ περὶ τού-
του κατηγορεῖ τις τοῦ νέου ὡς τὸν φόνον πεποιηκός. ὁ δὲ πρῶτον τὸν
πρεσβύτερον ἀδίκων ἄρξαι λέγει χειρῶν. ὅθεν ἀντέκλημα ἡ στάσις γίνεται.

20 Νενόμισται μὲν ὁρθῶς τὰς φονικὰς δίκας περὶ πλείστου τοὺς κρί-
νοντας ποιεῖσθαι διώκειν τε καὶ μαρτυρεῖν κατὰ τὸ δίκαιον, μήτε
τοὺς ἐνόχους ἀφιέντας μήτε τοὺς καθαροὺς εἰς ἀγῶνα καθιστάντας.

1 ὧν Scheibe] ὃς (del. R.) | ἐὰν διαφθαρή A corr. 2, δὲ ἐὰν φθαρή
NA pr. | 2 τῶν] acc. add. m. 2 A | 9 post ἐγένετο add. ἀπολέσθαι NA pr. (del.
m. 2) | 10 N subicit: ὁ ὕστερος ἐξ ἀπολογίας: | 11 4. — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθε-
σις τῆς ἐξῆς τετραλογίας. περὶ φόνου ὃν ὡς ἀμυνόμενος ἔδρασεν: N, ὑπόθε-
σις τῆς ἐξῆς τετραλογίας: A | 16 ἄλλ. συμπ.] συμπ. ἄλλ. A | 19 ἄρξαι A
pr. ut vid. (corr. 2) | ἀντέκλημα A | 20 praemittit N φόνου κατηγο-
ρίᾳ κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι: A κατηγορίᾳ φόνου κατὰ τοῦ λέγον-
τος ἀμύνασθαι | φονικὰς] καὶ in ras. A | περιπλείστου NA pr. (corr. 2).

2 ὁ τε γὰρ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον φύλον τοὺς πρῶ-
 τούς γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν, τροφέας τε παρέδωκε τὴν γῆν καὶ
 τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπᾶνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκοιμεν τῆς
 γηραιῷ τελευτῆς. ὅστις οὖν τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀξιοθέντων τοῦ βίου
 ἡμῶν ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεούς, συγγεῖ 5
 3 δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. ὁ τε [γὰρ] ἀποθανών, στερόμενος ὧν
 ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ, εἰκοτὼς θεοῦ τιμωρίαν ὑπολείπει τὴν τῶν ἀλι-
 τηρίων δυσμένειαν, ἣν οἱ παρὰ τὸ δίκαιον κρίνοντες ἢ μαρτυροῦντες,
 συνασεβοῦντες τῷ ταῦτα ὁρῶντι, οὐ προσῆκον μίasma εἰς τοὺς ἰδίους
 4 οἴκους εἰσάγονται· ἡμεῖς τε οἱ τιμωροὶ τῶν διεφθαρμένων, εἰ δι' ἄλ- 10
 λην τινὰ ἔχθραν τοὺς ἀναιτίους διώκοιμεν, τῷ μὲν ἀποθανόντι οὐ
 τιμωροῦντες δεινούς ἀλιτηρίους ἔξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προσ-
 τροπαίους, τοὺς δὲ καθαρούς ἀδίκως ἀποκτείνοντες ἔνοχοι τοῦ φό-
 νου τοῖς ἐπιτιμίαις ἐσμέν, ὑμᾶς τε ἄνομα ὁρᾶν πείθοντες καὶ ταῦ
 5 ὑμετέρου ἀμαρτήματος ὑπαίτιοι γιγνόμεθα. ἐγὼ μὲν οὖν δεδιώς 15
 ταῦτα, εἰς ὑμᾶς παράγων τὸν ἀσεβήσαντα καθαρὸς τῶν ἐγκλημά-
 των εἰμί· ὑμεῖς δὲ ἀξίως τῶν προειρημένων τῇ κρίσει προσσχόντες
 τὸν νοῦν, ἀξίαν δίκην τοῦ πάθους τῷ εἰργασμένῳ ἐπιδέντες, ἅπασαν
 6 τὴν πόλιν καθαρὰν τοῦ μίasmatos καταστήσετε. εἰ μὲν γὰρ ἄκων
 ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἄξιός ἂν ᾦν συγγνώμης τυχεῖν τινός· ὕβρει δὲ 20
 καὶ ἀκολασία παροινῶν εἰς ἄνδρα πρεσβύτην, τύπτων τε καὶ πνίγων
 ἕως τῆς ψυχῆς ἀπεστέρησεν αὐτόν, ὥς μὲν ἀποκτείνας τοῦ φόνου
 τοῖς ἐπιτιμίαις ἔνοχός ἐστιν, ὥς δὲ συγγέων ἅπαντα τῶν γηραιότε-
 ρων τὰ νόμιμα οὐδενός ἀμαρτεῖν, οἷς οἱ τοιοῦτοι κολάζονται, δίκαιός

1 φύλον] γένος A | πρώτους] πρῶτον A | 2 τροφέας τε (τὲ A) καὶ παρέ-
 δωκε NA pr. | 3 τὴν ante θάλασσαν om. N | 4 τῶν Bl.] τούτων | ἀξιοθέν-
 των Bl.] ἀξιοθέντος N (hic sine acc.) et ut vid. pr. A, corr. ἀξιοθεῖς | 6
 γὰρ del. S. | ὧν ὧν N pr. (corr. 2) | 7 ἀλιτηρίων et 12 ἀλιτηρίους A pr.
 (corr. 2) | 10 ὑμεῖς A pr. (corr. 2) | 12 προστροπαίους] σ supra vers. A |
 17 προσσχόντες Nauck] προσεχόντες N, προσέχοντες A | 18 δίκην τοῦ
 πάθους τῷ εἰργασμένῳ] κην τοῦ πάθους τῷ ei in ras. compendiose scripta
 et post εἰργασμένῳ erasum v A (pr. fuerit δίκην τῶν εἰργασμένων) | 19
 καταστήσατε Bl. | 23 τῶν γεραιετέρων (sic) A pr., corr. τῶν γεραιότε-
 ρων, N τὸν γεραιότερον. male invecum censet τῶν γεραιετέρων Hi.

ἐστίν. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ὀρθῶς ὑμῖν τιμωρεῖσθαι παραδίδωσιν αὐ-
 τόν· τῶν δὲ μαρτύρων ἀκηκόατε, οἳ παρήσαν παροινούντι αὐτῶ.
 ὑμᾶς δὲ χρή τῇ τε ἀνομίᾳ τοῦ παθήματος ἀμύνοντας, τὴν τε ὕβριν
 κολάζοντας ἀξίως τοῦ πάθους, τὴν βουλευσασαν ψυχὴν ἀνταφελέ-
 5 σθαι αὐτόν.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ, [ΟΝ] ΩΣ ΑΜΥΝΟΜΕΝΟΣ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΝ. 126

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡ στάσις μετὰστασις· μεταφέρει γὰρ ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα ἱατρὸν
 10 τὸν φόνον. τὸ γὰρ ἀντεγκληματικὸν ὡς παρεπόμενον ἔλαβεν.

Ὅτι μὲν βραχεῖς τοὺς λόγους ἐποίησαντο, οὐ θαυμάζω αὐτῶν·
 οὐ γὰρ ὡς μὴ πάθωσιν ὁ κίνδυνος αὐτοῖς ἐστίν, ἀλλ' ὡς ἐμὲ μὴ δι-
 καίως δι' ἔχθραν διαφθείρωσιν· ὅτι δ' ἐξισοῦν τοῖς μεγίστοις ἐγκλή-
 μασιν ἤθελον τὸ πρᾶγμα, οὐ ὁ ἀποθανὼν αὐτῶ αἷτιος καὶ μᾶλλον
 15 ἢ ἐγὼ ἐγένετο, εἰκότως ἂν ἀγανακτεῖν μοι δοκῶ. ἄρχων γὰρ χειρῶν
 ἀδίκων, καὶ παροινῶν εἰς ἄνδρα πολὺ αὐτοῦ σωφρονέστερον, οὐχ αὐ-
 τῶ μόνον τῆς συμφορᾶς ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ τοῦ ἐγκλήματος αἷτιος ἐγέν-
 ετο. οἶμαι μὲν οὖν ἔγωγε οὔτε δίκαια τούτους οὐδ' ὅσια δρᾶν ἐγκα-
 20 λούντας ἐμοί. τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, εἰ μὲν σιδήρῳ ἢ λίθῳ ἢ
 ξύλῳ ἡμυνάμην αὐτόν, ἡδίκουν μὲν οὐδ' οὕτως — οὐ γὰρ ταῦτά
 ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα δίκαιοι οἱ ἄρχοντες ἀντιπάσχειν εἰσὶ —
 ταῖς δὲ χερσὶ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ταῖς χερσὶν ἄπερ ἔπασχον ἄν-

1 ὁ — νόμος] οἱ — νόμοι N corr. 2 | παραδιδούσιν N | 5 N add. φό-
 νου κατηγορία κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι | 6 β.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] τοῦ
 ἐξῆς ὑπόθεσις N, τῶν ἐξῆς ὑπόθεσις A | 10 NA add. ἀπολογία φόνου, ὃν
 ὡς ἀμυνόμενος ἀπέκτεινεν (sine acc. A). ὃν del. S. | 13 διέχ-
 θραν A pr. (corr. 2) | 14 ἀποθανὼν αὐτῶ] ἀποθανὼν A pr., ἀποθανῶν
 αὐτῶ corr. (corr. 2 αὐτῶ) | 16 αὐτοῦ] αὐτοῦ NA | 17 τοῦ ἐγκλ. αἷτιος
 ἐγένετο] αἷτιος τοῦ ἐγκλ. γέγονεν A | 19 ἐμοί] οἱ a corr. habet A | 20
 μὲν (ἂν) Bl. si necessarium ἔν, praetulerim οὐδ' (ἂν) | 22 ὑπ' in ras. trium
 quatuorve litt., quarum prima τ fuisse videtur (ταῖς?) A.

- 3 τιδρῶν, πότερα ἡδίκουν; εἶεν· ἐρεῖ δέ „ἀλλ' ὁ νόμος εἵργων μήτε δι-
καίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἐνοχον τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἀπο-
φαίνει σε ὄντα· ὁ γὰρ ἀνὴρ τέδνηκεν.“ ἐγὼ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον
οὐκ ἀποκτεῖναι φημι. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ὁ ἀνὴρ παρα-
χρῆμα ἀπέθανεν, ὑπ' ἐμοῦ μὲν δικαίως δ' ἂν ἐτεδνήκει — οὐ γὰρ 5
ταῦτά ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα οἱ ἄρξαντες δίκαιοι ἀντιπάσχειν.
- 4 εἰσί — νῦν δὲ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μοχθηρῷ ἰατρῷ ἐπιτρεφθεὶς
διὰ τὴν τοῦ ἰατροῦ μοχθηρίαν καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε. προ-
λεγόντων γὰρ αὐτῷ τῶν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν
θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰάσιμος ὢν διαφθαρήσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβού- 10
λους ἐπιτρεφθεὶς ἐμοὶ ἀνόσιον ἐγκλημα προσέβαλεν. ἀπολύει δέ με
καὶ ὁ νόμος καθ' ὃν διώκομαι. τὸν γὰρ ἐπιβουλεύσαντα κελεύει φο-
νέα εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν πῶς ἂν ἐπεβούλευσά τι αὐτῷ, ὅ τι μὴ καὶ
ἐπεβουλεύθην ὑπ' αὐτοῦ; τοῖς γὰρ αὐτοῖς ἀμυνόμενος αὐτόν καὶ τὰ
- 6 αὐτὰ δρῶν ἄπερ ἔπασχον, σαφές ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπεβούλευσα καὶ ἐπε- 15
βουλεύθην. εἰ δέ τις ἐκ τῶν πληγῶν τὸν θάνατον οἰόμενος γενέσθαι
φονέα με αὐτοῦ ἡγεῖται εἶναι, ἀντιλογισάσθω ὅτι διὰ τὸν ἄρξαντα αἱ
πληγαὶ γενόμεναι τοῦτον αἴτιον τοῦ θανάτου καὶ οὐκ ἐμὲ ἀποφαί-
νουσιν ὄντα· οὐ γὰρ ἂν ἡμυνάμην μὴ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ. ἀπο-
λυόμενος δὲ ὑπὸ τε (τοῦ νόμου ὑπὸ τε) τοῦ ἄρξαντος τῆς πληγῆς 20
ἐγὼ μὲν οὐδενὶ τρόπῳ φονεὺς αὐτοῦ εἰμί, ὁ δὲ ἀποθανών, εἰ μὲν
ἀτυχία τέδνηκε, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ κέχρηται — ἡτύχησε γὰρ ἄρξας
τῆς πληγῆς — εἰ δ' ἀβουλία τινί, τῇ ἑαυτοῦ ἀβουλίᾳ διέφθαρται· οὐ
γὰρ εὖ φρονῶν ἔτυπτέ με.
- 7 Ὡς μὲν οὖν οὐ δικαίως κατηγοροῦμαι, ἐπιδέδεικται μοι. ἐθέλω 25
δὲ τοὺς κατηγοροῦντάς μου πᾶσιν οἷς ἐγκαλοῦσιν ἐνόχους αὐτοὺς

1 πότερα ἂν ἡδίκουν NA pr. | εἵργων A pr. (corr. 2) | 3 καὶ ante δεύ-
τερον add. A corr. 2 | 6 ταῦτα N pr. A pr. (corr. 2 uterque) | 7 μοχθηρῷ
N, πονηρῷ A | 9 εἰς ταύτην N | 11 ἐπιτρεφθεὶς J.] διαφθαρεὶς | ἐγκλημα
om. N | 12 ἐπιβουλεύοντα A pr. | φονέα] φον in ras. 5 vel 6 litt. A | 13
ἐπεβούλευσα Kayser, τι add. Weidner] ἐπιβουλεύσασμι | ὅ τι μὴ Schoell (ὁ
μὴ Bl.)] εἰ μὴ | 15 ἐπεβούλευσα] ἐβούλευσα N | 17 εἶναι om. N | 20 ὑπό
τε] ὑπό N corr. 2 penna ducta per τε | τοῦ νόμου ὑπό τε add. R. | 20
ἄρξαντος A pr. (corr. 2) | 26 μου supra vers. A | οἷς (ἐμοὶ) ἐγκαλοῦσιν Hi.

ὄντας ἀποδείξει. καθαρῶ μὲν μοι τῆς αἰτίας ὄντι φόνον ἐπικαλοῦντες, ἀποστεροῦντες δέ με τοῦ βίου ὃν ὁ θεὸς παρέδωκε μοι, περὶ τὸν θεὸν ἀσεβοῦσιν· ἀδίκως δὲ θάνατον ἐπιβουλεύοντες τά τε νόμιμα συγχέουσι φονῆς τέ μου γίγνονται. [ἀνοσίως δ' ἀποκτεῖναι ὑμᾶς με πεί-
5 θοντες καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας αὐτοὶ φονεῖς εἰσὶ.]

Τούτοις μὲν οὖν ὁ θεὸς ἐπιδείη τὴν δίκην· ὑμᾶς δὲ χρὴ τὸ ὑμέ- 8
τερον σκοποῦντας ἀπολῦσαί με μᾶλλον ἢ καταλαβεῖν βούλεσθαι. ἀδίκως μὲν γὰρ ἀπολυθεῖς, διὰ τὸ μὴ | ὀρθῶς ὑμᾶς διδασχθῆναι ἀπο- 127
φυγών, τοῦ [μὴ] διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ
10 ἀποθανόντος καταστήσω· μὴ ὀρθῶς δὲ καταληφθεὶς ὑφ' ὑμῶν ὑμῖν
καὶ οὐ τούτῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρέψομαι. ταῦτ' οὖν εἰ- 9
δότες, τουτοῖσι τὸ ἀσέβημα τοῦτο ἀναθέντες, αὐτοὶ τε καθαροὶ τῆς
αἰτίας γένεσθε, ἐμέ τε ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε· οὕτω γὰρ ἂν
καθαρώτατοι πάντες οἱ πολῖται εἴμεν.

15

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐν τούτῳ φησὶ [θαυμάζω] ὅτι οὐκ εἰκὸς ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων τὸν
πρεσβύτερον. εἶτα ὅτι εἰ καὶ οὕτως εἶχεν, ὁ μέχρι φόνου ἀμυνόμενος
20 ὑπέυθυνος. καὶ περὶ τοῦ ἱατροῦ, ὡς δι' ἀπειρίαν ἐσφάλη, ἀνεύθυνος ὢν.

Τοῦτόν τε οὐ θαυμάζω ἀνόσια δράσαντα ὅμοια οἷς εἰργασταὶ λέ-
γειν, ὑμῖν τε συγγιγνώσκω βουλομένοις τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραχθέν-
των μαθεῖν τοιαῦτα ἀνέχεσθαι ἀκούοντας αὐτοῦ, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιόν

1 μὲν μοι] μέντοι N | ἐπικαλοῦντες Kayser] ἐπιβουλεύοντες | 2 με] μου A | 4 φονεῖς libri | vv. ἀνοσίως δ' — φονεῖς εἰσὶ sola spongia digna arbitror | ἡμᾶς A pr. | 6 ἡμέτερον A pr. (corr. 2) | 8 ὑμᾶς διδασχθῆναι] διδασχθῆναι (pr. διδασχθῆναι) ὑμᾶς A | 9 μὴ del. J. | 11 ἀλιτηρίων A pr. (corr. 2) | 13 γένεσθε N pr. (corr. 2) | 14 πολῖται A | εἶμεν libri. subicit N ἀπολογία φόνου ὃν ὡς ἀμυνόμενος ἀπεκτείνεν | 15 γ.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις N, ὑπόθεσις τῶν ἐξῆς A | 18 Ἐκ τούτων N | θαυμάζω del. S. | 19 εἶτα ὅτι εἰ] εἰ. . . αἰ A pr. (εἰσαεῖ?), ὅτι est supra vers. | εἶχεν J.] ἔχει | 21 praemittunt NA ἐκ κατηγορίας ὁ ὕστερος | 23 ἀκούοντας A pr. ut vid. | ἃ] ἃ A. δι' ἃ et mox ἄξιός Hi.

ἐστι. τὸν γὰρ ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν ἀπέθανεν, αὐτὸς μὲν τοῦ τεθνηκότος οὐ φησι φονεὺς εἶναι, ἡμᾶς δὲ τοὺς τιμωροῦντας αὐτῷ ζῶν τε καὶ βλέπων φονέας αὐτοῦ φησὶν εἶναι. θέλω δὲ καὶ τὰ ἄλλα παραπλήσια ἀπολογηθέντα τούτοις ἐπιδειξάιναι αὐτόν.

- ² Εἶπε δὲ πρῶτον μὲν, εἰ καὶ ἐκ τῶν πληγῶν ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ, ⁵ ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν· τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, τοῦτον αἷτιον τῶν πραγμάτων γενόμενον καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἄρξαι δὲ τὸν ἀποθανόντα. μάθετε δὴ πρῶτον μὲν ὅτι ἄρξαι καὶ παροινεῖν τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκότερόν ἐστι· τοὺς μὲν γὰρ [ἢ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους] ἢ τε ἀκμὴ τῆς ῥώμης ἢ τε ¹⁰ ἀπειρία τῆς μέθης ἐπαίρει τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι, τοὺς δὲ ἢ τε ἐμπειρία τῶν παροινουμένων ἢ τε ἀσθένεια τοῦ γήρους [ἢ τε δυνάμεις τῶν ³ νέων] φοβοῦσα σωφρονίζει. ὡς δὲ οὐδὲ τοῖς αὐτοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἡμύνατο αὐτόν, αὐτὸ τὸ ἔργον σημαίνει. ὁ μὲν γὰρ ἀκμαζούσῃ τῇ ῥώμῃ τῶν χειρῶν χρώμενος ἀπέκτεινεν· ὁ δὲ ἀδυνάτως ¹⁵ τὸν κρείσσονα ἀμυνόμενος, οὐδὲ σημεῖον οὐδὲν ὧν ἡμύνετο ὑπολιπὼν ἀπέθανεν. εἰ δὲ ταῖς χερσὶν ἀπέκτεινε καὶ οὐ σιδήρῳ, ὅσον αἱ χεῖρες οἰκειότεραι τοῦ σιδήρου τούτῳ εἰσὶ, τοσούτῳ μᾶλλον φονεὺς ἐστίν.
- ⁴ ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν ὡς ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς καὶ μὴ διαφθείρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεὺς ἐστίν· τοῦτον γὰρ βουλευτὴν τοῦ θανά- ²⁰ του φησὶ γενέσθαι. ἐγὼ δὲ πολὺ τάναντία τούτων φημί. εἰ γὰρ αἱ χεῖρες ἂν διανοοῦμεθα ἐκάστῳ ἡμῶν ὑπουργοῦσιν, ὁ μὲν πατάξας καὶ μὴ ἀποκτείνας τῆς πληγῆς βουλευτὴς ἐγένετο, ὁ δὲ θανασίμως τύπτων τοῦ θανάτου· ἐκ γὰρ ὧν ἐκεῖνος διανοηθεὶς ἔδρασεν, ὁ ἀνὴρ τέθνηκεν. ἐστὶ δὲ ἢ μὲν ἀτυχία τοῦ πατάξαντος, ἢ δὲ συμφορὰ τοῦ ²⁵ παθόντος. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὧν ἔδρασεν ἐκεῖνος διαφθαρεὶς, οὐ τῇ ἑαυτοῦ

2 οὐ φησιν A | 3 αὐτοῦ libri | 4 τᾶλλα A | 5 εἶπε δὲ — αὐτόν in marg. A | 8 καὶ παροινεῖν] vid. Vahlen ad Aristot. poet. p. 167 | 10 ἢ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους et ἢ τε δυνάμεις τῶν νέων del. Kayser | ῥώμης] ὥρας ni fallor A pr. | 12 παροινουμένων R.] παρκανομουμένων | 13 οὐδὲ] οὐ A | 16 ὧν ἡμύνετο ὑπολείπων N, ὑπολιπὼν ὧν ἡμύνατο A | 17 εἰ δὲ — φονεὺς ἐστίν.] ad haec in marg. Xp (litera altera priori inserta) N | 18 οἰκειότ. τοῦ σιδήρου] τοῦ σιδήρου οἰκειότ. A | ἐστὶ ut vid. A pr., εἰσὶ N | 23 βουλευτῆς A pr. (corr. 2) | 24 θανάτου] θάνου A pr.

- ἁμαρτία ἀλλὰ τῇ τοῦ πατάξαντος χρησάμενος ἀπέθανεν· ὁ δὲ μείζων ἤθελε πράξας, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ ὃν οὐκ ἤθελεν ἀπέκτεινεν. ὑπὸ⁵ δὲ τοῦ ἱατροῦ φάσκων αὐτόν ἀποθανεῖν, θαυμάζω ὅτι οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναι φησιν αὐτόν διαφθαρῆναι. καὶ
 5 γὰρ ἂν εἰ μὴ ἐπετρέψαμεν, ὑπ' ἀθεραπευσίας ἂν ἔφη διαφθαρῆναι αὐτόν. εἰ δέ τοι καὶ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ἀπέθανεν, ὥς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν ἱατρός οὐ φονεὺς αὐτοῦ ἐστίν — ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει αὐτόν — διὰ δὲ τὰς τούτου πληγὰς ἐπιτρεψάντων ἡμῶν αὐτῷ, πῶς ἂν ἄλλος τις ἢ ὁ βιασάμενος ἡμᾶς χρῆσθαι αὐτῷ φονεὺς εἴη ἂν;
- 10 Οὕτως δὲ φανερώς ἐκ παντὸς τρόπου ἐλεγχόμενος ἀποκτεῖναι⁶ τὸν ἄνδρα, εἰς⁷ τοῦτο τόλμης καὶ ἀναιδεΐας ἦκει, ὥστ' οὐκ ἀρκοῦν αὐτῷ ἐστίν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ἀσεβείας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, οἱ τὸ τούτου μίasma ἐπέξερχόμεθα, ἀθέμιστα καὶ | ἀνόσια δρᾶν φησί.¹²⁸ τούτῳ μὲν οὖν πρέπει καὶ ταῦτα καὶ ἔτι τούτων δεινότερα λέγειν,
 15 τοιαῦτα δεδρακότι· ἡμεῖς δὲ τὸν (τε) θάνατον φανερόν ἀποδεικνύντες;⁷ τὴν τε πληγὴν ὁμολογουμένην ἐξ ἧς ἀπέθανε, τὸν τε νόμον εἰς τὸν πατάξαντα τὸν φόνον ἀνάγοντα, ἀντὶ τοῦ παθόντος ἐπισκῆπτομεν ὑμῖν τῷ τούτου φόνῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων ἀκεσαμένους πᾶσαν τὴν πόλιν καθαρὰν τοῦ μιάσματος καταστήσαι.

20

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

Ὁ μὲν ἄνθρωπος, οὐ καταγνοὺς αὐτὸς αὐτοῦ ἀλλὰ τὴν σπουδὴν τῶν κατηγορῶν φοβηθεὶς, ὑπαπέστη· ἡμῖν δὲ τοῖς φίλοις ζῶντι ἢ ἀποθα-

1 ἀπέθανεν] ἔπαθεν N | 3 οὐχ in ras. A (om. pr.) | ὑμῶν A pr. | 5 ἐπιτρέψαμεν N pr. (corr. 2) | ἀθεραπείας libri (N ft. pr. εὐθεραπείας), in quo iure offendit R. | 10 οὕτως NA, hic quidem cum acc. acuto super ὑ et compendio syll. ως super ος | δὲ in ras. A | ἐκ παντὸς τρ. ἐλ.] ἐλ. ἐκ παντὸς τρ. A | 12 αὐτοῦ] αὐτοῦ libri | 15 τε add. Bl. | θάνατον] θ in ras. A | 17 παθόντος] ἀποθανόντος N | 18 ὑμῖν] υ a corr. habet A | ἀλιτηρίων A | 19 subicit ἐκ κατηγορίας ὁ ὕστερος N, in quo sequitur spatium vacuum septem fere versuum capax | 2 δ.—ΥΣΤΕΡΟΣ] ἐξ ἀπολογία ο ὕστερος NA.

νοντι εὐσεβέστερον ἀμύνειν αὐτῷ. ἄριστα μὲν οὖν αὐτός ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπελογεῖτο· ἐπεὶ δὲ τάδε ἀκινδυνότερα ἔδοξεν εἶναι, ἡμῖν, οἷς μέγιστον ἂν πένθος γένοιτο στερηθεῖσιν αὐτοῦ, ἀπολογητέον.

- 2 Δοκεῖ δέ μοι περὶ τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς τὸ ἀδίκημα εἶναι. ὁ μὲν οὖν διώκων οὐκ εἴκοσι τεκμηρίοις χρώμενος τοῦτον τὸν ἄρξαντά 5 φησιν εἶναι. εἰ μὲν γὰρ ὥσπερ βλέπειν μὲν τοῖν ὀφθαλμοῖν ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν, οὕτω κατὰ φύσιν ἦν ὑβρίζειν μὲν τοὺς νέους σωφρονεῖν δὲ τοὺς γέροντας, οὐδὲν ἂν τῆς ὑμετέρας κρίσεως ἔδει· αὐτὴ γὰρ ἡ ἡλικία τῶν νέων κατέκρινε· νῦν δὲ πολλοὶ μὲν νέοι σωφρονοῦντες πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινούντες οὐδὲν μᾶλλον τῷ διώκοντι ἢ τῷ 10 φεύγοντι τεκμήριον γίγνονται. κοινού δὲ τοῦ τεκμηρίου [ἡμῖν] ὄντος τούτῳ τῷ παντὶ προέχομεν· οἱ γὰρ μάρτυρες τοῦτόν φασι· ἄρξαι τῆς πληγῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων (τῶν) κατηγορουμένων ἀπολύεται τῆς αἰτίας. εἴτε γὰρ ὁ πατάξας, διὰ τὴν πληγὴν βιασάμενος ὑμᾶς ἐπιτρεφθῆναι ἰατρῷ, μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος 15 φονεύς ἐστιν, ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς φονεύς γίγνεται. οὗτος γὰρ ἠνάγκασε τὸν τε ἀμυνόμενον ἀντιτύπτειν τὸν τε πληγέντα ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν. ἀνόσια δ' (ἂν) ὁ γε διωκόμενος πάθοι, εἰ μήτε ἀποκτεῖνας ὑπὲρ τοῦ ἀποκτείναντος μήτε ἄρξας ὑπὲρ τοῦ ἄρξαντος φονεύς 20 ἔσται. ἔστι δὲ οὐδὲ ὁ ἐπιβουλεύσας οὐδὲν μᾶλλον ὁ διωκόμενος τοῦ διώκοντος. εἰ γὰρ ὁ μὲν ἄρξας τῆς πληγῆς τύπτειν καὶ μὴ ἀποκτείνειν διανοήθη, ὁ δὲ ἀμυνόμενος ἀποκτείνειν, οὗτος ἂν ὁ ἐπιβουλεύσας εἴη. νῦν δὲ καὶ ὁ ἀμυνόμενος τύπτειν καὶ οὐκ ἀποκτείνειν 25 διανοηθεὶς ἡμαρτεν, εἰς ἃ οὐκ ἠβούλετο πατάξας. τῆς μὲν οὖν πλη-

2 ἀκινδυνότερα N, ἀκινδυνό A | εἶναι, ἡμῖν Hi.] ἡμῖν εἶναι, (A pr. ὑμῖν εἶναι,) | 5 post οὖν duae vel tres litt. erasae A | 6 μὲν alterum om. N | τοῖς ὀφθαλμοῖς A | 9 τὸν νέον A corr. 2 | 10 πρεσβῦται N | 11 ἡμῖν del. J. | 12 τούτῳ] τούτου S. | 13 τῶν add. Bk. possis etiam κατηγ. ἀπάντων. cf. v. l. VI 45 | 15 ἐπιτρεφθῆναι] „imo vero ἐπιτρέψαι“ R. in ind. gr. | 18 δ' J.] γὰρ | ἂν add. Tur. | ὁ γε] ὅτε A pr., ὅτε N. ὁ R. | 19 ὑπὲρ] ὑπὸ NA pr. (corr. 2) | 20 μᾶλλον ἢ ὁ NA pr. | 21 εἰ (μὲν) γὰρ Bl. | 22 ἀποκτείνειν] ἀποκτείνειν? | 24 ἐβούλετο A.

γῆς βουλευτῆς ἐγένετο, τὸν δὲ θάνατον πῶς ἂν ἐπεβούλευσεν, ὅς γε ἀκουσίως ἐπάταξεν; οἰκεῖτον δὲ καὶ τὸ ἀμάρτημα τῷ ἄρξαντι μᾶλλον ἢ τῷ ἀμυνομένῳ ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἃ ἐπάσχεν ἀντιδρᾶν ζητῶν, ὑπ' ἐκείνου βιαζόμενος ἐξήμαρτεν· ὁ δὲ διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκολασίαν πάντα
 5 δρῶν καὶ πάσχων, καὶ τῆς ἐκείνου ἀμαρτίας (αἷτιος γενόμενος) δίκαιος φονεὺς εἶναι ἐστίν. ὡς δὲ οὐδὲ κρείσσονως ἀλλὰ πολὺ ὑποδεε-
 6 στέρως ὢν ἐπάσχεν ἡμύνετο, διδάξω. ὁ μὲν ὑβρίζων καὶ παροινῶν πάντ' ἔδρα καὶ οὐδὲν ἡμύνετο· ὁ δὲ μὴ πάσχειν ἀλλ' ἀπωθεῖσθαι ζητῶν, ἃ τε ἐπάσχεν ἀκουσίως ἐπάσχεν, ἃ τ' ἔδρασε τὰ παθήματα
 10 βουλομενος διαφυγεῖν ἐλασσόνως ἢ κατ' ἀξίαν τὸν ἄρξαντα ἡμύνετο, καὶ οὐκ ἔδρα. εἰ δὲ κρείσσων ὢν τὰς χεῖρας κρείσσονως ἡμύνετο ἢ
 7 ἐπάσχεν, οὐδ' οὕτω δίκαιος ὑφ' ὑμῶν καταλαμβάνεσθαι ἐστι. τῷ μὲν γὰρ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλη ἐπιτίμια ἐπίκειται, τῷ δὲ ἀμυνομένῳ οὐδαμοῦ οὐδὲν ἐπιτίμιον γέγραπται. [πρὸς δὲ τὸ μήτε δι-
 8
 15 καίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἀποκέχριται· οὐ γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ὁ ἀνὴρ ἀπέθανεν, ὡς οἱ μάρτυρες μαρτυροῦσιν.] ἐστὶ δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος καὶ οὐ τοῦ ἀμυνομένου. ὁ μὲν γὰρ ἀκουσίως πάντα δράσας καὶ παθὼν ἀλλοτρία τύχη κέχρηται· ὁ δὲ ἐκουσίως πάντα πράξας, ἐκ | τῶν αὐτοῦ ἔργων τὴν
 129
 20 τύχην προσαγαγόμενος, τῇ αὐτοῦ ἀτυχίᾳ ἤμαρτεν.

Ὡς μὲν οὖν οὐδενὶ ἐνοχος τῶν κατηγορημένων ὁ διωκόμενός 9
 ἐστίν, ἀποδέδεικται. εἰ δὲ τις κοινήν μὲν τὴν πράξιν κοινήν δὲ

14 Pollux VIII 21: τίμημα προστίμημα ἐπιτίμημα καὶ ὡς Ἀντιφῶν ἐπιτίμιον.

1 βουλευτῆς A pr. (corr. 2) | ὅς γε S.] ὅν γε | 2 καὶ om. A | 4 τὴν αὐτοῦ A | 5 καὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἐκείνου ἀμ. A | αἷτιος add. St., γενόμενος J. (ὢν Mr.) | 6 κρείσσονως R.] κρείσσον ὢν NA pr., corr. 2 κρείσσων ὢν | ὑποδεεστέρας R.] ὑποδεέστερος | 8 ἡμύνετο S. | 9 ἐκουσίως A pr. | ἔδρα? | 11 εἰ δὲ] οὐδὲ A pr. | 14 πρὸς δὲ — μαρτυροῦσιν del. J. Obs. Ant. p. 19 sq. | 14 μήτε δικαίως R.] μὴ δικαίως | 16 ὑπὸ cum signo s super u cui nihil respondet in mg. A | 19 et 20 αὐτοῦ libri | 20 προαγόμενος libri. corr. Bl. (προσαγόμενος R.) | ἤμαρτεν] διέφθαρται? | 21 οὖν om. N.

- τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν ἡγούμενος εἶναι μὴδὲν ἀπολύσιμον μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα, καὶ οὕτως ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιός ἐστι. τὸν τε γὰρ διώκοντα οὐ δίκαιον καταλαμβάνειν, μὴ σαφῶς διδάξαντα ὅτι ἀδικεῖται· τὸν τε φεύγοντα ἀνόσιον ἀλῶναι, μὴ φανερώς ἐλεγχθέντα ⁵
- ¹⁰ ἃ ἐπικαλεῖται. οὕτως δὲ ἐκ παντὸς τρόπου τῶν ἐγκλημάτων ἀπολυομένου τοῦ ἀνδρός, ἡμεῖς ὀσιώτερον ὑμῖν ἐπισκῆπτομεν ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ τὸν φονέα ζητοῦντας κολάζειν τὸν καθαρὸν ἀποκτείνειν. ὁ τε γὰρ ἀποκτείνας τούτου ἀποθανόντος οὐδὲν ἥσσον τοῖς αἰτίοις προστρόπαιος ἔσται, οὗτός τε ἀνοσίως διαφθαρεῖς διπλάσιον καθίστησι ¹⁰
- ¹¹ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων τοῖς ἀποκτείνασιν αὐτόν. ταῦτα οὖν δεδιότες τὸν μὲν καθαρὸν ὑμέτερον ἡγεῖσθε εἶναι ἀπολύειν τῆς αἰτίας, τὸν δὲ μιαιρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι τοῖς ἔγγιστα τιμωρεῖσθαι ὑπολείπετε· οὕτω γὰρ ἂν δικαιοτάτα καὶ ὀσιώτατα πράξαιτ' ἂν.

3 καὶ οὕτως ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν] καὶ οὐ τοῦ ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτόν ὄντα (quae praecedunt vv. m. 1 stellulis duabus notavit, induxit m. 2) καὶ οὐ τοῦ ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν N, καὶ οὐ τοῦ ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλ(αμβάνειν δίκαιόν ἐστι)ων γινώσκει αὐτόν ὄντα (quae cancellis saepsi sunt erasa et pro his m. 1 scriptum ἡψιμον ἐκ τῶν λεγομένων, omnia autem quae praecedunt eadem ut vid. m. signis % % inclusit punctisque notavit) ἢ καταλαμβάνειν A . οὕτως pro οὐ τοῦ A corr. 2 | δίκαιόν ἐστι A pr., corr. 2 δίκαιόν ἐστι | 6 δὲ in ras. A | 7 περὶ αὐτοῦ A pr. | 8 ζητοῦντᾶς N pr. (corr. 2) | ἀποκτείνειν] ζητεῖν ἀποκτείνειν NA corr. (ζητεῖν ἃ in ras.) | 9 ἀποκτείνας] ἀποθανὼν Emperius, quod ita placet ut τούτου καταληφθέντος pro τοῦ ἀποθανόντος substituatur | τούτου S.] τοῦ | αἰτίοις] ἀναγκαιοίς? | 10 ἔσται Kayser] ἐστίν | 11 μήνιμα Briegleb] μίασμα | ἀλιτηρίων A pr. (corr. 2) | 12 τὸ μὲν N | ἡγεῖσθαι NA pr. (corr. ft. 2) | 13 ἔγγυστα A pr. (corr. 2 ut vid.). Mr. ci. ἄγχιστα, quo parum proficitur. vid. Spengel mus. rh. 1862 p. 170 sq. | 14 ὑπολίπετε A pr. | prius ἂν om. A | subicit N τέλος τῶν τετραλογιῶν.

5.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

/Υ

- Ἔλος τις Μιτυληναῖος ἀνὴρ ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ ταύτῃ ἀνήγετο Ἡρώδη
 5 εἰς τὴν Αἶνον· ὥς δὲ πλείοντες ἐγένοντο ἐν τῇ Μηθύμνῃ τῆς Λέσβου, ἐπειδὴ
 ἀστέγαστον ἦν τὸ πλοῖον, εὐρόντες ἕτερον ἐστεγασμένον μετέβησαν. εἰσελ-
 θόντων δὲ αὐτῶν ἐν αὐτῷ ἐξῆλθε περὶ τὴν ἐσπέραν ὁ Ἡρώδης καὶ οὐκέτι
 εἰσῆλθεν. ἐπανελθόντος οὖν αὐτοῦ τοῦ Ἐλου μόνου, οἱ συγγενεῖς τοῦ τε-
 λευτήσαντος ἐγράψαντο μὲν τὸν Ἐλον ὡς κακούργον, ἐν δὲ τῷ δικαστη-
 10 ρίῳ ἀγωνιζόμενοι εἶπον ὅτι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὃ δὲ τὸ μὲν τῆς κα-
 κουργίας ἐγκλημα ἀπολύεται παραγραφικῶς, λέγων κακούργους εἶναι τοὺς
 κλέπτας καὶ λωποδύτας, ὧν οὐδὲν ἀπέδειξάν με ποιήσαντα· μεταβαίνει
 δ' ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου ἀπολογίαν, καὶ στοχαστικῶς ἀγωνίζεται. τὰ
 δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους κοινά.
- 15 Ἐβουλόμεν μὲν, ὦ ἄνδρες, τὴν δύναμιν τοῦ λέγειν καὶ τὴν ἐμ-
 πειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι τῇ τε συμφορᾷ καὶ
 τοῖς κακοῖς τοῖς γεγεννημένοις· νῦν δὲ τοῦ μὲν πεπείραμαι πέρα τοῦ
 προσήκοντος, τοῦ δὲ ἐνδεής εἰμι μᾶλλον τοῦ συμφέροντος. οὐ μὲν 2
 γάρ με ἔδει κακοπαθεῖν τῷ σώματι μετὰ τῆς αἰτίας τῆς οὐ προση-
 20 κούσης, ἐνταυθοῖ οὐδὲν με ὠφέλησεν ἡ ἐμπειρία· οὐ δέ με δεῖ σωθῆ-
 ναι μετὰ τῆς ἀληθείας εἰπόντα τὰ γενόμενα, ἐν τούτῳ με βλάπτει
 ἡ τοῦ λέγειν ἀδυνασία. πολλοὶ μὲν γάρ ἤδη τῶν οὐ δυναμένων λέ- 3
 γειν ἄπιστοι γενόμενοι τῷ ἀληθεύειν, αὐτῷ τούτῳ ἀπώλοντο [οὐ δυνά-
 μενοι δηλῶσαι αὐτά]· πολλοὶ δὲ τῶν (δυναμένων) λέγειν πιστοὶ γενόμε-

22 Bekkeri Anecd. I p. 345: ἀδυνασία ὡς Ἀντιφῶν καὶ Θουκυδίδης.

1 5.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις τοῦ Ἡρώδου φόνου NA | 4 Ἔλος] «libra-
 riorum mendum (§ 19) fraudem fecit ei qui haec scripsit.» Tur. | 12 λω-
 ποδίτας N | 14 ipsi or. N praemittit ἀντιφῶντος ὑπὲρ τοῦ Ἡρώδου φόνου |
 17 πέρα τοῦ προσήκ. πέρα A pr. (corr. literis β α supra
 positis) | 20 ἐνταῦθα L. Dindorf secutus Elmsleium ad Ar. Ach. 152 | 21
 μετὰ τῆς ἀληθείας bis ponit N, prius punctis cinctum | 22 τοῦ λέγοντος
 A pr. | ἀδυνασία S.] ἀδυναμία | μὲν om. A | 23 τῷ ἀληθεύειν Taylor]
 τοῖς ἀληθεύειν | αὐτοῖς τούτοις libri. corr. D. idem post debebat οὐ δυνάμ.
 δηλ. αὐτὰ et διότι ἐψεύσαντο | 24 δυναμένων add. A corr. 2 post λέγειν.

νοι τῷ ψεύδεσθαι, τούτῳ ἐσώθησαν [διότι ἐφεύσαντο]. ἀνάγκη οὖν, ὅταν τις ἄπειρος ἢ τοῦ ἀγωνίζεσθαι, ἐπὶ τοῖς τῶν κατηγόρων λόγοις εἶναι μᾶλλον ἢ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῶν πραγμά-
 4 των. ἐγὼ οὖν, ὦ ἄνδρες — αἰτήσομαι δὲ ὑμᾶς οὐχ ἅπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἀγωνιζομένων ἀκροᾶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦνται, σφίσι μὲν αὖ- 5
 τοῖς ἀπιστοῦντες, ὑμῶν δὲ προκατεγνωκότες ἄδικόν τι· εἰκὸς γὰρ ἐν ἀνδράσι γε ἀγαθοῖς καὶ ἄνευ τῆς αἰτήσεως τὴν ἀκρόασιν ὑπάρχειν
 5 τοῖς φεύγουσιν, οὐπερ καὶ οἱ διώκοντες ἔτυχον ἄνευ αἰτήσεως· τάδε (δὲ) θέομαι ὑμῶν, τοῦτο μὲν ἐάν τι τῇ γλώσῃ ἀμάρτω, συγγνώμην
 ἔχειν μοι, καὶ ἡγεῖσθαι ἀπειρίᾳ αὐτὸ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ ἡμαρτησθαι, 10
 τοῦτο δὲ ἐάν τι ὀρθῶς εἴπω, ἀληθείᾳ μᾶλλον ἢ δεινότητι εἰρησθαι.
 130 οὐ γὰρ δίκαιον οὔτ' ἔργῳ ἀμαρτόντα διὰ ῥήματα σωθῆναι, | οὔτ' ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥήματα ἀπολέσθαι· τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς
 6 γλώσσης [ἀμάρτημά] ἐστι, τὸ δὲ ἔργον τῆς γνώμης. ἀνάγκη δὲ κιν-
 δυνεύοντα . . . περὶ αὐτῷ καὶ πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. οὐ γὰρ μόνον 15
 τῶν λεγομένων ἀνάγκη ἐνθυμεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων· ἅπαντα γὰρ τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα ἐπὶ τῇ τύχῃ μᾶλλον ἀνάκειται ἢ τῇ προ-
 νοίᾳ. ταῦτ' οὖν ἐκπληξιν πολλὴν παρέχειν ἀνάγκη ἐστὶ τῷ κινδύ-
 7 νεύοντι. ὁρῶ γὰρ ἔγωγε καὶ τοὺς πάνυ ἐμπείρους τοῦ ἀγωνίζεσθαι πολλῷ χειρόν ἑαυτῶν λέγοντας, ὅταν ἐν τινὶ κινδύνῳ ᾧσιν· ὅταν δ' 20
 ἄνευ κινδύνων τι διαπράσσωνται, μᾶλλον ὀρθοῦμένους. ἡ μὲν οὖν αἵτησις, ὦ ἄνδρες, καὶ νομίμως καὶ ὁσίως ἔχουσα, καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ

12 Stobaeus flor. XLVI 65: Ἀντιφώντος. οὐ δίκαιον οὔτε ἔργῳ ἀμαρτόντα ῥήματι σωθῆναι οὔτε ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥῆμα ἀπολέσθαι· τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς γλώσσης ἀμάρτημά ἐστι, τὸ δὲ ἔργον τῆς γνώμης.

4 δὲ erasum A | 9 δὲ add. A corr. 2 | γλώσῃ A pr. (corr. 2) | συγγνώμην ἔχειν μοι ante τοῦτο μὲν exstat in libris. transp. Baiter | 10 αὐτὸ μᾶλλον] μᾶλλον αὐτὸ A | 11 (εὖ) εἰρησθαι Hi. | 13 ἀπολεῖσθαι NA pr. (corr. 2) | 14 γνώσσης A pr. (corr. 2) | ἀμάρτημα del. Hug | τὸ δ' ἔργον A | 15 ante περὶ αὐτῷ intercidit ὀρωδεῖν vel aliud verbum timendi | αὐτῷ A pr. | 21 διζπράσσονται NA pr. | ὀρθωμένους A pr. (corr. 2).

δικαίῳ οὐχ ἥσσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ· περὶ δὲ τῶν κατηγορημένων ἀπολογήσομαι καθ' ἕκαστον.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς παρανομώτατα καὶ βιαιότατα εἰς τόνδε 8
τὸν ἀγῶνα καδέστηκα, τοῦτο ὑμᾶς διδάξω, οὐ τῷ φεύγειν ἂν τὸ
5 πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπεὶ καὶ ἄνωμότοις ὑμῖν καὶ μὴ κατὰ νόμον
μηδὲνα ἐπιτρέψαιμι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐμοῦ διαψηφίσασθαι, ἕνεκά
γε τοῦ πιστεύειν ἐμοί τε μηδὲν ἐξημαρτῆσθαι εἰς τοδε τὸ πρᾶγμα
καὶ ὑμᾶς γνῶσεσθαι τὰ δίκαια, ἀλλ' ἵνα ἡ τεκμήρια ὑμῖν καὶ τῶν
ἄλλων πραγμάτων [καὶ] τῶν εἰς ἐμὲ ἢ τούτων βιαιότης καὶ παρα-
10 νομία. πρῶτον μὲν γὰρ κακοῦργος ἐνδεδειγμένος φόνου δίκην φεύγω, 9
ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τῶν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ὡς μὲν οὐ κακοῦρ-
γός εἰμι οὐδ' ἔνοχος τῷ τῶν κακούργων νόμῳ, αὐτοὶ οὗτοι τούτου
γε μάρτυρες γεγέννηται. περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν ὁ
νόμος κεῖται, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσὸν ἀπέδειξαν. οὕτως εἰς γε ταύτην
15 τὴν ἀπαγωγὴν νομιμωτάτην καὶ δικαιωτάτην πεποιήκασιν ὑμῖν τὴν
ἀποψήφισίν μου. φασὶ δὲ αὐτὸ τἀποκτείνειν μέγα κακούργημα εἶναι, 10
καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ μέγιστόν γε, καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι
τὴν πόλιν· ἀλλὰ χωρὶς περὶ αὐτῶν ἐκάστου οἱ νόμοι κεῖνται. ἐμοὶ δὲ
πρῶτον μὲν, οὐ τοῖς ἄλλοις εἵργεσθαι προαγορεύουσι τοῖς τοῦ φόνου
20 φεύγουσι τὰς δίκας, ἐνταυθαὶ πεποιήκασιν τὴν κρίσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ·
ἔπειτα τίμησιν μοι ἐποίησαν, ἀνταποθανεῖν τοῦ νόμου κειμένου τὸν
ἀποκτείναντα, οὐ τοῦ ἐμοὶ συμφέροντος ἕνεκα, ἀλλὰ τοῦ σφίσιν αὐ-
τοῖς λυσιτελοῦντος, καὶ ἐνταῦθα ἔλασσον ἐνειμαν τῷ τεδνηχότι τῶν

8 τεκμήριον R. an del. infra ἢ τούτων βιαιότης καὶ παρανομία? | ὑμῖν] ἐμοὶ A pr. | 9 καὶ del. Tur. | 10 πρῶτον μὲν γὰρ κτλ.] ad haec in marg. τὸ παραγραφικόν N | 13 γε om. A | 14 πρὸς δὲ A pr. | εἰς τε A pr. (corr. ft. 2) | 16 αὖ τό τε ἀποκτείνειν libri. corr. J. | μέγα Ald.] μέ A, με N | 17 ὁμολογῶ. (καίτοι) μέγιστόν γε καὶ? | 19 πρῶτον] πρὸς A pr. | οὐ] οὐ NA pr. (corr. 2) | 20 ἐνταυθα Ald. | κρίσιν in ras. A (pr. ἀγορᾶν?) | 21 ἀνταπ. τοῦ νόμου κειμ. τὸν ἀποκτ., οὐ] m. 2 super ἀνταπ. posuit β, α super τοῦ, denique γ super οὐ A (= τοῦ νόμου κειμένου τὸν ἀποκτ. ἀνταπ., οὐ) | 23 ἐνειμαν] ἐνειμαν ἂν N, ἂν, ἐνειμαν ἂν pr. A, in quo m. 1 ni fallor prius ἂν, erasit et invita spiritum vocis seq. sustulit. hunc restituit m. 2 quae etiam alterum ἂν delevisse putanda est.

ἐν τῷ νόμῳ κειμένων· οὐ δ' ἔνεκα, γνῶσεσθε προϊόντος τοῦ λόγου.
 11 ἔπειτα δέ, ὃ πάντας οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι, ἅπαντα τὰ δικαστήρια
 ἐν ὑπαίθρῳ δικάζει τὰς δίκας τοῦ φόνου, οὐδενὸς ἄλλου ἔνεκα ἢ ἵνα
 τοῦτο μὲν οἱ δικασταὶ μὴ ἴωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τοῖς μὴ καθαροῖς τὰς
 χεῖρας, τοῦτο δὲ ὁ διώκων τὴν δίκην τοῦ φόνου ἵνα μὴ ὁμωρόφιος 5
 γίγνηται τῷ αὐθέντῃ. σὺ δὲ τοῦτο μὲν παρελθὼν τοῦτον τὸν νόμον
 τοῦναντίον τοῖς ἄλλοις πεποιήκας· τοῦτο δὲ δέον σε διομόσασθαι
 ὅρκον τὸν μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον, ἐξώλειαν σαυτῷ καὶ γένει καὶ
 οἰκίᾳ τῇ σῇ ἐπαρώμενον, ἢ μὴν μὴ ἄλλα κατηγορήσῃν ἐμοῦ ἢ εἰς
 αὐτὸν τὸν φόνον ὡς ἔκτεινα, ἐν ᾧ οὐτ' ἂν κακὰ πολλὰ εἰργασμένος 10
 ἡλισκόμην ἄλλῳ ἢ αὐτῷ τῷ πράγματι, οὐτ' ἂν πολλὰ ἀγαθὰ εἰργα-
 12 σμένος τούτοις ἂν ἐσφζόμην τοῖς ἀγαθοῖς· ἀ σὺ παρελθὼν, αὐτὸς
 σεαυτῷ νόμους ἐξευρών, ἀνώμοτος μὲν αὐτὸς ἐμοῦ κατηγορεῖς, ἀνώ-
 μοτοι δὲ οἱ μάρτυρες καταμαρτυροῦσι, δέον αὐτοὺς τὸν αὐτὸν ὅρκον
 σοὶ διομοσαμένους καὶ ἀπτομένους τῶν σφαγίων καταμαρτυρεῖν 15
 ἐμοῦ. ἔπειτα κελεύεις τοὺς δικαστὰς ἀνωμότοις πιστεύσαντας τοῖς
 μαρτυροῦσι φόνου δίκην καταγνῶναι, οὓς σὺ αὐτὸς ἀπίστους κατέ-
 στησας παρελθὼν τοὺς κειμένους νόμους, καὶ ἡγεῖ χρῆναι αὐτοῖς
 14 τὴν σὴν παρανομίαν κρίσσω γενέσθαι αὐτῶν τῶν νόμων. καίτοι
 τοὺς γε νόμους οἱ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων, πάντας ἂν οἶμαι ὁμο- 20
 λογῆσαι κάλλιστα νόμων ἀπάντων κεῖσθαι καὶ ὀσιώτατα. ὑπάρχει
 μὲν γε αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐ-
 τοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστόν ἐστι σημεῖον νόμων καλῶς
 κειμένων· ὁ γὰρ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδι-
 δάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστε οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν τοῦ κατηγοροῦ 25

1 κειμένων delendum? | 3 ὑπ. θρω A pr. (ὑπέθρω?) | 8 ὅρκον N pr.
 (corr. 2). item 14 | ἰσχυρώτατον N pr. (corr. 2) | ἐξωλίαν N pr. A pr. (uter-
 que corr. m. 2) | σαυτῷ N, αὐτῷ A (αὐτῷ Mr.) | 9 οἰκεία N pr. (corr. 2) | ἢ
 ἢ N pr. (corr. 2). A quoque habet acc. circumfl. a m. 2, sed nihil aliud voluit
 m. 1 | 10 ἐν ᾧ οὐτ' ἂν κακὰ A pr., m. 2 ἐν ᾧ οὐτ' ἂν κακὰ, N pr. ἐν ᾧ
 οὐτ' ἂν... α, m. 2 ἐγὼ οὐτ' ἂν οὖν | 11 οὐτ' αὖ R. | 12 σὺ παρ.] συμπαρ.
 N | αὐτοῖς] acc. add. m. 2 A | 13 ευρών N | 15 ἀπτομένους ut vid. N pr.
 (corr. 2) | 16 ἀνωμότοις A pr. (corr. 2) | 18 ἡγεῖ P. R. Müller] ἡγε N, εἰ γε
 A | 19 παρανομίαν sine acc. N | post νόμων sequebatur § 13 λέγεις δὲ —
 νόμον θέμενος, quae verba post § 18 relegavit P. Foerster | 25 ἡμᾶς N.

λόγων τοὺς νόμους καταμανθάνειν, εἰ καλῶς ὑμῖν κεῖνται ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τοῦ κατηγοροῦ λόγους, εἰ ὀρθῶς καὶ νομίμως ὑμᾶς διδάσκει τὸ πρᾶγμα ἢ οὐ. οὕτως οἱ γε νόμοι κάλλιστα 15 κεῖνται οἱ περὶ φόνου, οὓς οὐδεὶς πώποτε ἐτόλμησε κινήσαι· σὺ δὲ 5 μόνος δὴ τετόλμηκας γενέσθαι νομοθέτης ἐπὶ τὰ πονηρότερα καὶ ταῦτα παρελθὼν ζητεῖς με ἀδίκως ἀπολέσαι. ἃ δὲ σὺ παρανομεῖς, αὐτὰ ταῦτά μοι μέγιστα μαρτύριά ἐστιν· εὐ γὰρ ἤρῃσθ' ὅτι οὐδεὶς ἂν ἦν σοι ὅς ἐκεῖνον τὸν ὅρκον διομοσάμενος ἐμοῦ κατεμαρτύρησεν. ἔπειτα δὲ οὐχ ὡς πιστεύων τῷ πράγματι ἀναμφισβητήτως ἕνα τὸν 18 ἀγῶνα περὶ τοῦ πράγματος ἐποίησω, ἀλλὰ ἀμφισβήτησιν καὶ λόγον ὑπελίπου ὡς καὶ τοῖς τότε δικασταῖς ἀπιστήσων. ὥστε μηδὲν μοι ἐνθάδε [μηδὲ] πλεον εἶναι μηδ' ἀποφυγόντι, ἀλλ' ἐξεῖναι σοι λέγειν ὅτι κακοῦργος ἀπέφυγον, ἀλλ' οὐ τοῦ φόνου τὴν δίκην· ἐλὼν δ' αὐτὴν ἀξιώσεις με ἀποκτεῖναι ὡς τοῦ φόνου τὴν δίκην ὠφληκότα. καίτοι 15 πῶς ἂν εἴη τούτων δεινότερα μηχανήματα, εἰ ὑμῖν μὲν ἅπαξ τουτουσί πείσασι κατείργασται ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ' ἅπαξ ἀποφυγόντι ὁ αὐτὸς κίνδυνος ὑπολείπεται; ἔτι δὲ μάλ' ἐδέσθην, ὧ ἄνδρες, παρανο- 17 μώτατα ἀπάντων ἀνθρώπων. ἐδέλonton γὰρ μου ἐγγυητὰς τρεῖς καθιστάναι κατὰ τὸν νόμον, οὕτως οὗτοι διεπράξαντο τοῦτο ὥστε 20 μὴ ἐγγενέσθαι μοι ποιῆσαι. τῶν δὲ ἄλλων ξένων ὅστις πώποτε ἠθέλησε καταστῆσαι ἐγγυητὰς, οὐδεὶς πώποτε ἐδέθη. καίτοι οἱ ἐπιμελῆται τῶν κακοῦργων τῷ αὐτῷ ἔργῳ νύκτωρ νόμῳ τούτῳ. ὥστε καὶ οὐ

2 τῶν κατηγορῶν A | 3 διδάσκει Weidner] διδάξει N, διδάξουσι A. διδάσκουσι R. | ἢ a corr. habet A | 3 οὕτως] καίτοι S. deleta tota § praecedenti quae recurrit VI 2 | 5 πονηρότατα A | 6 in ταῦτα offendeat R., nec temere | 7 μεγίστη N corr. 2 | μαρτυρία N | ἥδεις NA (in hoc : subscr. add. m. 2) | 10 ἐποίησω A pr. (corr. 2) | 11 ὑπελείπου NA pr. | κὰν τοῖς τότε δικασταῖς ἀμφισβητήσων S. | 12 μηδὲ del. R. | 13 κακουρίας R. | ἐλὼν N pr. (corr. 2) | αὖ Bk.] ἄν | 14 ἀξιώσης NA pr. (corr. 2) | 17 ἀπολείπεται NA corr. | 18 πάντων] vid. Fuhr mus. rhein. n. s. XXX p. 573 | 19 καθεστάναι A pr., corr. 2 καθίστάναι | 20 μοι] με N | ὅστις ποτε N | 21 πόποτ' A | ἐδέθη] 3η in ras. trium fere litt. A | ἐπιμεληται] accentum add. m. 2 A | 22 ὥστε] ὅστε ut vid. A pr.

- τος κοινός τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὧν ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλειπε μὴ ὠφελῆσαι
 18 τοῦδε κόσμου. τοῦτοις γὰρ ἦν τοῦτο συμφέρον, πρῶτον μὲν (ὥς)
 ἀπαρασκευότατον γενέσθαι με μὴ δυνάμενον διαπράσσεσθαι αὐτὸν
 τάμαυτοῦ πράγματα, ἔπειτα κακοπαθεῖν τῷ σώματι, τοὺς τε φίλους
 προθυμοτέρως ἔχειν τοὺς ἐμαυτοῦ τούτοις τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν ἢ 5
 ἐμοὶ τάληθῇ [λέγειν, διὰ τὴν τοῦ σώματος κακοπάθειαν]. ὄνειδος τε
 αὐτῷ τε ἐμοὶ περιέδεσαν καὶ τοῖς ἐμοῖς προσήκουσιν εἰς τὸν βίον
 18 ἅπαντα. λέγεις δὲ ὡς οὐκ ἂν παρέμεινα εἰ ἐλελύμην, ἀλλ' ὥχρόμην
 ἂν ἀπιών, ὥσπερι ἄκοντά με ἀναγκάσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν γῆν ταύ-
 την. καίτοι ἐμοὶ εἰ μὴδὲν διέφερε στέρεσθαι τῆσδε τῆς πολεως, ἴσον 10
 181 ἦν | μοι καὶ προσκληθέντι μὴ ἐλθεῖν, ἀλλ' ἐρήμην ὀφλεῖν,
 τοῦτο δὲ ἀπολογησαμένῳ τὴν προτέραν ἐξεῖναι ἐξελθεῖν ἅπασι γὰρ
 τοῦτο κοινόν ἐστι. σὺ δέ, ὃ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι κοινόν ἐστιν, ἰδίᾳ
 ζητεῖς με μόνον ἀποστερεῖν, αὐτὸς σαυτῷ νόμον θέμενος.
 19 Οὕτωςί μὲν δὴ πολλοῖς ἐλασσωθεὶς τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων 15
 καὶ τοῦ δικαίου καθέστηκα εἰς τὸν ἀγῶνα· ὁμως μέντοι [γε] καὶ ἐκ
 τούτων πειράσομαι ἐμαυτὸν ἀναίτιον ἐπιδείξαι. καίτοι χαλεπον γε τὰ
 ἐκ πολλοῦ κατεψευσμένα καὶ ἐπιβεβουλευμένα, ταῦτα παραχρῆμα
 ἀπελέγχειν· ἃ γὰρ τις μὴ προσεδόκησεν, οὐδὲ φυλάξασθαι ἐγχωρεῖ.
 20 Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πλοῦν ἐποιησάμην ἐκ τῆς Μυτιλήνης, ὃ ἄνδρες, 20
 ἐν τῷ πλοίῳ πλέων ὃ Ἡρώδης οὗτος, ὃν φασιν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν

1 ἐπέλειπε N, ὑπέλειπε A pr. | μὴ ὠφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου A corr. 2. τοῦ δεσμοῦ in τοῦδε κόσμου latere arbitratu Bl. | 2 συμφέρον] συμφέρο in ras. A | ὥς add. Hi. | 3 αὐτὸν Bk.] ἐμαυτὸν | 4 τάμ... τοῦ N (αὐ legi nequit) | 5 προθυμοτέρως Hi.] προθυμοτέρους | τούτοις] τοῖς NA pr. (corr. 2) | 6 λέγειν seclussit J., διὰ — κακοπάθειαν del. D. | ὄνειδος γάρ? | 7 τε R.] γε | 8 § 13 hic collocavit P. Foerster | ἄλλωχρόμην N pr. (corr. 2) | 9 ἂν ἀπιών] ἀνάπτων NA pr. (corr. 2) | 10 στερέεσθαι A pr. (corr. 2) | 11 ὀφλεῖν NA corr., ὄφλεῖν A pr. deinde εἶναι τὴν δίκην inserit A, εἶναι quidem punctis notatum | 12 ἐξεῖναι (accentu evanido) N, del. D., ἐξῆν R. | 14 ἐμὲ μόνον Bk.] | 15 πολλὰ D. | ἔλος σωθεὶς A corr., ἔλος σωθεὶς x | 16 γε post μέντοι suspectum licet inveniatur etiam VI 3 | 20 μυτιλήνης libri in hac nominis forma sibi constantes, nisi quod p. 52, 8 N habet μυτυλήνη | 21 ὃ (καὶ) Ἡρώδης R.

ἐπλέομεν δὲ εἰς τὴν Αἶνον, ἐγὼ μὲν ὡς τὸν πατέρα — ἐτύγγανε γὰρ ἐκεῖ ὦν τότε — ὁ δ' Ἡρώδης ἀνδράποδα Θραξὶν ἀνθρώποις ἀπολύσων. συνέπλει δὲ τὰ τε ἀνδράποδα ἃ ἔδει αὐτὸν ἀπολύσαι, καὶ οἱ Θράκες οἱ λυσόμενοι. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

5

MARTYRES.

Ἡ μὲν πρόφασις ἐκατέρῳ τοῦ πλοῦ αὕτη· ἐτύχομεν δὲ χειμῶνι ²¹ ²¹ τινι χρησάμενοι, ὑφ' οὗ ἠναγκάσθημεν κατασχεῖν εἰς τῆς Μηθυμναίας τι χωρίον, οὗ τὸ πλοῖον ὥρμει τοῦτο εἰς ὃ μετεκβάντα φασὶν ἀποθανεῖν αὐτὸν [τὸν Ἡρώδην]. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰ ταῦτα | ¹³² ¹³² 10 σκοπεῖτε, ὅτι μὴ προνοίᾳ μᾶλλον ἐγίγνετο ἢ τύχῃ. οὔτε γὰρ πείσας τὸν ἄνδρα οὐδαμοῦ ἀπελέγχομαι σύμπλουν μοι γενέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὐτὸν τὸν πλοῦν πεποιημένος ἕνεκα πραγμάτων ἰδίων· οὔτ' αὖ ²² ²² ἐγὼ ἄνευ προφάσεως ἱκανῆς φαίνομαι τὸν πλοῦν ποιησάμενος εἰς τὴν Αἶνον, οὔτε κατασχόντες εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀπὸ παρασκευῆς ¹⁵ ¹⁵ οὐδεμιᾶς, ἀλλ' ἀνάγκῃ χρησάμενοι· οὔτ' αὖ ἐπειδὴ ὥρμισάμεθα, ἢ μετέκβασις ἐγένετο εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτῃ, ἀλλ' ἀνάγκῃ καὶ τοῦτο ἐγίγνετο. ἐν ᾧ μὲν γὰρ ἐπλέομεν, ἀστεγαστον ἦν τὸ πλοῖον, εἰς ὃ δὲ μετέβημεν, ἐστεγασμένον· τοῦ δὲ ὑετοῦ ἕνεκα ταῦτ' ἦν. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

20

MARTYRES.

Ἐπειδὴ δὲ μετεξέβημεν εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον, ἐπίνομεν. καὶ ὁ ²³ ²³ μὲν ἐστὶ φανερός ἐκβάς ἐκ τοῦ πλοίου καὶ οὐκ εἰσβάς πάλιν· ἐγὼ δὲ τὸ παράπαν οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου τῆς νυκτὸς ἐκείνης. τῇ δ' ὅστε-

3 ἀπολύσων A pr. ut vid. | 4 θράκες N | 8 μεταβάντα A pr. | φησὶν NA pr. (corr. 2) | 9 ἀποθανεῖν] θ in ras. A | τὸν Ἡρώδην del. R. | 10 σκοπεῖτε] extremam lit. a m. 2 habet N | ὅτι οὐ Mr. an εἰ [μή]? | 12 κατ' αὐτὸν ante St. | αὐτ' ἐγὼ NA pr. | 14 κατασχόντες (ἡμεῖς) R. | 15 αὖ] ὁ m. 2 restauratum N | ὥρμισάμεθα N pr. (corr. 2) | 16 μετάβασις A pr. | 19 μάρτυρας R.] μαρτυρίας | 21 μετέβημεν N | 22 ἐκ om. N | 23 τὸ πάπαν pr. A, corr. τοπαράπαν | ἐκ om. A.

ραία, ἐπειδὴ ἀφανὴς ἦν ὁ ἀνὴρ, ἐζητεῖτο οὐδέν τι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ ὑπ' ἐμοῦ· καὶ εἴ τῳ τῶν ἄλλων ἐδόκει δεινὸν εἶναι, καὶ ἐμοὶ ὁμοίως. καὶ εἰς τε τὴν Μυτιλήνην ἐγὼ αἷτιος ἦ πεμφθῆναι ἄγ-
 24 γελον, καὶ τῇ ἐμῇ γνώμῃ ἐπέμπετο· καὶ ἄλλου οὐδενὸς ἐθέλοντος βαδίζειν, οὔτε τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου οὔτε τῶν αὐτῷ τῷ Ἡρώδῃ συμ- 5
 πλεόντων, ἐγὼ τὸν ἀκόλουθον τὸν ἐμαυτοῦ πέμπειν ἔτοιμος ἦ· καί-
 τοι οὐ δῆπου γε κατ' ἐμαυτοῦ μηνυτὴν ἔπεμπον εἰδώς. ἐπειδὴ δὲ ὁ
 ἀνὴρ οὔτε ἐν τῇ Μυτιλήνῃ ἐφαίνετο ζητούμενος οὔτ' ἄλλοθι οὐδα-
 μοῦ, πλοῦς τε ἡμῖν ἐγίγνετο, καὶ τᾶλλα ἀνήγετο πλοῖα ἅπαντα,
 ὥχόμην καὶ γὰρ πλέων. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχέσομαι. 10

MARTYRES.

25 Τὰ μὲν γενόμενα ταῦτ' ἐστίν· ἐκ δὲ τούτων ἤδη σκοπεῖτε τὰ εἰ-
 κότα. πρῶτον μὲν γὰρ πρὶν ἀνάγεσθαί με εἰς τὴν Αἶνον, ὅτε ἦν
 ἀφανὴς ὁ ἀνὴρ, οὐδεὶς ἠτιάσατό με ἀνθρώπων, ἤδη πεπυσμένων
 τούτων τὴν ἀγγελίαν· οὐ γὰρ ἂν ποτε ὥχόμην πλέων. ἀλλ' εἰς μὲν 15
 τὸ παραχρῆμα κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ γεγεννημένον τῆς τού-
 των αἰτιάσεως, καὶ ἅμα ἐγὼ ἔτι ἐπεδήμουν· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ τε ὥχό-
 μην πλέων καὶ οὗτοι ἐξ ἐπιβουλῆς συνέδεσαν ταῦτα καὶ ἐμνηχάνη-
 26 σαντο κατ' ἐμοῦ, τότε ἠτιάσαντο. λέγουσι δὲ ὡς ἐν μὲν τῇ γῇ ἀπέ-
 θανεν ὁ ἀνὴρ, καὶ γὰρ λίθον αὐτῷ ἐνέβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν, ὅς οὐκ 20
 ἐξέβην τὸ παράπαν ἐκ τοῦ πλοίου. καὶ τοῦτο μὲν ἀκριβῶς οὗτοι ἴσα-
 σιν· ὅπως δ' ἠφανίσθη ὁ ἀνὴρ, οὐδενὶ λόγῳ εἰκότι δύνανται ἀποφαί-
 νειν. δῆλον γὰρ ὅτι ἐγγύς που τοῦ λιμένος εἰκὸς ἦν αὐτὸ γίγνεσθαι,

3 καὶ εἰς γε? | ἡ „eram“ nusquam habent libri, ubique ἦν, excepto
 quidem loco VI 23 | 5 τῶν αὐτῷ] ὧν syllabae compendium restaur. m. 2
 N | 6 ἀκούλοθον A pr. | πέμπειν ut vid. A pr. | 7 γε post καίτοι prave
 collocatum A | κατεμαυτοῦ A pr. (corr. 2) | 9 τᾶλλα ἀνήγετο N, τᾶλλ'
 ἀνήγετο A | 10 πλέων A pr. (corr. 2) | 14 πεπυσμένον N male restaura-
 tus m. 2 | 18 συνέδεσαν] σαν in ras. A | 20 αὐτῷ ἐνέβαλον] ἐνέβαλον
 αὐτῷ A | οὐκ infra versum (in ima pag.) A | 21 το. ἀράπαν N pr. (π
 rest. m. 2) | 23 τοῦτο γίγνεσθαι A.

τοῦτο μὲν μεθύοντας τοῦ ἀνδρός, τοῦτο δὲ νύκτωρ ἐκβάντος ἐκ τοῦ πλοίου· οὔτε γὰρ αὐτοῦ κρατεῖν ἴσως ἂν ἐδύνατο, οὔτε τῷ ἀπάγοντι νύκτωρ μακρὰν ὁδὸν ἢ πρόφασιν ἂν εἰκότως ἐγίγνετο· ζητουμένου 27 δὲ τοῦ ἀνδρός δύο ἡμέρας καὶ ἐν τῷ λιμένι καὶ ἄπωθεν τοῦ λιμένος, 5 οὔτε ὀπτῆρ οὐδείς ἐφάνη οὔτε αἶμα οὔτε ἄλλο σημεῖον οὐδέν. καὶ ἔγωγε συγχωρῶ τῷ τούτων λόγῳ, παρεχόμενος μὲν τοὺς μάρτυρας ὥς οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου· εἰ δὲ καὶ ὥς μάλιστα ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου, οὐδενὶ τρόπῳ εἰκὸς ἦν ἀφανισθέντα λαθεῖν τὸν ἄνθρωπον, εἴπερ γε μὴ πάνυ πόρρω ἀπῆλθεν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. ἀλλ' ὥς κατ- 28 10 ἐποντώδη λέγουσιν. ἐν τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἦν τὸ πλοῖον. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξηυρέθη; καὶ μὴν εἰκὸς γε ἦν καὶ σημειῖον τι γενέσθαι ἐν τῷ πλοίῳ ἀνδρός τεθνεώτος καὶ ἐκβαλλομένου νύκτωρ. νῦν δ' ἐν μὲν ᾧ ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ οὗ ἐξέβαινεν, ἐν τούτῳ φασὶν εὑρεῖν σημεία, ἐν ᾧ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι μὴ ἀποθανεῖν 15 τὸν ἄνδρα· ἐν ᾧ δὲ κατεποντώδη, οὐχ ἡὔρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον οὔτε σημεῖον οὐδέν. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχήσομαι.

MARTYPEΣ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ μὲν φροῦδος ἦ πλέων εἰς τὴν Αἴνον, τὸ δὲ πλοῖον 29 ἦκεν εἰς τὴν Μυτιλήνην ἐν ᾧ ἐγὼ καὶ ὁ Ἡρώδης | ἐπλέομεν, πρῶ- 133 20 τον μὲν εἰσβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἡρεύων, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἶμα ἡὔρον,

5 Pollux II 57: Ἀντιφῶν δὲ καὶ τὸ ὀφόμενον εἶπε, καὶ τῇ ὄψει ἡγουν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ὀπτῆρ, καὶ ἄοπτα. | 18 Harpocratio: φροῦδος Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου ἀντὶ τοῦ ἐκποδῶν.

2 αὐτοῦ libri | 4 καὶ ἐν] ἐν A | ἄποθεν N | 5 ὀπτῆρ A pr. | οὐδ' αἶμα οὐτ' ἄλλο A | 7 νν. εἰ δὲ καὶ — πλοίου in marg. scripta ead. m. N | 9 γε om. A | 10 ἐν τινι NA pr. (corr. 2) | 13 νῦν δὲ μὲν ᾧ A pr., corr. 2 νῦν δὲ ἐν ᾧ μὲν | 14 ὁμολογοῦσι μὴ Fr.] μὴ ὁμολογῶσιν NA pr., corr. μὴ ὁμολογοῦσιν | 16 παραστήσομαι libri. corr. Bk. coll. § 24 | 18 μὲν φροῦδος] φροῦδος μὲν A | 19 ὁ om. A | 20 ἐπειδὴ τι αἶμα Ald.

ἐνταῦθα ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς τοῦτο οὐκ ἐνεχώρει, ἀλλ' ἐφαίνετο [τῶν] προβάτων ὃν αἵμα, ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου συλλαβόντες ἐβασάνιζον τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ὃν μὲν τότε παραχρῆμα ἐβασάνισαν, οὗτος μὲν οὐδὲν εἶπε περὶ ἐμοῦ φλαυρον· ὃν δ' ἡμέραις ὕστερον πολλαῖς ἐβασάνισαν, ἔχοντες παρὰ σφίσιν 5 αὐτοῖς τὸν προσθεν χρόνον, οὗτος ἦν ὁ πεισθεὶς ὑπὸ τούτων καὶ καταψευσάμενος ἐμοῦ. παρέξομαι δὲ τούτων τοὺς μάρτυρας.

MARTYRES.

31 Ὡς μὲν ὕστερον τοσοῦτῳ χρόνῳ ὁ ἀνὴρ ἐβασανίσθη, μεμαρτύρηται ὑμῖν· προσέχετε δὲ τὸν νοῦν αὐτῇ τῇ βαςάνῳ, οἷα γεγένηται. 10 ὁ μὲν γὰρ δούλος ᾧ ἴσως οὗτοι τοῦτο μὲν ἐλευθερίαν ὑπέσχοντο, τοῦτο δ' ἐπὶ τούτοις ἦν παύσασθαι κακούμενον αὐτόν, ἴσως ὑπ' ἀμφοῖν πεισθεὶς κατεψεύσατό μου, τὴν μὲν ἐλευθερίαν ἐλπίσας οἴσασθαι, τῆς δὲ βαςάνου εἰς τὸ παραχρῆμα βουλόμενος ἀπηλλάχθαι. 32 οἶμαι δ' ὑμᾶς ἐπίστασθαι τοῦτο, ὅτι ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς 15 βαςάνου, πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν ὅτι ἂν ἐκείνοις μέλλωσι χαριεῖσθαι· ἐν τούτῳ γὰρ αὐτοῖς ἐστὶν ἡ ὠφέλεια, ἄλλως τε καὶ μὴ παρόντες τυγχάνωσιν ὧν ἂν καταψεύδωνται. εἰ γὰρ ἐγὼ μὲν ἐκέλευον αὐτόν στρεβλοῦν ὡς οὐ τάληθ' ἔγοντα, ἴσως ἂν ἐν αὐτῷ τούτῳ ἀπετρέπετο μηδὲν κατ' ἐμοῦ καταψεύδεσθαι, νῦν δὲ αὐ- 20 τοὶ ἦσαν καὶ βασανισταὶ καὶ ἐπιτιμηταὶ τῶν σφίσι αὐτοῖς συμφερόντων. 33 ἕως μὲν οὖν μετὰ χρηστῆς ἐλπίδος ἐγίγνωσκε μου καταψευσάμενος, τούτῳ δισχυρίζετο τῷ λόγῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐγίγνωσκεν ἀποθα-

2 τῶν del. R. | 6 καὶ ft. om. A pr. (post παρέξομαι δὲ transponebat καὶ R.) | 9 τοσοῦτῳ R.] τούτῳ τῷ | 11 γὰρ supra versum A | 12 ὑπ'] ἐπ' A pr. (corr. 2) | ἀμφοῖν] x̄ evanuit N | 13 ἐλευθερίαν] ἐλευθέρως A pr. (σ incertum) | ἐλπίσας] acc. add. m. 2 A | 14 εἷς (γε) τὸ π.? | ἀπηλλάχθαι sine acc. N | 15 ἧ post πλεῖστον addi maluit R., post βαςάνου D. praestat addere post ἂν, si abesse nequit | 16 ὅτι ἂν Ald.] ὅταν | 17 τούτῳ S.] τούτοις | 18 παρόντες pro παροντες A pr. | τυγχάνουσιν A pr. | κατάψωνται A pr. (εὐδ supra vers.) | 19 μὲν deletum A | οὐτ' ἄληθ' N pr. A pr. | 21 σφίσιν A | 22 χρηστῆς τῆς ἐλπίδος A | κατεψευσάμενος N pr. (corr. 2). «num κατεψευσμένος?» Bl.

νούμενος, ἐνταῦθ' ἤδη τῇ ἀληθείᾳ ἐχρήτο, καὶ ἔλεγεν ὅτι πεισθεῖη
 ὑπὸ τούτων ἐμοῦ καταψεύδεσθαι. διαπειραθέντα δ' αὐτόν τὰ ψευδῇ ³⁴
 λέγειν, ὕστερον δὲ τάληθῃ λέγοντα, οὐδέτερά ὠφέλησεν, ἀλλ' ἀπέ-
 κτειναν ἄγοντες τὸν ἄνδρα, τὸν μηνυτὴν ᾧ πιστεύοντες ἐμὲ διώκουσι,
 5 τὸνναντίον ποιήσαντες ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς
 μηνυταῖς τοῖς μὲν ἐλευθέρους χρήματα διδόντες, τοὺς δὲ δούλους ἐλευ-
 θεροῦσιν· οὗτοι δὲ θάνατον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεάν ἀπέδοσαν, ἀπα-
 γορευόντων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν μὴ ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα πρὶν
 [ἂν] ἐγὼ ἔλθοιμι. δῆλον οὖν ὅτι οὐ τοῦ σώματος αὐτοῦ χρεία ἦν ³⁵
 10 αὐτοῖς, ἀλλὰ τῶν λόγων· ζῶν μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς αὐτῆς βασά-
 νου ἰὼν ὑπ' ἐμοῦ κατήγορος ἂν ἐγίγνετο τῆς τούτων ἐπιβουλῆς,
 τεθνεὺς δὲ τὸν μὲν ἔλεγχον τῆς ἀληθείας ἀπεστέρει δι' αὐτοῦ τοῦ
 σώματος ἀπολλυμένου, τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις ὑπ' ἐκείνου
 ὡς ἀληθέσιν οὖσιν ἐγὼ ἀπολλυμαι. τούτων δὲ μάρτυράς μοι κάλει.

15

(ΜΑΡΤΥΡΕΣ.)

Ἐχρῆν μὲν γὰρ αὐτούς, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἐνθάδε παρέχοντας τὸν ³⁶
 μηνυτὴν αὐτόν ἀπελέγχειν ἐμέ, καὶ αὐτῷ τούτῳ χρῆσθαι ἀγωνί-
 σματι, ἐμφανῇ παρέχοντας τὸν ἄνδρα καὶ κελεύοντας βασανίζειν,
 ἀλλὰ μὴ ἀποκτείνειν. φέρε γὰρ δὴ ποτέρῳ νῦν χρήσονται τῶν λό-
 20 γων; πότερά ᾧ πρῶτον εἶπεν ἢ ᾧ ὕστερον; καὶ πότερ' ἀληθὴ ἐστίν,
 ὅτ' ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον ἢ ὅτ' οὐκ ἔφη; εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ εἰ- ³⁷
 κότος ἐξετασθῆναι δεῖ τὸ πρᾶγμα, οἱ ὕστεροι λόγοι ἀληθέστεροι φαί-
 νονται. ἐψεύδετο μὲν γὰρ ἐπ' ὠφελείᾳ τῇ ἑαυτοῦ, ἐπειδὴ δὲ

1 ἐνταῦτ' A pr. (corr. 2) | πειθεῖη N pr. (corr. 2) | 2 καταψεύδεσθαι
 N | 3 ὕστερον μὲν A pr. | ὠφέλησεν R.] ὠφέλησαν | 5 ἄνθρωποι A pr.
 (corr. 2) | 7 δωρεάν libri | ἀπογορευόντων A | 9 ἂν del. D. | σώματος
 αὐτοῦ ex σώματος A | 12 ἀπεστέρει ἐμὲ διὰ τοῦ σ. ἀπ. R. | 14 ἐγὼ
 ἀπόλλυμαι] ἐγὼ ἀπόλλ in ras. maiore A | 15 titulum add. R. | 16 μὲν
 om. N | ἐνθάδε παρέχοντας] literis ε παρ evanidis m. 2 substituit ε κτ
 (i. e. κατ) N | 17 αὐτόν] οὕτως? | τούτῳ] τούτ rest. m. 2 N | 19 φέρε]
 ρ rest. m. 2 N | τῶν] τῷ A pr. (corr. 2) | 20 πρότερα A pr. | πρῶτον]
 evanuit accentus N | posterius ὧ supra vers. A | 21 εἰκότως A pr.

τῷ ψεύδεσθαι ἀπώλλυτο, ἡγήσατο τάληθῃ κατειπὼν διὰ τοῦτο σωθῆναι
 ἄν. τῆς μὲν οὖν ἀληθείας οὐκ ἦν αὐτῷ τιμωρός οὐδεὶς· οὐ γὰρ παρ-
 ὦν ἐγὼ ἐτύγχανον, ὥπερ σύμμαχος ἦν ἡ ἀλήθεια τῶν ὑστέρων
 λόγων· τοὺς δὲ προτέρους λόγους τοὺς κατεψευσμένους ἦσαν οἱ ἀφα-
 38 νιοῦντες ὥστε μηδέποτε εἰς τὸ ἀληθὲς καταστῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι δ
 κατ' ὧν ἂν μηνύῃ τις, αὐτοὶ κλέπτουσι τοὺς μηνύοντας κατ' ἀφανί-
 134 ζουσιν· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οἱ ἀπάγοντες καὶ | ζητοῦντες τὸ πρᾶγμα τὸν
 κατ' ἐμοῦ μηνυτὴν ἠφάνισαν. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἠφάνισα ἢ
 μὴ ἠθελον ἐκδοῦναι τούτοις ἢ ἄλλον τινὰ ἔφευγον ἔλεγχον, αὐτοῖς
 ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις εἰς τὰ πράγματα ἐχρῶντο καὶ ἦν ταῦτα αὐ- 10
 τοῖς μέγιστα τεκμήρια κατ' ἐμοῦ· νῦν δέ, ὅποτε αὐτοὶ οὗτοι προκα-
 λουμένων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ταῦτ' ἔφυγον, ἐμοὶ δήπου κατὰ τού-
 των εἶναι χρὴ ταῦτα τεκμήρια, ὥς οὐκ ἀληθῇ τὴν αἰτίαν ἐπέφερον
 ἦν ἡτιῶντο.
 39 "Ἐτι δὲ καὶ τάδε λέγουσιν, ὡς ὠμολόγει ὁ ἄνθρωπος βασανιζό- 15
 μενος συναποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. ἐγὼ δέ φημι ταῦτα μὲν οὐ λέγειν
 αὐτόν, ὅτι δὲ ἐξαγάγοι ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ ὅτι ἤδη
 τεθνεῶτα αὐτόν ὑπ' ἐμοῦ συνανελὼν καὶ ἐνθεὶς εἰς τὸ πλοῖον κατα-
 40 ποντώσειε. καίτοι σκέψασθε ὅτι πρῶτον μὲν, πρὶν ἐπὶ τὸν τροχὸν
 ἀναβῆναι, ὁ ἀνὴρ μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο 20
 καὶ ἀπέλυέ με τῆς αἰτίας· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀνέβη, τῇ
 ἀνάγκῃ χρώμενος ἤδη κατεψεύδετό μου, βουλόμενος ἀπηλλάχθαι
 41 τῆς βασάνου· ἐπειδὴ δὲ ἐπαύσατο βασανιζόμενος, οὐκέτι ἔφη με
 τούτων εἰργάσθαι οὐδέν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον ἀπώμωξεν ἐμέ τε καὶ

1 τὸ ψεύδεσθαι NA pr. (corr. 2). an (διὰ) τὸ ψ.? | διὰ τούτου A
 corr. 2 | 3 σύμμαχος] prius μ supra vers. A | 4 ἦσαν οἱ
 ἀφανιοῦντες post καταστῆναι collocat S. | 6 ἂν μηνύῃ τις N, μηνύῃ ἂν,
 τις A pr., corr. 2 μηνύῃ ἂν τις | οὗτοι κλ. R. | κατ' N, κατὰ A | 7 οὗ-
 τοι δὲ αὐτοὶ Gebauer probata supra Reiskii coni. | 10 ἂν Spengel] δὴ |
 13 ταῦτα Bk.] ταῦτα τὰ (ταῦτά ταῦτα Fuhr) | 14 ἡτιῶντο D.] ὦντο
 (i subscr. a m. 2 habet A) | 15 ὁμολογεῖ N | 17 ἐξαγάγοι Baiter] ἐξάγει
 NA pr., corr. ἐξάγοι | 18 συνανελὼν Mr.] συνελὼν N, om. A | καὶ ἐνθεὶς]...
 ενθεὶς A eraso ut vid. καὶ | καταποντώσειεν pr. N ut vid. | 19 σκέψασθε
 ὅτι πρῶτον μὲν] σκέψασθε ὅτι A pr. | 24 ἀλλ' αὐτὸ τούναντίον?

αὐτὸν ὡς ἀδίκως ἀπολλυμένους, οὐ χάριτι τῇ ἐμῇ — πῶς γάρ; ὅς γε κατεψεύσατο —, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς καὶ βεβαιῶν τοὺς πρώτους λόγους ὡς ἀληθεῖς εἰρημένους. ἔπειτα δὲ ὁ ἑταίρος ἄνθρωπος, ὁ ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ πλέων καὶ παρῶν διὰ τέλους 5 καὶ συνών μοι, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος τοῖς μὲν πρώτοις καὶ τοῖς ὕστερον λόγοις τοῖς τοῦ ἀνθρώπου συνεφέρετο ὡς ἀληθέσιν εἰρημένοις — διὰ τέλους γάρ με ἀπέλυε — τοῖς δὲ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ λεγομένοις, οὓς ἐκεῖνος ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθείᾳ ἔλεγε, τούτοις δὲ διεφέρετο. ὁ μὲν γάρ ἐκβάντα μ' ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου ἀποκτεῖναι τὸν ἄν- 10 δρα, καὶ αὐτὸς ἤδη τεθνεῶτα συνανελεῖν μοι· ὁ δὲ τὸ παράπαν οὐδ' ἐκβῆναί μ' ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου. καίτοι τὸ εἰκὸς σύμμαχόν μοι ἐστίν. 13 οὐ γὰρ δήπου οὕτω κακοδαίμων ἐγώ, ὥστε τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα προνοησάμην μόνος, ἵνα μοι μηδεὶς συνειδείῃ, ἐν ᾧ μοι ὁ πᾶς κίνδυνος ἦν, ἤδη δὲ πεπραγμένου μοι τοῦ ἔργου μάρτυρας καὶ 15 συμβούλους ἐποιοῦμην. καὶ ἀπέθανε μὲν ὁ ἀνὴρ οὕτωσι ἐγγὺς τῆς 44 θαλάσσης καὶ τῶν πλοίων, ὡς ὁ τούτων λόγος ἐστίν· ὑπὸ δὲ ἐνός ἀνδρός ἀποθνήσκων οὔτε ἀνέκραγεν οὔτ' αἰσθησιν οὐδεμίαν ἐποίησεν οὔτε τοῖς ἐν τῇ γῇ οὔτε τοῖς ἐν τῷ πλοίῳ; καὶ μὴν πολλῷ πλέον γε ἀγνοεῖν ἔστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἐπ' ἀκτῆς ἢ κατὰ πόλιν· καὶ 20 μὴν ἔτι ἐγρηγορότων φασὶν ἐκβῆναι τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου. ἔπειτα 45 ἐν τῇ γῇ μὲν ἀποθανόντος, ἐντιθεμένου δὲ εἰς τὸ πλοῖον, οὔτε ἐν τῇ γῇ σημείον οὐδὲν ἐφάνη οὔτε ἐν τῷ πλοίῳ, νύκτωρ μὲν ἀναιρεθέντος, νύκτωρ δ' ἐντιθεμένου εἰς τὸ πλοῖον. ἢ δοκεῖ ἂν ὑμῖν ἄνθρωπος δύνασθαι ἐν τοιοῦτῳ πράγματι ὦν τά τε ἐν τῇ γῇ ὄντα 25 ἀναξύσαι καὶ τὰ ἐν τῷ πλοίῳ ἀποσπογγίσαι, ἃ οὐδὲ μεθ' ἡμέραν (ἂν) τις οἶός τε ἐγένετο, ἔνδον ὦν αὐτοῦ καὶ μὴ πεφοβημένος, τὸ

1 αὐτὸν libri | ἀδίκους N | 4 ὁ om. A | 7 εἰρημένοις] . . σι A pr., corr. οὔσι | δια A pr. (corr. 2) | τοῖς δ' ἐπὶ A | 9 με ἔφη A | 10 συνανελεῖν N | οὐδ' ἐκβῆναί μ' ἔφη] ἔφη οὐκ ἐκβῆναι με A | 13 μόνος in ras. A. (pr. fuit ni fallor ὁμως) | 15 ὁ om. A (ἀνὴρ S.) | οὕτωσι Bl. | 17 ἀνέκραγεν A pr. | 18 ἐν τῷ πλοίῳ] „in navibus“ vertit R. | πλέον γεγωνεῖν Cobet, (ἐπὶ) πλέον γε ἀκούειν Schoemann, (ἐπὶ) πλέον γεγωνεῖν Fuhr | 22 οὐδὲν Hi.] οὐδὲ αἶμα | 24 τά τ' ἐν A | 25 ἀνασπογγίσαι N | 26 ἂν hic add. Baiter, post ἐγένετο D. | αὐτοῦ N | πεφοβημένος ex πεφομένος A.

46 παράπαν ἀφανίσαι; ταῦτα, ὦ ἄνδρες, πῶς εἰκότα ἐστίν; ὁ δὲ καὶ
 μάλιστα (δεῖ) ἐνθυμεῖσθαι, — καὶ μή μοι ἄχθεσθε, ἂν ὑμᾶς πολλα-
 κίς ταῦτά διδάξω· μέγας γὰρ ὁ κίνδυνος ἐστίν, καθ' ὃ τι δ' ἂν
 ὑμεῖς ὀρθῶς γινώτε, κατὰ τοῦτο σώζομαι, καθ' ὃ τι δ' ἂν ψευ-
 σθῇτε τάληθοῦς, κατὰ τοῦτο ἀπόλλυμαι. μὴ οὖν ἐξέλῃται τοῦτο 5
 ὑμῶν μηδεὶς, ὅτι τὸν μηνυτὴν ἀπέκτειναν, καὶ διετείναντο αὐτὸν μὴ
 εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς, μηδ' ἐμοὶ ἐγγενέσθαι παρόντι ἄξει τὸν ἄνδρα καὶ
 47 βασανίσαι αὐτόν. καίτοι πρὸς τούτων ἦν τοῦτο. νῦν δὲ πριάμενοι
 τὸν ἄνδρα, ἰδίᾳ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέκτειναν, τὸν μηνυτὴν, οὔτε τῆς
 185 πόλεως ψηφισαμένης, οὔτε αὐτόχειρα ὄντα τοῦ | ἀνδρός. ὃν ἐχρῆν 10
 δεδεμένον αὐτοὺς φυλάσσειν, ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς ἐξεγγυῆσαι, ἢ
 τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις παραδοῦναι, καὶ ψῆφον περὶ αὐτοῦ γενέ-
 σθαι. νῦν δὲ αὐτοὶ καταγνόντες τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός ἀπεκτεί-
 νατε· ὁ οὐδὲ πόλει ἐξεστίν, ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι.
 καὶ τῶν μὲν [ἄλλων] λόγων τῶν ἐκείνου τουτουσί κριτὰς ἠξιώσατε 15
 48 γενέσθαι, τῶν δὲ ἔργων αὐτοὶ δικασταὶ ἐγένεσθε. καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς
 δεσπότας ἀποκτείναντες, ἐὰν ἐπ' αὐτοφῶρῳ ληφθῶσιν, οὐδ' οὗτοι
 ἀποθνήσκουσιν ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων, ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐ-
 τοὺς τῇ ἀρχῇ κατὰ νόμους ὑμετέρους πατρίους. εἴπερ γὰρ καὶ μαρ-
 τυρεῖν ἐξεστὶ δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότη, 20
 ἂν δοκῇ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος ἴσον δύναται τῷ
 δούλῳ ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύθερον, εἰκὸς τοι καὶ ψῆφον γενέσθαι
 περὶ αὐτοῦ ἦν, καὶ μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. ὥστε

6 Harpocratio: διετείνοντο· ἰδίως Ἀντιφῶν τοῦτ' ἔταξεν ἐν τῷ
 περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου, ἀντὶ τοῦ διὰ συντόνου σπουδῆς ἀπηνήσαντο.
 eadem fere (etiam διετείνοντο pro διετείναντο) habent Cramerī Anecd.
 Oxon. II p. 492, Suidas, Zonaras.

2 δεῖ add. A corr. 2 | ἐνθυμεῖσθε N (ἐνθυμεῖσθαι A pr. teste Siggio) |
 3 ταῦτα libri. corr. St. | ἐστι A | 5 ἐξελεῖται NA pr. (corr. 2) | κατὰ A
 pr. (corr. 2) | 7 ἄξει | ἐλέγξει D. | 13 τὸν abesse malim cum Nauckio |
 15 ἄλλων del. D. | 16 ἐγένεσθε Schoell] γίνεσθε (R. ἐγίνεσθε) | 18 θνήσ-
 κουσιν A | 19 κολασθῆναι ante κατὰ νόμους desid. R. | (τοὺς) ὑμετέ-
 ρους? | 22 τῷ ἐλεύθερον R.] τὸν ἐλεύθερον.

πολλῶ ἂν δικαιότερον ὑμεῖς ἐκρίνεσθε ἢ ἐγὼ νῦν φεύγω ὑφ' ὑμῶν ἀδίκως.

Σκοπεῖτε δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῖν λόγοιιν τοῖν ἀνδροῖν ἑκατέροιιν 49
τοῖν βασανισθέντοιιν τὸ δίκαιον καὶ τὸ εἰκός. ὁ μὲν γάρ δοῦλος δύο
5 λόγῳ ἔλεγε· τοτὲ μὲν ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ ἔφη·
ὁ δὲ ἐλεύθερος οὐδέπω νῦν εἴρηκε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον οὐδέν, τῇ αὐτῇ
βασάνῳ βασανιζόμενος. τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ ἐλευθερίαν προ- 50
τείναντας ὥσπερ τὸν ἕτερον πείσαι· τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἐβού-
λετο κινδυνεύων πάσχειν ὃ τι δέοι. ἐπεὶ τό γε συμφέρον καὶ οὗτος
10 ἠπίστατο, ὅτι τότε παύσοιτο στρεβλούμενος, ὁπότε εἴποι τὰ τούτοις
δοκοῦντα. ποτέρῳ οὖν εἰκός ἐστι πιστεῦσαι, τῷ διὰ τέλους τὸν αὐ-
τὸν αἰεὶ λόγον λέγοντι, ἢ τῷ τοτὲ μὲν φάσκοντι τοτὲ δ' οὐ; ἀλλὰ
καὶ ἄνευ βασάνου τοιαύτης οἱ τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λό-
γους λέγοντες πιστότεροί εἰσι τῶν διαφορομένων σφίσιν αὐτοῖς. ἔπειτα 51
15 δὲ καὶ ἐκ τῶν λόγων τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερὶς ἑκατέροις ἂν εἴη, τού-
τοις μὲν τὸ φάσκειν, ἐμοὶ δὲ τὸ μὴ φάσκειν, ἔκ τε ἀμφοῖν τοῖν ἀν-
δροῖν τοῖν βασανισθέντοιιν· ὁ μὲν γὰρ ἔφησεν, ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξαρ-
νος ἦν. καὶ μὲν δὴ τὰ ἐξ ἴσου γεγόμενα (πρὸς) τοῦ φεύγοντός ἐστι
μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος, εἴπερ γε καὶ τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἴσου
20 γιγνόμενος τὸν φεύγοντα μᾶλλον ὠφελεῖ ἢ τὸν διώκοντα.

Ἡ μὲν βάσανος, ὦ ἄνδρες, τοιαύτη γεγέννηται, ἣ οὗτοι πιστεύ- 52
οντες εὖ εἰδέναι φασὶν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανόντα τὸν ἄνδρα. καίτοι τὸ
παράπαν ἔγωγ' ἂν εἴ τι συνήδῃ ἐμαυτῷ καὶ εἴ τι ἐμοὶ τοιοῦτον εἰρ-
γαστο, ἢ φάνισ' ἂν τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτε ἐπ' ἐμοὶ ἦν τοῦτο μὲν εἰς τὴν

1 δικαιοτ. ὑμεῖς] ὑμεῖς δικαιοτ. A | ἐκρίνεσθε Bl.] κρίνεσθε | 3 δὲ x, δὴ
NA | 4 δύο A | 5 τότε utrobique A pr. (corr. 2) | 6 φλαῦρον· οὐδ' ἐν τῇ
libri. corr. Ald. | 7 προτείεντας A teste Siggio | 9 πᾶσχειν] παρασχεῖν A
pr. | συμφερον sine acc. N | 10 πύσαιτο libri. corr. Madvig | 12 αἰεὶ om.
A pr., add. in mg. ante λέγοντι | τότε μὲν N | 13 αὐτῶν] ἄλλων A pr. |
14 σφίσιν αὐτοῖς N pr. | 15 ἑκατέροις ἂν εἴη Bl.] ἑκατέρῳ ἴσον, εἰ N, ἑκα-
τέρῳ ἴσον εἰς A pr., corr. 2 ἑκατέρῳ ἴση ἐστί | τούτοις μὲν τὸ A corr. 2,
τοῦτον μέντοι NA pr. | 18 πρὸς add. Hi. | 20 γεγόμενος A | 21 τοιαύτη
ἐγένετο A | 23 συνήδῃ libri (συνήδῃ A corr. 2) | εἴ τι ἐμοὶ] εἴ τ' ἐμοὶ
NA pr. (corr. 2).

Αἶνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοί, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἡπειρον διαβιβάσαι, καὶ
 53 μὴ ὑπολείπεσθαι μηνυτάς κατ' ἐμαυτοῦ τοὺς συνειδότας. φασὶ δὲ
 γραμματεῖδιον εὑρεῖν ἐν τῷ πλοίῳ, ὃ ἔπεμπον ἐγὼ Λυκίνῳ, ὡς ἀπο-
 κτείναιμι τὸν ἄνδρα. καίτοι τί ἔδει με γραμματεῖδιον πέμπειν, αὐ-
 τοῦ συνειδότος τοῦ τὸ γραμματεῖδιον φέροντος; ὥστε τοῦτο μὲν σα- 5
 φέστερον αὐτὸς ἐμελλεν ἐρεῖν ὁ εἰργασμένος, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἔδει
 κρύπτειν αὐτόν· ἃ γὰρ μὴ οἶόν τε εἰδέναι τὸν φέροντα, ταῦτ' ἂν τις
 54 μάλιστα συγγράφας πέμψειεν. ἔπειτα δὲ ὁ τι μὲν μακρὸν εἴη πρᾶγ-
 μα, τοῦτο μὲν ἂν τις ἀναγκασθεῖη γράφαι τοῦ μὴ διαμνημονεύειν
 τὸν ἀπαγγέλλοντα ὑπὸ πλήθους· τοῦτο δὲ βραχὺ ἦν ἀπαγγεῖλαι, ὅτι 10
 τέδνηκεν ὁ ἀνὴρ. ἔπειτα ἐνθυμεῖσθε ὅτι διάφορον (μὲν) ἦν τὸ γραμ-
 ματεῖδιον τῷ βασανισθέντι, διάφορος δ' ὁ ἄνθρωπος τῷ γραμματει-
 δίῳ. ὁ μὲν γὰρ βασανιζόμενος αὐτὸς ἔφη ἀποκτείναι, τὸ δὲ γραμμα-
 55 τεῖδιον ἀνοιχθὲν ἐμὲ τὸν ἀποκτείναντα ἐμήνυε. καίτοι ποτέρῳ χρῆ
 πιστεῦσαι; τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οὐχ ἡὔρον ἐν τῷ πλοίῳ ζητοῦντες τὸ 15
 γραμματεῖδιον, ὕστερον δέ. τότε μὲν γὰρ οὐπω οὕτω ἐμεμηχάνητο
 αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὁ πρότερος βασανισθεὶς οὐδὲν ἔλεγε
 κατ' ἐμοῦ, τότε εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ πλοῖον τὸ γραμματεῖδιον, ἵνα
 56 136 ταύτη γ' ἔχοιεν ἐμοὶ τὴν | αἰτίαν ἐπιφέρειν· ἐπειδὴ δὲ ἀνεγνώσθη
 τὸ γραμματεῖδιον καὶ ὁ ὕστερος βασανιζόμενος οὐ συνεφέρετο τῷ 20
 γραμματείδιῳ, οὐκέτι οἶόν τ' ἦν ἀφανίσαι τὰ ἀναγνωσθέντα. εἰ γὰρ
 ἡγήσαντο τὸν ἄνδρα πείσειν ἀπὸ πρώτης καταψεύδεσθαι μου, οὐκ

1 ἀπάγων NA pr. (corr. 2) | ἅμα ἐμοί] ἐμοὶ pro ἅμα ἐ' A pr. | 3
 γραμματεῖδιον libri ubique. corr. Bk. | 4 γραμματεῖδιον A | 5 post φέροντος
 libri inserunt τίνος γε δὴ ἔνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὔτε γὰρ ἔχθρα
 οὐδεμία ἦν ἐμοὶ χάκινω, quae verba infra p. 61,4 collocavit Ald. | 6 αὐ-
 τὸς R.] αὐτοῖς | ἐρεῖν] εὑρεῖν N | 7 κρύπτειν αὐτά libri. corr. Ald. | 8
 πέμ. εἰεν A pr. | 9 τούτου NA pr. (corr. 2) | μὲν om. A | τῷ μὴ A
 corr. 2 | 11 διάφορον R.] διαφέρον | μὲν add. J. | 12 τῷ γραμματεῖ N,
 τῷ γραμματίῳ A, τῷ γραμματείδιῳ R. | 13 γραμματίον A (γραμματεῖον
 Bk.) | 14 προτέρῳ A pr. | τὸν ἀποκτείναντα (ὄντα)? | 15 ζητοῦντες] prius
 τ in ras. A (pr. ζηλοῦντες?) | 16 οὕτως A | 17 πρότερον A | 19 ταύτη
 γ' J.] ταύτην | 21 οὐκέτ' A | ἀναγνωσθέντα] γν in ras. A.

ἄν ποτ' ἐμνηχάνησαντο τὰ ἐν τῷ γραμματειδίῳ. καὶ μοι μάρτυρας
τούτων κάλει.

MARTYRES.

- Τίνος γε δὴ ἔνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὔτε γὰρ ἔχθρα οὐδε- 57
5 μία ἦν ἐμοὶ κάκείνῳ. λέγειν δὲ τολμῶσιν ὡς ἐγὼ χάριτι τὸν ἄνδρα
ἔκτεινα. καὶ τίς πώποτε χαριζόμενος ἐτέρῳ τοῦτο εἰργάσατο; οἶμαι
μὲν γὰρ οὐδένα, ἀλλὰ δεῖ μεγάλην τὴν ἔχθραν ὑπάρχειν τῷ τοῦτο
μέλλοντι ποιήσῃν, καὶ τὴν πρόνοιαν ἐκ πολλοῦ φανεράν εἶναι ἐπι-
βουλευομένην. ἐμοὶ δὲ κάκείνῳ οὐκ ἦν ἔχθρα οὐδεμία. εἶεν, ἀλλὰ 58
10 δείσας περὶ ἑμαυτοῦ μὴ αὐτός παρ' ἐκείνου τοῦτο πάθοιμι; καὶ γὰρ
ἂν τῶν τοιούτων ἕνεκά τις ἀναγκασθεῖη τοῦτο ἐργάσασθαι. ἀλλὰ
οὐδὲν μοι τοιοῦτον ὑπῆρχτο εἰς αὐτόν. ἀλλὰ χρήματα ἐμελλον λή-
ψεσθαι ἀποκτείνας αὐτόν; ἀλλ' οὐκ ἦν αὐτῷ. ἀλλὰ σοὶ μᾶλλον ἐγὼ 59
τὴν πρόφασιν ταύτην ἔχοιμ' ἂν εἰκότως μετὰ τῆς ἀληθείας ἀναθεῖ-
15 ναι, ὅτι χρημάτων ἕνεκα ζητεῖς ἐμὲ ἀποκτείνειν, μᾶλλον ἢ σὺ ἐμοὶ
ἐκείνον· καὶ πολὺ ἂν δικαιότερον ἀλοίης σὺ φόνου ἐμὲ ἀποκτείνας ὑπὸ
τῶν ἐμοὶ προσηκόντων, ἢ ἐγὼ ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν ἐκείνου ἀναγκαίων.
ἐγὼ μὲν γὰρ σου φανεράν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδείκνυμι, σὺ δὲ
με ἐν ἀφανεῖ λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι.
- 20 Ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω, ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμίαν ἔχει 60
ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα· δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ Λυκίνου ἀπολογήσασθαι,
ὡς ἔοικεν, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον, ὡς οὐδὲ ἐκείνον εἰκότως αἰτι-
ῶνται. λέγω τοίνυν ὑμῖν ὅτι ταῦτά ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς ἐκείνον ἅπερ
ἐμοί· οὔτε γὰρ χρήματα ἦν αὐτῷ ὁπόθεν ἂν ἔλαβεν ἀποκτείνας ἐκεῖ-
25 νον, οὔτε κίνδυνος αὐτῷ ὑπῆρχεν οὐδεὶς ὄντινα διέφευγεν ἀποθανόν-

4 cf. p. 60,5 | 5 καὶ ἐκείνῳ A | 6 ἀπέκτεινα Weidner | 8 πολλοῦ
Pahle] πολλῶν | φαν. εἶναι] εἶναι φαν. A. Pahle delet φανεράν et post ma-
vult ἐπιβεβουλευμένην | 11 ἀλλ' A | 12 vv. ἀλλὰ χρήματα — οὐκ ἦν
αὐτῷ huc transp. D. legebantur supra (9) post ἔχθρα οὐδεμία | 15 σὺν
ἐμοὶ NA pr. | 16 (ὅτι) ἐκείνον R. | ἀλοίης sine acc. A | σὺ Mr.] τοῦ (σὺ
τοῦ Ald.) | 18 σου J.] σοι | 20 αὐτῷ N | πρόφασιν οὐδεμία ὑπῆρχεν? | 21
δέ om. N | 22 αὐτοῦ A pr. et ft. N pr. | οὐδ' ἐκείνον A | 24 αὐτῷ suspoc-
tum Nauekio.

61 τος ἐκείνου. τεκμήριον δὲ μέγιστον ὡς οὐκ ἐβούλετο αὐτὸν ἀπολέ-
σαι· ἐξόν γὰρ αὐτῷ ἐν ἀγῶνι καὶ κινδύνῳ μεγάλῳ καταστήσαντι
μετὰ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων ἀπολέσαι ἐκείνον, εἶπερ προωφείλετο
αὐτῷ κακόν, καὶ τό τε ἴδιον τὸ αὐτοῦ διαπράξασθαι καὶ τῇ πολει τῇ
ὑμετέρα χάριν καταθέσθαι, εἰ ἐπέδειξεν ἀδικοῦντα ἐκείνον, οὐκ ἤξιω- 5
σεν, ἀλλ' οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τοῦτον. καίτοι καλλίων γε ἦν ὁ κίνδυνος
αὐτῷ.

MARTYPEΣ.

62 Ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα μὲν ἀφῆκεν αὐτόν· οὐ γὰρ ἔδει κινδυνεύειν
αὐτόν περὶ τε αὐτοῦ καὶ περὶ ἐμοῦ· ἐνταῦθα δ' ἐπεβούλευεν, ἐν ᾧ 10
γνωσθεὶς ἂν ἀπεστέρει μὲν ἐμὲ τῆς πατρίδος, ἀπεστέρει δ' ἑαυτὸν
ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ τῶν ἄλλων ἅπερ μέγιστα καὶ περὶ πλείστου
ἐστὶν ἀνθρώποις. ἔπειτα δ' εἰ καὶ ὡς μάλιστα ἐβούλετο αὐτόν ὁ Λυ-
κῖνος τεθνάναι — εἶμι γὰρ καὶ ἐπὶ τὸν τῶν κατηγορῶν λόγον —,
οὐ αὐτὸς οὐκ ἤξιου αὐτόχειρ γενέσθαι, τοῦτο τὸ ἔργον ἐγὼ ποτ' ἂν 15
ἐπέισθην ἄντ' ἐκείνου ποιῆσαι; πότερα ὡς ἐγὼ μὲν ἢ τῷ σώματι
63 ἐπιτήδειος διακινδυνεύειν, ἐκεῖνος δὲ χρήμασι τὸν ἐμὸν κίνδυνον ἐκ-
πρίασθαι; οὐ δῆτα· τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἦν χρήματα, ἐμοὶ δὲ ἦν· ἀλλ'
αὐτὸ τούναντίον ἐκεῖνος τοῦτο θᾶσσον ἂν ὑπ' ἐμοῦ ἐπέισθη κατὰ γε
τὸ εἶκος ἢ ἐγὼ ὑπὸ τούτου, ἐπεὶ ἐκεῖνός γ' ἑαυτὸν οὐδ' ὑπερήμερον 20
γενόμενον ἐπτά μνῶν δυνάτὸς ἦν λύσασθαι, ἀλλ' οἱ φίλοι αὐτόν ἐλύ-
σαντο. καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς χρείας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Λυκίνου τοῦτο
ὑμῖν μέγιστον τεκμήριόν ἐστιν, ὅτι οὐ σφόδρα ἐχρώμην ἐγὼ Λυκίνῳ
φίλῳ, ὡς πάντα ποιῆσαι ἂν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα· οὐ γὰρ δήπου
ἐπτά μὲν μνᾶς οὐκ ἀπέτισα ὑπὲρ αὐτοῦ δεδεμένου καὶ λυμαينوμέ- 25
νου, κίνδυνον δὲ τοσοῦτον ἀράμενος ἄνδρα ἀπέκτεινα δι' ἐκείνον.

3 προωφείλε τι D., προωφείλετό (τι) Mr. | 6 τοῦτον] v erasum (m. 2 punctum posuit in rasura) A | καλλίω N | 9 ἀφῆκεν] ἀφ in ras. trium quatuorve litt. A | οὐ γὰρ] οὐδὲ N. an (ἴν) οὐδὲ? | 10 περὶ ἐμοῦ] περὶ om. A | 14 τεθνάναι N | 17 ἐκπρίασθαι N pr. A pr. (uterque corr. 2) | 19 τούναντίον S.] τοῦτο ἐναντίον NA pr., corr. 2 τὸ ἐναντίον | 20 ὑπερήμερον] ὑπερήμέτερον A pr. (corr. ead. m. sed accentum add. 2) | 25 ἐπέτισα N | ὑπὲρ Meier] περὶ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ αὐτὸς αἰτιὸς εἰμι τοῦ πράγματος οὐδὲ ἐκεῖνος, 64
 ἀποδείκνυται καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι | μάλιστα. τούτῳ δὲ χρῶνται 187
 πλείστῳ λόγῳ οἱ κατήγοροι, ὅτι ἀφανὴς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ, καὶ ὑμεῖς
 ἴσως περὶ τούτου αὐτοῦ ποθεῖτε ἀκοῦσαι. εἰ μὲν οὖν τοῦτο εἰκάζειν
 5 με δεῖ, ἐξ ἰσού τοῦτό ἐστι καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί· οὔτε γὰρ ὑμεῖς αἰτίοι
 τοῦ ἔργου ἐστὲ οὔτε ἐγώ· εἰ δὲ δεῖ τοῖς ἀληθέσι χρῆσθαι, τῶν εἰργα-
 σμένων τινὰ ἐρωτῶντων· ἐκείνου γὰρ ἄριστ' ἂν πύθοιντο. ἐμοὶ μὲν 65
 γὰρ τῷ μὴ εἰργασμένῳ τοσοῦτον τὸ μακρότατον τῆς ἀποκρίσεως
 ἐστίν, ὅτι οὐκ εἰργασμαι· τῷ δὲ ποιήσαντι βραδία ἐστὶν ἡ ἀποδείξις,
 10 καὶ μὴ ἀποδείξαντί· εὖ εἰκάσαι. οἱ μὲν γὰρ πανουργοῦντες ἅμα τε
 πανουργοῦσι καὶ πρόφασιν εὐρίσκουσι τοῦ ἀδικήματος· τῷ δὲ μὴ εἰρ-
 γασμένῳ χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν. οἶμαι δ' ἂν καὶ ὑμῶν
 ἕκαστον εἴ τίς τινα ἔροιτο ὅ τι μὴ τύχοι εἰδώς, τοσοῦτον ἂν εἰπεῖν,
 ὅτι οὐκ οἶδεν· εἰ δὲ τις περαιτέρω τι κελεύει λέγειν, ἐν πολλῇ ἂν
 15 ἔχεσθαι ὑμᾶς ἀπορίᾳ δοκῶ. μὴ τοίνυν ἐμοὶ νείμῃτε τὸ ἄπορον τοῦτο, 66
 ἐν ᾧ μὴδ' ἂν αὐτοὶ ἠὲ πορεῖτε. μὴδὲ ἐὰν εὖ εἰκάζω, ἐν τούτῳ μοι
 ἀξιούτε τὴν ἀπόφευξιν εἶναι, ἀλλ' ἐξαρκείτω μοι ἐμαυτὸν ἀναίτιον
 ἀποδείξαι τοῦ πράγματος. ἐν τούτῳ οὖν ἀναίτιός εἰμι, οὐκ ἐὰν
 ἐξεύρω ὅτῳ τρόπῳ ἀφανὴς ἐστὶν ἢ ἀπόλωλεν ἀνὴρ, ἀλλ' εἰ μὴ προσ-
 20 ἡκει μοι μὴδὲν ὥστ' ἀποκτεῖναι αὐτόν. ἤδη δ' ἔγωγε καὶ πρότερον 67
 ἀκοῇ ἐπίσταμαι γεγονός, τοῦτο μὲν τοὺς ἀποθανόντας τοῦτο δὲ τοὺς
 ἀποκτείναντας οὐχ εὐρεθέντας· οὐκ οὖν ἂν καλῶς ἔχοι, εἰ τούτων
 δύοι τὰς αἰτίας ὑποσχεῖν τοὺς συγγενομένους. πολλοὶ δὲ γ' ἤδη

1 αἰτίος εἰμι ex αἰτίος μοι A | 2 δύναμαι A pr. ut vid. | 3 λό-
 γω A | 5 με δεῖ] δεῖ με A | 7 ἄριστ' ἂν Hi.] ἄριστα (D. ἂν ἄριστα) |
 8 μακρότερον A | 11 τῷ δὲ μὴ ἐργασαμένῳ N | 13 εἴ τίς τι Bl. | εἰ-
 πεν NA pr. (corr. 2) | 14 τι om. A | κελεύει R.] κελεύει | 15 ἄπορον]
 post ἃ supra versum additum est του (?) rursusque erasum A | 16 εὐ-
 πορεῖτε A pr. ut vid., corr. εὐποροῖτε, N εὐπορῆτε | μοι] με A pr. |
 17 ἀξιούται A pr. (corr. 2) | 18 ἐὰν R.] ἐὰν μὴ | 19 ἐξεύρω in
 marg. A | ἢ ἀπόλωλεν del. Mr. | ἀνὴρ S.] ἀνὴρ | προσήκει N | 22
 οὐκοῦν N, οὐκουν A corr. 2 | ἔχη A | 23 δὲ γ' A pr. (corr. 2).

σχόντες ἐτέρων πραγμάτων αἰτίας, πρὶν τὸ σαφὲς αὐτῶν γνωσθῆ-
 68 ναι, προαπώλοντο. αὐτίκα Ἐφιάλτην τὸν ὑμέτερον πολίτην οὐδέπω
 νῦν ἡύρηνται οἱ ἀποκτείναντες· εἰ οὖν τις ἡξίου τοὺς συνόντας ἐκείνῳ
 εἰκάξειν οἷτινες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες Ἐφιάλτην, εἰ δὲ μή, ἐνόχους
 εἶναι τῷ φόνῳ; οὐκ ἂν καλῶς εἶχε [τοῖς συνοῦσιν]. ἔπειτα οἱ γε Ἐφι- 5
 ἄλτην ἀποκτείναντες οὐκ ἐζήτησαν τὸν νεκρὸν ἀφανίσαι, οὐδ' ἐν τού-
 τῳ κινδυνεύειν μνηῦσαι τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ οἶδε φασὶν ἐμὲ τῆς μὲν
 ἐπιβουλῆς οὐδένα κοινωνὸν ποιήσασθαι τοῦ θανάτου, τῆς δ' ἀναιρέ-
 69 σεως. τοῦτο δ' ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρόνου παῖς ἐζήτησεν οὐδὲ δώδεκα
 ἔτη γεγωνὺς τὸν δεσπότην ἀποκτείνειν· καὶ εἰ μὴ φοβηθεῖς, ὥς ἀνε- 10
 βόησεν, ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν ἐν τῇ σφαγῇ ὥχeto φεύγων
 ἀλλ' ἐτόλμησε μέναι, ἀπώλοντ' ἂν οἱ ἐνδον ὄντες ἅπαντες· οὐδεὶς
 γὰρ ἂν ὤρετο τὸν παῖδα τολμῆσαι ποτε τοῦτο· νῦν δὲ συλληφθεὶς
 αὐτὸς ὕστερον κατεῖπεν αὐτοῦ. τοῦτο δὲ περὶ χρημάτων αἰτίαν ποτὲ
 σχόντες οὐκ οὔσαν, ὥσπερ ἐγὼ νῦν,· οἱ Ἑλληνοταμίαι οἱ ὑμέτεροι, 15
 ἐκεῖνοι μὲν ἅπαντες ἀπέθανον ὀργῇ μᾶλλον ἢ γνώμῃ, πλὴν ἐνός, τὸ
 70 δὲ πρᾶγμα ὕστερον καταφανὲς ἐγένετο. τοῦ δ' ἐνός τούτου — Σω-
 σίαν ὀνομά φασιν αὐτῷ εἶναι — κατέγνωστο μὲν ἤδη θάνατος, ἐτε-
 θνήκει δὲ οὐπω· καὶ ἐν τούτῳ ἐδηλώθη τῷ τρόπῳ ἀπωλώλει τὰ
 χρήματα, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀπήχθη ὑπὸ τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου παραδε- 20
 δομένος ἤδη τοῖς ἑνδεκα, οἱ δ' ἄλλοι ἐτέθνασαν οὐδὲν αἰτιοὶ ὄντες.
 71 ταῦθ' ὑμῶν αὐτῶν ἐγὼ οἶμαι μεμνησθαι τοὺς πρεσβυτέρους, τοὺς
 δὲ νεωτέρους πυνθάνεσθαι ὥσπερ ἐμέ. οὕτως ἀγαθὸν ἐστὶ μετὰ τοῦ
 χρόνου βασανίζειν τὰ πράγματα. καὶ τοῦτ' ἴσως φανερόν γένοιτ' ἂν
 ὕστερον, ὅτῳ τρόπῳ τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος. μὴ οὖν ὕστερον τοῦτο 25

2 προσαπώλοντο ut vid. A pr. | 3 ἡξίου] ἡξει οὐ A pr. (corr. 2). | 4
 Ἐφιάλτην sine acc. N. del. D. | 5 τοῖς συνοῦσιν del. Nauck | 7 μνηύσαι
 A | 11 ἐν om. A, item 12 ὄντες | 13 τολμῆσαι ποτε τοῦτο] ποτε τοῦτο
 τολμῆσαι A | 14 αὐτοῦ NA pr. (corr. 2) | 16 ἅπαντες A pr. | ἀποθανόν-
 τες NA pr. (corr. 2) | 17 τούτου in mg. A | 19 ἀπολώλει N | 20 ἀπήχ-
 θη A pr. ἀνήχθη D., ἀπελύθη Kayser. cf. Pollux VIII 68? | 21 ἐτέθν. σαν
 A pr. (corr. 2) | 23 πυνθάνεσθαι N | 24 ἴσως ἂν φανερόν A | 25 καὶ ante
 ὅτῳ τρόπῳ ins. A, unde (ὑπὸ τοῦ) καὶ ὅτῳ τρόπῳ S.

γνώτε, ἀναίτιόν με ὄντα ἀπολέσαντες, ἀλλὰ πρότερόν· γ' εὖ βουλευ-
 σασθε καὶ μὴ μετ' ὀργῆς καὶ διαβολῆς, ὡς τούτων οὐκ ἂν γένοιντο ⁷²
 ἕτεροι πονηρότεροι σύμβουλοι. οὐ γὰρ ἔστιν ὁ τι ἂν ὀργιζόμενος ἄν-
 θρωπος εὖ γνοίη· αὐτὸ γὰρ ὧ βουλεύεται, τὴν γνώμην διαφθείρει
 5 τοῦ ἀνθρώπου. μέγα τοι ἡμέρα παρ' ἡμέραν γιγνομένη γνώμην, ὧ
 ἄνδρες, ἐξ ὀργῆς μεταστῆσαι καὶ τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν τῶν γεγενη-
 μένων. | εὖ δέ ἴστε ὅτι ἐλεηθῆναι ὑφ' ὑμῶν ἄξιός εἰμι μᾶλλον ἢ ⁷³
 δίκην δοῦναι· δίκην μὲν γὰρ εἰκος ἐστὶ διδόναι τοὺς ἀδικοῦντας, ἐλε-
 εῖσθαι δὲ τοὺς ἀδίκως κινδυνεύοντας. κρεῖσσον δὲ χρὴ γίγνεσθαι αἰ
 10 τὸ ὑμέτερον δυνάμενον ἐμὲ δικαίως σῶζειν, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν βου-
 λόμενον ἀδίκως με ἀπολλύναι. ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν ἔστι καὶ τὰ
 δεινὰ ταῦτα ποιῆσαι ἃ οὗτοι κελεύουσιν· ἐν δὲ τῷ ἐπειχθῆναι οὐκ
 ἔστιν ἀρχὴν ὀρθῶς βουλεύεσθαι.

Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἀπολογήσασθαι. καίτοι [γε] πολλῷ ⁷⁴
 15 μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἐκεῖνον ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολογήσασθαι πατέρα ὄντα· ὁ
 μὲν γὰρ πολλῷ πρεσβύτερός ἐστι τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ἐγὼ δὲ
 πολλῷ νεώτερος τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτου
 ἀγωνιζομένου κατεμαρτύρουν ἃ μὴ σαφῶς ἤδη ἀκοῇ δὲ ἠπιστάμην,
 δεινὰ ἂν ἔφη πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ· νῦν δὲ ἀναγκάζων ἐμὲ ἀπολογεῖσθαι ⁷⁵
 20 ὧν ἐγὼ πολλῷ νεώτερός εἰμι καὶ λόγῳ οἶδα, ταῦτα οὐ δεινὰ ἡγεῖται
 εἰργάσθαι. ὅμως μέντοι καθ' ὅσον ἐγὼ οἶδα, οὐ προδώσω τὸν πατέρα
 κακῶς ἀκούοντα ἐν ὑμῖν ἀδίκως. καίτοι τάχ' ἂν σφαλεῖην, ἃ ἐκεῖνος

3 Stobaeus flor. XX 44: Ἀντιφῶντος· οὐκ ἔστιν ὁ τι ἂν ὀργιζό-
 μενος ἄνθρωπος εὖ γνοίη· αὐτὸ γὰρ δ βουλεύεται τὴν γνώμην
 διαφθείρει τοῦ ἀνθρώπου.

2 μὴ x, μήτε NA | 3 ἂν add. Stobaeus | 4 εὖ Stob.] ἂν | βουλεύο.ται
 A pr. | 5 τοι] τι A | ἡμέρα St.] ἡμέραν | γιγνομένη idem] γιγνομένην |
 γνώμην· ω ἀνδρὸς N | 6 μεταστήσειν libri. em. St. | 9 ἀδίκως] ἀδί in ras.
 A | δὴ χρὴ N | γίγν. αἰ] αἰ γίγν. A | 10 ἐχ. ρῶν A pr. | 11 ἀπολλύναι
 N | 12 οὗτοι] οὔτε A pr. | ἐν] ἐν A pr. | ἐπειχθῆναι J.] παραχρῆμα |
 13 ἀρχὴν Ald.] ἀρχὴ ἢ | 14 aut delendum γε aut post πολλῷ collo-
 candum | 15 πατέρα ὄντα Nauckio suspecta.

ὀρθῶς ἔργῳ ἔπραξε, ταῦτ' ἐγὼ λόγῳ μὴ ὀρθῶς εἰπὼν· ὅμως δ' οὖν
 76 κερκινδυνεύσεται. πρὶν μὲν γάρ τὴν ἀπόστασιν τῶν Μυτιληναίων γε-
 νέσθαι, ἔργῳ τὴν εὐνοίαν ἐδείκνυε· τὴν εἰς ὑμᾶς· ἔπειδ' ἡ πόλις
 ὅλη κακῶς ἐβουλεύσατο [ἀποστᾶσα]· καὶ ἡμαρτε τῆς ὑμετέρας γνώ-
 μης, μετὰ τῆς πόλεως ὅλης ἠναγκάσθη συνεξαμαρτεῖν. τὴν μὲν οὖν 5
 γνώμην ἔτι καὶ ἐν ἐκείνοις ὁμοίῳ ἦν εἰς ὑμᾶς, τὴν δὲ εὐνοίαν οὐκέτι
 ἦν ἐπ' ἐκείνῳ τὴν αὐτὴν εἰς ὑμᾶς παρέχειν. οὔτε γὰρ ἐκλιπεῖν τὴν
 πόλιν εὐρόπῳ εἶχεν αὐτῷ· ἱκανὰ γὰρ ἦν τὰ ἐνέχυρα αἰχέτο αὐτοῦ,
 οἳ τε παῖδες καὶ τὰ χρήματα· τοῦτο δ' αὖ μένοντι πρὸς τὴν πόλιν
 77 αὐτῷ ἀδυνάτως εἶχεν ἰσχυρίζεσθαι. ἐπεὶ δ' ὑμεῖς τοὺς αἰτίους τοῦ-10
 των ἐκολάσατε, ἐν οἷς οὐκ ἐφαίνετο ὢν ὁ ἐμὸς πατήρ, τοῖς δ' ἄλλοις
 Μυτιληναίοις ἄδειαν ἐδώκατε οἰκεῖν τὴν σφετέραν αὐτῶν, οὐκ ἔστιν
 ὅ· τι ὕστερον αὐτῷ ἡμάρτηται [τῷ ἐμῷ πατρί], οὐδ' ὅ· τι οὐ πεποιήται
 τῶν δεόντων, οὐδ' ἥς τινος λειτουργίας ἡ πόλις ἐνδεὴς γεγέννηται,
 οὔτε ἡ ὑμέτερα οὔτε ἡ Μυτιληναίων, ἀλλὰ καὶ χορηγίας χορηγεῖ15
 78 καὶ τέλη κατατίδῃσιν. εἰ δ' ἐν Αἰνῷ χωροφιλεῖ, τοῦτο οὐκ ἀποστε-
 ρῶν γε τῶν εἰς τὴν πόλιν ἑαυτὸν οὐδενός οὐδ' ἑτέρας πόλεως πολί-
 τῆς γεγεννημένος, ὥσπερ ἑτέρους ὁρῶ τοὺς μὲν εἰς τὴν ἡπειρον ἰόν-
 τας καὶ οἰκοῦντας ἐν τοῖς πολεμίοις τοῖς ὑμετέροις, (τοὺς δὲ) καὶ δί-
 κας ἀπὸ ζυμβολῶν ὑμῖν δικαζομένους, οὐδὲ φεύγων τὸ πλῆθος τὸ 20
 79 ὑμέτερον, τοὺς δ' οἷους ὑμεῖς μισῶν συκοφάντας. αἱ μὲν οὖν μετὰ

16 Pollux IX 13: καὶ φιλοχωρεῖν καὶ φιλοχωρία, καὶ χωροφιλεῖν
 παρὰ Ἀντιφῶντι. cf. etiam Dionys. Hal. de comp. verb. p. 96 Schaef.

2 καὶ κινδυνεύσεται NA pr. (corr. 2) | μυτιληναίων libri, et sic ubi-
 que | 3 ἐδείκνυ Hi. | τὴν εἰς] v ε in ras. A | 4 ἀποστᾶσα del. Hi. | 6
 ἐκείνοις] εἰ ex εἰ factum A | τὴν δὲ] τὴνδ' A | 7 ἐπ' in ras. A | 8 εὐρό-
 πῳ] εὐρ' ὅπως NA pr. (corr. 2 ni fallor). εὐπόρως Schoemann | 13
 τῷ ἐμῷ πατρί del. D. | 15 ἐχορήγει ante Bl. | 16 κατετίθει A |
 χωροφιλεῖ NA pr. (corr. 2) | τοῦτο] „deest ποιεῖ aut tale quid“ R. | 17
 ἑαυτὸν bis ponit A, posterius punctis notatum | ἑτέρας sine acc. NA pr.
 (corr. 2) | 19 τοὺς δὲ inserebat R. | 20 οὐδὲ] ὅδε A pr. | 21 ὑμέτερον A
 pr. (corr. 2) | οἷους ὑμᾶς „quales vos (adversarii) estis“ Pable coll. §§ 47
 et 48. annuit insciens Kuehner gr. gr. ampl. § 555 not. 11.

τῆς πόλεως ὅλης ἀνάγκη μᾶλλον ἢ γνώμη ἐπραξε, τούτων οὐ δίκαιός ἐστιν ὁ ἐμός πατήρ ἰδίᾳ δίκην διδόναι. ἅπασι γὰρ Μυτιληναίοις αἰμνηστος ἢ τότε ἁμαρτία γεγένηται. ἠλλάξαντο μὲν γὰρ πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν, ἐπεῖδον δὲ τὴν ἑαυτῶν πατρίδα
 5 ἀνάστατον γενομένην. ἃ δὲ ἰδίᾳ οὗτοι διαβάλλουσι τὸν ἐμὸν πατέρα, μὴ πείθεσθε· χρημάτων γὰρ ἕνεκα ἢ πᾶσα παρασκευὴ γεγένηται ἐπ' ἐμοὶ κακέίνῳ. πολλὰ δ' ἐστὶ τὰ συμβαλλόμενα τοῖς βουλομένοις τῶν ἄλλοτρίων ἐφίεσθαι· γέρων μὲν ἐκεῖνος ὥστ' ἐμοὶ βοηθεῖν, νεώ-
 10 τερος δ' ἐγὼ πολλῷ ἢ ὥστε δύνασθαι ἐκείνῳ τιμωρεῖν ἱκανῶς. ἀλλ' ⁸⁰ ὑμεῖς βοηθήσατέ μοι, καὶ μὴ διδάσκετε τοὺς συκοφάντας μεῖζον ὑμῶν αὐτῶν δύνασθαι. ἐάν μὲν γὰρ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς ἃ βούλονται πράσσωσι, δέδειγμένον ἔσται τούτους μὲν πείθειν, τὸ δ' ὑμέτερον πληῆθος φεύγειν· ἐάν δὲ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς πονηροὶ μὲν αὐτοὶ δοκῶσιν εἶναι, πλέον δ' αὐτοῖς μηδὲν γένηται, ὑμετέρα ἢ τιμὴ καὶ ἡ δύνα-
 15 μίς ἔσται, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔχει. ὑμεῖς οὖν ἐμοὶ τε βοηθεῖτε καὶ τῷ δικαίῳ.

Ὅσα | μὲν οὖν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν ⁸¹₁₃₉ οἶά τε ἦν ἀποδειχθῆναι, ἀκηκόατε· χρῆ δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν σημείοις γενομένοις εἰς τὰ τοιαῦτα οὐχ ἥκιστα τεκμηραμένους ψηφί-
 20 ζεσθαι. καὶ γὰρ τὰ τῆς πόλεως κοινὰ τούτοις μάλιστα πιστεύοντες ἀσφαλῶς διαπράσσεσθε, τοῦτο μὲν τὰ εἰς τοὺς κινδύνους ἦκοντα, τοῦτο δὲ [εἰς] τὰ ἔξω τῶν κινδύνων. χρῆ δὲ καὶ εἰς τὰ ἴδια ταῦτα ⁸² μέγιστα καὶ πιστότατα ἡγεῖσθαι. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι πολλοὶ ἤδη ἄνθρωποι μὴ καθαροὶ χεῖρας ἢ ἄλλο τι μίασμα ἔχοντες
 25 συνεισβάντες εἰς [τὸ] πλοῖον συναπώλεσαν μετὰ τῆς αὐτῶν ψυχῆς τοὺς ὁσίως διαχειμένους τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς· τοῦτο δὲ ἤδη ἐτέρους

2 πατήρ] accentum add. m. 2 A | 3 πολῆς A | 5 ἰδίᾳ] δίχ restaur. m. 2 N, item mox μ. in ἐμὸν et των in χρημάτων | 6 πείθεσθαι N pr. | 7 ὑπ' ἐμοὶ N | τούτοις βουλ.? | 8 ὥστε μοι libri | 9 ἐκείνῳ J.] ἐμαυτῷ | 12 δεδογμένον ἔσται? | 15 τὲ om. A pr. ut vid. | 18 τοῖς τῶν ἀπὸ τῶν A priore τῶν punctis notato | 21 διαπράσσεσθε N | 22 εἰς del. Bk. | 25 τὸ del. D. | αὐτῶν libri.

ἀπολομένους μὲν οὐ, κινδυνεύσαντας δὲ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους διὰ τοὺς τοιοῦτους ἀνθρώπους· τοῦτο δὲ ἱεροῖς παραστάντες πολλοὶ δὴ καταφανεῖς ἐγένοντο οὐχ ὅσοι ὄντες [καί] διακωλύοντες τὰ ἱερὰ μὴ
 83 γίγνεσθαι τὰ νομιζόμενα. ἐμοὶ τοίνυν ἐν πᾶσι τούτοις τὰ ἐναντία ἐγένετο. τοῦτο μὲν γὰρ ὅσοις συνέπλευσα, καλλίστοις ἐχρήσαντο 5 πλοῖς· τοῦτο δὲ ὅπου ἱεροῖς παρέστην, οὐκ ἔστιν ὅπου οὐχὶ κάλλιστα τὰ ἱερὰ ἐγένετο. ἃ ἐγὼ ἀξιῶ μεγάλα μοι τεκμήρια εἶναι τῆς αἰτίας, ὅτι οὐκ ἀληθῆ μου οὗτοι κατηγοροῦσι . . . τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

84 Ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰ μὲν ἐμοῦ κατ-10 εμαρτύρουν οἱ μάρτυρες, ὥς τι ἀνόσιον γεγένηται ἐμοῦ παρόντος ἐν πλοίῳ ἢ ἐν ἱεροῖς, αὐτοῖς γε τούτοις ἰσχυροτάτοις ἂν ἐχρῶντο, καὶ πίστιν τῆς αἰτίας ταύτην σαφειστάτην ἀπέφαινον, τὰ σημεῖα τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν· νῦν δὲ τῶν τε σημείων ἐναντίων τοῖς τούτων λόγοις γεγενημένων, τῶν τε μαρτύρων ἃ μὲν ἐγὼ λέγω μαρτυρούντων 15 ἀληθῆ εἶναι, ἃ δ' οὗτοι κατηγοροῦσι ψευδῆ, τοῖς μὲν μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς κελεύουσι, τοῖς δὲ λόγοις οὓς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν ὑμᾶς φασὶ χρῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐλέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις τὰ ἔργα ζητοῦσιν ἄπιστα καθιστάναι.

20

85 Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν κατηγορηθέντων μέμνημαι, ὧ ἄνδρες, ἀπολελόγημαι· οἶμαι δὲ ὑμῶν ἀποφηρίσασθαι. ταῦτα γὰρ ἐμέ τε

1 ἀπολουμένους A pr. | μὲν, οὐ κινδ. δὲ NA pr. (corr. 2) | 2 τοῦτο δὲ] τοῦ δὲ N | 3 καὶ del. S. | 4 γίνεσθαι N pr., γίγνεσθε A pr. (corr. 2) | 5 ὅσοις] ὅσοις A pr. (corr. 2) | 8 ἀληθῆ] θ in ras. A (fuit λ ni fallor) | καὶ μοί εἰσι vel καὶ μοι ἀνάβητε ins. St., „possit quoque legi: εἰσι δὲ μοι καὶ τ. μ.“ R. | 11 ὥς τι ἀπείσιον D. an delendum ἀνόσιον? | 13 σοφ. ἃ την ut vid. A pr. quod facile conicias esse σοφωτάτην. quamquam erasum hic aliquid esse non praestiterim | 14 ἐναντίον A pr. (corr. 2) | 15 γεγενημένων Weidner] γιγνομένων (A pr. γίγνομένο . .) | 17 ὑμᾶς A pr. | 18 φασὶ χρῆναι] χρῆναι φασὶ A | 19 τὰ ἔργα ζητοῦσιν] ζητοῦσι τὰ ἔργα A | 22 post οἶμαι δὲ A inserit καὶ, quo parum lucratur locus mutilus. δέομαι pro οἶμαι D.

σφίξει, καὶ ὑμῖν νόμιμα καὶ εὖορκα γίνεται. κατὰ γὰρ τοὺς νόμους
 ὠμόσατε δικάσειν· ἐγὼ δὲ καθ' οὓς μὲν ἀπήχθην, οὐκ ἔνοχος εἰμι
 τοῖς νόμοις, ὧν δ' ἔχω τὴν αἰτίαν, ἀγών μοι νόμιμος ὑπολείπεται.
 εἰ δὲ δύο ἐξ ἐνὸς ἀγῶνος γεγέννησθον, οὐκ ἐγὼ αἴτιος, ἀλλ' οἱ κατῆ-
 5 γοροι. καίτοι οὐ δῆπου οἱ μὲν ἔχθιστοι οἱ ἐμοὶ δύο ἀγῶνας περὶ ἐμοῦ
 πεποιήκασιν, ὑμεῖς δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ προκαταγνώσεσθαι
 μου ἐν τῷδε τῷ λόγῳ τὸν φόνον. μὴ ὑμεῖς γε, ὦ ἄνδρες· ἀλλὰ δότε ⁸⁶
 τι καὶ τῷ χρόνῳ, μεθ' οὗ ὀρθότατα εὐρίσκουσιν οἱ τὴν ἀκριβείαν ζη-
 τούντες τῶν πραγμάτων. ἡξίου μὲν γὰρ ἐγῶγε περὶ τῶν τοιούτων,
 10 ὦ ἄνδρες, εἶναι τὴν δίκην κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ μέντοι τὸ δίκαιον
 ὡς πλειστάκις ἐλέγχεσθαι. τοσούτῳ γὰρ ἄμεινον ἂν ἐγινώσκετο·
 οἱ γὰρ πολλοὶ ἀγῶνες τῇ μὲν ἀληθείᾳ σύμμαχοι εἰσι, τῇ δὲ διαβολῇ
 πολεμιώτατοι. φόνου γὰρ δίκη καὶ μὴ ὀρθῶς γνωσθεῖσα ἰσχυρότε- ⁸⁷
 ρον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐστίν· ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς [μου]
 15 καταψηφίσσηθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μὴδ' ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρῆσθαι
 τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ· καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν
 δεδικασμένην παραβαίνειν πιστεύσας αὐτῷ ὅτι οὐκ ἔνοχος ἐστίν, οὔτε
 ξυνειδῶς αὐτῷ τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ·
 ἀνάγκη δὲ τῆς (τε) δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ
 20 ἀληθοῦς, ἄλλως τε καὶ ἐὰν μὴ ἦ ὁ τιμωρήσων. αὐτῶν δὲ τούτων ⁸⁸
 εἴνεκα οἱ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσφαίαι καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ προρρήσεις,
 καὶ τὰλλα ὅσα γίνεται τῶν δικῶν ἐνεκα τοῦ φόνου, πολὺ διαφέρον-
 τά ἐστιν ἢ [καί] ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, περὶ
 ὧν οἱ κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γινώσκεσθαι· | ὀρθῶς ¹⁴⁰
 25 μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶ τῷ ἀδικηθέντι, φονέα δὲ τὸν μὴ
 αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ ἀσέβειά ἐστιν εἰς τε τοὺς θεοὺς καὶ

3 ἔχω] ἐγὼ A pr. | 4 δὺ' ἐξ ἐνὸς ἀγῶνε Cobet | κατηγοροὶ N pr. | 6
 κριτοὶ A | προκαταγνώσεσθαι A pr. | 7 μου] με N | λόγῳ] ἀγῶνι Mr. |
 9 τῶν ante τοιούτων supra vers. A | 10 κατὰ μέντοι (τούτους) τὸ δ. S. | 11
 ἄμεινον ἂν] ἂν ἄμεινον A | 13 φόνου δὲ St. | 14 μου del. J. | 17 πιστ.
 αὐτῷ libri | 18 αὐτῷ A pr. | 19 τε ins. Briegleb | 20 ἄλλως τε del.
 Spengel | 21 ἐνεκα A | 22 τὰλλα ὅσα N, τὰλλ' ὅποσα A | 23 καὶ
 del. Mr.

80 εἰς τοὺς νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τὸν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς αἰτιά-
 σασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστάς μὴ ὀρθῶς γινῶναι. ἡ μὲν γὰρ τού-
 του αἰτίασις οὐκ ἔχει τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ· ὁ τι δ'
 ἂν ὑμεῖς ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ μὴ ὀρθῶς γινώτε, τοῦτο οὐκ ἐστὶν ὅποι ἂν
 90 τις ἀνενεγκὼν τὴν ἀμαρτίαν ἀπολύσαιτο. πῶς ἂν οὖν ὀρθῶς δικά- 5
 σαιτε περὶ αὐτῶν; εἰ τούτους τε ἐάσετε τὸν νομιζόμενον ὅρκον διο-
 μοσαμένους κατηγορήσαι, καμὲ περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἀπολο-
 γήσασθαι. πῶς δὲ ἐάσετε; ἐὰν νυνὶ ἀποψηφίσῃσθέ μου. διαφεύγω
 γὰρ οὐδ' οὕτω τὰς ὑμετέρας γνώμας, ἀλλ' ὑμεῖς ἔσεσθε οἱ κάκει περὶ
 ἐμοῦ διαψήφίζόμενοι. καὶ φεισαμένοις μὲν ὑμῖν ἐμοῦ νῦν ἔξεστι τότε 10
 χρῆσθαι ὁ τι ἂν βούλησθε, ἀπολέσασι δὲ οὐδὲ βουλευσασθαι ἔτι περὶ
 91 ἐμοῦ ἐγχωρεῖ. καὶ μὴν εἰ δέοι ἀμαρτεῖν τι, τὸ ἀδίκως ἀπολῦσαι
 ὀσιώτερον ἂν εἴη τοῦ μὴ δικαίως ἀπολέσαι· τὸ μὲν γὰρ ἀμάρτημα
 μόνον ἐστὶ, τὸ δὲ ἕτερον καὶ ἀσέβημα. ἐν ᾧ χρὴ πολλὴν πρόνοιαν
 ἔχειν, μέλλοντας ἀνήκεστον ἔργον ἐργάζεσθαι. ἐν μὲν γὰρ ἀκεστῶ 15
 πράγματι καὶ ὀργῇ χρησαμένους καὶ διαβολῇ πιδομένους ἔλασσόν
 ἐστὶν ἐξαμαρτεῖν· μεταγνοὺς γὰρ ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλευσάιτο· ἐν δὲ
 τοῖς ἀνήκεστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν καὶ γινῶναι ἐξημαρτηκό-
 τας. ἤδη δὲ τισιν ὑμῶν καὶ μετεμέλησεν ἀπολωλεκόσι. καίτοι οὕτω

3 Pollux III 138: αἰτία, Ἀντιφῶν δὲ καὶ αἰτίασις εἶρηκεν. | 12
 Stobaeus flor. XLVI 19: Ἀντιφώντος· εἰ δέοι τι ἀμαρτεῖν, τὸ ἀδίκως
 ἀπολῦσαι ὀσιώτερον τοῦ ἀδίκως ἀπολέσαι. τὸ μὲν γὰρ ἀμάρ-
 τημά ἐστι, τὸ δὲ ἀδίκως ἀποκτεῖναι ἀσέβημα. | 15 Bekkeri
 Anecd. I p. 202: ἀκεστῶ· τῷ ἰασίμῳ καὶ θεραπευσίμῳ πράγματι.

1 αἰτιάσθαι A pr. (σα pro acc. circumfl. substituit m. ead.) | 2 τούτου
 J.] τούτων | 4 ὅποι ἂν x (?), ὁποῖάν N, ὁποῖαν A | 5 ἀνενεγκῶν] ἐνεγ-
 κῶν A pr. | δικάσαιτε Bk.] δικάσῃτε | 6 ὅρκον N | 9 κάκει Ald.] κακοὶ |
 10 φεισαμένοις] ψηφισαμένοις A (ἀποψηφισαμένοις Ald.) | 11 ἂν βούλησθε
 D. (?) | ἀ δὴ βούλεσθαι NA (Bk. δὴ βούλεσθε) | ἀπολέσασι δὲ D.] ἀπο-
 λογήσασθαι | 12 τι, τὸ Mr.], ἐπὶ τῷ | 13 εἴη D.] ἦ | τοῦ Ald.] τὸ | ἄμ.
 μόνον] μόνον ἄμ. A | 14 καὶ supra vers. A | 15 ἀνήκεστον St.] ἀνήκεστε-
 ρον | ἀκεστῶ idem] ἐκάστω | 16 πιδομένους Cobet] πειδομένους | 17 με-
 ταγνοὺς γὰρ (ἔν τις τὸ γεγονός) ἐπανορθώσαιτο idem | 19 ἀπολελωκόσι N.

ὑμῖν [τοῖς] ἐξαπατηθεῖσι μετεμέλησεν, εἰ καὶ πάνυ τι χρὴ τοὺς γε
 ἐξαπατῶντας ἀπολωλέναι. ἔπειτα δὲ τὰ μὲν ἀκούσια τῶν ἀμαρτη-⁹²
 μάτων ἔχει συγγνώμην, τὰ δὲ ἐκούσια οὐκ ἔχει. τὸ μὲν γὰρ ἀκού-
 σιον ἀμάρτημα, ὃ ἄνδρες, τῆς τύχης ἐστί, τὸ δὲ ἐκούσιον τῆς γνώ-
 5 μης. ἐκούσιον δὲ πῶς ἂν εἴη μᾶλλον ἢ εἰ-τις, ὧν βουλὴν ποιοῖτο,
 ταῦτα παραχρῆμα ἐξεργάζοιτο; καὶ μὴν τὴν ἴσιν γε δύναμιν ἔχει,
 ὅστις τε ἂν τῇ χειρὶ ἀποκτείνῃ ἀδίκως καὶ ὅστις τῇ ψήφῳ. εὐ δ' ⁹³
 ἴστε ὅτι οὐκ ἂν ποτ' ἤλθοι εἰς τὴν πόλιν, εἰ τι ξυνήδῃ ἑμαυτῷ τοι-
 οῦτον· νῦν δὲ πιστεύων τῷ δικαίῳ, οὐ πλέονος οὐδὲν ἐστὶ ἄξιον ἀνδρὶ
 10 συναγωνίζεσθαι, μὴδὲν αὐτῷ συνειδότι ἀνόσιον εἰργασμένῳ μὴδ' εἰς
 τοὺς θεοὺς ἡσεβηκότι — ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ ἤδη καὶ τὸ σῶμα ἀπει-
 ρηκὸς ἢ ψυχὴ συνεξέσωσεν, ἐθέλουσα ταλαιπωρεῖν διὰ τὸ μὴ ξυνει-
 δέναι ἑαυτῇ· τῷ δὲ ξυνειδότι τοῦτο αὐτὸ πρῶτον πολέμιόν ἐστιν· ἔτι
 γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἰσχύοντος ἢ ψυχὴ προαπολείπει, ἡγουμένη
 15 [τὴν] τιμωρίαν οἱ ἤκειν ταύτην τῶν ἀσεβημάτων· ἐγὼ δ' ἑμαυτῷ
 τοιοῦτον οὐδὲν ξυνειδῶς ἤκω εἰς ὑμᾶς. τὸ δὲ τοὺς κατηγοροὺς δια-⁹⁴
 βάλλειν οὐδὲν ἐστὶ θαυμαστόν. τούτων γὰρ ἔργον τοῦτο, ὑμῶν δὲ
 τὸ μὴ πείθεσθαι τὰ μὴ δίκαια. τοῦτο μὲν γὰρ ἐμοὶ πειδομένοις ὑμῖν
 μεταμελῆσαι ἐστίν, καὶ τούτου φάρμακον τὸ αὐδὺς κολάσαι, τοῦ δὲ
 20 τούτοις πειδομένους ἐξεργάσασθαι ἃ οὗτοι βούλονται οὐκ ἐστίν ἱσσις.
 οὐδὲ χρόνος πολὺς ὁ διαφέρων, ἐν ᾧ ταῦτα νομίμως πράξεθ' ἃ νῦν
 ὑμᾶς παρανόμως πείδουσιν οἱ κατήγοροι ψηφίσασθαι. οὐ τοι τῶν
 ἐπειγομένων ἐστὶ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τῶν εὖ βουλευομένων. νῦν
 μὲν οὖν γνωρίζεται γίγνεσθε τῆς δίκης, τότε δὲ δικασταὶ [τῶν μαρ-

1 τοῖς del. R., „vel ὑμῶν, vel potius dele pronomen, vel articulum.“ D.,
 (ἀπολελυκόσιν) ὑμῖν οὐδ' ἐξ απ. Bl. cum Weidnero | τι Ald.] τοι |
 2 ἀπολωλέναι A | 3 γὰρ om. N | 4 post γνώμης add. ἐστίν N | 6 ἐργά-
 ζοιτο A | 7 τε ἂν N, τ' ἂν A | 8 ξυνήδειν N, ξυνήδειν A | 9 ἐστίν A |
 10 αὐτῷ A | εἰργασμένον A | μὴδ' Fr.] μὴτ' | 12 συνεξέσωσεν N, συνεξ-
 σωσεν A pr. (erasum αι aut ω) | 13 ἐστίν ὅτι καὶ Nauck deletο γὰρ | 14
 καὶ supra vers. A | 15 τὴν del. Mr. | οἱ NA pr. | ἀσεβηκότων A | 16 τὸ
 δὲ Ald.] τῷ N, τῷ A | 17 ἔργω A | 18 ἐμοὶ ὑμῖν A pr. | ἡμῖν A | 19
 ἐστίν N, ἐστί A | 21 πράξεσθ' NA corr. | ἂν νῦν N | 22 οὐ τοι οὗτοι A
 pr. | 24 τῶν μαρτύρων seclisi.

95 τύρων]· νῦν μὲν δοξασταί, τότε δὲ κριταὶ τῶν ἀληθῶν. ῥᾶστον δὲ τοί
 ἐστὶν ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύγοντος τὰ ψευδῆ καταμαρτυρῆσαι.
 ἐάν γὰρ τὸ παραχρήμα μόνον πείσωσιν ὥστε ἀποκτεῖναι, ἅμα τῷ
 σώματι καὶ ἡ τιμωρία ἀπολωλεν. οὔτε γὰρ οἱ φίλοι ἐτι θελήσουσιν
 ὑπὲρ ἀπολωλὸτος τιμωρεῖν· ἐάν δὲ καὶ βουλευθῶσιν, τί ἔσται πλέον 5
 96 τῷ γε ἀποθανόντι; νῦν μὲν οὖν ἀποψηφίσασθέ μου· ἐν δὲ τῇ τοῦ
 φόνου δίκῃ οὗτοί τε τὸν νομιζόμενον ὄρκον διομοσάμενοι ἐμοῦ κατη-
 γορήσουσι, καὶ ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ κατὰ τοὺς κειμένους νομοὺς διαγνώ-
 141 σεσθε, καὶ ἐμοὶ οὐδεὶς λόγος ἔσται ἐτι, ἐάν τι πά|σχω, ὡς παρανό-
 μως ἀπωλόμην. ταῦτά τοι δέομαι ὑμῶν, οὔτε τὸ ὑμέτερον εὐσεβὲς 10
 παρεῖς οὔτε ἐμαυτὸν ἀποστερῶν τὸ δίκαιον· ἐν δὲ τῷ ὑμετέρῳ ὄρκῳ
 καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία ἔνεστι. πειθόμενοι δὲ τούτων ὅτῳ βούλεσθε,
 ἀποψηφίσασθέ μου.

6.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΟΥ.

15

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πόσοι μὲν εἰσιν Ἀθήνησι χορηγοί, καὶ τίνος προβάλλονται χάριν, καὶ
 πόσους τρέφειν ἀναγκάζονται παῖδας, ἐκ τῶν Δημοσθένους ἀκριβῶς ἔγνω-
 μεν λόγων. ὁ μέντοι νῦν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιφώντος τοῦ ῥήτορος χορη-
 γός τις εἶναι λαχὼν τῆς αὐτοῦ φυλῆς Ἑρεχθίδος, καὶ προσέτι Κεκροπί- 20
 δος τοὺς χορεύειν μέλλοντας ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔτρεφε παῖδας. τούτων εἰς
 εὐφωνίας χάριν ἐπὶ φάρμακον, καὶ πικρὸν τέδνηκεν. ὁ οὖν πατήρ τοῦ

1 Hesychius: δοξασταί· δικασταί.

1 ῥᾶστον δὲ τοι D.] ἀραϊστῶνδετο A (pr. ni fallor sine acc.), om. N
 in lacuna octo fere litterarum capace | 5 βουλευθῶσι A, sed βο in ras. (pr.
 θε ut vid.) | 6 μου] με A pr. | ἐάν δὲ N | 7 ὄρκον N | κατηγορήσωσι N
 corr. | 8 διαγνώσθη N pr. | 9 ἐστὶ ἐτι N | ἐάν τι Bk.] ἐάν γε | παρά-
 νομος libri. em. R. | 10 ἀπόλλυμαι Bk. | 11 ὄρκῳ N | 12 ἔνεστι N |
 13 subiecit N ὑπὲρ τοῦ Ἡρώδου φόνου | 14 6.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις
 τοῦ ἐξῆς A | 19 τὸ μέντοι νῦν Bl., ὁ μὲν τοίνυν Ald. | ἐν om. N | 20
 Ἑρεχθίδος Scaliger] ἑρεχθίδος.

τεθνεώτος παιδὸς κατηγορεῖ τοῦ χορευτοῦ ὡς αὐτοῦ πεποιηκότος τὸν φόνον. ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορευτὴς ἀρνούμενος τὸν φόνον. ἡ στάσις στοχασμός. ἀδῆλου (γάρ) τοῦ ἐγκλήματος ὄντος, σημεῖον φανερόν ὁ κατήγορος λαμβάνει τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ χορευτοῦ γυμνάζεσθαι τοὺς παῖδας· ὅπερ ἐστὶν
5 ἀνεύθυνον μὲν, πιθανόν δ' εἰς ὑποψίαν.

Ἦδιστον μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὔξαιτο· εἰ (δ') ἄρα τις καὶ ἀναγκάζοιτο κινδυνεύειν, τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὅπερ μέγιστον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιούτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ
10 συνειδέναί μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ' εἰ τις καὶ συμφορὰ γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίγνεσθαι, καὶ τύχῃ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ. καὶ τοὺς μὲν νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων πάντες ἂν ἐπαινέ- 2 σειαν κάλλιστα νόμων κεῖσθαι καὶ ὀσιώτατα. ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ
15 τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστον σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ χρόνος γὰρ καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστ' οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κατηγοροῦντος τοὺς νόμους μαθεῖν εἰ καλῶς ἔχουσιν ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τούτων λόγους, εἰ ὀρθῶς ὑμᾶς καὶ νομίμως διδάσκουσιν ἢ οὐ. ὁ μὲν οὖν ἄγων ἐμοὶ 3
20 μέγιστος τῷ κινδυνεύοντι καὶ διωκομένῳ· ἡγοῦμαι μέντοι [γε] καὶ ὑμῖν τοῖς δικασταῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς δίκας ὀρθῶς διαγιγνώσκειν, μάλιστα μὲν τῶν θεῶν ἕνεκα καὶ τοῦ εὐσεβοῦς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῶν αὐτῶν. ἔστι μὲν γὰρ περὶ τοῦ τοιούτου [αὐτοῦ] μία δίκη· αὕτη δὲ μὴ ὀρθῶς καταγνωσθεῖσα ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δικαίου
25 καὶ τοῦ ἀληθοῦς. ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς καταψηφίσσησθε, καὶ μὴ 4 ὄντα φονέα μηδὲ ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρήσασθαι τῇ δίκῃ, καὶ νόμῳ εἰρ-

1 χορευτοῦ et 2 χορευτῆς] „immo χορηγοῦ et χορηγός ut correxit Spanhemius in Stephaniana sua“ Bk. | 2 vv. ἀπολογεῖται — φόνον om. N | 3 γάρ add. Bl. | 4 χορευτοῦ] „immo χορηγοῦ“ Tur. | 6 praemittit orationi N ἀντιφώντος περὶ τοῦ χορευτοῦ, A περὶ τοῦ χορευτοῦ | ὧ om. N | 8 δ' ins. Ald. | κινδυνεύειν N | 9 ὅπερ] ὅ (sic) A | 10 συνειδότι A pr. | 12 ἐπαινέσειεν A | 16 ἢ om. N | 17 ὑμᾶς post κατηγοροῦντος demum infert A | 20 γε non magis hic ferendum quam V 19 | 23 αὐτοῦ del. Mr. | 24 δικαίων A pr. | 25 γάρ in ras. A (pr. δὲ ut vid.).

γεσθαι πολεως ιερῶν ἀγώνων θυσιῶν, ἅπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς ἀνθρώποις. τοσαύτην γὰρ ἀνάγκην ὁ νόμος ἔχει, ὥστε καὶ ἂν τις κτείνειν τινὰ ὧν αὐτός κρατεῖ καὶ μὴ ἔστιν ὁ τιμωρήσων, τὸ νομιζομενον καὶ τὸ θεῖον δεδιώς ἀγνεύει τε ἑαυτὸν καὶ ἀφέζεται ὧν εἰρη-
 5 ται ἐν τῷ νόμῳ, ἐλπίζων οὕτως ἂν ἄριστα πράξαι. ἔστι μὲν γὰρ τὰ 5 πλείω τοῖς ἀνθρώποις τοῦ βίου ἐν ταῖς ἐλπίσιν· ἀσεβῶν δὲ καὶ παραβαίνων τὰ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ αὐτῆς ἂν τῆς ἐλπίδος, ὅπερ μέγιστόν ἐστι τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθόν, αὐτὸς αὐτόν ἀποστεροῖ. καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν δειδικασμένην παραβαίνειν πιστεύσας ὅτι οὐκ ἔνοχος ἐστι τῷ ἔργῳ, οὔτ' αὖ συνειδώς αὐτὸς αὐτῷ ἔργον εἰρ-
 10 γασμένος τοιοῦτον μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη δὲ τῆς τε δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ ἀληθοῦς, καὶ μὴ ὁ τιμωρή-
 6 σων ἦ. αὐτῶν δὲ τούτων ἔνεκα οἳ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσῖαι καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ προρρήσεις, καὶ ἄλλα ὅσα γίγνεται τῶν δικῶν τοῦ φό-
 142 νου ἔνεκα, πολὺ διαφέροντά ἐστιν ἢ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, | ὅτι καὶ αὐτὰ 15 τὰ πράγματα, περὶ ὧν οἱ κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γιγνώσκεισθαι· ὀρθῶς μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος, φονέα δὲ τὸν μὴ αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ ἀσέβεια εἰς τε τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τὸν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς (αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστάς μὴ ὀρθῶς) γινῶναι. 20 ἢ μὲν γὰρ τούτου αἰτίαισις οὐκ ἔχει [νῦν] τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ· ὅ τι δ' ἂν ὑμεῖς μὴ ὀρθῶς γινώτε, τοῦτο οὐκ ἐστὶν ὅποι ἂν ἀνενεγκῶν τις τὴν αἰτίαν ἀπολύσαιτο.
 7 Ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω περὶ τῆς ἀπολο-

1 ιερῶν θυσιῶν ἀγώνων x . ὁσίων pro θυσιῶν D. an leg. ιερῶν καὶ ὁσίων καὶ τῶν ἄλλων ex V 62? | παλαιότατα] aut τιμωτάτα scrib. cum Valckenaerio aut σπουδαιότατα coll. Lyc. c. Leocr. 131, quamquam προσβύτατον hoc sensu dixit Thuc. IV 61 | 2 ὥστε N | 4 ἀγνεύσει R. | αὐτόν N pr. | 5 πράξειν libri. „vel del. ἂν vel leg. πράξει“ D. | 7 αὐτῆς] ταύτης? | ὅπερ ἐστὶ μέγιστον ἀνθρώποις A | 9 οὔτ' ἂν τὴν N | δειδικασμένην St. coll. V 87] δεδοκιμασμένην N, δεδοκισμασμένην A | 10 αὐτὸς αὐτῷ A pr. | 12 δικᾶσθαι N | (ἄλλως τε) καὶ ἂν μὴ R. coll. V 87 | 13 δημοσῖαι N | 14 ἄλλα ὅσα N, τὰλλ' ὅσα A | 16 τὰ Ald.] ταῦτα | 17 γὰρ om. N | 19 τόν γε διώκοντα A | 20 vv. αἰτιάσθαι (αἰτιάσασθαι Bk.) — ὀρθῶς add. Ald. ex V 89 | 21 νῦν seclisit R. | 23 ἀνενεγκῶν R.] ἐνεγκῶν.

γίας ἦν περ οἱ κατήγοροι περὶ τῆς κατηγορίας. οὗτοι γὰρ τὴν
 μὲν δίωξιν εὐσεβείας ἐνεκά φασι ποιεῖσθαι καὶ τοῦ δικαίου, τὴν δὲ
 κατηγορίαν ἅπασαν πεποιήνται διαβολῆς ἐνεκα καὶ ἀπάτης, ὅπερ
 ἀδικώτατόν ἐστι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ οὐκ ἐλέγξαντες, εἴ τι ἀδικῶ,
 5 δικαίως με βούλονται τιμωρεῖσθαι, ἀλλὰ διαβαλόντες, καὶ εἰ μηδὲν
 ἀδικῶ, ζημιῶσαι καὶ ἐξελάσαι ἐκ τῆς γῆς ταύτης. ἐγὼ δὲ ἀξιῶ πρῶ-
 8 τον μὲν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἀποκρίνεσθαι καὶ διηγήσασθαι
 ἐν ὑμῖν τὰ γενόμενα πάντα· ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ὧν οὗτοι κατη-
 γοροῦσιν, ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις, βουλήσομαι ἀπολογήσασθαι. ἡγοῦμαι
 10 γὰρ μοι τιμὴν καὶ ὠφέλειαν αὐτὰ οἶσιν, τοῖς δὲ κατηγόροις καὶ τοῖς
 ἐπηρεάζουσιν αἰσχύνῃν· ἐπεὶ τοί [γε] καὶ δεινόν, ὧ ἄνδρες· ἵνα μὲν
 ἐξῇν αὐτοῖς, εἴ τι ἡδίκουν ἐγὼ τὴν πόλιν ἢ ἐν χορηγίᾳ ἢ ἐν ἄλλοις
 τισίν, ἀποφύνασι καὶ ἐξελέγξασιν ἄνδρα τε ἐχθρόν τιμωρήσασθαι καὶ
 τὴν πόλιν ὠφελῆσαι, ἐνταῦθα μὲν οὐδεὶς πώποτε οἶός τε ἐγένετο
 15 αὐτῶν οὔτε μικρόν οὔτε μέγα ἐξελέγξει ἀδικοῦντα τόνδε τὸν ἄνδρα
 τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· ἐν δὲ τούτῳ τῷ ἀγῶνι, φόνου διώκοντες καὶ
 τοῦ νόμου οὕτως ἔχοντος, εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν, μηχαν-
 20 νῶνται ἐπ' ἐμοὶ λόγους ψευδεῖς συντιθέντες καὶ διαβάλλοντες τὰ εἰς
 τὴν πόλιν. καὶ τῇ μὲν πόλει, εἴπερ ἀδικεῖται, κατηγορίαν ἀντὶ τιμω-
 20 ρίας ἀπονέμουσιν, αὐτοὶ δὲ ὧν τὴν πόλιν φασὶν ἀδικεῖσθαι, τούτων
 ἰδίᾳ ἀξιοῦσι δίκην λαμβάνειν. καίτοι αὐταὶ αἱ κατηγορίαι οὔτε χάρι-
 25 τος ἀξίαι οὔτε πίστεως. οὔτε γὰρ δὴ οὐ ἡ πόλις ἐλάμβανεν ἂν δίκην
 εἴ τι ἡδίκητο, ἐνταῦθα . . . τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι, ὥστε χάρι-
 25 τος ἀξίον εἶναι τῇ πόλει· οὔτε ὅστις [οὐκ] ἄλλα κατηγορεῖ ἢ ἂ διώ-
 25 κει ἐν πράγματι τοιούτῳ, πιστεῦσαι δὴπου αὐτῷ ἀξιώτερόν ἐστιν ἢ

1 οὗτοι (μὲν) γὰρ Bl. | 4 ἐλέγξαντ. s A pr. (— τος ut vid.) | εἴ τι Bk.] εἴ γ' | 5 διαβαλόντες Baiter] διαβαλλόντες A pr., corr. διαβάλλον-
 τες ut N | 7 κρίνεσθαι libri. em. R. | 10 γὰρ A pr., μοι supra versum |
 11 γε seclusi ex praecepto Porsoni ad Eur. Med. 675 | δεινῶν A pr. | 12
 ἐξῇν Ald.] ἐξῇ | εἴ τι] ὅ τι A pr. | ἡδ. ἐγὼ] ἐγὼ ἡδ. A | 13 τιμωρήσεσθαι
 libri. em. Ald. | 14 οἶος ἐγένετο? | 15 ἐλέγξει A | 17 (πᾶν) μηχαν-
 νῶνται vel 18 διαβάλλουσι D. | 18 ἐπ' ἐμοὶ Bl.] ἐπ' ἐμὲ | 19 εἴπερ idem]
 εἰ μὲν | 20 ὧν idem] ᾧ N, ὧ A | τούτου (τούτων Bl.) ἰδίᾳ Bk.] τουτουὶ δὴ
 NA corr., τούτου εἰδεῖ A pr. | 23 quidni ἡδικεῖτο? | intercidit ἔστιν ἰδίᾳ
 vel simile quid | ποιεῖσθαι J.] ποιεῖται | 24 οὐκ del. R.

ἀπιστῆσαι. ἐγὼ δὲ σχεδὸν ἐπίσταμαι τὴν ὑμετέραν γνώμην, ὅτι οὐτ' ἂν καταψηφίσαισθε οὐτ' ἂν ἀποψηφίσαισθε ἐτέρου τινός ἐνεκα μᾶλλον ἢ αὐτοῦ τοῦ πράγματος· ταῦτα γὰρ καὶ ὅσια καὶ δίκαια. ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν.

- 11 Ἐπειδὴ χορηγός κατεστάθην εἰς Θαργήλια καὶ ἔλαχον Παντακλέα διδάσκαλον καὶ Κεκροπίδα φυλὴν πρὸς τῇ ἑμαυτοῦ [τουτέστι 5 τῇ Ἑρεχθίδι], ἐχορήγουν ὡς ἄριστα ἐδυνάμην καὶ δικαιοτάτα. καὶ πρῶτον μὲν διδάσκαλεῖον (ἦ) ἦν ἐπιτηδειότατον τῆς ἐμῆς οἰκίας κατεσκεύασα, ἐν ᾧ περ καὶ Διονυσίοις ὅτε ἐχορήγουν ἐδίδασκον· ἔπειτα τὸν χορὸν συνέλεξα ὡς ἐδυνάμην ἄριστα, οὔτε ζημιώσας οὐδένα οὔτε ἐνέχυρα βία φέρων οὐτ' ἀπεχθανόμενος οὐδενί, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἦδι- 10 στα καὶ ἐπιτηδειότατα ἀμφοτέροις ἐγίγνετο, ἐγὼ μὲν ἐκέλευον καὶ 12 ἡτούμην, οἱ δ' ἐκόντες καὶ βουλόμενοι ἐπεμπον. ἐπεὶ δὲ ἦκον οἱ παῖδες, πρῶτον μὲν μοι ἀσχολία ἦν παρεῖναι καὶ ἐπιμέλεσθαι· ἐτύγχανε γάρ μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον, ἃ ἐγὼ περὶ πολλοῦ ἐποιοῦμην, ἐπειδὴ περ εἰσήγγειλα, ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀπο- 15 δεῖξαι τῇ βουλῇ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις προσεῖχον τὸν νοῦν, κατέστησα δὲ ἐπιμέλεσθαι, εἴ τι δέοι τῷ χορῷ, Φανόστρατον, δημότην μὲν τουτωνὶ τῶν διωκόντων, κηδεστὴν δ' ἑμαυτοῦ, ᾧ ἐγὼ δέδωκα τὴν θυγατέρα, καὶ ἡξίουεν αὐτόν (ὡς) ἄριστα 13 ἐπιμέλεσθαι· ἔτι δὲ πρὸς τούτῳ δύο ἄνδρας, τὸν μὲν Ἑρεχθίδος, 20 143 Ἀμυνίαν, ὃν αὐτοὶ οἱ φυλέται ἐψηφίσαντο συλλέγειν καὶ ἐπιμέλεσθαι τῆς φυλῆς ἐκάστοτε, δοκοῦντα χρηστὸν εἶναι, τὸν δ' ἕτερον τῆς

4 Harpocratio: διδάσκαλος· — — Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ χορευτοῦ „ἔλαχον“ φησὶ „Παντακλέα διδάσκαλον.“

1 οὐτ' Tur.] οὐκ | 2 καταψηφίσαισθε et ἀποψηφίσαισθε Bk.] καταψηφίσαισθε (A corr. καταψηφίσθησθε) et ἀποψηφίσθησθε | ἐτέρου τινός ex ἐτέρου A | 3 καὶ ὅσια καὶ δίκαια] δίκαια καὶ ὅσια A pr., corr. καὶ (supra vers.) δίκαια καὶ ὅσια | 4 εἰς] ε evanuit N | ἔλεγχον N | Παντακλέα] Vid. Kirchhoff Corp. Inscr. Att. I p. 179 | 5 post ἑμαυτοῦ in A 12 vel 13 litt. erasae (ni fallor πρὸς τῇ ἑμαυτοῦ) et deinde πρὸς τῇ ἑμαυτοῦ repetitum est punctis notatum | τουτέστι τῇ Ἑρεχθίδι debebat R. | 7 διδασκάλιον NA pr. | ἦ add. Bk. | 12 ἡτούμην idem] ἡγούμην | 13 ἐπιμελεῖσθαι libri ubique | 19 ὡς add. Bl., item p. 77,3 | 21 Ἀμυνίαν ὃν x, Ἀμυνιανόν NA. possis etiam Ἀμεινίαν ὃν | 22 intercidesse nomen viri aut latere in ἕτερον susp. Tur.

Κεκροπίδος, ὅσπερ ἐκάστοτε εἶωθεν ταύτην τὴν φυλὴν συλλέγειν·
 ἐτι δὲ τέταρτον Φίλιππον, ὃ προσετέτακτο ὠνεῖσθαι καὶ ἀναλίσκειν
 εἴ τι φράζοι ὁ διδάσκαλος ἢ ἄλλος τις τούτων, ὅπως (ὥς) ἄριστα χο-
 ρηγοῖντο οἱ παῖδες καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς εἶεν διὰ τὴν ἐμὴν ἀσχολίαν.
 5 καθειστήκει μὲν ἡ χορηγία οὕτω. καὶ τούτων εἴ τι ψεύδομαι προφά- 14
 σεως ἕνεκα, ἔξεστι τῷ κατηγόρῳ ἐξελέγξαι ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ ὃ τι
 ἂν βούληται εἰπεῖν· ἐπεὶ τοι οὕτως ἔχει, ὦ ἄνδρες· πολλοὶ τῶν πε-
 ριεστώτων τούτων τὰ μὲν πράγματα ταῦτα πάντα ἀκριβῶς ἐπίσταν-
 ται, καὶ τοῦ ὀρκωτοῦ ἀκούουσι, καὶ ἐμοὶ προσέχουσι τὸν νοῦν ἅττα
 10 ἐγὼ ἀποκρίνομαι, οἷς ἐγὼ βουλοίμην ἂν δοκεῖν αὐτός τε εὖορκος εἶ-
 ναι καὶ ὑμᾶς τάληθῃ λέγων πείσαι ἀποψηφίσασθαι μου. πρῶτον 15
 μὲν οὖν ἀποδείξω ὑμῖν ὅτι οὔτε ἐκέλευσα πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμα-
 κον οὔτ' ἠνάγκασα οὔτ' ἔδωκα καὶ οὐδὲ παρῇ ὅτ' ἔπιε. καὶ οὐ τού-
 του ἕνεκα ταῦτα σφόδρα λέγω, ὥς ἐμαυτὸν ἐξω αἰτίας καταστήσω,
 15 ἕτερον δὲ τινα εἰς αἰτίαν ἀγάγω· οὐ δῆτα ἐγωγε, πλήν γε τῆς τύ-
 χης, ἥπερ οἶμαι καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀνθρώπων αἰτία ἐστὶν ἀποθανεῖν·
 ἦν οὔτ' ἂν ἐγὼ οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς οἷός τ' ἂν εἴη ἀποτρέψαι μὴ οὐ γε-
 νέσθαι ἥντινα δεῖ ἐκάστω.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

20 Μεμαρτύρηται μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τοῦ πράγματος ἃ ἐγὼ 16
 ὑμῖν ὑπεσχόμην· ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων χρὴ σκοπεῖν ἃ τε οὗτοι διω-
 μόσαντο καὶ ἃ ἐγὼ, πότεροι ἀληθέστερα καὶ εὐορκότερα. διωμόσαντο
 δὲ οὗτοι μὲν κτεῖναί με Διόδοτον βουλευσάντα τὸν θάνατον, ἐγὼ δὲ
 μὴ ἀποκτεῖναι, μήτε χειρὶ ἐργασάμενος μήτε βουλεύσας. αἰτιῶνται 17

3 τούτων in ras. trium fere litt. et deinde ὅπως in marg. A |
 6 ἕνεκα in mg. A | ἔξεστι κτέ.] videtur hic locus graviter esse inter-
 polatus. quid requiratur ostendet Andoc. I 55. „dele εἰπεῖν ex ἐπεὶ na-
 tum.“ D. | 9 ὀρκωτοῦ N | 10 βουλοίμην D.] ἐβουλόμην | 12 πιεῖν τὸν
 παῖδα] τὸν παῖδα πιεῖν A | 13 οὐδὲ R.] οὔτε | παρῇ libri | ἔπινεν Weid-
 ner | 15 ἀγάγω] ἀγάγω ἢ N, ἀγάγειν A | 17 ἀποστρέψαι libri. corr. D. |
 22 ἀληθέστατα et εὐορκότατα A pr. | 24 ἀποκτεῖναι] ἀποκτεῖναί με
 N | ἐργασάμενος D. (coll. Andoc. I 94)] ἀράμενος

- δὲ οὗτοι μὲν ἐκ τούτων ὡς οὗτος . . . ἐκέλευσε πιεῖν τὸν παῖδα
τὸ φάρμακον ἢ ἡνάγκασεν ἢ ἔδωκεν· ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν τούτων ὧν
αἰτιῶνται οὗτοι ἀποφανῶ ὅτι οὐκ ἔνοχός εἰμι. οὔτε γὰρ ἐκέλευσα
οὔτ' ἡνάγκασα οὔτ' ἔδωκα· καὶ ἔτι προστίθημι αὐτοῖς ὅτι οὐδὲ παρε-
γενόμην πίνοντι. καὶ εἰ φασιν ἀδικεῖν εἰ τις ἐκέλευσεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ·
οὐ γὰρ ἐκέλευσα. καὶ εἰ φασιν ἀδικεῖν εἰ τις ἡνάγκασεν, ἐγὼ οὐκ ἀδι-
κῶ· οὐ γὰρ ἡνάγκασα. καὶ εἰ τὸν δόντα τὸ φάρμακόν φασιν αἴτιον
¹⁸ εἶναι, ἐγὼ οὐκ αἴτιος· οὐ γὰρ ἔδωκα. αἰτιάσασθαι μὲν οὖν καὶ κατα-
ψεύσασθαι ἔξεστι τῷ βουλομένῳ· αὐτὸς γὰρ ἕκαστος τούτου κρατεῖ·
γενέσθαι μέντοι τὰ μὴ γεγνημένα καὶ ἀδικεῖν τὸν μὴ ἀδικοῦντα οὐκ
ἐν τοῖς τούτων λόγοις ἡγοῦμαι εἶναι, ἀλλ' ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀλη-
θεῖ. ὅποσα μὲν γὰρ λάθρα πράττεται καὶ ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα,
ὧν μὴ εἰσι μάρτυρες, ἀνάγκη περὶ τῶν τοιούτων ἐξ αὐτῶν τῶν λό-
γων τῶν τε τοῦ κατηγοροῦ καὶ τοῦ ἀποκρινομένου τὴν διάγνωσιν
ποιεῖσθαι καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα, καὶ
εἰκάζοντας μᾶλλον ἢ σάφα εἰδότας ψηφίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων·
¹⁹ ὅπου δὲ πρῶτον μὲν αὐτοὶ οἱ κατήγοροι ὁμολογοῦσι μὴ ἐκ προνοίας
μηδ' ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ παιδί, ἔπειτα τὰ πρα-
χθέντα φανερώς ἅπανταπραχθῆναι καὶ ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν,
καὶ ἀνδρῶν καὶ παιδῶν, καὶ ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἐξ ὧν περ καὶ εἰ
τίς τι ἡδίκηκε, φανερώτατος ἂν εἴη, καὶ εἰ τις μὴ ἀδικοῦντα αἰτιῶτο,
μάλιστα ἐξελέγχοιτο.
- ²⁰ Ἄξιον δ' ἐνδυμηθῆναι, ὧ ἄνδρες, ἀμφοτέρω καὶ τῆς γνώμης τῶν
ἀντιδίκων καὶ οἷω τρόπῳ ἔρχονται ἐπὶ τὰ πράγματα. ἐξ ἀρχῆς γὰρ
οὐδὲν ὁμοίως οὗτοί τε πρὸς ἐμὲ πράττουσι καὶ ἐγὼ πρὸς τούτους.

1 ὡς] καὶ A pr. | οὗτος] αἴτιος δς S., Fuhr οὗτος (ἐνοχος δς), ego sup-
pleverim: ἐνοχός ἐστι τῷ φόνῳ δς | ἐκέλευσε Baier] κελεύσειε | 3 ἀπο-
φωνῶ N | 4 οὔτ' ἢν. οὔτ' ἔδ. D.] οὔτ' ἔδ. οὔτ' ἢν. | ἔτι προστ. Ald.] ἐπι-
προστ. | οὐδὲ Bl.] οὐ | 5 vv. ἐκέλευσεν — (6) εἰ τις om. N | 11 καὶ ἐν τῷ
ἀληθεῖ A contra usum oratoris | 12 ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα del. D. | 14
τοῦ κατ.] τοῦ supra vers. A | 15 σμικρὸν νοεῖν A pr. | 16 ψηφίζεσθαι] η
evanuit N | 17 αὐτοὶ οἱ ex αὐτοὶ A | 19 ἅπαντ' ἐπράχθη? | 20 δούλων]
παιδῶν A pr. | 21 φανερώτατος τ' ἂν εἴη N | μὴ supra vers. A | 22 μά-
λιστ' ἂν S. | apodosin deesse putavit R.

ἔλεξε μὲν γὰρ Φιλοκράτης οὕτοσί ἀναβάς εἰς τὴν ἡλιαίαν τὴν τῶν ²¹
 θεσμοθετῶν, τῇ ἡμέρᾳ ἣ ὁ παῖς ἐξεφέρετο, ὅτι ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπο-
 κτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ, φάρμακον ἀναγκάσας πιεῖν. ἐπειδὴ δὲ
 οὗτος ταῦτα ἔλεγεν, ἀναβάς ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς αὐτοῖς δι-
 5 κασταῖς ἔλεξα ὅτι τὸν μὲν νόμον οὐ δίκαιον οὐ προκαθιστάῃ Φιλο-
 κράτης κατηγορῶν καὶ διαβάλλων εἰς τὸ δικαστήριον, μελλόντων
 ἔσεσθαι μοι ἀγώνων πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῆνον αὖριον (καὶ) τῇ ἔνῃ,
 ὥνπερ ἕνεκα τοὺς λόγους τούτους | λέγοι· ἃ μέντοι αἰτιῶτο καὶ δια- ¹⁴⁴₂₂
 βάλλοι, ῥαδίως ἐξελεγχθήσοιτο ψευδόμενος. εἶεν γὰρ οἱ συνειδότες
 10 πολλοί, καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι, καὶ νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι, (οἱ)
 σύμπαντες πλείους ἢ πεντήκοντα, οἱ τοὺς τε λόγους τοὺς λεχθέντας
 περὶ τῆς πόσεως τοῦ φαρμάκου καὶ τὰ πραχθέντα καὶ τὰ λεγόμενα
 πάντα ἐπίσταιντο. καὶ εἰπόν τε ταῦτα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ πρου- ²³
 καλούμην αὐτὸν εὐδὺς τότε καὶ αὖθις τῇ ὑστεραίᾳ ἐν τοῖς αὐτοῖς
 15 δικασταῖς, καὶ ἵεναι ἐκέλευον λαβόντα μάρτυρας ὁπόσους βούλοιο
 ἐπὶ τοὺς παραγενομένους, λέγων αὐτῷ ὀνόματι ἕκαστον, τούτους
 ἐρωτᾶν καὶ ἐλέγχειν, τοὺς μὲν ἐλευθέρους ὡς χρὴ τοὺς ἐλευθέρους,
 οἱ σφῶν (τ' αὐτῶν) ἕνεκα καὶ τοῦ δικαίου ἔφραζον ἂν τάληθῇ καὶ
 τὰ γενόμενα, τοὺς δὲ δούλους, εἰ μὲν αὐτῷ ἐρωτῶντι τάληθῇ

1 ἡλιαίαν Taylor] ἡλιακὴν. cf. C. I. Att. IV n. 27 a v. 75: ἐς
 τὴν ἡλιαίαν τὴν τῶν θεσμοθετῶν | 3 πιεῖν] ποιεῖν N pr. | 5
 ἔλεξα N pr. | τὸν μὲν νόμον — προκαθιστάῃ] ita N, nisi quod
 pro προκαθιστάῃ praebebat προκαθίσταται η (super x est signum % cul
 in marg. respondet % σφάλμα) et alterum οὐ in οὐ mutatum. A τὸν μὲν
 νόμον οὐ δίκαιον οὐ (hoc οὐ supra versum) προκαθίσταται, εἰ (R.: τὸ μὲν
 ὅλον οὐ δίκαιον οὐδὲ προσῆκον ποιεῖ Φιλ., D.: „corruptissimus locus, for-
 san mutilus. sensus esse videtur, ὅτι τῶν μὲν νομίμων οὐ δικαίως προαγο-
 ρεοὶ εἵργεσθαι Φιλ.“ multorum naufragia percenset S. Quaest. Ant.
 p. 12) | 7 ἔσεσθαι N pr. (corr. 2) | καὶ ins. R. | ἔνῃ N, ἔννη A | 8
 λέγει A | 9 εἶεν] εἰ ἐν N, εἰ . . A pr. (super εἰ ft. acc. circumfl.
 erasus est), corr. εἰσὶ | οἱ] ο in ras. A | 10 οἱ add. R. | 11 τοὺς τε] τού-
 τους ut vid. A pr. | 12 καὶ τὰ λεγόμενα aut debebat R. aut in καὶ τὰ γε-
 νόμενα mutabat | 13 ἐπίσταιντο Mr.] ἠπίσταντο | 15 ἵεναι A | 16 αὐ-
 τῶν ὀνομαστὶ R., αὐτῷ ὀνομαστὶ Mr. | 18 τ' αὐτῶν add. S. (αὐτῶν R.) |
 19 post ἐρωτῶντι libri inserunt διδόναι (cf. p. 80, 1). om. Ald.

δοκοῖεν λέγειν, εἰ δὲ μή, ἑτοιμος ἦ διδόναι βασανίζειν τοὺς τε ἑμαυ-
 τοῦ πάντα, καὶ εἰ τινὰς τῶν ἀλλοτρίων κελεύει, ὡμολόγουν πείσας
 τὸν δεσπότην παραδῶσειν αὐτῷ βασανίζειν τρόπῳ ὁποῖω βούλοιο.
 καὶ ταῦτα ἑμοῦ προκαλουμένου καὶ λέγοντος ἐν τῷ δικαστηρίῳ, οὐ
 24 καὶ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ ἕτεροι ἰδιῶται πολλοὶ μάρτυρες παρήσαν, 5
 οὔτε τότε παραχρῆμα οὔτε ὕστερον ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ οὐδεπώποτε
 ἠθέλησαν ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ δίκαιον, εὖ εἰδότες ὅτι οὐκ ἂν τούτοις
 κατ' ἑμοῦ ἐλεγχος ἐγίνετο οὗτος, ἀλλ' ἔμοι κατὰ τούτων, ὅτι οὐδὲν
 25 δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ἠτιῶντο. ἐπίστασθε δέ, ὧ ἄνδρες, ὅτι αἱ ἀνάγκαι
 αὐταὶ ἰσχυρόταται καὶ μέγιστα εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ ἐλέγχοι 10
 ἐκ τούτων σαφέστατοι καὶ πιστότατοι περὶ τοῦ δικαίου, ὅπου εἶεν
 μὲν ἐλεύθεροι πολλοὶ οἱ συνειδότες, εἶεν δὲ δοῦλοι, καὶ ἐξείη μὲν τοὺς
 ἐλευθέρους ὅρκους καὶ πίστεσιν ἀναγκάζειν, ἃ τοῖς ἐλευθέροις μέγιστα
 καὶ περὶ πλείστου ἐστίν, ἐξείη δὲ τοὺς δούλους ἐτέραις ἀνάγκαις, ὑφ'
 ὧν καὶ ἦν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι κατειπόντες, ὅμως ἀναγκάζονται 15
 τάληθ' ἢ λέγειν· ἡ γὰρ παρούσα ἀνάγκη ἐκάστῳ ἰσχυροτέρα ἐστὶ τῆς
 26 μελλούσης ἐσεσθαι. εἰς πᾶν τοίνυν ἐγὼ ταῦτα προυκαλεσάμην
 τούτους, καὶ ἐξ ὧν γε χρὴ ἀνθρωπὸν ὄντα τάληθ' ἢ καὶ τὰ δίκαια
 πυνθάνεσθαι, ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι, καὶ πρόφασις οὐδεμία ὑπε-
 λείπετο. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ τὴν αἰτίαν ἔχων καὶ ἀδικῶν, ὡς οὗτοί φα- 20
 σιν, ἑτοιμος ἦ αὐτοῖς κατ' ἑμαυτοῦ παρέχειν ἐλεγχον τὸν δικαιοτά-
 τον· οἱ δ' αἰτιώμενοι καὶ φάσκοντες ἀδικεῖσθαι αὐτοὶ ἦσαν οἱ οὐκ
 27 ἐθέλοντες ἐλέγχειν εἴ τι ἡδικοῦντο. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτων προκα-
 λουμένων μὴ ἠθέλησα τοὺς παραγενομένους ἀποφῆναι, (ἦ) θεράπον-
 τας ἐξαιτοῦσι μὴ ἠθέλον ἐκδιδόναι, ἢ ἄλλην τινὰ πρόκλησιν ἐφευγον, 25

1 ἑτοιμος ἦ J.] ἑτοιμός εἰμι N, ἑτοιμος εἶεν A pr., corr. ἑτοιμοὶ εἶεν |
 2 κελεύει Bk.] κελεύει | 6 παντὶ τῷ ex παντὶ N | 9 ἐπίστασθαι A pr. |
 12 μὲν ἐλεύθ.] ἐλεύθ. μὲν A | ἐξείη μὲν] ἐξείημεν A | 14 ἐξείημεν δὲ
 AN pr. | 15 μέλλουσιν A pr. | 17 εἰς πάντα Bl. | 18 γε Ald.] σε |
 19 πυνθάνεσθαι καὶ πρό in ras. A | 20 αἰτίαν] τ evanuit N | 21 ἑτοιμός
 A | 24 ἀποφῆνασθαι A pr. (quam erasam dicit Bk. ante θεράποντας lite-
 ram, fuit σθαι compendiose scriptum) | ἦ add. Bk. | 25 ἐφευγεν N pr.
 (corr. ft. 2) et A pr. ut vid.

αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγιστα τεκμήρια κατ' ἐμοῦ ἐποιοῦντο ὅτι ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία· ἐπεὶ δ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὗτοι ἦσαν οἱ φεύγοντες τὸν ἔλεγχον, ἐμοὶ δῆπου δίκαιον κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ τοῦτο τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐκ ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία ἣν αἰτιῶνται κατ' ἐμοῦ. ἐπίστα-²⁸
 5 μαι δὲ καὶ τάδε, ὦ ἄνδρες, ὅτι εἰ μὲν τούτοις ἐμοῦ κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες οἱ παραγενόμενοι, αὐτοῖς ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις ἐχρῶντο καὶ πίστιν ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον, τοὺς μάρτυρας τοὺς καταμαρτυροῦντας· τῶν αὐτῶν δὲ τούτων μαρτυρούντων, ἃ μὲν ἐγὼ λέγω, ἀληθῆ εἶναι, ἃ δὲ οὗτοι λέγουσιν, οὐκ ἀληθῆ, τοῖς μὲν μάρ-
 10 τυσι τοῖς (ἐμοὶ) μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς διδάσκουσι, τοῖς δὲ λόγοις οἷς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν ὑμᾶς φασὶ χρῆναι, οὓς ἐγὼ εἰ ἔλεγον ἄνευ μαρτύρων, ψευδεῖς ἂν κατηγοροῦν εἶναι. καίτοι δεινὸν εἰ²⁹
 οἱ αὐτοὶ μάρτυρες τούτοις μὲν ἂν μαρτυροῦντες πιστοὶ ἦσαν, ἐμοὶ δὲ μαρτυροῦντες ἄπιστοι ἔσονται. καὶ εἰ μὲν πάνυ μὴ παρεγένοντο
 15 μάρτυρες, ἐγὼ δὲ παρειχόμεν, ἢ τοὺς παραγενομένους μὴ παρειχόμεν, ἐτέρους δὲ τινας, εἰκότως ἂν οἱ τούτων λόγοι πιστοτεροὶ ἦσαν τῶν ἐμῶν μαρτύρων· ὅπου δὲ μάρτυράς τε ὁμολογοῦσι παραγενέσθαι, καὶ ἐγὼ τοὺς παραγενομένους παρέχομαι, (καί) εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ αὐτὸς ἐγὼ καὶ οἱ μάρτυρες ἅπαντες φανεροί
 20 ἐσμεν λέγοντες ἅπερ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς, πόθεν χρή, ὦ ἄνδρες, ἢ τάλῃ-
 θῇ πιστὰ ἢ τὰ | μὴ ἀληθῇ ἄπιστα ποιεῖν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν τοιού-¹⁴⁵
 των; ὅπου μὲν γὰρ λογῶ τις διδάσκει περὶ τῶνπραχθέντων, μάρ-³⁰
 τυρας δὲ μὴ παρέχοιτο, μαρτύρων ἂν τις τοὺς λόγους τούτους ἐν-
 δεεῖς φαίη εἶναι· ὅπου δὲ μάρτυρας μὲν παρέχοιτο, τεκμήρια δὲ αὐ
 25 τοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια μὴ ἀποφαίνοι, ταῦτα ἂν τις ἔχοι εἰπεῖν, εἰ

1 τεκμήρια] κ supra versum A | 2 ἡ αἰτία] articulum om. A | ἐμοῦ] periit ἐ, item 4 ὁ voculae ὅτι N | 4 aut ἦν del. aut leg. ἡτιῶντο | ἦν] ἦν ut vid. N pr., corr. ἦν | 8 μαρτυρούντων] καταμαρτυρούντων NA corr. (κατα in mg.) | 10 ἐμοὶ add. R. | 13 μάρτυρες τούτοις μὲν] μὲν μάρτυρες τούτοις A | 15 μὴ παρειχόμεν St.] μὴ παρεσχόμεν N, μὴ παρευχόμεν A | 18 καὶ add. R. | τῆς supra vers. A | 19 ἅπαντες] πάντες A | 22 διδάσκει A corr. | 24 παρέχοντο A N pr. | αὐ τοῖς R.] αὐτοῖς | 25 ἀποφαίνοι idem (in ind. graec.) ἀποφαίνοντο N, ἀποφαίνονται A | ταῦτα] vid. Obs. Antiph. p. 28.

- ³¹ βούλοιοι· ἐγὼ τοίνυν τοὺς τε λόγους ὑμῖν εἰκότας ἀποφαίνω, καὶ τοῖς λόγοις τοὺς μάρτυρας ὁμολογοῦντας καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα, καὶ τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις δύο τῷ μεγίστῳ καὶ ἰσχυροτάτῳ, τούτους μὲν αὐτούς τε ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐξελεγχόμενους καὶ ὑπ' ἐμοῦ, ἐμὲ δὲ ὑπὸ τε τούτων καὶ ὑπὸ ἐμαυτοῦ ⁵
- ³² ἀπολυόμενον· ὅπου γὰρ ἐμοῦ ἐθέλοντος ἐλέγχεσθαι περὶ ὧν ἡτιῶντο οὗτοι μὴ ἤθελον ἐλέγχειν (εἴ τι) ἡδικοῦντο, ἐμὲ μὲν δήπου ἀπέλυον, αὐτοὶ δὲ κατὰ σφῶν αὐτῶν μάρτυρες ἐγένοντο ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ἡτιῶντο. καίτοι εἰ πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ μάρτυσι τοὺς ἀντιδίκους αὐτοὺς μάρτυρας παρέχομαι, ποῖ ἔτι ἐλθόντα δεῖ ἢ ¹⁰ πόθεν ἀποδείξαντα τῆς αἰτίας ἀπολελύσθαι;
- ³³ Ἡγοῦμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἀποδεδειγμένων, ὧ ἄνδρες, δικαίως ἂν μου ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἐπίστασθαι ἅπαντας ὅτι οὐδὲν μοι προσήκει τῆς αἰτίας ταύτης. ἵνα δ' ἔτι καὶ ἄμεινον μάθητε, τούτου ἕνεκα πλείω λέξω, καὶ ἀποδείξω ὑμῖν τοὺς κα- ¹⁵ τηγόρους τούτους ἐπιρροκοτάτους ὄντας καὶ ἀσεβεστάτους ἀνθρώπων, καὶ ἀξίους οὐ μόνον ὑπ' ἐμοῦ μισεῖσθαι ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν πάντων
- ³⁴ καὶ τῶν ἄλλων πόλιτων τῆς δίκης ἕνεκα ταυτησί. οὗτοι γὰρ τῇ μὲν πρώτη ἡμέρᾳ ἢ ἀπέθανεν ὁ παῖς, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἢ προέκειτο, οὐδ' αὐτοὶ ἠξίουσαν αἰτιάσθαι ἐμὲ οὐδ' ἀδικεῖν ἐν τῇ πράγματι τούτῳ οὐ- ²⁰ δέν, ἀλλὰ συνῆσαν ἐμοὶ καὶ διελέγοντο· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἢ ἐξεφέρετο ὁ παῖς, ταύτῃ δὴ πεπεισμένοι ἦσαν [τινες] ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν, καὶ παρεσκευάζοντο αἰτιάσθαι καὶ προαγορεύειν εἰργεσθαι τῶν νομίμων. τίνες οὖν ἦσαν οἱ πείσαντες αὐτούς; καὶ τίνος ἕνεκα καὶ πρόθυμοι ἐγένοντο πείσαι αὐτούς; δεῖ γάρ με καὶ ταῦτα ὑμᾶς ²⁵
- ³⁵ διδάξαι. κατηγορήσειν ἐμελλον Ἀριστίωνος καὶ Φιλίνου καὶ Ἀμπε-

3 δύο A | 6 ἐμοῦ ἐθέλ. ἐλέγχ.] ἐθέλ. ἐλέγχ. ἐμοῦ A | 7 νν. οὗτοι μὴ — (9) ἡτιῶντο om. N | 7 εἴ τι ἡδικοῦντο Bl.] ἡδίκουν καὶ | 11 ἀπολελύσθαι NA | 13 ἀποψηφίσασθαι A pr. ut vid. | ὑμᾶς evanuit) N | 14 ταύτης prope totum periit N (in fine versus ut supra μᾶς) | 19 ὑστέρα N | οὗτ' αὐτοὶ ἠξίουσαν ἀδικεῖσθαι οὗτ' ἐμὲ ἀδικεῖν? forsitan vero οὐδ' utrobique retineri possit coll. V 64 | 22 ταύτῃ N, ταυτὶ A | τινες del. D. | 23 εἰργεσθαι A sibi constans.

λίνου καὶ τοῦ ὑπογραμματοῦς τῶν δεσμοδετῶν, μεθ' οὐπερ συνέ-
 κλεπτον, περὶ ὧν εἰσήγγειλα εἰς τὴν βουλήν. καὶ αὐτοῖς ἐκ μὲν τῶν
 πεπραγμένων οὐδεμία ἦν ἐλπίς ἀποφεύξεσθαι — τοιαῦτα ἄρ' ἦν τὰ
 ἡδίκημένα — πείσαντες δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι καὶ προαγορεύειν
 5 ἔμοι εἶργεσθαι τῶν νομίμων, ἡγήσαντο ταύτην σφίσιν ἔσεσθαι σω-
 τηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πραγμάτων ἀπάντων. ὁ γὰρ νόμος οὐ-³⁶
 τως ἔχει, ἐπειδὴν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην, εἶργεσθαι τῶν νομί-
 μων· καὶ οὐτ' ἂν ἐγὼ οἴος τ' ἢ ἐπεξελθεῖν εἰργόμενος τῶν νομίμων,
 ἐκεῖνοί τε ἐμοῦ τοῦ εἰσαγγειλαντος καὶ ἐπισταμένου τὰ πράγματα
 10 μὴ ἐπεξιόντος ῥαδίως ἔμελλον ἀποφεύξεσθαι καὶ δίκην οὐ δώσειν
 ὑμῖν ὧν ἡδίκησαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἐπ' ἔμοι πρῶτον ἐμηχανήσαντο
 Φιλῖνος καὶ οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Λυσιστράτῳ πρότερον, ὡς αὐτοὶ
 ὑμεῖς ἠκούσατε. καὶ οὗτοι τότε μὲν πρόθυμοι ἦσαν ἀπογράφεσθαι³⁷
 με εὐθύς τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ὁ παῖς ἐθάπτετο, πρὶν τὴν οἰκίαν καθάραι
 15 καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, αὐτὴν ταύτην φυλάξαντες τὴν ἡμέραν
 ἐν ἣ ἔμελλεν ὁ πρῶτος ἐκείνων κριθήσεσθαι, ὅπως μὴδὲ καθ' ἐνός
 αὐτῶν οἴος τε γενοίμην ἐπεξελθεῖν μὴδ' ἐνδειξαι τῷ δικαστηρίῳ τὰ
 δίκηματα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τοὺς τε νόμους ἀνέγνω, καὶ³⁸
 χρόνους ἐπέδειξε, τί οὐκ ἐγχωροίη ἀπογράψασθαι καὶ τὰς κλήσεις
 20 καλεῖσθαι ὅσας ἔδει, καὶ ἐγὼ τοὺς ταῦτα μηχανωμένους εἰσάγων
 εἰς τὸ δικαστήριον εἶλον ἅπαντας, καὶ ἐτιμήθη αὐτοῖς ὧν ὑμεῖς ἐπί-
 στασθε, καὶ οὗτοι ὧν ἕνεκα ἐλάμβανον χρήματα οὐδὲν [αὐτοῖς] οἰοί
 τε ἦσαν ὠφελῆσαι, τότε δὴ προσιόντες | αὐτῷ τ' ἔμοί καὶ τοῖς φίλοις¹⁴⁶
 ἐδέοντο διαλλαγῆναι, καὶ δίκην ἔτοιμοι ἦσαν διδόναι τῶν ἡμαρτη-

1 καὶ insiticium? | ὑπογραμματοῦς N pr. | 3 αὐτοῖς ante ἐλπίς iterat
 A punctis notatum | τοιαῦτα A pr. | ἄρ' γὰρ Baiter | 6 ἀπαλλαγὴν] λ
 alterum supra vers. A | 9 οἱ in ἐκεῖνοι τε a m. 2 nunc habet N | 11 ὑμῖν]
 ἔμοι A pr. | πρῶτον] μόνον A pr. | 13 τότε μὲν πρόθ.] μὲν πρόθ. τότε
 A | 14 τῇ ὑστ. ἢ] vid. Frohberger ad Lys. XIX 22 in appendice | κα-
 θάραι A . καθῆραι S. | 17 γενοίμην] ἐγενοίμην A pr. | ἐνδειξαι] ἐπιδειξαι
 Bl. | τὰ ἀδίκηματα A | 18 αὐτοῖς in mg. A, αὐτ . . . N pr., m. 2 αὐτὸς |
 τοὺς τε] τούτους A pr. | 19 χρόνον St., (τόν) χρόνον Mr. | ἀπέδειξε A ut
 vid. corr. „deinde lege ὅτι οὐκ —“ D. | 22 „αὐτοὺς rescribere in promptu
 est.“ Bl. poterat abesse αὐτοὺς.

39 μένων. καὶ ἐγὼ πεισθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων διηλλάγην τούτοις ἐν τῇ
 πόλει ἐναντίον μαρτύρων, ὅπερ διηλλαττον ἡμᾶς πρὸς τῷ νεῷ τῆς
 Ἀθηνᾶς· καὶ μετὰ τοῦτο συνῆσάν μοι καὶ διελέγοντο ἐν τοῖς ἱεροῖς,
 ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν καὶ ἐτέρωδι παν-
 40 ταχοῦ. τὸ τελευταῖον, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ πάντες, Φίλοκράτης αὐτός 5
 οὗτοσί ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἐναντίον τῆς βουλῆς, ἐστὼς μετ' ἐμοῦ
 ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπτόμενος ἐμοῦ διελέγετο, ὀνόματι οὗτος ἐμὲ προσ-
 αγορεύων, καὶ ἐγὼ τοῦτον, ὥστε δεινὸν δοῆαι εἶναι τῇ βουλῇ, ἐπει-
 δὴ ἐπύθετο προειρημένον μοι εἶργεσθαι τῶν νομίμων ὑπὸ τούτων,
 41 οὓς ἐώρων μοι τῇ προτεραίᾳ συνόντας καὶ διαλεγομένους. σκέψασθε 10
 δὲ καὶ μοι μνήσθητε, ὦ ἄνδρες· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον μάρτυσιν ὑμῖν
 ἀποδείξω, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων ἃ τούτοις πέπρακται βε-
 βήως γνώσεσθε ὅτι ἀληθῆ λέγω. καὶ πρῶτον (μὲν) ἃ τοῦ βασιλέως
 κατηγοροῦσι καὶ διὰ τὴν ἐμὴν σπουδὴν οὐ φασιν ἐθέλιν αὐτὸν ἀπο-
 γράφεσθαι τὴν δίκην, τοῦτο δὲ κατ' αὐτῶν τούτων ἔσται τεκμήριον 15
 42 ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι. ἔδει μὲν γὰρ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ ἀπεγρά-
 ψατο, τρεῖς προδικασίας ποιῆσαι ἐν τρισὶ μῆσιν, τὴν δίκην δ' εἰσάγειν
 τετάρτῳ μηνί, ὥσπερ νυνί· τῆς δ' ἀρχῆς αὐτῷ λοιποὶ δύο μῆνες
 ἦσαν, Θαρρηγλιῶν καὶ Σχιροφοριῶν. καὶ οὐτ' εἰσάγειν δήπου οἶός τ'
 ἂν ἦν ἐφ' ἑαυτοῦ, οὔτε παραδοῦναι φόνου δίκην ἐξεστίν, οὔδ' παρὲ- 20

17 Pollux VIII 24: προδικασία ὡς Ἀντιφῶν.

1 ἐν τῇ πόλει] ἐν Διπολείῳ Scheibe ex glossa Harpocratonis Δι-
 πόλεια: ἑορτὴ τις Ἀθήνῃσι τῇ Διπόλει· Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ χο-
 ρευτοῦ. exstat τοῖς Διπολείῳ II δ 8 | 3 Ἀθηνᾶς] hanc nom. formam tuentur
 tituli C. I. Att. I n. 298 et IV n. 373 w | 4 καὶ ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν N | ἐτέ-
 ροδι A | 7 οὗτος] ὁ τοιοῦτος A. οὗτός (τε) Bl. | 8 ἐπειδὴ μοι ἐπύθετο A pr. |
 9 μοι supra vers. post εἶργεσθαι positum A | 10 ἐώρα A | προτέρᾳ libri.
 em. Tur. | ante σκέψασθε intercidisse ΜΑΡΤΥΡΕΣ susp. S. | 13 μὲν
 ins. D. | 14 φασιν] v supra vers. A | ἐθέλιν αὐτόν] αὐτὸν ἐθέλιν A |
 15 δὲ] δὴ Baiter | 16 λέγουσιν A | 17 προδικασίας N A corr. (δικα
 supra vers.) | 19 γαρρηγλιῶν A | 20 ἦν supra vers. A | οὔδ' παραδοῦναι
 libri. corr. R. | δίκην om. A.

δωκεν οὐδείς πώποτε βασιλεὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ἦν τινα οὖν μήτε
 εἰσάγειν μήτε παραδοῦναι ἐξῆν αὐτῷ, οὐδ' ἀπογράφεσθαι ἡξίου παρὰ
 τοὺς ὑμετέρους νόμους. καὶ ὅτι οὐκ ἄδικεῖ αὐτούς, μέγιστον ση-⁴³
 μεῖον· Φιλοκράτης γάρ οὐτοσί ἐτέρους τῶν ὑπευθύνων ἔσειε καὶ
 5 ἐσυκοφάντει, τούτου δὲ τοῦ βασιλέως, ὃν φασι δεινὰ καὶ σχέτλια
 εἰργάσθαι, οὐκ ἦλθε κατηγορήσων εἰς τὰς εὐθύνας. καίτοι τί ἂν ὑμῖν
 τούτου μείζον τεκμήριον ἀποδείξαιμι, ὅτι οὐκ ἠδικοῦτο αὐθ' ὑπ' ἐμοῦ οὐθ'
 ὑπ' ἐκείνου; ἐπειδὴ γάρ οὐτοσί ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν, ἐξὸν αὐτοῖς ἀπὸ ⁴⁴
 τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις τοῦ Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς τριάκονθ'
 10 ἡμέρας συνεχῶς τούτων ἢ τι ἐβούλοντο ἀπογράφεσθαι, ἀπεγράφοντο
 οὐδεμιᾶ· καὶ αὖθις τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας
 ἀρξαμένοις ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι (ἢ) τι ἐβούλοντο, οὐδ' αὖ ἐνταῦ-
 θα ἀπεγράψαντο, ἀλλὰ παρῆσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς εἴκοσιν ἡμέρας·
 ὥστε αἱ σύμπασαι ἡμέραι ἐγένοντο αὐτοῖς πλέον ἢ πεντήκοντα ἐπὶ
 15 τούτου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράψασθαι οὐκ ἀπεγρά-
 ψαντο. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες ὅσοις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὁ ⁴⁵
 χρόνος μὴ ἐγχωρεῖ., οὗτοι δ' ἐπιστάμενοι μὲν τοὺς νόμους
 ἅπαντας, ὁρῶντες δέ με βουλευόντα καὶ εἰσιόντ' εἰς τὸ βουλευτήριον
 — καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βουλευτηρίῳ Διὸς βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς βουλαίας
 20 ἰερόν ἐστι, καὶ εἰσιόντες οἱ βουλευταὶ προσεύχονται, ὧν καὶ γὰρ εἰς ἡ,
 καὶ ταῦτα πράττων, καὶ εἰς τὰλλα ἱερὰ πάντα εἰσιῶν μετὰ τῆς βου-

1 ταύτη ἡντιναοῦν, A | 3 ἡδίκει R. | 4 οὐτοσι sine acc. A | ἐτέρους (μὲν)
 Bl. | 7 τούτου μείζον] μεῖζον τούτου A | 8 ἐπειδὴ δὲ Gebauer | 9 ἀρξαμέ-
 νους A pr. | 10 ἡμέρας x, ἡμέραι ὁ NA | 12 ἢ add. x (ἀπογράφεσθαι
 τινι N, ἀπογράφεσθαι, τινι A) | αὖ Bk.] αὐτῷ N, αὐτῷ A | ἐνταῦθα
 (εὐθύς) Bl. | 13 παρῆσαν A | εἴκοσιν] hunc et eum qui post legitur
 numerum dierum (πλέον ἢ πεντήκοντα) corruptos esse censuit Sam. Petit
 Leg. Att. I tit. 1 § XXIV, qui pro 20 requirit 5, pro πλέον ἢ πεντή-
 κοντα — πλέον ἢ τριάκοντα. Mr. pro priore numero mavult γ' vel δ' aut ζ'
 vel ζ' rescribi. de τριάκοντα ἡμ. consulendus Elmsley ad Ar. Ach. 858 |
 ἡμέρας x, ἡμέραις NA corr., ἡμέραι A pr. | 14 πλεῖν ἢ Fr. | 16 ὅσοις]
 ultima lit. in ras. A, ὅσοι N | βασιλέως ὁ χρόνος μὴ] λέως vel potius λ'
 supra versum, reliqua in ras. A (pr. om. ὁ χρόνος?) | 17 ἐγχωρεῖ D.] ἐχώρει
 N, ἐνεχώρει A. lacunam indicavit R. | 18 εἰς] ἐς A | 19 βουλαίου] βουλ. . . A
 pr. | 21 καὶ ταῦτα S.] ὁ ταῦτα | τὰλλα ἱερὰ πάντα N, τὰλλα πάντα ἱερὰ A.

λῆς, καὶ θύων καὶ εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πρὸς
 τούτοις πρυτανεύσας τὴν πρώτην πρυτανείαν ἅπασαν πλὴν δυοῖν ἡμέ-
 ραιν, καὶ ἱεροποιῶν καὶ θύων ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, καὶ ἐπιψηφίζων καὶ
 λέγων γνώμας περὶ τῶν μεγίστων καὶ πλείστου ἀξίων τῇ πόλει φανερός
 46 ἦ· καὶ οὗτοι παρόντες καὶ ἐπιδημοῦντες, ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι καὶ ὅ
 εἶργειν ἐμὲ τούτων ἀπάντων, οὐκ ἠξίου ἀπογράφεσθαι· καίτοι ἱκανά
 γ' ἦν ὑπομνησαὶ καὶ ἐνθυμηθῆναι, εἴπερ ἡδικοῦντο, ἀμφοτέρω καὶ
 σφῶν αὐτῶν ἕνεκα καὶ τῆς πόλεως. διὰ τί οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο;
 διὰ τί συνῆσαν καὶ διελέγοντο; συνῆσάν· τε γάρ μοι οὐκ ἀξιοῦντες
 147 φονέα εἶναι, καὶ οὐκ | ἀπεγράφοντο τούτου αὐτοῦ ἕνεκα, οὐχ ἡγού- 10
 μενοί με ἀποκτεῖναι τὸν παῖδα οὐδ' ἔνοχον εἶναι τοῦ φόνου οὐδὲ προσ-
 47 ἡκειν μοι τούτου τοῦ πράγματος οὐδέν. καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωποι
 σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι γένοιντο, οἵτινες ἅπερ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς
 οὐκ ἔπεισαν, ταῦτα ὑμᾶς ἀξιοῦσι πείσαι, καὶ ἃ αὐτοὶ ἔργῳ ἀπέδικα-
 σαν, ταῦτα ὑμᾶς κελεύουσι καταδικάσαι; καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι 15
 τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐξελέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις ζητοῦσι
 48 τὰ ἔργα ἄπιστα καταστήσαι. καίτοι εἰ μὴδὲν ἄλλο μῆτε εἶπον μῆτε
 ἀπέφηνα μῆτε μάρτυρας παρεσχόμην, ἀλλὰ ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα,
 τούτους ὅπου μὲν χρήματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἐμοί, αἰτιωμένους καὶ
 προαγορεύοντας, ὅπου δὲ μὴ εἶη ὁ δῶσων, συνόντας καὶ διαλεγόμε- 20
 νους, ἱκανὰ ἦν καὶ αὐτὰ ταῦτα ἀκούσαντας ἀποψηφίσασθαι καὶ τού-
 τους νομίζειν ἐπιροκατάτους καὶ ἀνοσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων.
 49 οὗτοι γάρ ποίαν δίκην οὐ δικάσαιτ' ἂν ἢ ποῖον δικαστήριον οὐκ ἐξα-
 πατήσειαν ἢ τίνας ὄρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν παραβαίνειν, οἵτινες

2 πρυτανέων Mr. | 4 ἀξιῶν N | 5 ἐξὸν] ἐξ ὧν A | 6 καίτοι R.] καὶ |
 ἱκανὰ NA | 8 αὐτῶν in mg. A | οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο R.] ὅπου κατεγράφον-
 το | 9 „potius δι' ὅ τι συνῆσαν, for the same reason that they etc.“ D. |
 τί συνῆσαν R.] τί συνήεσαν | 12 ἀνθρώποις A pr. | 13 αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς]
 αὐτ . . σ . . . A pr. (om. igitur αὐτοὺς) | 15 καταδικάσαι A, καταδικά-
 σαι N | 17 ἄπιστα R.] πιστὰ | εἰ] οἱ N pr. (corr. 2) | 18 ἀπέδειξα
 τούτοις, ὅπου libri. em. Ald. | 21 „ante vel post ἀκούσαντας deesse vide-
 tur πείθειν ὑμᾶς ἐμοῦ.“ R. an ἀποψηφίσασθαι (μου)? | 22 ἐπιροκατά-
 τους A pr.

καὶ νῦν τριάκοντα μνᾶς ἐπ' ἐμοὶ λαβόντες παρὰ τῶν ποριστῶν καὶ
 τῶν πωλητῶν καὶ τῶν πρακτόρων, καὶ τῶν ὑπογραμματέων οἱ τού-
 τοις ὑπεγράμματευν, ἐξέλασαντές με ἐκ τοῦ βουλευτηρίου, ὅρκους
 τοιούτους διωμόσαντο, ὅτι πρυτανεύων πυθόμενος αὐτοὺς δεινὰ καὶ
 5 σχέτλια ἐργάζεσθαι εἰσῆγον εἰς τὴν βουλὴν, καὶ ἐδίδαξα ὡς χρῆ
 ζητοῦντας ἐπεξελεῖν τῷ πράγματι. καὶ νῦν δίκην δίδοσιν ὧν ἡδι- 50
 κήκασιν αὐτοὶ τε καὶ οἱ μεσεγγυησάμενοι [καὶ] παρ' οἷς ἐτέθη τὰ
 χρήματα, καὶ τὰ πραχθέντα φανερὰ γεγένηται, ὥστ' οὐδ' ἂν οὗτοι
 βούλωνται ἀρνεῖσθαι ῥαδίως οἱοί τ' ἔσονται· οὕτως αὐτοῖς πέπρακται
 10 τὰ πράγματα. ποῖον οὖν δικαστήριον οὐκ ἂν ἔλθοιεν ἐξαπατήσοντες, 51
 ἢ τίνας ὅρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν παραβαίνειν οὗτοι οἱ ἄνοσιώτατοι,
 οἵτινες καὶ ὑμᾶς εἰδότες εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων δικαστὰς καὶ
 δικαιοτάτους (ὄντας), καὶ [ἐφ'] ὑμᾶς ἤκουσιν ἐξαπατήσοντες εἰ δύ-
 ναιντο, ὅρκους τοιούτους διομοσάμενοι.

2 πωλητῶν R.] πολιτῶν | τούτοις ὑπεγράμματευν] τούτοις ὑπε-
 γράμμε ex τούτουσέραμτ A | 4 διωμόσαντο R.] διομόσαντος AN pr., corr.
 2 διομόσαντες | 6 πράμματα A | 7 μετεγγυησάμενοι A pr. | καὶ del.
 Platner | 11 τολμήσαιεν NA | 13 ὄντας add. Bl. | ἐφ' del. Gebauer | 14
 τοιούτους Mr. coll. § 49] τοσούτους | subicit N φόνου ἀπολογία. epilo-
 gum deesse vidit Mr.

Index nominum.

<p> Ἀθηνᾶ VI 39 Ἀ. Βουλαία VI 45
 Ἀθηναῖοι V 47 VI 12
 Αἶνος V 20 22 25 29 52 78
 Ἀμπελῖνος VI 35
 Ἀμυνίας an Ἀμεινίας tribus Erech-
 theidis VI 13
 Ἀριστίων VI 12 21 35

 Διπόλεια II δ 8 (et VI 39?)
 Διόδοτος puer VI 16
 Διονύσια VI 11

 Ἑκατομβαιών VI 44
 Ἑλληνες V 13 VI 51
 Ἑρεχθίδης VI [11] 13
 Ἐφιάλτης familiaris Periclis V 68

 Ζεύς VI 40 Ζ. Βουλαῖος VI 45 Ζ.
 Κτήσιος I 16 18

 Ἡρώδης Mytilenaeus V 20 [21] 24 29

 Θαργήλια VI 11
 Θαργηλιών VI 42
 Θοῤῃες V 20 </p> | <p> Κεχροπίς VI 11 13
 Κλυταιμνήστρα I 17

 Λυκῖνος Mytilenaeus V 53 60 62 63
 Λυσίστρατος VI 36

 Μεταγειτνιών VI 44
 Μηθυμναία (scil. χώρα) V 21
 Μυτιλήνη V 20 23 24 29
 Μυτιληναῖοι V 76 77 79

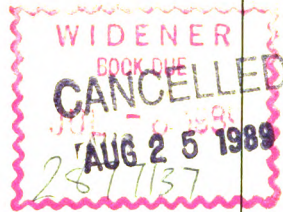
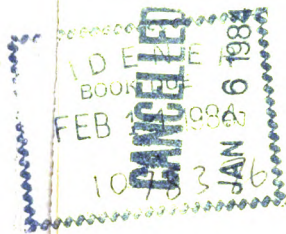
 Νάξος I 16

 Παντακλῆς chorodidasculus VI 11
 Πειραιεύς I 16 17

 Σχιροφοριών VI 42
 Σωσίας hellenotamias V 70

 Φανόστρατος VI 12
 Φιλῖνος VI 12 21 35 36
 Φίλιππος VI 13
 Φιλοκράτης VI 21 40 43
 Φιλόνεως I 14 15 16 17 19 20 </p> |
|--|--|

THE BORROWER WILL BE CHARGED
AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT
RETURNED TO THE LIBRARY ON OR
BEFORE THE LAST DATE STAMPED
BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE
NOTICES DOES NOT EXEMPT THE
BORROWER FROM OVERDUE FEES.

Ga 71.25
Orationes;
Widener Library

003952984

3 2044 085 087 583

